PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, ČETRTEK, 9. MAJA 1963 ● LETO V., ŠTEVILKA 125 ● CENA 20 DIN

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 8. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JANEZ VIPOTNIK
ODGOVORNI UREDNIK MARJAN JAVORNIK

Prva izdaja

Finski predsednik v Črni gori

Predsednik Kekkonen s spremstvom je prispel v Titograd

BEOGRAD, 8. maja (Tanjug). Predsednik republike Finske Urho Kekkonen je s soprogo Sylvi Kekkonen po tridnevnem obisku v jugoslovanskem glavnem mestu odpotoval danes v Črno goro. Na letališču v Surčinu so predsednika Kekkonena in njegovo soprogo ob odhodu pozdravili predsednik SFRJ Josip Broz Tito s soprogo Jovanko Broz in visokimi jugoslovanskimi državnimi funkcionarji kakor tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij in Jugoslovanske ljudske armade. Navzoči so bili tudi šefi diplomatskih misij v Beogradu.

Finski predsednik in njegova soproga sta se najprej poslovila od članov finskega veleposlaništva in šefov diplomatskih misij. Potem sta se poslovila od visokih jugoslovanskih osebnosti, ki so ju pospremile na letališče: predsednika Zvezne ljudske skupščine Petra Stambolića s soprogo, podpredsednikov Zveznega izvršnega sveta Aleksandra Rankovića s soprogo, Rodoljuba Colakovića in Mijalka Todorovića, predsednika ljudske skupščine Srbije Jovana Veselinova, predsednika centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Svetozarja Vukmanovića, državnega sekretarja za narodno obrambo Ivana Gošnjaka in drugih.

Nazadnje sta se predsednik Urho Kekkonen in njegova soproga pozdravila s predsednikom Josipom Brozom Titom in Jovanko Broz, nato pa sta sedla v posebno letalo Jugoslovanskega aerotransporta, s katerim sta odpotovala v Titograd.

Posebno letalo JAT, s katerim je predsednik Urho Kekkonen s soprogo, uradnim spremstvom in jugoslovanskimi osebnostmi, ki ga spremljajo, prispel v glavno mesto SR Črne gore, je pristalo na titograjskem letališču točno ob 12. uri. Visokega gosta iz prijateljske Finske so sprejeli vršilec dolžnosti predsednika ljudske skupščine Črne gore Savo Brković s soprogo, predsednik izvršnega sveta Črne gore Djoko Pajković s soprogo, predsednik SZDL Črne gore Veselin Djuranović, predsednik republiškega sveta sindikatov Iko Mirković, podpredsednik republiškega izvršnega sveta Andrija Mugoša, člani izvršnega sveta Nikola Djakonović, Aleksandar Radević in Vukosava Mićunović, predsednik občinskega odbora SZDL Titograda Marko Gligorović in generalpodpolkovnik JLA Rade Petrović.

Potem ko sta predsednik Kekkonen in njegova soproga stopila iz letala, sta se najprej rokovala z vršilcem dolžnosti predsednika ljudske skupščine Črne gore Savom Brkovićem in njegovo soprogo. Visoki gost je potem predstavil člane svojega uradnega spremstva. Savo Brković je predstavil predsedniku Kekkonenu ugledne republiške funkcionarje in predstavnike Titograda, ki so se udeležili sprejema.

Vojaška godba je zaigrala državni himni Finske in Jugoslavije, potem pa je predsednik Kekkonen v spremstvu Sava Brkovića pregledal častno četo.

Z letališča so se gostje in gostitelji odpeljali v hotel »Črna gora«.

Več ko 20.000 Titograjčanov je priredilo prisrčen sprejem predsedniku prijateljske finske republike in članom uradnega spremstva. Od Zabjela, titograjskega predmestja, je množica ljudi prisrčno pozdravljala goste in jih obsipala s svežim pomladnim cvetjem. Povsod od Zabjela do hotela »Črna gora«, se je razlegalo burno ploskanje Titograjčanov predsedniku prijateljske Finske.

Izjava predsednika Kekkonena

Beograd, 8. maja (Tanjug). — Predsednik republike Finske Urho Kekkonen je dal za jugoslovansko televizijo izjavo, v kateri je dejal, da ga veseli, ker je imel med sedanjim obiskom priložnost izpopolniti svojo predstavo o Jugoslaviji, ki jo je prej poznal samo po posrednih virih.

»Moj vtis o jugoslaviji je postal popolnejši. Velikansko delo, ki ga opravljate, sem prej poznal samo po številkah, ki pa so se zdaj zame spre-

Nadaljevanje na zadnji strani

Sporočilo o razgovorih

BEOGRAD, 8. maja (Tanjug). Tu je bilo danes objavljeno uradno sporočilo o obisku predsednika republike Finske Urha Kekkonena v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji. Besedilo sporočila se glasi:

Na povabilo predsednika Socialistične federativne republike Jugoslavije Josipa Broza Tita je bil predsednik republike Finske Urho Kekkonen s soprogo in člani spremstva na uradnem obisku v Jugoslaviji od 5. do 12. maja 1963.

Predsednik Socialistične federativne republike Jugoslavije in predsednik republike Finske sta se razgovarjala o najvažnejših sodobnih mednarodnih dogajanjih in o vprašanjih s področja dvostranskih odnosov. Razgovori so potekali v vzdušju prijateljstva, medsebojnega spoštovanja in razumevanja. Skupno je bila ugotovljena pripravljenost in možnost za razširitev vsestranskega sodelovanja.

S finske strani so se razgovorov udeležili zunanji minister Veli Merikovski, veleposlanik v Jugoslaviji Erdem Olavi Raustila in načelnik političnega oddelka finskega zunanjega ministrstva Max Jakobson, z jugoslovanske strani pa podpredsednika Zveznega izvršnega sveta Aleksandar Ranković in Mijalko Todorović, državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, generalni sekretar predsednika republike Bogdan Crnobrnja, pomočnik državnega sekretarja za zunanje zadeve Danilo Lekić in veleposlanik na Finskem Momčilo Sibinović.

Predsednika sta potrdila globoko privrženost svojih dežel stvari miru in konstruktivnega sodelovanja med narodi, slonečega na spoštovanju načel neodvisnosti, enakopravnosti, samoodločbe in nevmešavanja v notranje zadeve drugih držav.

Zavedajoč se dejstva, da grozi termonuklearna vojna človeštvu z uničenjem, sta oba šefa države mnenja, da sedanji položaj terja od vseh narodov na svetu, da napno vse sile za okrepitev miru in

Nadaljevanje na zadnji strani

U Tant pripotoval v Beograd

Generalnega sekretarja OZN je pričakal Edvard Kardelj

Beograd, 8. maja (Tanjug). Generalni sekretar OZN U Tant je davi ob 11.30 prispel s posebnim letalom v Beograd. V Jugoslaviji bo na povabilo Zveznega izvršnega sveta dva dni na uradnem obisku. Na letališču »Beograd« v Surčinu je generalnega sekretarja OZN U Tanta sprejel in prisrčno pozdravil podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj.

Generalni sekretar OZN se je potem pozdravil z državnim sekretarjem za zunanje zadeve Kočo Popovićem in šefom informativnega centra OZN v Beogradu Ramosom Olivierom. Podpredsednik Edvard Kardelj je nato predstavil generalnemu sekretarju OZN jugoslovanske osebnosti, ki so bile na sprejemu, predsednika Izvršnega sveta SR Srbije Slobodana Penezića, člana ZIS Slavka Komarja in Vladimirja Popovića, predsednika LO Beograda Milijana Neoričića, dalje Marka Nikezića, Dobrivoja Vidića, Danila Kekića, Ranka Zeca in Mihajla Javorskega, Marka Ristića, Josipa Zmajića, Jožeta Potrča, Djura Ninčića in Draga Kunca.

Potem se je generalni sekretar OZN U Tant pozdravil s šefi diplomatskih misij,

Nadaljevanje na zadnji strani

PRIHOD U TANTA — Včeraj dopoldne je prispel v Jugoslavijo na dvodnevni obisk generalni sekretar Organizacije združenih narodov U Tant. Na letališču »Beograd« ga je pozdravil podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj. Na sliki: U Tant, Koča Popović in Edvard Kardelj. Foto: Tanjug

Kandidati so izbrani

Ljubljana, 8. maja — Te dni so po vseh volilnih okrajih v državi zadnji zbori volivcev, na katerih postavljajo kandidate za vse predstavniške organe. Ko bodo predlagani kandidati sprejeli kandidature in dali svoje pismeno soglasje, bodo občinske volilne komisije s posredovanjem republiškim komisij dostavile njihova imena zvezni volilni komisiji. Tako je računati, da bo v drugi polovici maja zvezna komisija uradno objavila listo poslanskih kandidatov. Konec maja bodo neposredne volitve za vse občinske skupščine, ki bodo potem 3. junija izmed kandidatov, ki so jih predložili občani, izvolili poslance za zbore delovnih skupnosti republiških skupščin in zvezne skupščine.

V zvezni volilni komisiji so izvršili že vse priprave, da bodo 3. junija zvečer po telefonu dobili predhodne podatke o rezultatih volitev v občinskih skupščinah. Pričakovati je, da se bo nova zvezna skupščina konstituirala konec junija. Tedaj bo zvezna volilna komisija predložila novi zvezni skupščini popolno poročilo o rezultatih volitev. Po še nepopolnih podatkih je v volilnih seznamih vpisanih blizu 12 milijonov občanov, ki so dopolnili 18 let starosti in imajo volilno pravico.

Tanjug poroča, da je danes prispel v Novi Sad na dvodnevni obisk član Izvršnega komiteja CK ZKJ Svetozar Vukmanović, ki je poslanski kandidat novosadskega volilnega okraja za zvezni zbor zvezne skupščine. Svetozar Vukmanović je kmalu po prihodu v Novi Sad obiskal kolektive tovarn »Pobeda« in »Jugoalat«. Predstavniki tovarne »Pobeda« so Svetozara Vukmanovića seznanili s pomembnim preokretom v načinu gospodarjenja in o notranjih odnosih v tem kolektivu. Po dvoletni krizi, ko so bile zmogljivosti slabo izkoriščane ob velikih zalogah neprodanega blaga, so letos našli uspešni izhod iz teh težav. V tovarni so preusmerili proizvodnjo kmetijskih strojev in se lotili tudi proizvodnje drugih strojev in naprav, zlasti za kemične čistilnice, za konfekcijsko industrijo in za parne pekarne, za kar imajo zagotovljeno prodajo doma in v tujini. Vukmanović se je še posebej zanimal za razvoj delavskega samoupravljanja, ki je v tem podjetju v zadnjem času lepo napredovalo.

V tovarni »Jugoalat« pa so je Svetozar Vukmanović zadržal dve uri in se pogovarjal s predstavniki kolektiva. Povedali so mu, da so prešli na sodobnejši način organizacije dela, kar jim je omogočilo, da so letos v štirih mesecih dosegli za 60 % večjo proizvodnjo kakor v istem obdobju lanskega leta. Ker podjetje nima dovolj strokovnjakov, je predlagalo strojni fakulteti v Novem Sadu, naj bi uvedla poseben oddelek za inženirje orodjarje.

Nadalje poroča Tanjug, da so v Sarajevu na skupnem sestanku izvršnega odbora SZDL Bosne in Hercegovine in republiške volilne komisije ocenili množično sodelovanje občanov na dosedanjih kandidacijskih zborih volivcev. Pri tem so poudarili, da je samo na kandidacijskih zborih volivcev v tej republiki doslej sodelovalo okrog 750.000 oseb. Tako množičnih obiskov na zborih volivcev doslej še niso zabeležili. Pogosto so bili zborovalni prostori premajhni, da bi lahko sprejeli vse tiste, ki so prišli na zbor. Od kandidatov za zvezno skupščino je 60 % takih, ki doslej niso bili ljudski poslanci, med kandidati za republiško skupščino pa jih je 85 %. Med kandidati je 20 % žensk.

Prav tako poročajo iz Skopja, da so bili sinoči zadnji kandidacijski zbori volivcev in zbori delovnih ljudi Makedonije. S tem je zaključena prva faza predvolilne dejavnosti v tej republiki. Potrjevanje kandidatur bo zaklju-

Nadaljevanje na zadnji strani

DELEGACIJA OTEČESTVENE FRONTE BOLGARIJE V LJUBLJANI — Včeraj je prispela v Ljubljano delegacija Otečestvene fronte Bolgarije, ki jo vodi generalni sekretar Nacionalnega sveta Vladimir Bonev. Dopoldne se je na glavnem odboru SZDL Slovenije razgovarjala s predsednikom glavnega odbora SZDL Slovenije Albertom Jakopičem. Delegacija si je nato ogledala Litostroj in zanimivosti Ljubljane, opoldne pa ji je predsednik GO SZDL Slovenije v hotelu Bellevue priredil kosilo. Gostje so popoldne čez Postojno odpotovali na Reko. Foto: Švabić

Zdravica Edvarda Kardelja

Beograd, 8. maja (Tanjug). Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj je priredil danes v poslopju Zveznega izvršnega sveta slovesno kosilo na čast generalnemu sekretarju OZN U Tantu. Pri kosilu so bili visoki jugoslovanski funkcionarji in funkcionarji OZN v Beogradu. Edvard Kardelj in U Tant sta med kosilom izmenjala zdravici.

Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj je v svoji zdravici med drugim dejal:

»Vaša Ekscelenca, v prijetno dolžnost mi je, da Vas kot generalnega sekretarja OZN pozdravim v imenu vlade in narodov Socialistične federativne republike Jugoslavije. Vaš današnji prihod nam obuja tudi prijetne spomine na prejšnja srečanja, ko ste prihajali kot predstavnik nam bližnje in prijateljske Burme.

Nam v Jugoslaviji so znane težavne okoliščine, v katerih ste bili poklicani, da prevzamete odgovoren položaj vršilca dolžnosti generalnega sekretarja OZN. Dejstvo, da so izvolili Vas kot uglednega predstavnika neangažirane države, je pomenilo samo po sebi izrazito potrditev pojmovanja, da je ureditev perečih mednarodnih problemov, zlasti pa tistih, ki segajo v bistvo sodobnih mednarodnih odnosov, mogoče iskati edino po poti sporazumnih rešitev. Pogoj te poti je vsekakor predvsem trdna odločenost vseh narodov, da s skupnimi napori uresničujejo načela in cilje ustanovne listine OZN.

Jugoslavija je — tako kot ena izmed držav, ustanoviteljic OZN, kakor tudi kot socialistična skupnost narodov, ki so ji bili svetovni mir in miroljubna koeksistenca in aktivno sodelovanje držav z različnimi družbenimi sistemi vselej izhodišče njene mednarodne politične dejavnosti — zmeraj sodila, da lahko Organizacija združenih narodov igra in da mora igrati čeda-

Nadaljevanje na zadnji strani

Zdravica U Tanta

V odgovoru na zdravico podpresednika ZIS Edvarda Kardelja je generalni sekretar OZN U Tant med drugim dejal:

»Spričo tega obiska v Jugoslaviji se čutim posebno počaščenega. Kot veste, tukaj nisem tujec, ker sem bil že dvakrat v vaši državi.

Če govorim osebno, lahko rečem, da je Jugoslavija ena najaktivnejših članic Združenih narodov. Po mojem mnenju je prispevek, ki ga je dala Jugoslavija dejavnosti OZN, pomemben. Na vseh področjih je bil zelo pozitiven.

Vsekakor vam je znano, da opravljajo Združeni narodi tri temeljne funkcije: politično, ekonomsko-socialno in skrbniško. Če govorimo na splošno o opravljanju političnih funkcij, lahko rečemo, da je mehanizem OZN na tem področju še šibak in nezadovoljiv. Doslej nismo dosegli uspehov, ki bi vzbujali globok vtis, vendar je treba poudariti, da je Združenim narodom od leta 1945 dalje največkrat uspelo odvrniti svetovno katastrofo na različnih krajih.

OZN ni tako trdna, kakor bi morala biti, samo zaradi stališča nekaterih držav. Nekatere države še vedno menijo, da bi morali biti Združeni narodi samo organizacija za razprave. Vendar pa lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da se krepi stališče, po katerem naj bi se Združeni narodi razvili v krepak činitelj za ohranitev svetovnega miru. Ni treba posebej poudariti, da sem sam pristaš tega drugega stališča.

Moja zamisel o Združenih narodih je, da naj bi se spremenili v učinkovit instrument za ohranitev miru in reda v svetu. Že nekajkrat sem poudaril, da bi morali dobiti Združeni narodi atribut neodvisne države. To je kajpada samo aspiracija in morda vprašanje ene generacije ali dveh, vendar pa se moramo usmerjati k temu cilju, če hočemo ohraniti mir v svetu.

Pri ekonomsko-socialnih funkcijah je bila dejavnost Združenih narodov uspešnejša kakor na političnem področju. Vendar pa jim svetovna javnost ni posvečala toliko pozornosti kakor politični dejavnosti. Pri tem ni mogoče pozabiti, da od približno 18.000 oseb, ki delajo v Združenih narodih, samo

Nadaljevanje na zadnji strani

Štafeta mladosti na Hrvatskem

Knin, 8. maja (Tanjug). Pri Strmici blizu Knina so fantje in dekleta Bosne in Hercegovine danes dopoldne štafeto mladosti izročili mladini Hrvatske. Štafeta je okrog 10. prispela v Knin, prvo večje mesto v Socialistični republiki Hrvatski, kjer ji je več tisoč prebivalcev priredilo slovesen sprejem. Ob tej priložnosti je bil na mestnem trgu miting mladine in odraslih, na katerem so govorili predstavniki krajevnih oblasti in občinskega komiteja Zveze mladine. Potem je štafeta nadaljevala pot proti Drnišu, Sinju in Splitu, kamor prispe drevi. Prihodnje tri dni pojde štafeta skozi vsa večja mesta srednjega in severnega Primorja.

Sirski misiji v ZAR in Iraku

Policija v Damasku je razgnala protivladne demonstracije

KAIRO, 8. maja (MEN-Tanjug). V Kairo je davi prispela sirska delegacija petih članov pod vodstvom predsednika Nacionalnega sveta revolucionarnega poveljstva Luai el Atasija. Delegacija se bo razgovarjala o položaju, ki je nastal po ponujenem odstopu nekaterih unionističnih ministrov v Siriji.

V sirski delegaciji so razen Atasija, člana Nacionalnega sveta, polkovnika Faed Saer in Abdel Kerim Gindi, minister za prosveto Sami Durubi in eden izmed Atasijevih adjutantov. Združeno arabsko republiko zastopata na novih razgovorih med delegacijama Sirije in ZAR vršilec dolžnosti predsednika ZAR maršal Abdel Hakim Amer in predsednik izvršnega sveta ZAR Ali Sabri.

V Kairu sodijo, da so prihod sirske delegacije neposredno narekovali politični dogodki v Siriji. Združena arabska republika je dala vedeti, da se bo držala kairske deklaracije, in da pričakuje to tudi od Sirije in Iraka. Vlada ZAR sodi, da je kot pogoj za trojno enotnost najprej treba doseči notranjo enotnost v vsaki izmed treh držav. Ne da bi se hotela vmešavati v sirske zadeve, sodi, v skladu s trojnim sporazumom, da je treba v Siriji ustanoviti enotno politično fronto, sestavljeno iz vseh skupin, ki so bile zastopane na razgovorih v Kairu. V nasprotnem primeru je vprašanje, kako bo s sporazumom o federaciji.

Po vesteh iz Damaska bo drevi odpotovala v Bagdad sirska vojaška delegacija, v kateri so trije oficirji - člani sirskega revolucionarnega poveljstva. Delegacijo vodi minister za agrarno reformo Šalabi el Ajtami. Sirski minister za informacije Gamal al Atasi je izjavil, da se bo delegacija razgovarjala s

Nadaljevanje na zadnji strani

NOVO LJUBLJANSKO LETALIŠČE v Brnikih pri Kranju bo usposobljeno za promet letos jeseni. Zdaj je tod eno največjih in po mehanizaciji najmočnejših gradbišč sezone v naši republiki. V 2200 metrov dolgo in 45 metrov široko vzletno stezo bodo vgradili 25.000 kubičnih metrov betona. Ves potrebni gramoz bodo pripeljali iz gramoznice pri Mengšu, kjer so v ta namen postavili posebno separacijo. Na sliki: strojna posadke podjetja »Slovenija ceste« pripravljajo vzletno stezo. Foto: P. Strnad

Atene:

POLITIČNI JETNIKI

V grškem parlamentu poteka razprava o nezaupnici Karamanlisovi vladi, ki jo terjata Unija centra in Združena demokratska levica. Zlasti ostra je bila debata o 955 udeležencih državljanske vojne, ki so še vedno v zaporih. Opozicija zahteva zanje amnestijo ali vsaj status političnih pripornikov, ki jim ga vlada noče priznati. Posebno jedka je bila »izmenjava mislic« o primeru sindikalnega voditelja Abatielosa.

Hanoj:

SKUPŠČINA

Parlament DR Vietnama je pravkar zaključil zasedanje. V celoti je odobril politiko Ho Ši Minhove vlade in izrazil hvaležnost Sovjetski zvezi, LR Kitajski in drugim državam, ki podpirajo boj južnovietnamskega prebivalstva proti Nao Din Diemovemu režimu in tujim intervencionistom. Na zasedanju so sprejeli tudi načrt za razvoj gospodarstva, ki zaobsega leta 1961—1965 in zastavlja obsežne graditvene naloge.

Salisbury:

PRIJATELJSTVO

Ameriška agencija Associated Press poroča, da je predsednik pokrajinske vlade Katange Moiz Čombe minuli teden v najstrožji tajnosti obiskal Salisbury, kjer se je sestal in pogovarjal s predsednikom vlade razpadajoče Centralnoafriške federacije sirom Royem Welenskim. V Salisburyju je bil v četrtek in petek. Po vrnitvi v Elisabethville ni hotel prav ničesar povedati o vsebini pogovorov s sirom Royem.

Komentar

42 boljših ur

V marsikaterem delovnem kolektivu so z rahlo zavistjo prebrali vest, da sta beograjski »Franjo Kluz« in ljubljanski »Litostroj« uvedla poskusni 42-urni delovni teden. Podobne vesti so bile sicer objavljene tudi prej, toda v delovnih kolektivih so bile pred sprejetjem nove ustave manj opažene. Zdaj pa — ko ustava jamči, da bodo na osnovi posebnega zakona določeni pogoji in roki za uvedbo 42-urnega delovnega tedna — povsod, v vseh proizvodnih organizacijah razmišljajo o krajšem delovnem dnevu.

Vsi dosedanji ukrepi za skrajšani delovni čas so samo poskusi, ki naj pokažejo gospodarski organizaciji, ali zmore v 42 urah na teden prav toliko kot doslej v 48 urah. Načelno v to nihče ne dvomi, vprašanje je le, ali bodo povsod znali aktivirati vse svoje notranje rezerve, ki jih ni malo. Nekateri strokovnjaki na primer trdijo, da smo imeli pri nas še do lani zaposlene povprečno 8 — 15 odstotkov preveč delovne sile v gospodarstvu. To je gotovo velika notranja rezerva. Presežke zaposlene delovne sile praviloma sestavljajo nekvalificirani delavci, zato bi priprave za krajši delovni teden lahko izkoristili tudi za selitev odvečne delovne sile iz ene tovarne v drugo itd. Na prvi pogled bi bilo sicer bolje, da bi na prostih delovnih mestih zaposlili trenutno nezaposlene ljudi, toda presežki delovne sile v nekaterih gospodarskih organizacijah bi še naprej hromili napore za rast proizvodnosti dela in osebnih dohodkov.

Notranje rezerve pa niso samo v odvečni delovni sili, marveč tudi v zmanjševanju izostankov, v povečanju učinka tako proizvajalcev kot strojev, v boljši organizaciji dela itd. Ko so delali anketo v dveh tovarnah kovinske predelovalne industrije, ki imata serijsko proizvodnjo, so ugotovili (za vsak primer vzemimo podatke s pridržki), da so v eni delali efektivno 4—4,5 ure dnevno, v drugi delavci 6,6 ure in stroji 2,5 ur dnevno. Poleg tega pa statistika ugotavlja, da so bili delavci v gospodarstvu predlanskim samo 86,5 odstotkov delovnega časa na svojih delovnih mestih (redni dopusti niso všteti).

Vse to so ogromne notranje rezerve, ki jih bo treba vse izkoristiti še pred prehodom na krajši delovni čas. Pri sprejemanju sklepov o krajšem delovnem času pa ne bi imelo pomena hiteti, saj so to res tvegane reči za razvoj in napredek proizvodnje. Ni lahko povečati produktivnost dela kar za 12—13 odstotkov. Bolje je prej temeljito razmisliti, izdelati analize, pri katerih naj bi sodelovali vsi člani delovnih kolektivov. Tega se gotovo ne bo nihče branil, saj so vsi neposredno prizadeti pri krajšem ali daljšem delovnem času. Gospodarske organizacije pri teh analizah in pripravah upravičeno pričakujejo tudi pomoč sindikalnih organizacij, predvsem pa okrajnih gospodarskih zbornic.

Kot je slišati, bo do konca tega leta sprejet zakon, ki bo določil pogoje in roke za uvedbo 42-urnega delovnega tedna. Pred sprejetjem tega zakona nobena gospodarska organizacija nima formalno pravne osnove za uvedbo krajšega delovnega tedna in so to samo poskusi, ki zaradi morebiti slabih analiz in priprav lahko še padejo v vodo. Torej toliko bolj velja biti previden, preudaren in analitičen.

B. KOVAČ

Radioamaterji bodo sestavili »UKV karto« Jugoslavije

Za predsednika zveze izvoljen Janez Žnidaršič

Mataruška Banja, 8. maja. (Tanjug). Na skupščini Zveze radioamaterjev Jugoslavije, ki je bila v Mataruški Banji, so sklenili izdelati karto cone zanesljivega sprejemanja oddaj na ultrakratkih valovih na dolžini 2 m, ki bo za vse javne službe velikega pomena. Sklenili so tudi izdelati in montirati radiosvetilnike za delo na ultrakratkih valovih, ki bodo stali na Avali, Sljemenu in Bjelasnici. Svetilniki bodo avtomatično oddajali na valu 2 m in s tem bo omogočeno spremljanje širjenja teh valov v naši deželi.

Na skupščini je bilo rečeno, da je Zveza radioamaterjev Jugoslavije v minulih petih letih dosegla v tehnični vzgoji mladine in strokovnem izobraževanju članov lepe uspehe in da je uspešno sodelovala z več javnimi službami.

Na koncu je skupščina izvolila nov zvezni svet s predsednikom Janezom Žnidaršičem na čelu. Inž. Slobodan Nakičenović, ki je uspešno vodil zvezo od ustanovitve, je bil izvoljen za prvega častnega predsednika te organizacije.

Zanimanje za mednarodni kmetijski sejem v Novem Sadu

Na sejmu bo sodelovalo 1550 razstavljalcev

NOVI SAD, 8. maja (Tanjug). Na 30. mednarodnem sejmu kmetijstva v Novem Sadu, ki ga bodo odprli 11. maja, bo sodelovalo 1550 razstavljavcev iz 17 dežel in Jugoslavije. Na sejmu bodo prikazali bogato izbiro novih proizvodov.

Med razstavljalci je 570 kmetijskih organizacij, 294 podjetij živilske industrije, 230 živinorejcev, 84 razstavljavcev kemične industrije, 191 proizvajalcev kmetijskih strojev, 81 proizvajalcev živinske krme, 59 proizvajalcev vina, 45 podjetij za proizvodnjo embalaže in kakih sto razstavljavcev drugih gospodarskih dejavnosti. Na sejmu bo sodelovalo tudi 32 naših poslovnih združenj, kar je rekord za ta sejem.

Direktor sejma Julije Drasinover je danes obvestil novinarje, da bo razen gospodarstvenikov letošnji mednarodni sejem kmetijstva obiskalo tudi več kmetijskih in drugih delegacij ter državnikov. Med visokimi gosti bodo ministri za kmetijstvo Bolgarije, Madžarske in Poljske ter italijanski minister za finance Trabuchi. Pričakovati je tudi prihod podpredsednika gospodarske zbornice Avstrije ter predstavnikov zadružnih organizacij Bolgarije, Madžarske in Češkoslovaške ter več delegacij iz afriških dežel. Obisk na sejmu so napovedali tudi atašeji za kmetijstvo Danske, Belgije, Holandske in še nekaterih dežel, akreditirani v Jugoslaviji s sedežem v sosednih glavnih mestih. Jubilejno razstavo si bo ogledala tudi skupina strokovnjakov FAO, nadalje strokovnjaki evropskega združenja rejcev simentalske živine, ki bodo imeli v tem času posvetovanja v Beogradu, in skupina tujih strokovnjakov, specializiranih za mehanizacijo v pridelovanju sladkorne pese. Razen teh bodo sejem obiskali tudi gospodarstveniki Indije in ZAR.

Pohod študentov veterine po partizanskih krajih

Zastopane bodo vse veterinarske fakultete

LJUBLJANA, 8. maja. Študentje veterine na ljubljanski fakulteti pripravljajo pohod po dolenjskih partizanskih krajih, katerega se bo udeležilo okrog 100 študentov iz vseh veterinarskih fakultet v Jugoslaviji.

Študentje se bodo 14. maja zbrali v Novem mestu, kjer bo ta dan odprta razstava »Veterinarska služba med NOV na Slovenskem«, in odšli preko Dolenjskih Toplic na Kočevski Rog ter tam obiskali partizansko bolnišnico in Bazo 20.

Naslednjega dne se bodo študentje veterine podali preko Kleča, kjer je bila med vojno prva partizanska veterinarska ambulanta, do Črnomlja. V Črnomlju nameravajo prirediti miting, pri katerem bodo sodelovale tudi folklorne skupine iz Bele krajine.

Tretji dan pohoda bodo šli mimo Kanižarice, kjer sta bili med NOV veterinarska bolnišnica in veterinarska šola, nato pa imajo namen obiskati obrat kočevskega kmetijskega posestva na Koprivniku.

V Kočevju, ki bo zadnja točka pohoda, bodo študentom veterine priredili sprejem, ki bo v okviru proslav 20. obletnice kočevskega zbora.

—mr

NA ZBORU VOLIVCEV 25. volilne enote občine Ljubljana-Center, ki je bil včeraj v kinu Komuni, so odobrili kandidature Erne Predan za občinski zbor, Tatjane Mena za republiški gospodarski zbor, Milana Žnidaršiča za republ. org. pol. zbor, Milana Vidmarja za zvezni gospodarski in Janeza Zemljariča za zvezni organizacijsko politični zbor. Foto: Švabić

Nepravilnosti pri kreditiranju

Ugotovitve službe družbenega knjigovodstva

Beograd, 8. maja. (Tanjug). Medsebojno kreditiranje gospodarskih organizacij oziroma nepravočasno plačevanje blaga in storitev je še močno razširjeno. O tem pričajo podatki službe družbenega knjigovodstva, katere kontrolni organi so ugotovili, da se mnogo gospodarskih organizacij ne ravna po uredbi o zagotovitvi plačevanja obveznosti med uporabniki družbenega premoženja.

Niso redki primeri, da podjetja kupujejo surovine in material za planirani obseg proizvodnje, čeprav nimajo v celoti zagotovljenih sredstev za te nakupe. Dogaja se tudi, da gospodarske organizacije ne zahtevajo zagotovitve plačila za investicijska dela, da ne sklepajo pogodb o plačilnih rokih za kupljeno blago, storitve in podobno.

V Srbiji na primer je bilo od začetka lanskega leta do konca septembra sodno izterjano plačilo blaga in storitev od 4148 uporabnikov družbenega premoženja. Vrednost teh sporov je znašala 36.6 milijarde din, sodni stroški in obresti pa 4.7 milijarde.

Organi službe družbenega knjigovodstva so ugotovili nepravilnosti tudi v poslovanju več desetin podjetij v Skopju, Indjiji, Trsteniku, Požarevcu Zenici, Djakovu, Goraždu, Zagrebu in v še nekaterih drugih mestih. Samo v Djakovu na primer so sodišča lani zaradi neporavnanih obveznosti izrekla 988 sodb za skupni znesek 245.9 milijonov din, v Goraždu pa 377 sodb za 125.3 milijona din.

V službi družbenega knjigovodstva opozarjajo na to, da so razen subjektivnih tudi objektivni razlogi, da se to dogaja. Med drugim se manjša podjetja, ki sodelujejo z večjimi, redno znajdejo v težavnem položaju, če končni dolžnik ne izpolni svojih obveznosti. Tudi posamezne tovarne zagreše takšne postopke zaradi težav pri prodaji svojih proizvodov, ker sklepajo pogodbe s kupci, čeprav vedo, da blaga ne bodo pravočasno plačali.

Ljudski odbori se niso dovolj zavzeli za urejanje tega problema. Sodišča tudi redko uporabljajo kazenske določbe proti gospodarskim organizacijam, ki zagreše prestopke te vrste. Tudi kriterij o izrekanju kazni ni izenačen. Spričo vsega tega bi morali pristojni organi ponovno proučiti to vprašanje v celoti.

Nagrajena najboljša novinarska dela na Hrvatskem

Zagreb, 8. maja. (Tanjug). Danes dopoldne so v Zagrebu podelili nagrade »Otokar Keršovani« za najboljša novinarska dela v letu 1962-63.

Nagrado v znesku 200 tisoč dinarjev za knjigo »Na straži miru — Združeni narodi«, v kateri so prvič sistematično prikazani nastanek, razvoj in dejavnost svetovne organizacije in njenih specializiranih organov, so podelili uredniku »Vjesnika« v Zagrebu Josipu Palavršiću. Razen tega so podelili tri nagrade po 100.000 din in 12 nagrad po 30.000 din.

Kandidati med predstavniki komun

Skupina kandidatov obiskala novomeško in črnomaljsko občino

NOVO MESTO, 8. maja. Kandidati za zvezno in republiško skupščino ing. Pepca Perovšek, Leopold Krese, Franc Kočevar, prof. Mirko Kambič, ing. Ciril Mrávlja, Mitja Mejak, France Nagode, Bojan Lubej in Viktor Zupančič so se te dni razgovarjali s predstavniki črnomaljske komune, nekateri izmed njih pa tudi s predstavniki novomeške komune.

Kandidati so se predvsem zanimali za gospodarski program komun. Predsednik občinskega ljudskega odbora Novo mesto Sergej Thorževskij je kandidate seznanil s trenutnim stanjem in perspektivnim razvojem posameznih večjih gospodarskih organizacij. V gradnji je steklarna, vendar vsa sredstva zanjo še niso zagotovljena. V obratu Iskre manjka notranja oprema, da bi lahko dosegla predvideno proizvodnjo, širijo obrate Farmisa Krka, Novoteks in Novoles, medtem ko ima Industrija motornih vozil težave zaradi tesnih prostorov. Ta tovarna sedaj uvaža samo še motorje za avtomobile, vsi drugi deli so domača proizvodnja, avtomobile pa tudi izvaža na zahodni trg.

Občinski organi stoje na stališču, da je potrebno gozdarstvo ločiti od kmetijstva. Postavlja pa se vprašanje, kdo naj krije izgubo v kmetijski proizvodnji družbenega sektorja, dokler so obrati v izgradnji. Če bo to morala samo občina, potem bo čedalje manj zainteresirana za investiranje v kmetijstvo.

Kandidati so z zadovoljstvom vzeli na znanje, da v novomeški občini kandidira 26 tovarišic, kar je 19 odstotkov vseh kandidatov.

V črnomaljski komuni kandidirata za občinsko skupščino, ki bo štela 58 odbornikov, sto dva kandidata. Povprečna udeležba na zborih volivcev je bila 22 odstotkov, v delovnih organizacijah pa 72 odstotkov.

Med razgovorom s kandidati so predstavniki občine in političnih organizacij naglasili, da volivci v občini ne pričakujejo dotacij, temveč žele čimprej razviti svoje gospodarske zmogljivosti, da bi lahko z lastnimi močmi reševali vse ostale probleme, kot so sociala, zdravstvo, šolstvo in drugo. Glavni gospodarski problem so nedograjena podjetja. V stavbe so bila vložena velika sredstva, katera je treba letno odplačevati, proizvodnja pa zaradi nedograjenosti ni, kakršna bi morala biti. To velja za večino podjetij, posebno pa za Belt, ki ima sicer dobre pogoje, manjka pa mu strojna oprema. Temu in drugim podjetjem so potrebni investicijski krediti za dograditev.

V kmetijstvu je načrt dobro zastavljen, vendar so kmetijski obrati, ki so v razvoju, preveč obremenjeni z odplačili posojil, ki so zvečine kratkoročna. Tako na primer znašajo letne obveznosti obrata na Krasincu 11 milijonov dinarjev, čeprav znaša skupno posojilo le 52 milijonov. Zadruga je bila primorana najeti kredit celo za melioracije, ki se štejejo za dolgoročne investicije, z rokom odplačila 5 do 7 let. Konkretno, posredi so dokaj togi in neživljenjski predpisi.

Dogovorjeno je bilo, da bodo imeli kandidati razgovore tudi z volivci. Prvi taki razgovori bodo v nedeljo, 12. maja v Starem trgu, Semiču, Dragatušu, na Vinici in v Adlešičih, v soboto, 11. maja zvečer pa v Črnomlju. Razgovore bodo imeli tudi v delovnih organizacijah.

P. Romanič

Delovni ljudje o svojih problemih

Živahne razprave na zborih volivcev v Ljubljani

Ljubljana, 8. maja. Včeraj popoldne so se v 35. volivni enoti občine Ljubljana - Center zbrali na zboru delovnih ljudi volivci iz podjetij Tekstil, Zlatarna - Celje, Kemoservis, Kemopromet in še iz nekaterih sorodnih podjetij.

Volivci so se zanimali zlasti za perspektivno stanovanjsko izgradnjo in bodočo ureditev mesta Ljubljane. Načeli so tudi vprašanje članarin, ki jih morajo podjetja plačevati zbornicam. Te članarine gredo pri večjih podjetjih že v težke milijone. Sklenili so, naj bodoča občinska skupščina sproži na ustreznih forumih to vprašanje. Gre namreč za to, da bi tudi zbornice morale večkrat svojim članom (podjetjem) poročati o uporabi sredstev, ki jih ima zbornica, kakor tudi za to, da bi zbornice dobile toliko sredstev, kolikor jih resnično potrebujejo za svoje uspešno poslovanje. Volivci so potrdili za občinsko skupščino kandidaturo Marice Pelc-Cafarinove, za republiško skupščino Ivana Hellerja in Silve Cerjak, za zvezno skupščino pa Milana Vidmarja in Janeza Zemljariča.

Volivci 50. volilne enote krajevne skupnosti Poljane v občini Ljubljana - Center so imeli sinoči svoj zbor. Udeležili so se ga v precejšnjem številu, saj so do zadnjega kotička napolnili dvorano v Zarnikovi ulici. V občinski zbor so kandidirali dosedanjega podpredsednika občine inž. Draga Lipiča, v republiški zbor Majdo Gaspari in v zvezno skupščino Edvarda Kardelja.

O delu občinskega ljudskega odbora v minuli mandatni dobi je govoril podpredsednik Lipič, ki je odgovarjal tudi na vprašanja volivcev. V razpravi pa so govorili o nekaterih perečih problemih krajevne skupnosti Poljane.

Včeraj popoldne so imeli zbor delovnih ljudi tudi v podjetju »Gradis«, kjer je prišlo na zbor izredno veliko volivcev. V živahni razpravi so člani tega kolektiva zlasti grajali to, da podjetja za trg, gradijo stanovanja za trg, zelo težko dobijo lokacije. Glede montažne gradnje so poudarili, da se ta sistem ne bo razvil, če ne bomo gradili takih stavb na velikih kompleksih. Precej je bilo govora tudi o gradnji stanovanj za potrebe kolektiva, pri čemer so bili govorniki mnenja, da je treba ljudem dati posojila pod ugodnejšimi pogoji. Za občinsko skupščino so kandidirali inž. Jožeta Uršiča in inž. Stanka Mejača, za republiško Milana Žnidaršiča in Tatjano Menna, za zvezno skupščino pa Janeza Zemljariča in Milana Vidmarja.

Na zboru delovnih ljudi 27. volilne enote, v kateri je zbrana večina gostinskih podjetij občine Ljubljana - Center, so gostinski delavci terjali znižanje prometnega davka na alkoholne pijače, predvsem na vino in pivo. V odgovoru na vprašanje, ki so ga v tej zvezi postavili na prejšnjem zboru volivcev, navaja ObLO Ljubljana - Center, da je predpisan prometni davek tudi na ostalo blago v maloprodaji in da zato ni nobenega razloga, da ne bi predpisali prometnega davka tudi na alkoholne pijače, ki po mnenju občinskega ljudskega odbora ne pomenijo nujno potrebnega artikla. Takšno mnenje ni značilno samo za ObLO Center, ampak za večino občin v državi, ki so videle v prometnem davku na alkoholne pijače enega močnih virov svojih dohodkov, ne meneč se za posledice, ki so s temi ukrepi nastale pri proizvajalcih zaradi kopičenja neprodanih zalog.

Zanimali so se tudi za uporabo stanovanjskega sklada. Večino sredstev so namreč vložili delovni ljudje in kolektivi, od katerih marsikdo še vedno ni dobil že pred letom dni obljubljenega stanovanja. — Za kandidata za zbor delovnih skupnosti občinske skupščine so predlagali Antona Žlendra iz turističnega podjetja »Kompas«, v republiški gospodarski zbor Tatjano Menna, v republiško organizacijsko - politični zbor pa Milana Žnidaršiča in za zvezno skupščino Janeza Zemljariča in Milana Vidmarja.

Na zboru delovnih ljudi časopisnega podjetja »Delo«, Blasnikove in Triglavske tiskarne so se volivci po izčrpnem poročilu o razvoju in uspehih občine Ljubljana - Center zanimali za nekatere komunalne probleme. Nato so v 6. volilni enoti predlagali in kandidirali za občinski zbor delovnih skupnosti občine Center Viko Sauta. Za 34. in 36. volilno enoto so bili predlagani in kandidirani za republiški gospodarski zbor Tatjana Menn in Ivan Heller, za organizacijsko-politični zbor pa Milan Žnidaršič in Silva Cerjak. Za zvezni gospodarski zbor so volivci potrdili kandidaturo Milana Vidmarja, za organizacijsko-politični zbor pa kandidaturo Janeza Zemljariča.

Šoferjem na poti za oddih
»TOVARIŠEV NN«

Pisma bralcev

Rada bi potrkala na njegovo vest

Tovariš urednik,

bilo je 2. maja. Potniki, ki so se vozili z avtobusom, ki pelje ob 15.30 iz Rogaške Slatine, se gotovo spominjajo okvare na avtobusu, ki je vse bolj ali manj prizadela. Ob raznih pripombah se je požrtvovalnemu vozniku in sprevodniku posrečilo okvaro zasilno popraviti. Toda že po nekaj kilometrih smo spet obstali. Tokrat je bila okvara hujša. Zrak v avtobusu je bil poln zadušljivih plinov. Potniki so izstopali in iskali svežega zraka. Tako sem ostala v avtobusu skoraj sama. Ker pa nisem več vzdržala, sem za nekaj minut izstopila tudi jaz. Imela sem vtis, da v avtobusu ni nikogar več.

Toda zmotila sem se: nekdo je v tem času v njem pridno delal. Iz torbice, ki sem jo pustila na sedežu, mi je zmanjkalo 10.000 dinarjev, »dobrotnik« pa mi je 1.600 din le pustil! To naj bi bil denar, s katerim naj bi se preživljala do konca meseca. Žal sem krajo opazila šele na končni postaji, ko so potniki že izstopali; mojega krika ni nihče več slišal.

Ne vem imena tistega, ki mi je vzel denar, da bi ga lahko javno osramotila ali vsaj prizadela. Rada bi pa potrkala na njegovo vest in mu povedala, da kot študentka 10.000 dinarjev bridko pogrešam.

Marija Škorc, Ljubljana, Bregarjeva 7

Še o cepljenju psov proti steklini

Tovariš urednik,

dne 23. aprila 1963 ste v rubriki »Pisma bralcev« objavili pismo tov. Vinka Snoja iz Ljubljane, Titova cesta 217, z naslovom »Cepljenje psov proti steklini«. Imenovani opisuje v pismu škodljive posledice letošnjega cepljenja psov na območju občine Bežigrad, ki so nastale zlasti zaradi nestrokovno opravljenega cepljenja.

Predvsem me zanima, odkod ve tov. S., da igle za cepljenje psov niso bile prekuhane. Če je to videl, zakaj ni takoj opozoril veterinarja na to napako? Če pa tega ni videl — logično se mi zdi, da je tako — saj v pismu omenja, da je bil na vrsti med prvimi — odkod tedaj ve, da je bilo z isto iglo cepljenih 50 psov? Veterinar je za vsakega psa uporabil prekuhano iglo.

Menim, da so trditve tov. S. do kraja nepremišljene, očitek nestrokovnosti pa tako hud, da ga najbrž lahko označimo kot obrekovanje.

Dejstvo je, da so akcije, ki jih predpiše oblast, pogosto deležne hude kritike prizadetih. Veterinarji poznamo nešteto primerov, ko so bila zaščitna cepljenja »kriva« slučajnih obolenj in škod pri živalih, ki niso imele s cepljenjem nobene zveze. Tudi ljubitelji živali večkrat nasedejo takim govoricam. Še enkrat naj poudarim, da cepimo pse proti pasji steklini strokovno, se pravi »lege artis«.

Res je, da je bila psica tov. S. dne 18. III. 1963, torej 11 dni po cepljenju, pregledana in zdravljena na kliniki za mesojede veterinarskega oddelka biotehnične fakultete. Tedaj je bila pri navedeni živali ugotovljena pasja kuga (lat. Febris catarrhalis infectiosa canum; nem. Staupe). Ne izključujem možnosti, da se je žival ob cepljenju proti steklini (7. III. 1963) okužila z virusom pasje kuge od okuženega ali celo bolnega psa, ki ga je morda kdo, ne da bi to vedel, pripeljal na cepljenje. Nikjer pa ni rečeno, da se psica ni že prej ali pozneje okužila, saj je iz literature znano, da se prvi znaki bolezni lahko pojavijo že 4—7, pa tudi več dni po okužbi.

Zlasti letos je pasja kuga na področju Ljubljane nenavadno pogostna in tako huda, da je že doslej, kljub zdravljenju, poginilo veliko psov. Mnogi ljubitelji psov poznajo to, na žalost velikokrat neozdravljivo bolezen; zato tudi pravočasno poskrbijo za zaščitno cepljenje svojih psov proti pasji kugi.

Kar pa zadeva oteklino na cepnem mestu, ki jo omenja tov. S., tole: znano je, da se oteklina pojavi pri nekaj odstotkih cepljenih živali, vendar pa večinoma mine brez kakršnih koli posledic. Take otekline so znane tudi pri drugih zaščitnih cepljenjih, tako pri ljudeh kakor tudi pri živalih.

Marko Lokar, veterinarski inšpektor ObLO Lj. — Bežigrad

Ljudje po pravici godrnjajo

Tovariš urednik,

ta teden je teden Rdečega križa, ko je treba, kakor vsako leto, prilepljati na pisma, dopisnice, razglednice in razne poštne pošiljke posebne znamke Rdečega križa. Rdeči križ je človekoljubna ustanova in mora imeti denarna sredstva, če naj izpolnjuje svoje vzvišeno poslanstvo. Nobeno leto ljudje ob tednu Rdečega križa niso godrnjali, letos pa — in zakaj? Znamke RK dobiš namreč samo na glavni pošti in na drugih poštah, vtem ko jih trafike ne prodajajo. Ne prodajajo pa jih zato, ker trafikanti nimajo pri njih nobene provizije. Ker to ni bilo razglašeno, marsikdo v trafiki kupi znamke, potem pa se mora napotiti še na pošto, če hoče pošiljko v redu oddati. Glavni odbor RK Slovenije ima organe, katerih dolžnost bi bila ljudi obvestiti, da so letos te znamke po 5 din, predvsem pa, da jih trafike ne bodo prodajale.

Jože Zupančič, Ljubljana

Izrazito delovni značaj zborov na Hrvaškem

Sodijo, da so kandidirali premalo žensk v občinske skupščine

ZAGREB, maja. V SR Hrvatski je volilna aktivnost zelo živahna. Sklicali so že večino kandidatskih zborov volivcev. Ti sestanki so bili zares množično obiskani. Množičnost je hkrati tudi bistvena značilnost vseh dosedanjih zborovanj, za katere je že od prvega dne značilno delovno vzdušje.

Razen o kandidiranju odbornikov in poslancev so na vseh zborih razpravljali o dosedanjih uspehih in pomanjkljivostih na vseh področjih družbenega in političnega življenja kot tudi o najpomembnejših problemih, ki jih bo treba rešiti v okviru komun in širših družbenih skupnosti.

Celotna predvolilna dejavnost, za katero so značilne razprave o preteklem obdobju in dogovori o bližnjih nalogah, ima izrazito delovni značaj, kar je hkrati zagotovilo, da bodo med to politično aktivnostjo pretresli vse pereče probleme. Sporazumi o tekmovanjih, o povečanju delovne produktivnosti, ekonomičnosti poslovanja kot tudi o elektrifikaciji, ureditvi cest in poti, zlasti pa o komunalnih problemih, so pravzaprav soliden programski okvir vsega, kar naj bo bodoča skrb tistih, ki bodo izvoljeni.

Po prvih pregledih kandidatov za občinske skupščine, ki so jih opravile občinske kandidatske konference, od 2133 odbornikov prvikrat kandidira 78 odstotkov kandidatov. Povprečna starost kandidatov v vseh komunah na Hrvatskem je manjša kot 40 let. 12 odstotkov kandidatov pa je iz vrst mladine.

Doslej je za člane občinskih skupščin kandidiralo 1115 kandidatov, starih do 25 let, medtem ko je pomemben odstotek mladine kandidiral za člane sabora in zvezne skupščine.

V primeri z mladimi kandidati število žensk kot kandidatk še zmerom v celoti ni zadovoljivo, saj znaša samo 11 odstotkov od skupnega števila kandidatov, kar je v primerjavi s številom zaposlenih žensk dokaj malo. Izjema je varaždinski okraj, kjer je med kandidati 31 odstotkov žensk. Med kandidati pa je največ žensk v Ludbregu, in sicer 44 odstotkov. Reški okraj se ponaša s 25 odstotki kandidatk. V Osijeku je doslej bilo 80 žensk med vrstami občinskih odbornikov, zdaj pa jih predvidevajo 213. V Karlovcu bo 215 ženskih občinskih odbornikov, v Zagrebu, kjer jih je bilo prej 207, pa računajo s 435 kandidatkami za občinske skupščine. Kljub vsemu pa število žensk v celoti ni zadovoljivo, tembolj, ker je na Hrvatskem zaposlenih od skupnega števila ljudi kar 30 odstotkov žensk. Po tistem, kar so sprejele kandidatske konference, naj bi bilo v zvezni skupščini in saboru nekaj več kot 25 odstotkov žensk, v občinskih skupščinah pa samo 11 odstotkov.

Široke razprave o kandidatih so bile zelo uspešne, zlasti kadar je šlo za kandidature novih ljudi. V dobršnem delu komun so si prizadevali povsem spremeniti sestavo občinskih skupščin, tako da niso izmed starih odbornikov niti enega predvideli za nove občinske zbore. Izkazalo se je, da se volivci in organizacije trudijo zagotoviti delovno kvaliteto — delovno sestavo bodočih občinskih zborov, ki bodo tako kos svojim nalogam. Razen tega se volivci zavzemajo za to, da bi bila nova predstavniška telesa resnični odsev socialne in nacionalne sestave prebivalstva, zlasti pa, da bi bili v njih zastopani predstavniki delovnih organizacij in vseh dejavnosti komune.

V. T.

Prihod prve skupine poljskih turistov

Koper, 8. maja. Po aranžmaju z varšavsko turistično agencijo Sport turist je te dni prispela v hotel Triglav v Koper prva skupina poljskih turistov. Ta agencija je v imenovanem hotelu rezervirala za vso sezono 70 ležišč.

V prvi prispeli skupini so v glavnem arhitekti in inženirji, ki si bodo pri nas ogledali tudi nekatera gradbišča ter se seznanili z našim načinom gradnje raznih objektov.

F. M.

PRAKTIČNA ŽENA

Brezplačni krojač v vsaki hiši

Brezplačno 26 najmodernejših letnih modelov za obleke

Prihranek glede izdatkov za krojača Moderno in okusno oblečeni vi in vaš otrok

V številki, ki izide 10. maja, bo vaš časopis »Praktična žena« začel prinašati kroje v naravni velikosti

Ne pozabite: 10. maja kupite »PRAKTIČNO ŽENO«!

BREZHIBNO VOŽNJO VAM ZAGOTAVLJAJO AET VŽIGALNE SVEČKE.

AVTOELEKTRO TOLMIN

Obiščite nas na Sejmu motorjev in motornih vozil na GR od dne 10. do 19. maja 1963.

Na razstavnem prostoru AET (Avtoelektro – Tolmin) si ne pozabite ogledati novost – UNIVERZALNE SPECIALNE SVEČKE S-2 za vse toplotne vrednosti.

Beseda naših kandidatov

CIRIL KAMBIČ IZ OBČINE MARIBOR-TABOR

Krajevnim skupnostim gmotno osnovo

Ciril Kambič

Obiskali smo znanega političnega delavca, sekretarja občinskega odbora SZDL Maribor-Tabor *Cirila Kambiča,* ki so ga na zborih volivcev v delovnih organizacijah občine predlagali in potrdili za kandidata v organizacijsko-politični zbor republiške skupščine v 57. volilni enoti. Ker je na področju občine Maribor-Tabor pestra problematika krajevnih skupnosti, smo mu zastavili nekaj vprašanj s tega področja.

Kako se razvija delo krajevnih skupnosti na vašem področju?

Krajevna skupnost »Jožice Flander« se je načrtno lotila ustanavljanja vzgojno-varstvenih ustanov. Letos in lani so odprli tri nove oddelke v stanovanjskem naselju v Frankolovski ulici, v katerih je okrog 120 otrok. V Rušah posveča krajevna skupnost večjo pozornost socialnim vprašanjem. Tako so nekaj zadev rešili s pomočjo gospodarskih organizacij in šole. Navzlic uspehom v nekaterih krajevnih skupnostih zasledimo premalo sodelovanja občanov s krajevno skupnostjo, medtem ko po drugi strani tudi krajevna skupnost išče premalo stikov z državljani, ki so zainteresirani za rešitev določenih problemov.

Ali je občinski ljudski odbor že prenesel določena sredstva na krajevne skupnosti in tako zadostil njihovim potrebam?

Po proračunu za leto 1963 dobijo krajevne skupnosti na področju občine za razna komunalna dela skupaj 8,6 milijona din. Ta sredstva so predvidena predvsem za vzdrževanje cest, osebne dohodke cestarjev, vzdrževanje pokopališč in javne razsvetljave v Razvanju, Limbušu, Lovrencu na Pohorju in Rušah. Ostale krajevne skupnosti v proračunu niso zajete, razen za osebne dohodke osebja vzgojno-varstvenenih ustanov v šolskem skladu. Ostala sredstva pa so strogo osredotočena vkljub raznim razpravam in priporočilom ljudskega odbora. Želel bi poudariti, da so že sedaj zreli pogoji za prenos sredstev z občine na krajevne skupnosti predvsem za reševanje socialnih vprašanj ter delno za urejanje komunalnih (parki, igrišča itd.) in socialno-zdravstvene zaščite. Svojo trditev bi ilustriral s podatkom, da je občinski ljudski odbor lani prispeval za gradnjo enega igrišča 2,480.000 din. Stanovanjska skupnost bi za enako delo potrebovala samo polovico teh sredstev ter bi drugo polovico lahko uporabila v druge koristne namene.

Kaj menite o predpisih, ki urejajo delo hišnih svetov?

Predpisi o hišnih svetih pomenijo vsekakor velik napredek pri urejanju zapletenih zadev družbenega upravljanja na tem področju. Kljub temu pa menim, da bi morali te predpise dopolniti s tem, da bi hišni sveti imeli pravico in dolžnost osredotočiti v svojem okviru določena sredstva za ureditev igrišč, pionirskih sob in za kritje nekaterih drugih potreb hiše. Vsekakor ni nelogično, da ima na primer hišni svet Mariborski dvor težave s finančno kontrolo, ker je za 40 otrok v tem bloku kupil garnituro za namizni tenis v vrednosti okrog 35.000 dinarjev.

Kakšne pomanjkljivosti ovirajo še uspešnejše delo?

Krajevne skupnosti premalo delajo na perspektivnem programu razvoja, ki bi programsko določil delo za daljše obdobje. V družbenem upravljanju na tem področju se še vedno preveč vrtimo v okviru svetov in komisij krajevne skupnosti, premalo pa smo storili za večjo aktivizacijo občanov in hišnih svetov.

MARKO

IVANKA ŠULGAJ IZ TRŽIČA

Usposabljanje kadrov – pomembna naloga

Ivanka Šulgaj

»Naše podjetje ima lastni center za izobraževanje, druga tržiška podjetja pa ne. Zato sodim, da bi bilo zelo potrebno, če bi delavska univerza tu v Tržiču organizirala medtovarniški center za strokovno izobraževanje,« je dejala Ivanka Šulgaj, vodja kadrovske socialne službe v Bombažni predilnici in tkalnici. Tržiški zbori delovnih ljudi jo kandidirajo v gospodarski zbor republiške skupščine.

»Toda delavska univerza ne pozna sama potreb delovnih mest, zato bi ji podjetja morala posredovati svoje želje,« je nadaljevala Ivanka Šulgaj. »Na sindikalnem svetu smo že razpravljali, da bi zbrali podatke. V BPT smo prišli do spoznanja, da bo treba hkrati s sedemletnim proizvodnim programom sestaviti tudi sedemletni program izobraževanja kadrov.

Moje osebno mnenje je, da mnoga vodilna mesta zasedajo ljudje, ki so sicer zaslužni, vendar pa nagli gospodarski tempo v mnogih primerih prehiteva njihove sposobnosti. Zlasti velja to za nekatera manjša podjetja, kjer se pa taki ljudje včasih otresajo novih kadrov. Zato sicer prihajajo novi inženirji, tehniki in drugi usposobljeni ljudje, a jih včasih ne znamo prav zaposliti.«

— V Tržiču je zaposlenih mnogo žena. Je spričo tega dovolj poskrbljeno za razbremenitev gospodinjstva?

»Deloma se je premaknilo tudi na tem področju. Predilnica je v nekaterih novih stanovanjskih blokih določila prostore tudi za te namene. Opremila je dve pralnici. Ob sodelovanju podjetij smo v Tržiču uredili otroško varstvene ustanove na Ravnah, na Cankarjevi cesti in pri kolodvoru, Peko pa jo ureja v Križah. Vendar je to še vse premalo. Posebne težave imajo matere samohranilke, ki jih je mnogo. V BPT smo sestavili pravilnik za razdeljevanje stanovanj, ki upošteva delovno dobo prosilca, to, ali sta oba zakonca zaposlena v našem podjetju in podobno. Toda vzemimo primer: samohranilka, ki je rodila dvojčke, a je v podjetju šele nekaj let, bi po tem pravilniku ne mogla priti do stanovanja. Zato moramo zadeve reševati od primera do primera, s posluhom za življenje, tudi mimo črk v pravilniku.

O razbremenitvi delovne družine govorimo že leta in leta. Toda precej na pamet. Ker ni konkretnih podatkov, izčrpnejših analiz in solidnejših programov, je težko priti pred občinsko skupščino ali delavske svete z zahtevami. Zato zdaj občinski sindikalni svet razpisuje anketo o teh vprašanjih. Treba pa jih bo urediti tudi v statutih.«

— Zakaj tudi ženske same ne pritiskajo bolj na hitrejše urejanje teh vprašanj?

»Na prvi pogled je to morda res nerazumljivo, saj je zaposlenih v občini zelo velik odstotek žensk. Toda: močnejše uveljavljanje žensk v družbenih organih zaznavamo pravzaprav šele po decentralizaciji samoupravljanja v delovnih organizacijah, ko se je odločanje neposredno približalo delavcu, delavki. Ekonomske enote obetajo preobrat. To je že čutiti. Naj povem, da sta bili zdaj v občinskem ljudskem odboru vsega dve ženski. Mnogi moški pa teh problemov ne čutijo tako močno, neposredno Zdaj kandidira samo v občinski zbor delovnih skupnosti šest žensk.«

Iz odgovorov je bilo čutiti, da Ivanka Šulgaj diha s to žgočo problematiko in da se je močno zagrela za njeno urejanje.

M. Z.

JANEZ KOROŠEC IZ NOVEGA MESTA

Na Dolenjskem so potrebne srednje šole

Janez Korošec

Med izbranimi in potrjenimi kandidati za občinski zbor Novo mesto je tudi mladinec - študent ekonomske fakultete **Janez Korošec.** Za kandidata so ga izbrali volivci Glavnega trga v Novem mestu. Tam ni ostalo neopazno aktivno delo v raznih organizacijah, za katero najde Janez čas vzlic študiju in priložnostni zaposlitvi.

— Kaj misliš kot bodoči strokovnjak o izobraževanju strokovnega kadra na Dolenjskem, smo ga vprašali:

»Na tem področju so potrebe po kvalificiranih kadrih izredno velike. Zato menim, da je napak razpravljati o ukinjanju srednjih šol. Bolj kot to bi morali razpravljati, kako zagotoviti financiranje teh šol, o izboljšanju pogojev za pošolsko izobraževanje dijakov in njihovi socialistični vzgoji. Spremembe meja teritorialnih enot ne bi smele biti ovira za delovanje strokovnih šol, ki so na tem področju potrebne.«

— O razvoju turizma veliko govorimo. Kaj meniš o tem?

»Vprašanje je delno povezano s prvim. Premalo imamo kadrov za turistično dejavnost, kadrov, ki bi se v celoti posvetili razvoju turizma. Do teh lahko pridemo spet samo s šolanjem. O velikih možnostih, ki jih imamo v tej dejavnosti, ne bi govoril, to je že znano, prav tako tudi, da so te možnosti kaj slabo izkoriščene.«

V razgovoru je tovariš Janez Korošec še naglasil, da bo moral ljudski odbor bolj prisluhniti predlogom mladih volivcev glede možnosti izobraževanja, razvedrila in oddiha.

P. Romanič

KOMUNALNO PODJETJE
MESTNI VODOVOD — LJUBLJANA
POTREBUJE:
PISARNIŠKO DELOVNO MOČ
z znanjem strojepisja
VEČ MOŠKIH DELOVNIH MOČI
za terensko službo
Pismene ponudbe pošljite UPRAVI PODJETJA — KREKOV TRG ŠTEV. 10/II. 3784

ČASOPISNO PODJETJE
»DELO«, Ljubljana, Tomšičeva 1-3
sprejme v redno delovno razmerje
snažilko
za čiščenje obratnih prostorov
Interesentke naj se zglase v sekretariatu podjetja v četrtek in petek med 8. do 12. uro.

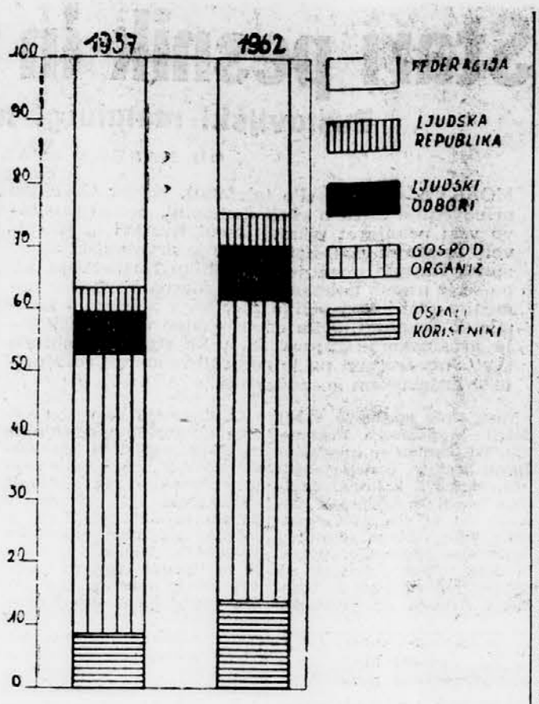

Razdelitev družbenega proizvoda v Sloveniji

Zabeleženo

Zapornice po voznem redu, vlak pa . . .

Niso redke pritožbe voznikov, da morajo često čakati pred zaprtimi železniškimi zapornicami znatno delj, kot bi bilo potrebno. Zvečine so te pritožbe upravičene. Kar sem doživel pred dnevi pri Spodnjih Lazah in Semiču upravičenost pritožb samo potrjuje.

Okoli 12.45 sem na železniškem prelazu pri Spodnjih Lazah na cesti Novo mesto—Uršna sela — Črnomelj našel spuščene zapornice. Ker na nobeni strani ni bilo videti vlaka, sem poiskal čuvaja, da bi me spustil naprej. Vendar ga ni bilo nikjer, neka ženska pa mi je pojasnila, da bodo zapornice spuščene, dokler ne pride vlak iz Novega mesta, zaprte pa so od takrat, ko je šel vlak iz Bele krajine. Nobeno klicanje ni pomagalo. Pred zapornicami sem čakal več kot 15 minut.

V Kotu pri Semiču se je zadeva ponovila. Spet spuščene zapornice, vlaka nikjer. Železničar, ki je v bližini nadziral popravila na progi, mi je na pripombo, zakaj so zaprte zapornice, ko pa vlaka še niti na postaji ni, odgovoril:

»Zapornice zapiramo po voznem redu, vlak ima pa danes zamudo. Sicer pa, zakaj vozite hitreje kot vlak, zdaj pa čakajte!« In res sem čakal spet več kot deset minut, da je vlak pripeljal na postajo in po postanku nadaljeval proti Črnomlju. Zapornice so se dvignile, ko je bil vlak dober kilometer daleč od zapornic.

Med čakanjem pred zapornicami sem se spomnil rešilnega avtomobila, ki često prevaža po isti cesti tudi težke bolnike. Koliko lahko pomeni zamujenih 25 minut, če gre morda za življenje človeka, ko je vsaka minuta dragocena? In — ali vsega tega z vestnostjo ne bi bilo mogoče izboljšati?

P. R.

trimes
POLZELA
TRIMES trpežna in topla nogavica ze prehod med zimo in pomladjo!
»Skrajni čas je, da kupim nogavice TRIMES iz Polzele.
Bila sem zadovoljna lani — vem, da bom tudi letos!« Tako pravijo naše potrošnice.
Pridružite se jim! Vedno in povsod: TRIMES

Proizvajalci razpolagajo z vse večjimi sredstvi

V Sloveniji v petih letih za 54 % povečana proizvodnja

Znano je, da se uvršča naša država med tiste dežele, ki so v povojnem obdobju zabeležile najhitrejšo dinamiko gospodarske rasti. Hitra rast družbenega proizvoda in narodnega dohodka je bila v minulih letih značilna tako za Jugoslavijo kot tudi za našo republiko.

V obdobju od 1952. do 1957. leta je znašalo povprečno letno povečanje družbenega proizvoda v državi 11.6% v Sloveniji pa 10.8%. V minulih petih letih smo v Sloveniji dosegali povprečno 9-odstotni letni porast družbenega proizvoda. Čeprav je bil torej od 1958. do 1962. leta razmah — relativno vzeto — počasnejši kot v predhodnem obdobju, pa je bilo absolutno naraščanje zaradi povečane osnove znatno večje. Prirastek družbenega proizvoda je v letih od 1952 do 1957 znašal namreč v Sloveniji 31.5 milijarde dinarjev, v zadnjih petih letih pa 42.1 milijarde dinarjev na leto (v obeh primerih so upoštevane cene iz leta 1962).

V Sloveniji je (po cenah 1962) 1957. leta odpadlo na prebivalca 234.000 dinarjev, 1962. leta pa 346.400 din narodnega dohodka. Realna rast je znašala torej okoli 8% letno. Pravo sliko o naraščanju narodnega dohodka si ustvarimo šele s primerjavo z nekaterimi evropskimi državami. Od 1955. do 1960. leta je narodni dohodek na prebivalca naraščal v Italiji za 5.6%, v Avstriji za 4.9%, v Zahodni Nemčiji za 4.8%, v Franciji pa za 3.4% letno.

Zanimivo je seveda zvedeti, katere gospodarske panoge so v Sloveniji v zadnjem petletnem obdobju največ prispevale k hitri rasti družbenega proizvoda. Kot rečeno, je znašala povprečna letna stopnja rasti za vse gospodarstvo 9%. Največjo stopnjo pa je pri tem zabeležil z 22.2 odst. družbeni sektor kmetijstva, sledi pa mu z 19.3% gradbeništvo. V zadnjih petih letih se je ob skoraj 54% povečanju družbenega proizvoda le-ta povečal v industriji za 55%, v družbenem in zasebnem sektorju kmetijstva skupno za 29%, v gozdarstvu za 28%, v gradbeništvu za 141 odst., v prometu za 52%, v trgovini in obrti za 60%, v gostinstvu za 45%, v ostalih dejavnostih pa za 36%. Ta gospodarski razvoj v zadnjem petletnem obdobju se zdi še toliko ugodnejši, če upoštevamo, da je 1961. leta pa tudi lani dinamika industrijske proizvodnje zaostajala in da so lanski slabi vremenski pogoji vplivali tudi na precejšnje zmanjšanje kmetijske proizvodnje.

Če primerjamo razdelitev družbenega proizvoda l. 1957 in leta 1962, ugotovimo, da se je v zadnjih letih zelo okrepila materialna osnova delovnih organizacij in komun. Sicer pa so imele spremembe gospodarskega sistema v tem obdobju prav s povečanjem materalne osnove delavskega in družbenega samoupravljanja namen spodbuditi k hitrejšemu gospodarskemu razvoju.

Medtem ko je še 1957. leta porabila federacija 37% skupnega družbenega proizvoda naše republike, ljudski odbori 6,6%, gospodarske organizacije pa 44%, je pet let zatem odpadlo na federacijo le še 24,7%, ljudske odbore 8,3%, na gospodarske organizacije pa že 48% družbenega proizvoda.

S temi spremembami v razdelitvi družbenega proizvoda je bilo mogoče tudi dosledneje uveljaviti sistem delitve po delu in vplivati na povečanje osebne potrošnje in družbenega standarda. Posledice večje decentralizacije sredstev pa so se odrazile tudi v povečanju produktivnosti in so hkrati spodbudile tudi k bolj gospodarnemu investiranju sredstev.

Koprska luka te dni

V luki dne 7. maja: domača ladja »PIRAN«, ki razklada razsuto pšenico, »MOSLAVINA«, ki razklada mleko v prahu in sojino sačmo, »LUKA BOTIČ«, ki razklada sojino sačmo, »BOHINJ«, ki razklada kavo in zmrznjeno meso, »ZEMUN«, ki razklada laneno seme, ter italijanska ladja »MARECCHIA«, ki naklada les.

Iz luke so izplule: 4. maja — domača ladja »TRAVNIK«, ki je razložila pločevino, olje in plastično maso, nemška ladja »NERISSA«, ki je razložila banane in pomaranče; 5. maja — izraelska ladja »PALYAM«, ki je razložila južno sadje, domača ladja »VIS«, ki je naložila les, in »SRBIJA«, ki je naložila generalno blago za ZDA.

V luki pričakujejo: domače ladje »NAPRIJED«, ki pripelje 9.800 ton riža iz Kambódže, »POBJEDO«, ki pripelje 700 ton dekapirane pločevine, »MOLAT«, ki pripelje olje, »PIROT«, ki pripelje laneno seme, »JESENICE«, ki pripelje zmrznjeno tunino, ter grško ladjo »NIKOS«, ki bo krcala generalno blago.

Anomalije na trgu krompirja in čebule

Mnogi pridelovalci jeseni niso hoteli prodati pridelka, sedaj ga ponujajo po nižji ceni

Na našem trgu vrtnin tudi letos doživljamo pojave zgrešene špekulacije mnogih zasebnih pridelovalcev. Te špekulacije povzročajo škodo ne le njim samim, marveč tudi skupnim koristim. V mislih imamo anomalije, ki jih prav te dni ugotavljamo na trgu krompirja in čebule.

Običajno sta krompir in čebula najcenejša v jeseni, najdražja pa spomladi pred novo letino. Tako gibanje cen je povsem normalno. Treba je upoštevati stroške vskladiščenja, zlasti pa to, da blago do spomladi kalira in da mora biti že zaradi tega cena višja. Letos pa je gibanje cen krompirja in čebule prav obratno. Le spomnimo se, kako je bilo jeseni, ko so mnogi pridelovalci kljub nasprotnim ugotovitvam vzdrževali govorice, češ da je letina slaba in da pridelek ne bo kril potreb. Zato so blago zadrževali v pričakovanju, da ga bodo spomladi drago prodali. Pred zimo, ko bi morala biti ponudba največja, smo morali krompir in čebulo celo uvažati iz inozemstva.

Prišlo pa je drugače, kakor so si predstavljali tisti, ki so računali z visokimi cenami spomladi. Kljub temu, da je precej neprimerno vkletenega krompirja med zimo zmrznilo, zlasti na Dolenjskem, ga zdaj povsod ponujajo. Namesto višje cene, ki bi krila vsaj stroške vskladiščenja in izgubo zaradi kala, morajo zdaj krompir ceneje prodajali kakor bi ga lahko prodali pred zimo. Zadnje dni ga ponujajo po 22 do 23 din, medtem ko je imela trgovina v jeseni težave kupiti krompir pri zadrugah po 26 do 28 din. Tudi v nadrobni prodaji je cena popustila. Pred meseci je znašala v Ljubljani največ 45 do 48 din, zdaj pa se giblje okrog 35 din in bo v prihodnjih dneh še nižja za nekaj dinarjev.

Podobno je s čebulo. V Makedoniji so mnogi pridelovalci računali, da bodo tudi letos spomladi kakor prejšnje leto prodajali čebulo po 150 din za kilogram. V jeseni je niso hoteli prodati po 70 din, zdaj pa jo ponujajo v velikih količinah po 40 din. Žal pa ta čebula ni sposobna za daljši prevoz, če traja več dni, ker postane mehka in požene, tako da ni uporabna. Nekaj vagonov take čebule je prispelo v Ljubljano, pa so jo morali polovico zavreči. Tudi v sami Makedoniji je precej tega blaga propadlo.

Ponekod slišimo pripombe, češ prav jim je, jih bodo vsaj take izkušnje izučile. Toda takih izkušenj imamo že preveč. Je pa tudi nevarnost, da bodo pridelovalci po teh izkušnjah manj sadili, kar bi prineslo še novo škodo. Zato je v sedanjem položaju še zlasti važno, da si preskrbovalna podjetja zagotovijo vse potrebno blago s pridelovalnimi pogodbami, kar jim je letos z uvedbo skladov rizika bistveno olajšano.

F. S.

Mnenje in kritika

Nujna integracija v drevesničarstvu

V kmetijski proizvodnji Slovenije ima gozdarstvo važen položaj predvsem iz dveh razlogov: prvič zavzemajo gozdovi 67 odst. površine, drugič pa višji gorski predeli bolje ustrezajo gozdni kot pa poljedelski kulturi. Zaradi tolikšnega pomena gozdov je nadvse pomembno podružbljanje gozdne proizvodnje, ki je v teku. Podružbljanje gozdne proizvodnje pa terja spremembe tudi v osnovni dejavnosti, to je pogozdovanju in vzgoji gozdnih sadik v drevesničarstvu.

V času, ko gozdarstvu postavljamo izjemne naloge (povečana sečnja in podružbljanje gozdne proizvodnje), rastejo tudi potrebe po gozdnih sadikah. Gozdna podjetja se v skrbi za redno obnovo gozdov navadno odločajo za snovanje novih drevesnic. Ta na videz logična rešitev pa je v osnovi zgrešena, če jo gledamo s stališča specializacije, racionalizacije in integracije proizvodnje. Z ustanavljanjem novih drevesnic povečujemo že itak previsoko število majhnih drevesnic, v katerih se vse delo odvija izključno ročno. Celo oranje, ta simbol težkega dela, opravljajo delavke v malih drevesnicah ročno — s štihanjem.

Če rečemo, da se oranje v malih drevesnicah nadomešča z ročno obdelavo, nas izraz »v malih drevesnicah« ne sme zavajati. Teh drevesnic je v Sloveniji 191 s skupno površino 123 ha. Koliko znoja prelivamo brez potrebe, nam povesta šele ti dve številki. Iz te ugotovitve izhaja zahteva za združevanje proizvodnje v velikih centralnih drevesnicah z mehanizirano proizvodnjo industrijskega tipa.

V velikih drevesnicah pa vsa najtežja dela namreč opravijo s stroji — traktorji. S tem delo ne le olajšajo, temveč predvsem zelo pospešijo. Posamezne faze dela opravi traktor 8-krat in celo 30-krat hitreje kot ga je mogoče ročno.

Velike drevesnice dajejo seveda veliko sadik — daleč več kot jih potrebuje posamezno gozdno podjetje. Pri tem pa pride v ospredje subjektivni faktor. Nujno se je odločiti med srednjeveškim načinom proizvodnje za potrebe lastnega gospodarstva in moderno specializirano tržno proizvodnjo. Kooperacija med proizvajalci sadik — centralnimi drevesnicami in potrošniki sadik — gozdnogospodarskimi podjetji je edina pot za sodobno ureditev nastalega problema.

S strokovnega in tehničnega stališča je zadeva jasna: moderna tehnologija! Ne samo količina proizvodnje in cena, temveč tudi strokovne, znanstvene in upravne prednosti govorijo za centralne drevesnice industrijskega tipa. Zakaj je torej še sploh potrebno govoriti in pisati o tem problemu? Odgovor je zelo enostaven: nezaupanje v novotarije na eni strani in zaprtost v meje lastnega podjetja in posamezne občine na drugi strani vzdržujejo dosedanji zastareli način proizvodnje v malih drevesnicah. V sedanji fazi splošnega gibanja gospodarstva k družbeni delitvi dela v nacionalnem in celo v mednarodnem merilu bi moralo tudi gozdarstvo iskati napredne oblike proizvodnje vsaj v tistih panogah, kjer je možno proizvodnjo centralizirati, kot n. pr. v drevesničarstvu.

Namesto da snujemo majhne lokalne drevesnice, bi morali s kooperacijo združevati sredstva, ki jih imamo na razpolago v namenskih skladih posameznih podjetij in občin in razvijati centralne drevesnice, ki bi se samo na ta način lahko razvile v vzoren objekt, ustrezajoč vsem zahtevam. Dokaj čudno je, da naše gozdarstvo ni sposobno in ne voljno doma ustvariti objekta, kakršne hodi iz leta v leto občudovat v tujino. Seveda pa omenjene akcije ne more izvesti posameznik ali posamezna gospodarska organizacija, temveč samo stroka kot celota.

Ing. Lado Simončič

Zavod za vodno gospodarstvo SRS
razpisuje delovna mesta za:
4 GRADBENE TEHNIKE
s prakso ali brez prakse
REFERENTA
z znanjem nemščine, strojepisja, stenografije, z najmanj izpolnjeno srednjo šolo z maturo ter štiriletno prakso.
Plača po pravilniku o osebnih dohodkih zavoda.
Ponudbe pošljite Zavodu za vodno gospodarstvo SR Slovenije, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 13/IV. s kratkim življenjepisom in podatki o eventualni dosedanji praksi. 3806

»ISKRA« — KRANJ
TOVARNA ZA ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO
LJUBLJANA-PRŽAN štev. 24
SPREJME TAKOJ V SLUŽBO
več visokokvalificiranih in kvalificiranih
— STROJNIH KLJUČAVNIČARJEV
— ORODJARJEV
— STRUGARJEV
Za te poklice so prosta delovna mesta v delavnicah, za plansko službo, za preddelavce in kontrolorje.
— ADMINISTRATIVNE MOČI
z znanjem strojepisja in nekaj prakse v komercialni službi.
Zglasite se osebno ali pošljite ponudbe gornjemu naslovu. 3803

Vesti

Mariborska tekstilna tovarna povečuje izvoz. Lani je mariborska tekstilna tovarna, ki je znana kot največji jugoslovanski proizvajalec svilenega in bombažnega blaga za podloge, izvozila v tujino za 1,2 milijona dolarjev svojih izdelkov in je s tem izvoz podvojila v primerjavi s prejšnjim letom. Na 18 tujih, predvsem azijsko-afriških tržiščih se je mariborski kolektiv uveljavil tudi s sateni, s tiskanimi bombažnimi tkaninami in modnimi poplini. Po integraciji celotne tekstilne industrije mariborskega okraja računajo v Mariborski tekstilni tovarni, da bodo letos prodrli še na nova tržišča in da bodo izvozili predvsem v dežele s konvertibilno valuto za več kakor 2 milijona dolarjev. Med drugim so začeli izvažati kvalitetni poplin tudi v Švico.

☆

Iz registra gospodarskih organizacij. Ustanovljeno je Trgovsko podjetje Sevnica, ki je nastalo s spojitvijo Splošnega trgovskega podjetja Sevnica in Trgovskega podjetja »Sloga« v Sevnici (novo podjetje ima 26 poslovalnic, direktor pa je Joško Drenek). — K Rudniku rjavega premoga Zabukovica se je pripojilo podjetje »Montana« iz Šentjurja pri Celju; besedilo združenega podjetja je poslej: »Montana«, zabukovški rudniki rjavega premoga in nekovin, Žalec. — Tovarna igel v Kobaridu je razširila poslovni predmet na proizvodnjo elementov telekomunikacijskih aparatov. — Trgovinskemu podjetju »Prvi junij« v Trbovljah sta se pripojili podjetji »Železnina« in »Drogerija« v Trbovljah, s čimer se je število poslovalnic povečalo od 15 na 19 (direktor poslej Anton Mahkovec).

☆

Nov način financiranja podjetij za pridobivanje nafte. Svet za energetiko pri Zvezni gospodarski zbornici je pozitivno ocenil predlog posebne komisije Zveznega izvršnega sveta o novem načinu financiranja podjetij za pridobivanje nafte. Doslej so morali investitorji, ko so odkrili nove rezerve nafte, čakati leto ali poldrugo leto, da so lahko dobili od banke na temelju končnega elaborata prva denarna sredstva. Po novem predlogu pa naj bi ta podjetja takoj, ko odkrijejo nove rezerve, dobila akontacijo za gradnjo potrebnih naprav za eksploatacijo, in to na temelju delnega in poenostavljenega elaborata. V novem predlogu je tudi predvideno, da bi splošni investicijski sklad kril 65 odstotkov investicijskih potreb za izkoriščanje novih naftnih nahajališč. Nadalje je predvideno, da se bo proizvodnja nafte do leta 1965 povečala na 2,2 milijona ton. Za vračilo posojil pa je zaradi obvezne participacije gospodarskih organizacij predviden rok 10 let namesto 5 let.

☆

Zmanjšali bomo izvoz mesa v Veliko Britanijo. Poročali smo že, da se je Velika Britanija prejšnji mesec obrnila na Argentino in Jugoslavijo, da bi zmanjšali dovoz mesa na londonski trg in s tem omogočili boljše cene živine na britanskem trgu. O rezultatih te akcije je britanski kmetijski minister Christopher Soames te dni poročal v Spodnjem domu. Argentinska vlada je sprejela britanski predlog in bo Argentina letos zmanjšala izvoz mesa v Veliko Britanijo na 203.500 ton, jugoslovanska vlada pa je obvestila britansko, da jugoslovanski izvoz mesa v Britanijo letos verjetno ne bo presegal 30.000 ton, kar bi bilo za 25 odstotkov manj kakor lani. Po teh zagotovilih računa britanski kmetijski minister, da bo britanski uvoz mesa v drugem letošnjem polletju precej manjši, kakor je bil lani. Predsednik nacionalne zveze britanskih farmarjev je sicer pozdravil sporazumno zmanjšanje uvoza, vendar je izrekel bojazen, da to zmanjšanje ne bo zadostno, ker se bo uvoz iz Argentine skrčil le na raven iz leta 1960, ko je bila britanska proizvodnja za 100 tisoč ton manjša in ko je bil uvoz iz Jugoslavije še malenkosten.

☆

Novi proizvodi tovarne »Volna« v Laškem. Poslovanje tovarne »Volna« v Laškem je lani sicer zaostajalo za planom, to pa predvsem zaradi tega, ker so tovarno rekonstruirali in njeno zmogljivost povečali za 75 odstotkov, niso pa hkrati dobili dovolj surovin za povečano zmogljivost oziroma so te surovine prejeli z večmesečno zamudo. Letos pa vse kaže, da bodo povečan plan ne le dosegli ampak tudi presegli. Zdaj delajo v tovarni že za prihodnjo zimo, predvsem »lastex« blago za smučarske hlače, ki so mu pridružili še nov pomemben artikel, »helanca« blago za letne hlače (to je blago iz nakodrane elastične sintetične preje). Tudi je še vedno veliko povpraševanje za popularni tweed iz tega podjetja. Nedavno so začeli delati tudi za izvoz in računajo, da bodo do oktobra izdelali za 30.000 dolarjev izvoznega blaga.

—h

Pomemben poraz neofašistov

Vse resnejše presoje nedavnih volitev za senat in poslansko zbornico, ki se omejujejo na ožje področje Tržaške, Goriške in Videmske pokrajine, ne morejo mimo najpomembnejše ugotovitve o hudem porazu neofašistov. V takšni oceni si je edina večina komentarjev, pa naj pripadajo njih avtorji katerikoli stranki ali politični usmeritvi.

V bodoči avtonomni deželi je tako imenovano Italijansko socialno gibanje izgubilo približno 10.300 glasov in oba dosedanja sedeža v rimskem parlamentu. Samo v Trstu, kjer so bili relativno najmočnejši, je bil njihov poraz še hujši. Tu so izgubili nad osem tisoč glasov.

Upravičeno lahko sklepamo, da ne bodo predstavniki tržaških in furlanskih neofašistov nikoli več prestopili praga Montecitoria. Pomagala jim niso niti predvolilna gesla o slovanski in komunistični nevarnosti ter penetraciji na mejah domovine niti ostri napadi na sedanji notranji demokratični razvoj v državi.

Življenje je dokazalo in vsakodnevno dokazuje prav nasprotno. V luči normalizacije odnosov med obema sosednjima državama, razvoja medsebojnih stikov ter smelejšega reševanja skupnih in lastnih notranjih vprašanj, vključno tistih, ki zadevajo narodnostno manjšino, so dobili nekateri politični odnosi na mejnih področjih svoja normalna razmerja in težo. S tem v skladu je vsekakor tudi zmanjšan vpliv tržaških neofašistov.

Njihov poraz opozarja prvič na večjo in prizadetejšo privrženost velike večine volivcev k demokratičnim idealom. Drugič na nepopularnost idej in programov, ki jih Italijansko socialno gibanje izpoveduje, ter tretjič na resnično ceno in moč, ki ga to gibanje samo po sebi ima, potem ko ni več v imenu kakršnekoli prakticistične politike od drugih sil bolj ali manj prikrito, podpirano ali vsaj tolerirano.

Končno so volilni izidi na Tržaškem potrdili tudi že prej večkrat omenjana nasprotja v sami neofašistični stranki. Sokandidat njenega voditelja in dosedanjega poslanca Gefter-Wondricha, Morelli je dobil od prvoimenovanega nosilca liste nekaj sto več prednostnih glasov. Če k temu prištejemo še nastop samostojne frakcije njihovih somišljenikov pod naslovom Fronte za narodni preporod, ki pa je dobila v Trstu za poslansko zbornico samo 638 glasov, potem nam to nekoliko bolj osvetli stanje v njihovih lastnih vrstah.

T. P.

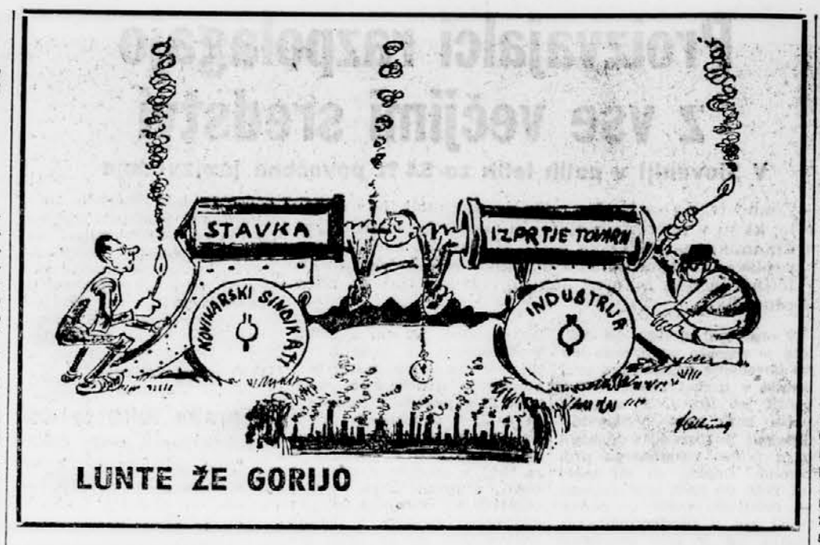

LUNTE ŽE GORIJO

Birmingham: odločilni spopad?

Več kot 2400 črncev, med njimi večina mladoletnikov v zaporih

Napetost visi v zraku nad Birminghamom, mestom v ameriški zvezni državi Alabama. »Nevarnost hudih poškodb, pa tudi smrti, je nenehno prisotna,« piše v odprti brzojavki, ki jo je uredništvo krajevnega dnevnika »Birmingham News« poslalo predsedniku Kennedyju. »Zelo energično bom reagiral na vsa vmešavanja od zunaj, pa naj pridejo iz Washingtona ali od koderkoli drugod,« je izjavil guverner Alabame George Wallace. Medtem pa je v birminghamskih zaporih že kakih 2400 črncev, med njimi približno 2000 mladoletnikov. Birminghamska policija prejema okrepitve iz vse države...

Odkar so pred dnevi blizu Annistona odkrili truplo petintridesetletnega belega pastarja Willieja Moora, ki se je z napisom »Enake pravice za vse — Mississippi ali smrt!« peš odpravil na protestni pohod iz Tennesseeja v Mississippi, v Alabami pa zaključil svojo pot z revolverskimi kroglami v glavi in hrbtu, se ta ameriška zvezna država ni več pomirila. V Birminghamu demonstrirajo množice črncev, ki pa so še zmerom samo majhen del 140.000 črnih prebivalcev tega sveta, in zahtevajo odpravo rasne segregacije v javnih lokalih, prometu in šolah. Predvčerajšnjim 300 policistom ni uspelo razgnati 3000 demonstrantov, ki so skandirali svoje zahteve v mestnem parku in v bližini poslovnega centra. Tudi gasilske cevi, oklepni avtomobili in bombe s solzilcem so bili zaman. Šele koncentrirani napad, »križni ogenj« iz gasilskih brizgaln, podprt s solzilcem, je razgnal del množice. Ob tej priložnosti je bilo ranjenih vsaj osem oseb, med njimi dva policista.

Demonstracije so predvčerajšnjim trajale dolgo v noč. Včeraj so se demonstranti zbrali v štirih mestnih cerkvah, kjer so imeli zborovanja. Njihov vodja je pastor dr. Martin Luther King, ki je obenem predsednik vseamer. črnske organizacije NAACP (National Association for Advancement of Colored People — Nacionalno združenje za napredek barvanega prebivalstva). On in njegovi sodelavci so pozvali črnce, naj nadaljujejo boj do zmage.

Ko je bilo zborovanj konec, so njihove udeležence pri izhodih iz cerkev pričakovali policijski kordoni. 800 so jih aretirali. Ko so policijski avtomobili z aretiranci odpeljali, se je pognala za njimi velikanska množica črncev, ki je kljub policijskim zaporam prodrla do mestnih zaporov. Razšla se je šele, ko je Luther King prejel od oblasti obljubo, da bodo otroke in mladino izpustili. Policijske oblasti so potem sporočile, da 2000 aretirancev od skupno 2400 ni maralo plačati kavcije za osvoboditev.

Martin Luther King je včeraj izjavil, da se bodo demonstracije nadaljevale, dokler rasna diskriminacija ne bo odpravljena. Zahteval je, naj črncev ne odpuščajo z dela, naj jim ne prepovedujejo dostopa na javna mesta in naj aretirane razbremenijo obdolžitev in jih izpustijo iz zaporov. Terjal je tudi, naj bi ustanovili odbor, kjer bi bilo zastopano belo in črno prebivalstvo. To telo naj bi proučilo, kako bi bilo mogoče ukiniti rasno segregacijo, pri tem tudi segregacijo v javnih šolah.

Iz Washingtona poročajo, da predsednik ZDA John Kennedy »z globokim vznemirjenjem« spremlja razvoj položaja v Birminghamu in da je nenehno v stiku s svojim bratom, pravosodnim ministrom Robertom Kennedyjem. Ta se je pred dnevi mudil v Montgomeryju v Alabami in se tam pogovarjal z guvernerjem Wallaceom, ki pa je bil docela nepopustljiv glede uveljavljanja sklepov Vrhovnega sodišča ZDA o desegregaciji. Trenutno kaže, da zvezna vlada nima namena posredovati, ker za sedaj »ne vidi pravne podlage za kaj takega«.

Med bivanjem Roberta Kennedyja v Montgomeryju so pred sedežem tamkajšnjega senata rasistični demonstranti nosili transparente: »Tukaj ne bo nobenega Kennedyjevega Konga!« »Zdi se mi, kakor da bi bil v tujini,« je izjavil pravosodni minister. »Med alabamsko in zvezno administracijo ni nobenih zvez.«

Kaže, da bo prišlo do novega merjenja sil, če ne prej, pa jeseni, ko bo postalo aktualno vprašanje vpisa nekaj črnskih študentov na alabamsko univerzo. Zvezno pravosodno ministrstvo se je že pričelo pripravljati. Iz letal so posneli natančne fotografije univerzitetnega območja...

(Tanjug, New York Times, New York Herald Tribune)

Stari pesnik in nova železarna

Rustavijski metalurgi in mednarodna politika

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 8. maja (Po telefonu). Kadar Gruzinec pripoveduje tujcu o svoji domovini, potem zagotovo vsaj nekajkrat ponovi imeni Rustavi in Rustaveli. Nisem dognal, katero ime je prvotnejše: ali se mesto Rustavi imenuje po pesniku Rustaveliju, ali pa se je pesnik poimenoval po mestu. Vsekakor pomenita obe imeni velika začetka v zgodovini Gruzije. Z Rustavelijevim epom »Vitez v tigrovi koži« je gruzinska literatura že v 12. stoletju dohitela svetovno. Rustavi pa je pomenil moderno revolucijo v gruzinskem gospodarstvu.

Vsak drug spomenik v tej deželi je posvečen Rustaveliju. Po pesniku se imenujejo glavni trgi in ceste, gledališča, domovi kulture, čitalnice, parki in počitniški domovi. Če bi statistično raziskali, katero besedo Gruzinci največkrat izgovorijo, potem bi bila beseda Rustaveli na drugem mestu, takoj za besedama Gruzija ali gruzinski.

O Rustaviju sem pod vtisom gruzinskih zgodovinskih zgodb in legend za hip skoraj pomislil, da brščas prav tako označuje kak znamenit zgodovinski kraj. V nekem smislu to tudi je, le da je legenda dobila svoj spomenik v plavžih. Namesto z verzi je ta legenda izražena s številkami in odstotki. Že južno, vzdolž Kure, nekaj deset kilometrov od Tbilisija, začne nebo temneti: dva plavža, osem Martinovih peči, valjarne, livarne in štiri kemične tovarne jemljejo nebu svetlobo. Živobarvna gruzinska pokrajina, »zemeljski raj«, začne tod siveti. V Rustaviju so storili vse, da bi sivino železarskega ambienta obarvali kolikor se da. Povsod, kjer se je dalo, so na gosto zasadili zelenje in uredili cvetličnjake. Namesto standardnih stanovanjskih masivov so vzdolž ulic nanizali vrtove z enonadstropnimi vilami ter jih kategorizirali kot »domove tipa kotedž«. Sovjetsko monumentalnost je opaziti samo na upravnih zgradbah okrog glavnega trga, na domovih kulture in na poslopju, kjer je direkcija železarne. Temeljni kamen so zazidali leta 1944, prvo jeklo pa je priteklo leta 1949. Dandanes šteje Rustavi sto tisoč prebivalcev. Pred osemnajstimi leti je bila tod še neobljudena divjina. Staro mesto Rustavi so namreč do temelja porušili Seldžuki že v 13. stoletju. Od nekdanjega mesta so ostali le stari, ožgani zidovi, plošče s starodavnimi gruzinskimi napisi, temelji cerkva itd. Pripravljen sem bil za razgovor o industriji, pa sem še mahoma moral vnovič posvetiti gruzinski legendarni preteklosti. To je bilo zame še toliko bolj nepričakovano, ker me je tokrat spremljal sekretar partijskega komiteja metalurškega podjetja. Celo v tem najmlajšem mestu republike se pripoved o jeklu začne z gruzinsko pradavnino.

Glede starosti partijskih voditeljev sem se že nehal čuditi. Moj spremljevalec, ki je bil — kot rečeno — sekretar partijskega komiteja v metalurškem podjetju, kjer je zaposlenih več kot 20.000 delavcev, še ni bil star trideset let. Najprej je bil mojster, nato sekretar partijske organizacije v obratu, končno pa je postal sekretar partijskega komiteja tovarne. Ima višjo tehnično in višjo politično izobrazbo, tako da je hkrati tehnični in politični voditelj. Funkcija partijskega funkcionarja je njegov poklic. Poklicna partijska funkcionarja sta tudi oba njegova namestnika. Vsi trije dobivajo plačo iz partijskega in ne tovarniškega sklada. Toda pojem profesionalca se je v zadnjih letih v Sovjetski zvezi bistveno spremenil. Po rotacijskem roku dveh let se bodo spet vrnili v proizvodnjo. Reforme so odpravile »večne« voditelje in tiste, ki so jih včasih določevali z dekreti. Vse člane tovarniškega komiteja (petnajst) so izvolili v tovarni, nikogar niso poslali tja iz partijskega aparata. Prej je bilo drugače: partijski voditelji tovarne so praviloma prihajali od drugod, iz vrst partijskega aparata. V štirih največjih izmed 35 obratov tega podjetja so sekretarji partijskih komitejev prav tako profesionalci. Vsi so inženirji in čez dve leti se bodo vrnili v proizvodnjo. Na prejšnjih volilnih konferencah so izmed 35 obratnih sekretarjev izvolili 27 novih. Tudi kot partijski funkcionarji pravzaprav niso zapustili proizvodnje, zakaj partijska organizacija se ukvarja z vsemi tehničnimi in organizacijskimi proizvodnimi podrobnostmi. Organizacija spodbuja, organizira in nadzira gibanje za večjo proizvodnost. V komiteju in v tovarniški direkciji natanko pretresajo sleherno podrobnost iz proizvodnje, ki znaša 2 milijona ton jekla na leto.

Sekretarje obratnih komitejev smo našli v tovarniških dvoranah poleg plavžev in v valjarnah skupno z načelniki obratov in glavnimi inženirji. V Rustaviju je vse zaposlene docela prevzela dvojna naloga. Prvo so si zastavili že lani, zdaj pa jo je treba izpeljati: z lastnimi silami in konstrukcijami nameravajo namreč avtomatizirati celotno proizvodnjo. Lani je skupina tovarniških inženirjev dobila Leninovo nagrado za izviren avtomatizacijski mehanizem. V večini obratov delavci samo premikajo vzvode in pritiskajo na gumbe in žareče jeklo »samo od sebe« teče, se oblikuje, razteguje in dobiva najrazličnejše oblike. Do konca letošnjega leta se bodo delavci do kraja umaknili od strojev, plavžev in iz valjarn in zasedli delovna mesta v komandnih kabinah.

Druge naloge pa so se rustavijski metalurgi lotili prav te dni. Na svojski način so posegli v mednarodno politiko in diplomacijo. Začeli so namreč proizvajati cevi velikega premera za naftovode. V tovarni so se odločili za to proizvodnjo, ko je Zahodna Nemčija nedavno odpovedala pošiljko cevi za »naftovod prijateljstva« od Urala do Evrope. Ko sem obiskal valjarno, so pravkar valjali poskusne primerke teh cevi. S prejšnjimi vzorci niso bili zadovoljni, novejši pa so bili že nekolikanj boljši. Čez približno deset dni bi morala že steči proizvodnja. Tako bodo Rustavijci speljali baškirsko nafto prav do Dunaja in Berlina in to nakljub »atlantski diskriminaciji«, kakor so se hvalili delavci.

Mimogrede sem prebral dve paroli, ki sta viseli na steni. Glasita se takole: »Cevi za naftovode — boljše kot nemške« in »Za birokrate, proizvajalce slabega blaga in lenuhe ni prostora v Rustaviju«. Iz razgovora sem zvedel, da v Rustaviju ne eksperimentirajo samo v proizvodnji, pač pa tudi v upravljanju. Hruščov je na zadnjem plenumu CK napovedal formiranje novih organov v tovarnah, tako imenovanih delavskih komitejev. Zdaj pričakujejo v SZ zakon o podjetjih, ki naj bi prinesel vse potrebne določbe o tem. V Rustaviju pa zakona niso čakali križemrok, temveč so na lastno pest organizirali eksperimentalni delavski komite, ki šteje 41 članov. Med njimi je tri četrtine delavcev, vodi pa ga heroj socialističnega dela, namestnik načelnika plavža Koberidze skupaj z dvema podpredsednikoma, namestnikom glavnega ekonomista in namestnikom inženirja. Najprej so pretresli celoten proizvodni plan in predlagali radikalne spremembe. Obravnavali so tudi metode vodenja in sklenili, da so shematske in da jih je treba tako spremeniti, da bi dopuščale nenehno obnavljanje ljudi (rotacijo) in posvetovanje s proizvajalci.

Nato so se lotili najbolj boleče točke — rentabilnosti. Metalurgi so sicer izpolnjevali planske naloge, toda njihova dvomilijonska produkcija jekla je bila še zmerom pasivna. Država jim po planu krije 50-odstotni primanjkljaj na leto. Njihova naloga je v tem, da bi napravili svojo proizvodnjo rentabilno v dveh letih. Seveda zdravila za nerentabilnost še niso našli. Predvsem so vzrok za visoke cene, katere jim država diktira. Med vzroki so mi naštevali tudi nestimulativne planske pokazovalce. Uspehe cenijo namreč po bruto produkciji, rentabilnost pa je za sedaj še zmerom manj pomembna.

Tudi plače so odvisne od bruto proizvodnje, ne pa od rentabilnosti. Nekvalificirani delavci zaslužijo na mesec 60 do 90 rubljev, kvalificirani pa od 120 do največ 220 (delavci v topilnicah in valjarnah). Delavcu odmerjajo plačo izključno glede na njegovo doseženo osebno normo. Uspeh njegove brigade ali obrata ni važen. V tem je seveda ovira za stimulacijo. Neuspeh brigade ali obrata vpliva samo na plačo voditeljev — mojstrov, vodij brigad, inženirjev, načelnikov obratov in njihovih namestnikov. Mesečna plača mojstra znaša 160 do 180 rubljev. Načelnik izmene zasluži 180 do 200 rubljev, načelnik obrata pa 250 do 280 rubljev. Vsi dobivajo tudi premijski del, ki lahko znese do 60% osnovne plače. Če ne izpolnijo plana, ostanejo brez premij. Enako velja tudi za direkcijo tovarne (direktorjeva plača znaša 340 rubljev). Tudi partijskim funkcionarjem so določene plače na tej ravni: sekretar komiteja prejema 210 rubljev na mesec, njegovi namestniki 180 rubljev, sekretarji obratov pa 150 rubljev in premije, ki jim jih dodeljujejo iz tovarniških skladov na podlagi izpolnjevanja plana bruto proizvodnje (medtem ko dobivajo osnovno plačo iz partijskih skladov).

Zdelo se mi je, da so ti razponi med plačami vseeno nekolikanj večji od razponov v drugih podobnih tovarnah. Ko sem na povratku povprašal enega izmed svojih spremljevalcev, kaj je vzrok za to, mi je odvrnil, naj si razloček razlagam kot eno izmed številnih gruzinskih posebnosti.

F. Barbieri

Ameriški prosvetni strokovnjaki v ZSSR

V Moskvo je prispela skupina ameriških prosvetnih strokovnjakov. V Sovjetski zvezi bodo ostali tri tedne. Proučevali bodo sovjetski sistem večernih tečajev in dopisnih šol.

Madžarski sporazum s Ciprom

V Nikoziji so podpisali pred kratkim sporazum o menjavi za to leto. V primerjavi s prejšnjim letom bo po novem sporazumu blagovna izmenjava povečana za 50%. Madžarska bo izvažala na Ciper tekstilne proizvode, stroje, električne aparate in zdravila, uvažala pa bo volno, tobak, usnje in južno sadje.

Nad 42 milijonov komunistov na svetu

Po podatkih, ki so na razpolago, je v vseh komunističnih partijah na svetu včlanjenih okrog 42,5 milijona članov. Največji porast članstva je zabeležila kubanska partija, kjer se je v zadnjem letu število članov dvignilo od 27.000 na 60.000. Okrepila se je tudi čilska partija, in sicer od 19 na 23 tisoč, KP Peruja od 6 na 9 tisoč, KP Venezuele, ki ima sedaj 30 tisoč članov, je v zadnjem letu podvojila število članstva.

Nafta v Avstraliji

V Avstraliji so prvič naleteli na nafto v Moon Fields, 300 km zahodno od Brisbane. »Union Oil Development Incorporation« je odkrila osem vrelcev, ki trenutno dajejo dnevno 1300 do 2400 baril (1 barila je 181 litrov) nafte. Računajo že tudi na to, da bodo čez ozemlje države Queensland zgradili naftovod.

Abeceda za Somalijo

V tem letu se bodo v Somaliji odločili, če bodo uporabljali arabsko ali latinsko abecedo. Doslej je sploh niso imeli.

Letna skupščina »Hrvatske bratske zajednice« v septembru

Glavni odbor »Hrvatske bratske zajednice« je sklical za 23. september redno letno skupščino te izseljenske organizacije. Maja in junija bodo izvolili delegate. Konvencija bo v Clevelandu, kjer živi velika jugoslovanska kolonija.

Od zadnje letne skupščine so »Hrvatsko bratsko zajednico« kar naprej nadlegovali ustaški elementi. Skušali so osvojiti časopis te organizacije in zasesti tudi druge položaje v njej. Izseljenski tisk piše, da bo imela prihodnja letna skupščina prav to nalogo, da dokončno onemogoči politike, ki bi radi osvojili položaje v organizaciji in spremenili njeno politiko ter cilje.

ENI bo gradila naftovode v Indiji

Indijska vlada je podpisala z italijanskim državnim podjetjem ENI sporazum o graditvi naftovodov. Po tem sporazumu bodo zgradili pet naftovodov s skupno dolžino 350 kilometrov. Zgradili jih bodo v zahodnoindijski državi Gudžarat.

Proračun italijanske komisije za jedrsko energijo

Generalni sekretar italijanske komisije za jedrsko energijo profesor Felice Ippoliti je zahteval naj novi italijanski parlament takoj odobri proračun komisije za leto 1963-64 v višini 140 milijard lir (224 milijonov dolarjev) ter novi petletni plan komisije za obdobje od 1965 do 1970.

Resolucija italijanskih atomistov

Italijanski atomisti so sprejeli na kongresu sindikatov delavcev, ki so zaposleni v italijanskih znanstvenih centrih, ki je bil v Rimu, resolucijo, v kateri pravijo, da bodo vse svoje sile posvetili izključno miroljubni uporabi atomske energije. Zahtevali so tudi, naj v italijanskih šolah uvedejo nov predmet, pri katerem bi dijake seznanili s škodljivimi posledicami, ki jih ima žarčenje za človeški organizem.

Volitve v Maroku

17. maja bodo v Maroku volitve za 144 poslancev maroške skupščine. Na teh volitvah bodo prvič lahko kandidirali Maročani, ki so starejši kot 25 let, pa čeprav nimajo nobene javne funkcije.

100.000 delavcev še stavka

Danes ali jutri glasovanje o prekinitvi stavke

Izprtje, zaradi katerega je 320.000 delavcev v pokrajini Baden Württemberg ostalo na cesti, je bilo prekinjeno včeraj po sporazumu med predstavniki sindikatov in delodajalci o povišanju mezd za 5 procentov.

Brez dela je zdaj samo še 100.000 stavkajočih, ki bodo v četrtek ali petek glasovali o prekinitvi stavke.

Zahodnonemški tisk ocenjuje prekinitev doslej največjega spopada med delavci in delodajalci v zvezni republiki kot uspeh ministra za gospodarstvo Erharda, katerega izgledi za izvolitev za prihodnjega kanclerja so se s tem znatno povečali. Hkrati je v tisku slišati vse več glasov pristašev za omejitev dosedanje »tarifne avtonomije« v Zahodni Nemčiji in zahtev za sprejem zakona o intervenciji državnih organov za prekinitev stavk.

Več listov, ki so blizu vladi, odkrito pozdravlja drastične ukrepe delodajalcev proti sindikatom in piše, da se je v sedanjem spopadu izprtje »izkazalo kot efikasno sredstvo za pomiritev«. »General Anzeiger« piše, da »zdaj vsakdo ve, da bodo tudi bodoči spopadi okrog povečanja plač šli do skrajnih meja, do popolne izčrpanosti«.

(Tanjug)

BIRMINGHAMSKO PRAVOSODJE — Črnska dekleta, ki so jih po demonstracijah proti rasni segregaciji prijeli v tem mestu v Alabami (ZDA), tvorijo samo del 2.400 aretirancev. Nameravajo jih postaviti pred sodišče za mladoletnike. Na sliki: dekleta sedijo na tleh enega izmed prostorov v poslopju državnega sejmišča v Birminghamu, ki ga zaradi pomanjkanja zaporov uporabljajo kot »dodatek«. Foto: AP

Kakšno je obličje Doline vrčev?

Prizorišče sedanjih nemirov je strateški ključ Laosa

Slovita Dolina vrčev, glavno središče sedanjih nemirov v Laosu, je, kot pravijo, v nekem smislu strateški ključ vse dežele.

Dolina leži približno 170 kilometrov severno od Vientiana. V njej se križajo ceste in poti, ki vodijo iz Severnega Vietnama v laoško kraljevsko prestolnico Luang Prabang, administrativno glavno mesto Vientian in skozi Ksienghuang, Tatom in Paksan v ves južni Laos.

Dolina je pravzaprav visoka planota, ki jo obdajajo gorski venci. Njihovi vrhovi segajo v višine od 1500 do 2150 metrov.

Na zemljevidih rišejo dolino, ki je prejela ime po starinskih kamnitih vrčih, ki so jih našli v njej, kot grobo očrtan krog, ki meri v smeri sever—jug kakih 35 kilometrov, v smeri vzhod—zahod pa približno 23 kilometrov. Dejansko ravni del pa je pravzaprav podoben pravokotniku, ki je v smeri sever—jug širok kakih pet, v smeri vzhod—zahod pa dolg kakih devet kilometrov. Strateško pomembno letališče zavzema večji del vzhodne polovice tega pravokotnika.

Večina osrednjega pravokotnika razen letališča je rahlo valovita. Na njem skorajda ni dreves, tla pa so razbrazdana s skrivenčenimi strugami, ki jih puščajo za seboj rečice v deževnih letnih dobah.

SLOVITI VRČI — Vrčev, po katerih je dolina dobila ime, je kakih sto in so razmetani po planoti blizu letališča. Arheologi si še danes niso na jasnem, za kaj so nekoč ti vrči služili. O tem, za kaj služijo, danes, pa bi marsikaj vedeli povedati vojaki sprtih laoških političnih struj.

Vojaški strokovnjaki pravijo, da je teren naravnost idealen za tankovsko vojskovanje. To če bi prišlo do spopadov večjega obsega, bi lahko topništvo, ki bi ga razpostavili po okoliških vzpetinah, razdejalo pod seboj vse razen dobro zakopanih pehotnih sil.

Najvažnejše cestno križišče v Dolini vrčev je tam, kjer se sekata Cesta št. 7, ki prihaja od severnovietnamske meje proti zahodu, in pa Cesta št. 13, ki vodi iz južnega Laosa proti severu v Luang Prabang. Obe cesti so zgradili in oštevilčili Francozi. Cesta št. 7 je primerna za prevoze vojaštva s tovornjaki. Prav taka je tudi cesta, ki se odcepija od nje pri letališču in zavija proti jugovzhodu ter vodi mimo Ksienghuanga v Tatom. V Dolini vrčev se mimo tega križa tudi nič koliko poti in steza, ki so neprevozne, prav lahko pa jih uporablja pehota.

Večino teh poti in steza so utrli ljudje iz rodu Meo, ki gojijo v okoliških hribih mak in prinašajo s celimi karavanami nizkih konjičev v dolino surovi opij. Pred kratkim so ta opij, ki ga imenujejo »confiture« (francoski izraz za marmelado), odvažali iz Doline vrčev z lahkimi letali ali »metuljskim ladjevjem«.

V minulih letih pa so nenehni nemiri in vojaški spopadi to trgovsko dejavnost prekinili. Letala pobirajo zdaj opij na kratkih in ozkih pristajalnih stezah v hribih.

Vrči, po katerih je dolina dobila ime, so razmetani po planoti prav blizu letališča. Kakih sto jih je, izvotljeni pa so iz kamnitih blokov. Dandanes je docela neznano, za kakšen namen so jih uporabljali. Veliki so dovolj, da lahko vanje počepne odrasel moški. Zato nekateri arheologi menijo, da so bili prvotno namenjeni pokopavanju mrličev. Drugi spet pravijo, da so vanje spravljali riž, tretji pa, da so pustili riž v njih vreti in tako pridobivali riževo žganje.

O ljudeh, ki so naredili te vrče, ne vedo ničesar. Preizkusi so pokazali, da so stari svojih 2000 let. To se pravi, da so nastali dolgo pred tistim, ko so prišli v deželo današnji Laošani.

Znamenja, ki so vrezana v notranjih stenah vrčev, pričajo, da so jih vklesali z železnim orodjem. Edino ljudstvo, ki je pred 2000 leti uporabljalo železno orodje, so Kitajci. Zato menijo, da so ti vrči ostanek stare kitajske kulture.

Dandanes bi utegnili služiti kot dober zaklon za ostrostrelce...

AET
BREZHIBNO VOŽNJO VAM ZAGOTAVLJAJO AET VŽIGALNE SVEČKE.
AVTOELEKTRO TOLMIN

Obiščite nas na Sejmu motorjev in motornih vozil na GR od dne 10. do 19. maja 1963.
Na razstavnem prostoru AET (Avtoelektro – Tolmin) si ne pozabite ogledati novost – UNIVERZALNE SPECIALNE SVEČKE S-2 za vse toplotne vrednosti.

LOS
VAŠI OTROCI!
RAZEN IGRAČKE PRI KOPANJU JE VAŠEMU OTROKU NAJBOLJŠI PRIJATELJ »L O S«. — PRI DOTIKU JE »L O S« PRIJETEN, SVILENO NEŽEN, ODLIČNO VPIJA VODO IN ZELO HITRO SUŠI KOŽO. — KOPAJTE ZATO VAŠEGA OTROKA VEDNO Z VISKOZNO GOBO »L O S«!
»L O S« ČUVA HIGIENO IN ZDRAVJE!
viskoza-loznica
INDUSTRIJA VISKOZNIH PROIZVODA LOZNICA JUGOSLAVIJA

Novice

SEDEMNAJSTI LETNI KONCERT APZ

LJUBLJANA: **sedemnajsti letni koncert APZ** — Nocoj bo v dvorani Slovenske filharmonije znova zapel mešani pevski zbor ljubljanskih študentov »Tone Tomšič«. Tudi letošnji koncertni program APZ je sestavljen tako, da iz njega razbiramo nekatere najvažnejše naloge, ki jih zbor zasleduje v svojem delu. Predvsem je na sporedu nocojšnjega koncerta več na novo napisanih skladb slovenskih komponistov in obdelav slovenske narodne pesmi. Za svoj letni koncert je APZ »Tone Tomšič« izdal tudi lep katalog z notnim in tekstovnim delom koncertnega sporeda (na sliki ovitek te brošure z motivom slovenske panjske končnice).

BEOGRAD: **obisk sovjetskih dramskih piscev** — V Beograd so dopotovali glavni urednik revije »Teater« Vladimir Pimenov in dramska pisca Borjan Gurden in Aleksander Makajonov. Obiskali bodo tudi Zagreb in Ljubljano, predvsem pa se bodo dlje zadržali v Novem Sadu na jugoslovanskih gledaliških igrah.

ZAGREB: **razstava slikarja Emanuela Vidovića** — V galeriji sodobne umetnosti na Katarininem trgu so včeraj odprli slikarsko razstavo Emanuela Vidovića, pomembnega dalmatinskega slikarja, ki je pred leti umrl. S to razstavo je galerija dopolnila retrospektiven pogled na tega pomembnega avtorja, čigar razstavo — seveda drugih del — so imeli v tej galeriji tudi že pred leti.

CELJE: **nastop »Slovenskega okteta«** — V veliki dvorani Narodnega doma bo v ponedeljek pel »Slovenski oktet«. Celjskim poslušalcem bo predstavil nov program. Gostovanje organizira Olepševalno in turistično društvo. Po nedavnem nastopu v Gradcu je nastopil »Slovenski oktet« v številnih domačih dvoranah, med drugim tudi v internatu Srednje tehnične šole v Ljubljani, kjer so pokazali mladi poslušalci za koncert izredno zanimanje.

KAMNIK: **razstava Mire Pregljeve** — Številni Kamničani si z zanimanjem ogledujejo razstavo akademske slikarke Mire Pregljeve, ki je odprta v prostorih DU v Kamniku. Zaprli jo bodo v nedeljo, 12. maja.

NOVI SAD: **dokumentarec o »Sterijinem pozorju«** — Po scenariju kritika Draška Redjepa in v režiji Branka Miloševića je začelo te dni snemati v Novem Sadu proizvodno podjetje »Lovćen film« dokumentarec o letošnjih osmih jugoslovanskih gledaliških igrah; konkretneje: v tem kratkem filmu bodo skušali odgovoriti na vprašanje, kaj pravzaprav je »Sterijino pozorje« v celoti.

OHRID: **plenarni sestanek Skupnosti jugoslovanskih univerz** — Desetega in enajstega maja bo v Ohridu šesti plenarni sestanek Skupnosti jugoslovanskih univerz. Mimo drugega bodo na njem pretresali dosedanje rezultate v reformi visokošolskega študija v vsej državi.

KRUŠEVAC: **posvetovanje ravnateljev srbskih učiteljišč** — V znanem izletniškem kraju Jastrebac nedaleč od Kruševca je bilo v nedeljo posvetovanje ravnateljev vseh učiteljišč iz Srbije in prosvetnih svetovalcev, ki delajo za napredek pouka v učiteljiščih. Govorili so o delovnem programu Zavoda za napredek šolstva, o izvajanju pouka v učiteljiščih in o izobraževanju učiteljskih kadrov.

MOSKVA: **mladi sovjetski pisatelji se posvetujejo** — V Moskvi se je začelo četrto vsezvezno posvetovanje mladih sovjetskih pisateljev, ki sta ga organizirala CK Komsomola in uprava Zveze sovjetskih pisateljev. Udeležuje se ga 170 mladih ter 150 starejših pisateljev. Posvetovanje so sklicali po srečanju partijskih voditeljev s pisatelji in umetniki, po zasedanju ideološke komisije CK KP Sovjetske zveze in po številnih mestnih, oblastnih in republiških posvetovanjih sovjetskih pisateljev, kjer so obravnavali pozitivne in negativne tendence v sovjetski književnosti in kritizirali dela in vedenje nekaterih mladih pisateljev, češ da so pozabili osnovna načela razvoja socialistične umetnosti, da je njihov odnos do stvarnosti skeptičen in ironičen, da jih je okužil formalizem in da so se med obiski v tujini vedli lahkomiselno. V okviru posvetovanja bodo seminarji pod vodstvom starejših pisateljev.

BUKAREŠTA: **nov romunski film z delavsko tematiko** — Režiser Mircea Dragan je s svojima sodelavcema Nicolaem Nicem in Eugenom Mandricem, s katerima je pripravil tudi scenarij, dokončal nov romunski velefilm »Lupeni 1929«. V tem znanem rudarskem bazenu je bila namreč avgusta 1929 velika delavska stavka. Film, ki ima več kot 4000 metrov in ga bodo kazali v dveh nadaljevanjih, je po režiserjevi izjavi umetniško delo, ki temelji na dokumentarnih dejstvih. V filmu je nekaj romunskih igralcev (med njimi še posebej Lica Gheorghiu in George Calboreanu) oblikovalo vrsto odličnih realističnih likov.

POITIERS: **pomemben umetniški festival v francoski provinci** — V znanem univerzitetnem starinskem mestecu Poitiers, ki vzdržuje kulturne in komunalne stike z Ljubljano, se je začel umetniški festival na visoki ravni. V prvi polovici maja imajo na programu več gledaliških, glasbenih, baletnih in filmskih predstav ter nekaj razstav. Razen gostovanja Jeana Louisa Barraulta in Madeleine Renaud vzbujata pozornost tudi razstava gledališkega pionirja Jacquesa Copeaua ter plesno revijski nastop Zizi Jeanmarie. Zanimivo, da so za gledališko premiero izbrali Salacrouovo dramo »Boulevard Durand« z izrazito delavsko progresivno idejo.

TOKIO: **aplavzi za »Zagrebške soliste«** — Na koncertu, ki ga je priredil ta naš ugledni ansambel v Osaki, na mednarodnem glasbenem festivalu, je bilo več ko 3000 poslušalcev; med njimi tudi jugoslovanski veleposlanik Vladimir Rolović, generalni direktor festivala Mičiko Murajama in drugi ugledni povabljenci. Aplavzev kar ni bilo konca, tako da so morali »Zagrebški solisti« še in še pridajati nove skladbe. Na turneji po Japonski bodo v bližnji prihodnosti nastopili še v šestih mestih; končali jo bodo s koncertom v Tokiu.

WELLINGTON: **trije novi podpisniki konvencije o enakosti v šolskem pouku** — Nova Zelandija, Kuvajt in ČSSR so ratificirale konvencijo proti diskriminaciji v šolskem pouku, ki jo je leta 1960 sprejela organizacija UNESCO na svoji generalni konferenci. Ta konvencija, ki je začela veljati maja 1962, ima namen propagirati enakost v splošnem izobraževanju in se boriti proti diskriminaciji na tem področju.

Jugoslovanske gledališke igre

Prosto po narodni pesmi

Nekdanji temperamentni kritik Borislav Mihajlović-Mihiz je zadnja leta svoje nekoč dokaj popularno razsojevalno pero zamenjal s peresom dramskega pisatelja. Plodovi te zamenjave sta dve dramatizaciji (»Stradija« po Domanoviću in »Avtobiografija« po Nušiću) in prva samostojna, prosto po narodni pesmi inspirirana drama v treh dejanjih »Banović Strahinja«. Z njo se je drugi večer letošnjega Sterijinega pozorja v Novem Sadu predstavilo Jugoslovansko dramsko gledališče iz Beograda.

Pesem o srbskem junaku Strahinji sodi po pravici med najlepše stvaritve srbske ljudske poezije, njena vsebina pa je še zmeraj dovolj skrivnostna: žena Strahinje Banovića se je svojemu uglednemu možu namreč izneverila in ga izdala, Strahinja pa je ni kaznoval — kot bi bilo pričakovati — niti za prešuštvo niti za izdajo, marveč ji je zločinsko dejanje (tako ga v pesmi in drami kvalificirajo njeni bratje Jugovići) oprostil. Iz ljubezni in človekoljubja. Ta domala nemotivirana in presenetljiva gesta slavnega junaka je tisto dejanje, ki je hkrati izjemno vabljivo in malone misteriozno. Mihiz je to vsebinsko jedro ohranil tudi v svoji dramski varianti, vendar ne kot zgodovinsko kategorijo, temveč kot temelj za eksplikacijo svojih sodobnih idej in pojmovanj. Mimo vrste obrobnih izpovednih aluzij, ki jih je mogoče razpoznati iz podteksta in iz bolj ali manj naključnih replik, sta ga slej ko prej vodili dve temeljni nameri deglorificirati in delegendarizirati mit o moralni vzvišenosti in zglednem junaštvu vsega tistega, kar skriva mit srbske nacionalne preteklosti in variirati humanistični odnos do sveta. Prvo namero je avtor poskušal realizirati predvsem s posmehljivostjo, ki z njo stari Jug Bogdan, oče devetih Jugovićev, presoja življenje in junaško prepotentnost nosilcev oblasti, svoje pojmovanje humanizma pa je poskušal manifestirati predvsem z dejanjem Strahinje Banovića, z odnosom, ki namesto brezdušne kazni in maščevanja ponuja roko sprave. Primerilo se je nekaj, česar avtor bržčas ni pričakoval: navzlic ironizirajočim kaskadam v bistvu prisrčnega, zdravega, nenadutega razuma starega Juga Bogdana, se je blagrovanje mita prikradlo skozi rafinirana vrata nazaj, Strahinjev humanizem pa je ostal ne le misteriozen, marveč ganljiv, pasiven. In kar je nemara še bolj usodno: za vso parado leporečja in zares gladke, učinkovite dramske veščine ostaja vtis ohlapnosti in praznote. Namesto da bi motiv, ki skriva potencialne možnosti za dramo s tragičnimi dimenzijami, segel globlje, pristneje in bolj prvinsko, ostaja vse pri vrhu, na gladini, čeprav je Mihizova dramatizacija Strahinje Banovića izmed vseh dosedanjih poskusov (bili so trije) najbolj spretna, svojska in zanimiva. Z izjemo prvega, skoraj nepotrebnega dejanja, sta drugi dve napisani izredno vešče, duhovito, liki protagonistov (izjema: glavni junak Strahinja) zarisani plastično in jasno, dialog dramsko učinkovit in lep.

Uprizoritev v režiji Mate Miloševića je izpričala soliden, standardno precizen nivo predstav Jugoslovanskega dramskega gledališča. Po prvem nedinamičnem dejanju je režiserju uspelo čedalje intenzivneje stopnjevati potek dogodkov in jih strniti v kompaktno celoto. V igralskem delu smo pogrešali skladnosti pri razmerjih med posameznimi interpreti. Strahinjo je igral Marko Todorović z intimno kulturo, njegovi ženi je dala Olga Savić nekoliko skrivnostne, a graciozno ponosne poteze. Vnanje trd in ustrezno oblastno oster je bil Jovan Miličević kot Vojin Jugović, mnogo bolj medel pa Mihajlo Janketić kot njegov mlajši brat Boško. Mata Milošević je združil ironijo s toplo človeško občutljivostjo, vendar brez precizne igralske omike. Med manjšimi vlogami velja omeniti Nado Riznić, ki je Strahinjevi materi dala podobo ljudske bistrine. Vizualno bogat in čutno dražljiv, dasi nekoliko operno konvencionalen, je bil delež scenografa M. Šerbana, izredno lepi pa njegovi kostumi.

Ko je bila v ponedeljek zvečer na programu Pozorja prva slovenska predstava — »Dialogi« Primoža Kozaka v izvedbi Odra 57 — smo bili slovenski udeleženci rahlo skeptični, saj asketsko-filozofski pogovori zasliševalcev in zaslišancev nakljub temu, da gre za dramo intrige, pisano v tehniki detektivke, ne nudijo nikakršne vizualno razburljive oprijemljivosti in terjajo predvsem razumevanje jezika. In vendar je novosadsko občinstvo predstavo razmeroma zelo dobro sprejelo in ji pazljivo sledilo. Četudi je problem in sistem preiskovalne torture očitno zbudil pri gledalcih močan odmev, jih vsekakor ni nič manj ogrela moč igralskih kreacij Andreja Kurenta, Janeza Rohačka, Dareta Ulage in Rudija Kosmača.

V dopoldanskem programu smo slišali dve predavanji z naslovom »Mesto in vloga gledališča v naši kulturi in družbi«. Referenta sta bila upravnik Zagrebškega dramskega gledališča Pero Budak in direktor Mestnega gledališča ljubljanskega Lojze Filipič. Budakov referat je bil skupek bolj ali manj dognanih misli gledališkega praktika, Filipičeva sistematična, metodološko precizna in bogato argumentirana analiza pa je zarisala vrsto izredno studioznih koordinat v odnosu gledališča do družbe in družbe do gledališča. Diskusija se ni in ni mogla razviti in kolikor je je bilo, ni bila z redkimi izjemami nič drugega kot pritrjevanje in nemara še praktično osvetljevanje Filipičevih misli.

Vasja Predan

Glasbeni dogodki

Večer z Bachom

Po daljšem času je spet oživela sobica z orglami v bivši ljubljanski realki. Samostojen orgelski koncert je priredil Hubert Bergant, sicer korepetitor v ljubljanski Operi. Za program svojega celovečernega koncerta si je izbral izključno dela Johanna Sebastiana Bacha. Tako smo slišali v njegovi izvedbi nekaj preludijev in fug (Es-dur, D-dur in e-mol) pa še Triosonato v Es-duru in Canzono v d-molu.

Bergant je pokazal vrsto odlik, ki mu dajejo mnogo upanja za uspešno delo v orgelski igri. Predvsem je to dobra manualna pa tudi pedalna tehnika, dalje smiselno traziranje in plastično niansiranje ter reliefno vodenje glasov in čvrst ritem. Vse te odlike so prišle do izraza zlasti v zadnji točki sporeda, v Preludiju in fugi v e-molu. Iskreno muziciranje in globoko doživetost pa je koncertant pokazal zlasti v Canzoni in počasnem stavku Triosonate.

Skoraj brezupno pa je vedno ponavljati željo po boljših pogojih, boljših orglah in večji dvorani za take javne nastope.

Primož Kuret

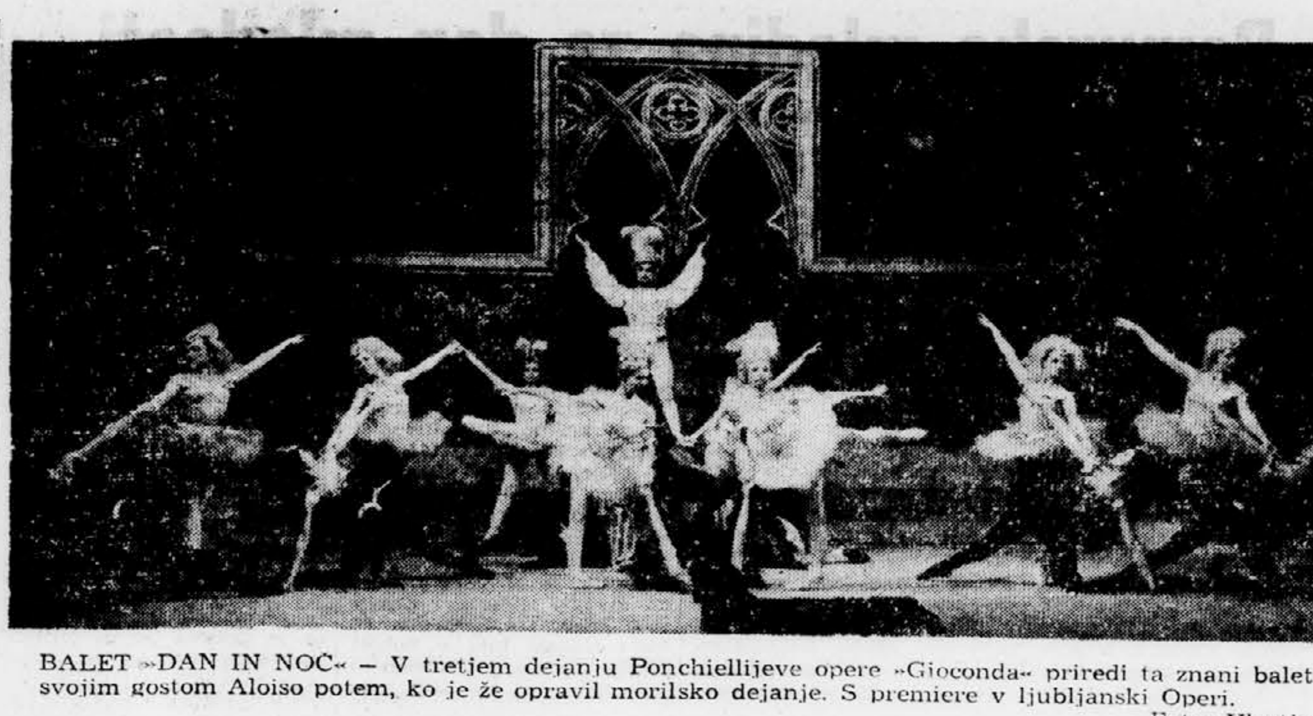

BALET »DAN IN NOČ« — V tretjem dejanju Ponchiellijeve opere »Gioconda« priredi ta znani balet svojim gostom Aloiso potem, ko je že opravil morilsko dejanje. S premiere v ljubljanski Operi.
Foto: Vlastja

Opera

Premiera Ponchiellijeve „Gioconde"

Opera Gioconda je edino delo iz dokaj obsežne skladateljske zapuščine Amilcarja Ponchiellija, ki je še danes živo in ga najdemo na repertoarjih vseh svetovnih, zlasti pa seveda italijanskih gledališč. Skladatelj se nam v tem svojem delu predstavlja kot izrazit operni komponist, ki sicer zelo dobro pozna in obvlada prijeme operne dramaturgije, vendar pa je pri tem dokaj neoriginalen, brez neke jasne, določne svojske črte. Pri tem je tudi njegova melodična in harmonska invencija mestoma slabotna in nezanimiva in le hitro menjavanje situacij na odru rešuje delo pred monotonijo. Skladatelju je v tem opernem delu zelo pomagal iz zadrege libreto, ki je sicer skrajno zavozlan, nerazumljiv in tudi nelogičen, pač pa poln ostrih kontrastov in značilne operistične dramatike. Na nič ni libretist pozabil, vse, kar zanesljivo učinkuje na poslušalce, je našlo mesto v njegovem delu: ljubezen, nasilje, ljudsko rajanje in balet v palači, molitev odpoved, samomor, mrtvaški oder i. t. d. S tem je seveda nudil tudi skladatelju široko možnost, da razprede muziko v solistične arije, duete, tercete ter druge ansamble, kombinacije in zbore, da napiše balet — skratka, da ustvari velik operni spektakel. Ne smem pa pozabiti, da je v tej operi tudi nekaj mest, ki so pravi muzikalni utrinki, kot na primer Laurina molitev, arija »Morje in nebo«, arija Gioconde in znamenita baletna glasba.

Opero je zrežiral Ciril Debevec, muzikalno vodstvo predstave pa je bilo v rokah Rada Simonitija. Režiserju je uspelo iz skrajno zamotanega prediva izpeljati kar se je dalo gladko dramatursko nit, pri čemer je posvetil vso pozornost tudi plastičnemu oblikovanju posameznih značajev, kar je toliko bolj zahtevno delo, ker tega nista v zadostni meri storila niti libretist niti komponist. S posluhom za operno umetnost mu je uspelo ustvariti enovito predstavo, v kateri so se zlivale vse komponente, tekst, igra, scena, muzika v harmonično celoto. Pri tem ni mogoče prezreti soustvarjalnega deleža scenografa Vladimirja Rijavca in kostumografinje Alenke Bartlove. Rijavčeva scena je ustvarjala ustrezno vzdušje in okvir dejanja, pač pa je preveč utesnjevala odrski prostor, kar se je zlasti maščevalo pri masovnih prizorih in baletu, ko je na odru zavladala gneča.

Dirigent Rado Simoniti, čigar dirigentska umetnost pravzaprav izhaja iz vokalne muzike, je bil prav posebno uspešen v oblikovanju vokalnega stavka, ki mu je vdihnil vso širino in notranjo napetost. Svoj značilni in topli način podajanja je prenesel tudi na orkester, ki je zaigral zelo pojoče in intenzivno, pač pa tehnično ne vselej korektno: bilo je poleg zelo lepih instrumentalnih mest tudi dokaj površnosti v intonaciji in ritmu. Zlasti je bil slab začetek. Zbor, ki ga je pripravil zborovodja Jože Hanc, je bil zvočen in dobro uglašen, pač pa ni vedno dovolj prožno sledil dirigentu, tako da so včasih nastajala zelo nevšečna trenja med orkestrom in zborom.

Predstava Gioconde pomeni pravo zmagoslavje naših opernih pevcev. Programska knjižica navaja kar dve kompletni zasedbi, med katerima v pogledu kvalitete skoraj ni vidne razlike. — Vloga Gioconde pomeni dosiej morda najpomembnejšo afirmacijo pevske umetnosti Vande Gerlovičeve. Pevka je izoblikovala zahtevno vlogo s prekrasnim glasom in iskrenim čustvenim utripom. Prepričan sem, da se Vanda Gerlovič v tej vlogi lahko meri s pevkami svetovnega slovesa. Prav tako je bila glasovno in igralsko očarljiva Božena Glavakova v vlogi Laure, le da me je mestoma motila intonacijska nesigurnost (zlasti v duetu z Enzom), ki jo vsekakor mora odpraviti. Pretresljiva v svoji enostavnosti in globoko doživeta je bila Vera Klemenškova v vlogi slepe matere. Njen glas je bil tonel, poln izraza, in oblikovanje glasbene fraze zelo muzikalno. Vsekakor pomembna umetniška storitev. Miro Brajnik je zopet razsipaval s svojim glasovnim bogastvom, čeprav se mi zdi njegov glas po svojem timbru za to vlogo nekoliko premehek in prenežen. Odličen v vlogi Barnabe je bil Samo Smerkolj, čigar glas pridobiva na moči in intenzivnosti. Prav tako izvrsten je bil Danilo Merlak v vlogi Alvira. V ostalih vlogah so uspešno nastopili še Dolničar, Štrukelj in drugi.

Navdušen aplavz je to pot požel tudi balet, ki je bil zelo skrbno naštudiran in ki je zanj koreografijo zasnoval dr. Henrik Neubauer. Zlasti moram omeniti oba solista: Lidijo Sotlarjevo in Vlasta Dedovića.

Uroš Prevoršek

Srečanje s kandidati-kulturnimi delavci

Govori DUŠAN TOMŠE, kandidat za zbor delovnih ljudi v občini Ljubljana Center

»V občini Center se spričo koncentracije kulturnih ustanov kažejo nelahke naloge; v zadnjem času so najbolj očitni dosežki v sistemu financiranja, najbolj pa zaostaja, se zdi, posredovanje kulturnih dobrin, prireditev, razstav, koncertov, knjig, itd. Znova in znova bo treba v boj zoper mnenje, da so te dobrine privilegij prebivalcev strogega mestnega centra, da niso del kulturne zakladnice vsega slovenskega naroda. Nemalo naporov bo potrebnih za formiranje živega, kipečega kulturnega žarišča, kar naj bi Ljubljana bila, in za odstranjevanje sklerotičnih usedlin preteklosti, ki jih prenekaterikrat predstavljajo statistično in denarno vabljivi gledališki in koncertni abonmaji, skoraj izbrani redki obiskovalci razstav in stalni kupovalci dragih knjig. Gre za prizadevanja, v katerih naj bi se poklicne kulturne ustanove izkazale kot proizvajalci umetniško zrelih stvaritev, ljubiteljska društva in organizacije pa kot njih zavestni posredovalci in odjemalci; gre za smotrno usmerjano spoznavanje in vrednotenje kulturno zgodovinskih dragocenosti, ki jih skriva v sebi Ljubljana in gre za pretehtan, kritičen odnos do vsega, kar se podira oziroma raste pred našimi očmi.«

Film

Danes se začne cannski festival

Šestnajsti mednarodni filmski festival v Cannesu bo od 9. do 22. maja. Obetajo mu visoko kvaliteto, mimo propagandnih gesel je res, da je letošnji filmski izbor zanimiv, aktualen, pogumen. V uradni konkurenci bodo pokazali 25 celovečernih umetniških filmov in 25 kratkometražnikov. Jugoslavija je tokrat zastopana le s kratkim Berkovićevim filmom »Moje stanovanje«, dokumentarcem z igranimi elementi in nekaj satiričnimi puščicami na račun naše stanovanjske politike.

Nocojšnja uvodna prireditev je namenjena najnovejšemu Hitchcockovemu filmu »Ptice«. Ta prvi film na velikem cannskem festivalskem platnu ne bo tekmoval v uradni konkurenci. Poslednjega festivalskega dne pa bodo pokazali izven konkurence toliko opevano in kritizirano najnovejše Fellinijevo delo, njegov film »8 ½«.

Po prvih poročilih še posebej radovedno pričakujejo plasma Andersonovega najnovejšega filma »To športno življenje!« Anderson pač pripada angleškemu »novemu valu«; pa ne beži od resničnih vprašanj angleške sodobnosti. Mnogi že zdaj pripisujejo nove uspehe ameriškemu filmu »Ubiti oponašavca« (prevajamo tudi »Ubiti drozga«); nič se ne ve, če ni po sredi le Oscar, ki ga je za glavno vlogo v tem filmu dobil Gregory Peck. Seveda bodo ZDA pokazale tudi film »Kaj se je zgodilo s punčko Jane« — v njem igra Bette Davis.

Pofrancozeni Grk Nica Papatakis je ustvaril grozljivo filmsko dramo »Morske globine« (ustreznejši prevod »Nizke strasti«). Groza in bolest, temačna atmosfera, sugestivna fotografija in nenadkriljiva igra obeh glavnih interpretatork — sester Francine in Colette Bergé — ter izrazita režija naj bi filmu zagotovile festivalski uspeh. Toda — to so le prvi, enostranski glasovi.

Sovjetski filmi še vedno niso natanko znani.

Televizija

Angleška in ameriška poezija na ekranu

V okviru cikla o sodobni svetovni poeziji sta bili 22. aprila in 6. maja na sporedu ljubljanskega TV studia oddaji o sodobni angleški in ameriški poeziji.

Prvo oddajo je pripravil in vodil Veno Taufer: predstavil je pesnike, ki so se uveljavili v angleški poeziji že v tridesetih letih. Tako so gledalci spoznali ob odlomkih iz »Puste dežele« T. S. Eliota, Audenovi pesmi »Neznani državljan« in pesmi Dylana Thomasa prerez vrhunskih dosežkov v angleški poeziji v prvi polovici 20. stoletja. Avtor oddaje je pod pojmom »sodobne poezije« uvrstil v oddajo pesmi reprezentativnih angleških pesnikov, dela, ki pravzaprav zajemajo kar najbolj aktualni časovni razpon. V dokaj izčrpnem komentarju je V. Taufer omenil tudi Stephena Spenderja, C. D. Lewisa in Louisa MacNiecea, ki so prav tako predstavniki starejše generacije v angleški poeziji. Časovna omejenost oddaje žal ni dopuščala, da bi v program sodobne angleške poezije vključili še mlajše pesnike — Teda Hughesa, Donalda Davieja, Philipa Larkina, Thoma Gunna in druge. Povzemam: v interpretaciji Duše Počkajeve, Toneta Slodnjaka, Danila Benedičiča in Frančka Drofenika smo lahko na ekranu intenzivno sprejeli sodobno angleško poezijo. Oddajo so bogatile reprodukcije sodobnih angleških slikarskih del.

Oddaja o poeziji ameriške sedanjosti je slonela — v nasprotju z angleško — na pesnikih petdesetih let: Allenu Ginsbergu in Jacku Kerouacu, predstavnikoma generacije »beatnikov«. Ta skupina se je nedvomno močno uveljavila v ameriški literaturi preteklega desetletja, čeprav ne bi mogli trditi, da so to edini predstavniki sodobne ameriške poezije. Po drugi strani je spet res, da so imena pesnikov, kot so Robert Lowell, Theodore Roethke, Delmore Schwartz, vzdignila dosti manj prahu kot Ginsberg in Kerouac. (Je vzrok samo v kvaliteti, v originalnosti njihove poezije, ali tudi v drznosti, morda celo v pripadnosti k skupini?) Do nedavna sta razen tega še vedno uspešno pomagala oblikovati sodobno ameriško poezijo tudi E. E. Cummings in Robert Frost, pa tudi Carl Sandburg je izdal novo zbirko, ki je bila sprejeta z vso pozornostjo. Zato se zdi, da bi bilo potrebno nekatere sodobne ameriške pesnike, ki ne pripadajo »Beat Generation« vsaj omeniti, če že za nadrobnejše predstavljanje njihove poezije ni bilo časa. Čeprav v izboru Mira Boštjančiča, ki je dokaj ozko, površinsko uvajal v recitacije, ni bilo moč čutiti ene od osnovnih hib »beatnikov« — ponavljanja, sta, po drugi strani, v tej oddaji impresionirali Levertovi pesmi. V neki meri najbrž tudi zaradi velike izrazne in glasovne izdelanosti, s katero je Levertova podala Alja Tkačeva. Uspešno so z mimiko in recitacijo tokrat sodelovali še Polde Bibič, Danilo Benedičič, Tone Slodnjak in Franček Drofenik.

Mirko Jurak

ROMAIN GARY

38

Obljuba ob zori

Mati je vse to povedala in naredila, kot velevajo najlepše tradicije ruske ljudske pravljice od Ivana Groznega do Petra Velikega. Potem je zmagoslavno pogledala na zbrano množico, ki jo je poslušala z živahnim zanimanjem. Če bi se v tistem hipu lahko razpršil v zrak ali pa za vedno pogreznil v zemljo, bi gotovo v svojem poslednjem trenutku prištevnosti začutil samo ogromno olajšanje. Toda ni mi bilo dano, da bi se izmazal tako poceni. Še kar naprej sem moral stati tam, kjer sem bil, čeprav so me lepe gospe in njihovi zali kavalirji še tako porogljivo gledali.

Njegovo veličanstvo Gustav V. je bilo tisti čas že precej v letih, ker pa je bil poleg tega verjetno tudi prava švedska flegma, ni bilo videti, da bi ga vse skupaj kaj posebno presenetilo ali celo presunilo. Počasi je potegnil cigaro iz ust, resno pogledal mater, mimogrede ošinil s pogledom še mene, potem pa se obrnil k svojemu trenerju.

»Udarite z njim nekajkrat žogo,« mu je rekel z votlim glasom. »Poglejmo, kaj zna.«

Materin obraz se je razjasnil. Prav nič je ni skrbelo, da sem imel teniški lopar le nekajkrat v rokah. Zaupala je vame. Vedela je, kdo sem. Majhne vsakdanje podrobnosti in majhne praktične težave še zdaleč niso mogle vplivati na končni uspeh. Za hip sem se obotavljal, potem pa sem ob materinem pogledu, iz katerega sta lila popolno zaupanje in brezmejna ljubezen, pogoltnil sramoto in strah in s povešeno glavo odšel v pogubo.

Končano je bilo hitro, toda včasih se mi zazdi, da še vedno traja. Naredil sem seveda vse, kar sem mogel. Skakal sem, se sklanjal, stegoval, plesal, tekal, padal, se spet dvigal, se vrtel kot lesen pajac na elastiki, toda komajda mi je nekajkrat uspelo, da sem se žoge dotaknil, pa še to samo z lesenim robom loparja. In vse to pred švedskim kraljem, ki me je neprizadeto in hladno opazoval izpod svojega slavnega slamnika! Gotovo se boste spraševali, zakaj sem dovolil, da so me kar tako odpeljali v klavnico, zakaj sem splon odšel na igrišče. Zato, ker nisem nikoli več pozabil tiste varšavske lekcije, niti zaušnic, niti materinega glasu, ki mi je govoril: »Hočem, da te prihodnjič prinesejo domov na nosilih, slišiš?« Nemogoče je bilo, da bi se umaknil.

Zlagal bi se tudi, če ne bi priznal, da sem kljub svojim štirinajstim letom še rahlo upal v čudeže. Verjel sem v čudežno palico in ko sem stopal na igrišče, nisem bil povsem prepričan, da nama v poslednjem trenutku ne bo priskočila na pomoč neka pravična in prizanesljiva sila in da ne bo neka nevidna in vsemogočna roka vodila mojega loparja in prisilila teniške žoge, da jo ubogajo. Toda tega ni bilo. Priznati moram, da me je hudo prizadelo, da tega čudeža ni bilo, tako hudo, da se mi zgodi, da začenjam dvomiti, če ni pravljica o Obutem mačku izmišljena od konca do kraja in če je res, da so miške prihajale ponoči h krojaču šivat gumbe na suknjič. Skratka, pri štiriinštiridesetih letih sem začel dvomiti v nekatere stvari. Tda veliko sem že doživel in zato ne gre, da bi posvečali preveč pozornosti mojim trenutnim slabostim.

Ko sem se končno trenerju vendarle zasmilil in ko sem se lahko vrnil na trato, me je mati sprejela, kot da je sploh ne bi osramotil. Pomagala mi je, da sem oblekel pulover, in mi z robcem obrisala pot s čela in z vratu. Potem je pogledala naokrog — kako naj izrazim tisto tiho, napeto in vztrajno pozornost, s katero si je natanko ogledala ljudi okrog sebe, kot da bi jim nastavila past? Posmehljivci so bili rahlo zmedeni, lepe gospe pa so povesile poglede, prijele svoje slamice in pričele vneto sesati limonado. Mogoče jim je skozi možgane na hitro šinila misel o samici, ki brani svojega mladiča. Toda materi ni bilo treba preiti v napad. Iz zadrege naju je rešil švedski kralj. Stari gospod se je dotaknil svojega slamnika, potem pa je z neskončno vljudnostjo in prijaznostjo — čeprav so vedeli povedati, da njegov značaj ni najbolj prijeten — rekel:

»Upam, da se bodo gospodje strinjali z menoj: bili smo priče precej razburljivega prizora ... Gospod Garibaldi,« spomnim se, kako je besedica »gospod« izzvenela iz njegovih ust nadvse mrtvaško — »sam bom plačal članarino za tega mladeniča: pogumen je in zagrizen.«

Od tedaj sem vedno ljubil Švedsko.

Toda nikdar več nisem stopil v teniški klub.

DVAJSETO POGLAVJE

Vsi ti moji polomi so imeli seveda posledice: vedno pogosteje sem se zapiral v svojo sobo in končno začel celo resno pisati. Ko me je stvarnost napadala na vseh frontah, ko sem na vseh straneh doživljal poraze in se moral umikati in ko sem povsod prišel do meja svojih zmožnosti, mi je prišlo v navado, da sem vedno znova bežal v svet domišljije in da sem tam v osebah, ki sem si jih izmišljal, užival v življenju, ki je bilo polno smisla, pravičnosti in sočutja. Nekako povsem nagonsko, brez kakršnega koli vidnega vpliva književnosti, sem odkril humor, ta izredno pripravni in nadvse pomirjajoči način razoroževanja stvarnosti prav v tistem hipu, ko grozi najbolj hudo. Tako mi je postal humor na vsej moji poti nadvse bratski spremljevalec. Njemu dolgujem edine trenutke resničnega zmagoslavja nad sovražniki. Še nikomur ni uspelo, da bi mi iztrgal to orožje in izredno rad ga obračam tudi proti samemu sebi, saj s tem, da navidezno merim nase in na svoj »jaz«, v bistvu udarjam po naši usodi. Humor je deklaracija dostojanstva, potrditev človekove vzvišenosti nad tistim, kar se z njim dogaja. Nekateri moji »prijatelji,« ki humorja sploh nimajo, obžalujejo, da to bistveno orožje tako pogosto obračam v svojem pisanju in v svojem govorjenju proti samemu sebi. Ker se jim zdi, da vse vedo in vse znajo, govorijo o masohizmu, o sovraštvu do samega sebe, ali pa celo, zlasti ko povlečem v to osvobajajočo igro tudi tiste, ki jih imam rad, o ekshibicionizmu in prostaštvu. Pomilujem jih. Zakaj resnica je samo ena: ko obračan to svoje najbolj priljubljeno orožje proti sebi, sploh ne merim nase in tisti »jaz« obstaja samo toliko časa, dokler ne udarim z orožjem mimo njega in naprej. Bojujem se namreč s položajem, v katerem je človeštvo, in ko je videti, da napadam ljudi, ta kratkotrajna utelešenja življenju, v bistvu tolčem po usodi, po položaju, ki so nam ga vsilili od zunaj, tolčem po zakonih, ki so nam jih predpisale mračne sile. V odnosih med ljudmi je ta nesporazum kriv, da sem pravzaprav vedno osamljen, zakaj človeka nobena stvar bolj ne osami kot bratska roka humorja, ki jo ponuja tistim, ki so za take stvari bolj zabiti kot Butalci.

Predvolilna kronika

V občini Nova Gorica, ki ima 46.343 prebivalcev, bodo volili po enega odbornika v občinsko skupščino na vsakih 1232 prebivalcev. Po oceni političnega štaba pri občinskem odboru SZDL so bili zbori volivcev povsod dobro obiskani. Zlasti je bila velika udeležba na zborih v delovnih organizacijah. Sedaj, ko so ti zbori skorajda zaključeni, se je izoblikovala približna slika bodoče občinske skupščine. Volivci so izbirali kandidate za skupščino iz vrst delavcev in delovne inteligence, žensk in mladine. V bodoči občinski skupščini, ki bo imela 76 odbornikov, bo zato, kot kaže, več kot 30 odst. delavcev in prav toliko odstotkov žensk. Povprečna starost odbornikov bo od 32 do 33 let.

* —jp

V Ljutomeru se je v torek sestala občinska politična komisija za pripravo bližnjih volitev. Na seji so ocenili dosedanje politične priprave in izvedbo zborov volivcev; pogovorili so se tudi o prihodnjih nalogah. Po zadnjih podatkih in ocenah so bile priprave dobre. V ljutomerski občini so v torek tudi zaključili zbore volivcev. V občini bo kandidiralo skupno 50 odbornikov, od teh je 20 odstotkov žensk in 16 odstotkov mladincev. Povprečna starost kandidatov je 33 let. Od kandidatov je 9 kmetov zadružnikov, 9 delavcev iz neposredne proizvodnje, ostali pa so iz vrst delovne inteligence; med njimi ima pet kandidatov visokošolsko, sedemnajst pa srednješolsko izobrazbo. Danes bo razširjena seja občinskega odbora SZDL, na kateri bo govora o volitvah. — Na nedavnem zboru volivcev delovnih ljudi kmetijske skupine so v razpravi posvetili posebno skrb vprašanjem sodelovanja kmetovalcev s kmetijsko zadrugo. Kljub temu, da je po dveh letih skoraj dvakrat več kooperantov, kmetijska zadruga še zmerom nima ustreznega programa za sodelovanje. Kmetovalce so najbolj prizadele pomanjkljive strojne usluge zadruge. Na drugi strani pa so člani ljutomerske KZ ugotovili, da imajo zasebni kmetovalci premalo posluha za izvajanje programa arondacij. F. M.

Pomurska mladina za dan mladosti

Od 9. do 26. V. veliko meddomsko tekmovanje soboške, celjske, novomeške in kranjske dijaške mladine

Za čas pred 14. majem in po njem, ko bo Pomurje slavnostno sprejelo v Ivanjkovcih pri Ljutomeru štafeto mladosti, je mladina vseh štirih pomurskih komun pripravila bogat splet športnih in kulturnih prireditev. Po obsegu raznih tekmovanj, nastopov, sprejemov mladih gostov iz drugih krajev itd. bo zlasti mladina soboške občine presegla vsa dosedanja praznovanja dneva mladosti. Skoraj tritedensko praznovanje bo imelo tâko obeležje množičnosti tudi zares dveh pomembnih zgodovinskih obletnic: 20-letnice I. mladinskega kongresa in 20-letnice kočevskega zbora.

Mimo kulturnih in športnih prireditev ter delovnih akcij, ki jih organizirajo mladinski aktivi na podeželju, v gospodarskih organizacijah in na šolah, vsebuje osrednji program od 9. do 26. maja med drugim veliko meddomsko tekmovanje soboške, celjske, novomeške in kranjske dijaške mladine, ki se bo pomerila 12. maja v Soboti v športnih tekmovanjih, kulturnih nastopih itd. Kakšen dan kasneje bo v Soboti Cankarjeva proslava in akademija TVD Partizan. Mladina se tudi skrbno pripravlja na tek z baklami in na prireditev ob tabornem ognju, fotoamaterji LT, taborniki in vajenska mladina pa kar na tri samostojne razstave. Dne 24. maja bo v Soboti še revija mladih, na kateri bo nastopilo 11 pionirskih pevskih zborov, cicibani in instrumentalne skupine soboške glasbene šole, učiteljišča in drugi. Lepo slovesnost bodo imeli soboški srednješolci tudi ob otvoritvi novega športnega igrišča, ki so si ga uredili s prostovoljnim delom pri gimnaziji.

Največ in najbolj množične slavnostne prireditve si obetajo v Pomurju od 14. maja dalje, ko bo pomurska mladina sprejela v ljutomerski občini Titovo štafeto. Po slavnostih v ljutomerski in radgonski občini bo osrednja prireditev v M. Soboti, kjer bo štafeta prenočila. Kot v vseh občinskih središčih se bodo stekale tudi v Soboti lokalne štafete, pri katerih bo sodelovalo več kot 1300 mladih tekačev, samo zvezno štafeto pa bo v soboški občini spremljalo 666 tekačev. Svojo štafeto bodo imeli tudi pionirji. B. B.

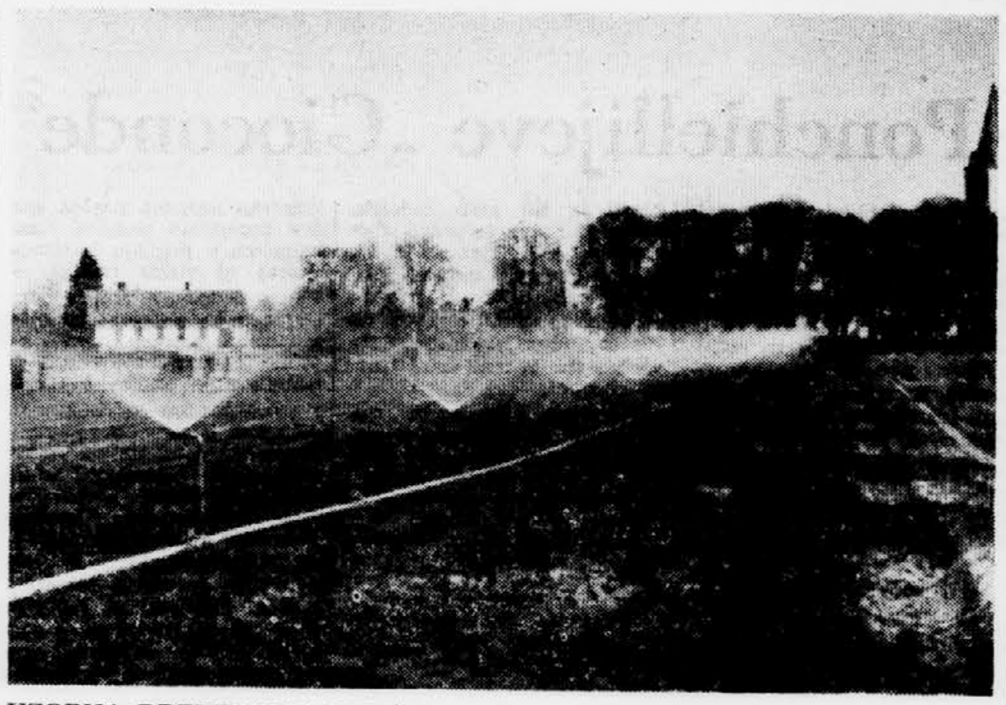

VZORNA DREVESNICA V TIŠINI — Pozornost potnikov, ki potujejo v Mursko Soboto, pritegne v Tišini, na ravnini pod cesto, dolga vrsta belih, v soncu se iskrečih vodenih »cvetov«. To so v enakomerni razdalji postavljeni razpršilci zalivalne naprave, ki s pomočjo »Fergusona« črpa vodo iz bližnjega potoka in v obliki blagega dežja namaka veliko drevesnico podjetja »Semesadika« iz Mengša, ki ima tu svoj obrat. Na površini 11 hektarov so zasejali hitro rastoče iglavce, zeleni bor, nižinski mecesen in doglazijo. Lanskoletna setev je zimo dobro prenesla in bo mnogo mladih sadik prihodnje leto že pripravljenih za prodajo drugim drevesnicam. Zanimivost obrata ni le sodobno namakanje, marveč tudi izredno mehanizirano obdelovanje sploh. Razen zalivanja imajo tudi gnojenje in škropljenje stoodstotno mehanizirano, pa tudi pri ostalih delih uporabljajo zvečine stroje. Le tako je mogoče, da zaposlujejo na hektar površine samo dva delavca. Foto: J. Peštaj

CELJE

Milijon turističnih prospektov in letakov

Če bi hoteli razgrniti vse nove turistične prospekte in letake, ki so jih letos izdala celjska turistična zveza in posamezna društva, bi potrebovali precej veliko mizo. Na novo so bili izdani prospekti za Vitanje, Gornji grad in Frankolovo, nadalje barvni prospekt za Laško in Rimske Toplice, posebni letaki za zdravilišči Rogaška Slatina in Dobrna ter za celjsko turistično območje in razen tega še vodič za te kraje. Velik prospekt z vložki v štirih jezikih je zdal tudi hotel »Evropa« Celje, nekoliko manjšega, vendar v barvah, pa tudi hotel »Celeia«. Razen tega je turistično društvo v Velenju izdalo posebno propagandno publikacijo za Velenje.

V pripravi za tisk je prav tako barvni prospekt Celja, ki ga bo izdalo celjsko turistično društvo, in barvni prospekt Gornje Savinjske doline. Vštevši tudi cenik uslug za letošnjo sezono, ki je izšel že minulo jesen, je bilo za celjsko turistično območje na novo izdanih milijon izvodov prospektov, letakov in cenikov, kar je doslej rekordno število. Več kot 500 tisoč izvodov propagandnega materiala nove izdaje je že v prometu. Turistični delavci pričakujejo, da bo tudi po tej poti bodisi doma ali v tujini celjsko turistično območje bolje propagirano kot doslej. —vec

KP BARJE
obrat JESENKOVO
Ljubljana, Cesta na Loko 4
sprejme
nekvalificirane delavke
za sezonska dela v vrtnarstvu.
Osnovna tarifna postavka 90 din na uro. Nastop službe takoj.
3788

V nekaj vrstah

Maribor — Po stagnaciji gostinskega in turističnega prometa v minulih dveh letih predvidevajo v Mariboru letos močnejši porast gostinskih storitev. Prvi meseci so ta predvidevanja že potrdili, saj je bilo v Mariboru znatno več tujih turistov kot lani v tem času. K občutnemu povečanju tujskega prometa bo prispeval tudi novi mariborski hotel Slavija z zmogljivostjo 242 postelj in 310 sedežev v restavraciji. Odprli ga bodo sredi glavne turistične sezone. (jp)

Črna na Koroškem — Tudi letos bo turistično društvo organiziralo tradicionalni turistični teden, v katerem se vsako leto zvrste kulturne in zabavne prireditve. Da bi program skrbneje pripravili, se z njim že zdaj ukvarjajo. Verjetno bodo med drugim spet postavili na oder »Koroško ohcet«. Nekateri pa se zavzemajo za uprizoritev Prežihovih Pernjakov. S predstavniki Svobode bo treba najti rešitev in se morda odločiti za obe deli. MI

Rakičan — Dijaki srednje kmetijske šole so se predstavili občinstvu s skrbno naštudirano komedijo »Poročil se bom s svojo ženo«. V prihodnjih dneh bodo gostovali še v M. Soboti, da bi tako zbrali kar največ denarja za izlet, ki ga bodo imeli ob zaključku šolskega leta. M. M.

Cezanjevci — Pri Ribičevem mlinu, kjer so Nemci ustrelili pred 19 leti 25 talcev, je bila minulo nedeljo komemoracija, ki so se je udeležili številni prebivalci iz celotne ljutomerske občine. Bivši borec Rado Pušenjak je imel ob spomeniku žrtev žalni govor, člani ljutomerske Svobode pa so nastopili z recitacijami in z instrumentalnim nastopom. Po komemoraciji so člani gospodarskih organizacij in svojci ustreljenih talcev položili na skupni grob venec. M. M.

Murska Sobota — Na prvi osemletki že dlje deluje fotokino krožek, v okviru katerega so učenci v barvnih diapozitivih posneli dva kratka filma, ki prikazujeta pomursko lončarstvo in urbanistični razvoj M. Sobote. S tema filmoma bodo sodelovali na zveznem tekmovanju v okviru JPI, ki bo v Beogradu. Če jim bodo dopuščala finančna sredstva, bodo nabavili še kamero, s katero bodo snemali večje prireditve v mestu in okolici.

V počastitev delavskega praznika je skupina dijakov SŠTV izvedla pohod po prekmurski transverzali in markirala pot s planinskimi znaki. Razen tega je nabrala veliko etnografskega blaga in uredila podatke o športnih igriščih. F.

Lendava — Tu je bilo srečanje mladinskih predstavnikov iz mariborskega in varaždinskega okraja, ki so se razgovarjali o sodelovanju in predvsem o predaji štafete, ki jo bo pomurska mladina izročila hrvaški v Murskem Središču 17. maja. Ob tej priložnosti bodo pripravili tudi prvo skupno kulturno manifestacijo. F.

Cankova — Učenci osnovne šole so začeli graditi igrišča za košarko, odbojko, rokomet in nogomet. Pri delu jim pomagajo tudi učitelji in starejši člani TVD »Partizan«. Igrišča bi radi dogradili do konca šolskega leta. F.

Stoperce — Občani negodujejo zaradi slabega električnega toka v Sitežu in Nadolah ter predlagajo dodatno napeljavo. —s

Množice pripravljene za VII. pohod

4935 — dokončno število prijavljenih za tradicionalno prireditev

LJUBLJANA, 8. maja. Štiri dni pred VII. partizanskim pohodom ob žici okupirane Ljubljane je povsem znano število ekip oziroma udeležencev za to množično tradicionalno prireditev v spomin na Ljubljano v boju in revoluciji. Udeležba je presegla vsa pričakovanja. To je ponoven dokaz, da si ta prireditev čedalje bolj utira pot tudi med najmlajšo generacijo.

Prav ta širok odmev še bolj spodbuja prireditelja ZZB NOV okraja Ljubljana, da bi dal spominski prireditvi popolnejšo vsebino, že zdaj, pozlasti pa ob pohodu 1965 — ob dvajsetletnici osvoboditve Ljubljane. Temu primerno bo prireditveni odbor tudi nekoliko spremenil naziv, saj sedanji ne izraža in ne zajema vsega bistva in pomena borbene Ljubljane v NOB in revoluciji.

Slovesnosti letošnjega pohoda se bodo začele že jutri s slavnostno sejo predsedstva ZZB NOV okraja Ljubljana v počastitev dneva osvoboditve našega mesta. Po seji bo v prostorih razstavne dvorane magistrata otvoritev razstave natečajnih del za ureditev spomeniškega kompleksa padlih borcev in talcev na Žalah.

V nedeljo bo ob 5. uri zjutraj budnica po Celovški, Zaloški, Dolenjski, Tržaški in Titovi cesti naznanila veliko manifestacijo. Takrat bodo na nogah že tudi tisoči udeležencev pohoda. Od sedme ure naprej bodo startali udeleženci tekmovalnega pohoda (25 km za moške in 15 km za ženske), od 7,15 naprej pa bo start udeležencev manifestativnega pohoda. Start bo kot običajno v Tolstojevi ulici, cilj pa na Trgu revolucije. Prve tekmovalke pričakujejo na cilju že nekaj minut po 8. uri, prve tekmovalce pa od 8,45 naprej. Približno ob 9. uri bodo startale srednješolske in vajenske štafete izpred grobnice narodnih herojev ob poslopju ljudske skupščine, ob 9,30 pa je pričakovati prihod partizanskih kurirjev TV postaj. Partizanski kurirji iz Štajerske, Gorenjske, Dolenjske, Notranjske in Koroške se bodo udeležili skupnega obiska partizanskih krajev na Vojskem. Tamkaj bodo imeli niz prireditev za tamošnje prebivalstvo, ki je močno podpiralo partizanske borce in ki je dalo velik prispevek med NOB.

Od 10. do 12.30 ure bodo prihajale na cilj množice udeležencev manifestativnega pohoda.

Letošnji pohod bo zaključen s prireditvami v filharmoniji (ob 16) na kateri bosta med drugimi sodelovala pevski zbor RTV in mladinski orkester. Na tej prireditvi bodo razglasili rezultate tekmovalnega pohoda in štafet. Nagrade in plakete bo podelil najboljšim ekipam narodni heroj Franc Stadler.

Od 9. do 10. ure bo televizijski prenos s Trga revolucije.

Naši judoisti na Dunaju

Slovenski judoisti so pred dnevi gostovali na Dunaju, kjer so dosegli dve pomembni zmagi. Srečali so se z domačim klubom Nippon in tamkajšnjim policijskim klubom. Naša ekipa je v sestavi Pogačnik, Govedič, Kramar, Hauptman, Usar in Žnidaršič zmagala 9:3. Uspeh je toliko pomembnejši, ker so bili gostje v očitni tehnični premoči in so pokazali nekaj izrednih metov. Med tem gostovanjem so prejeli tudi laskavo priznanje francoskih tekmovalcev.

Mladinsko prvenstvo v dviganju uteži

Ljubljana, 8. maja. Težkoatletska zveza Slovenije je poverila letošnje mladinsko republiško prvenstvo TVD Partizanu z Ježice. Tekmovanje bo 12. t. m. v domu Partizana na Ježici. Prireditelj računa, da bo na startu več ko 35 mladih dvigalcev uteži iz sedmih slovenskih klubov, in sicer TAK Ljubljane, Litostroja, partizanskih Kočevja, Novega mesta in Ježice, društev iz Velenja, Celja — mesta. Vsi tisti tekmovalci, ki bodo na prvenstvu izpolnili določeno normo, bodo lahko nastopili še na državnem prvenstvu, ki bo 24. in 25. t. m. H.

Razstava naših zaščitenih rastlin

Ljubitelje narave opozarjamo na razstavo naše zaščitene flore v dvorani Nebotičnika, Kidričeva 5. Razstava bo odprta še nekaj dni. Priredil jo je Prirodoslovni muzej, uredil kustos Tone Wraber.

Razstava lepo prikazuje bogastvo našega rastlinskega sveta in je pomemben prispevek k naši prirodoslovni prosveti, vključuje pa se tudi v prizadevanja za varstvo narave, propagando za lepote naše domovine, obenem pa opozarja na specifičnost slovenskega rastlinskega sveta.

Jugoslavija : Peru

Prvi nastop naših košarkarjev v Braziliji

Rio de Janeiro, 8. maja. Danes so izžrebali pare po kvalifikacijskih skupinah za tekmovanje, ki se začne v nedeljo, 12. t. m.

Skupina A: ZDA : Mehika, Italija : Argentina; 13. t. m.: ZDA : Argentina, Italija : Mehika; 14. t. m.: Argentina : Mehika, Italija : ZDA.

Skupina B: Urugvaj : Francija, SZ : Kanada, 13. t. m.: Urugvaj : Kanada, SZ : Francija; 14. t. m.: Kanada : Francija, SZ : Urugvaj.

Skupina C: Jugoslavija : Peru, Portoriko : Japonska; 13. t. m.: Portoriko : Peru, Jugoslavija : Japonska; 14. t. m.: Peru : Japonska, Jugoslavija : Portoriko.

Po dve najboljše plasirani ekipi iz vsake skupine pojdeta z organizatorjem Brazilijo v finale, kjer se bodo srečale vsaka z vsako, in sicer v Riu de Janeiru od 16. t. m. dalje. Ostale tekme v tolažilni skupini pa bodo v mestu Petropolis.

Slovesna otvoritev šampionata bo 10. t. m.

Udeleženci, ki so že prispeli v Rio, so sinoči že imeli prvi trening. Zanimivo je, da je ekipa Portorika na tekmi za trening zelo dobro igrala z reprezentanco SZ, saj se je prvi polčas končal z rezultatom 34:33 v korist Portorika, končnega rezultata pa niso sporočili.

Po domačih krajih

Maribor — Rokometaši Partizana iz Celja so nepričakovano premagali vse tri ekipe Branika. Člani so zmagali 32:27, mladinci 17:16, pionirji pa 24:9. -sid

Celje. — V prvenstveni hokejski tekmi na travi je Celje premagalo Partizana iz Trbovelj 8:0 (4:0).

Slovenske Konjice — Na nedavnem ekipnem strelskem tekmovanju z vojaško puško je nastopilo 5 ekip, med katerimi je zmagala družina LIP (Slov. Konjice) s 401 krogom pred ekipo Odreda (predvojaške vzgoje) s 384 krogi itd.

Zagreb — Na tradicionalnem športnem tekmovanju v počastitev osvoboditve Zagreba je reprezentanca vojaških vojnih invalidov osvojila prvo mesto s 55 točkami pred Reko 41,5 in Ljubljano 38,5 točke.

Beograd. — Pred dnevi je bil pri nas sekretar tehnične komisije mednarodne gimnastične federacije Arthur Gander, ki je pregledal orodja za evropski pokal, ki bo 6. in 7. julija v Beogradu. Gost se je o »Elanovih« orodjih izrazil zelo pohvalno in poudaril, da so leta najboljša kar so jih doslej uporabljali na mednarodnih tekmovanjih.

Zagreb — Na osmem tradicionalnem atletskem teku po mestnih ulicah je zmagal Fistrić (D) pred Subotićem (Ž). V ekipni konkurenci je osvojila prvo mesto Slavonija pred Dinamom.

Novo na tujem

Graz. — Na mednarodnem konjeniškem tekmovanju v Waldonerju so v relejnem jahanju zmagali Avstrijci s 56 točkami pred Zahodnimi Nemci, Italijani in Jugoslovani, ki so zbrali po 55 točk. Plasma je odločil boljši čas.

Tokio — V finalu azijske cone za Davisov pokal je Indija premagala Japonsko 3:2.

Budimpešta. — Madžarski dvigalec uteži Vörös je zboljšal svetovni rekord v srednji kategoriji za 5 kg. Dvignil je 475 kg.

Ottawa. — Znani ameriški boksar srednje kategorije Ray Robinson je proslavil 43. rojstni dan z zmago nad Alžircem Rolbneom. Robinson je prikazal v treh rundah ne samo izredno tehnično znanje, temveč tudi odlično kondicijo.

Sydney — Eden nadaljnjih poskusov bodočega svetovnega rekorderja na vožnji z dirkalnim avtomobilom Donalda Campbella na slani progi po jezeru Eyre v Južni Avstraliji se je končal z okvaro. »Bluebird«, ki ga je Campbell gnal komaj s tretjino maksimalne hitrosti, je kazal svarilni signal, da v električni napravi nekaj ni v redu. Voznik je zasilno zavrl, zaradi česar ga je odneslo kakih 140 metrov vstran od dirkalne proge in se ustavil v pesku. Pravijo, da gre samo za manj pomembno poškodbo. —

Anglija : Brazilija 1:1

London, 8. maja. Na stadionu Wembley sta pred 90.000 gledalci nogometni reprezentanci Brazilije in Anglije igrali neodl. 1:1 (1:0). Gola sta dala: Pepe v 18. min. za goste, za domače pa Douglas v 85. min. Sodil je Nizozemec Horn.

Brazilci se bodo v nedeljo srečali z Italijani.

Kratke vesti iz Celja

ATLETIKA

Okrajnega prvenstva v krosu v Šentjurju pri Celju se je udeležilo nad 160 tekmovalcev. Naslove prvakov so osvojili: pionirji — Poštrak (Šentjur), ekipno Šentjur, pionirke — Vrabec (Žalec), ekipno Žalec, mladinci — Trater (gimn. Celje), ekipno gimn. Celje, mladinke — Razpotnik (Kladivar), ekipno Brežice, člani — Potrata (Kladivar), ekipno Rog. Slatina, članice — Mezdovnik (Sl. Konjice), ekipno Sl. Konjice.

NOGOMET

V nedeljskih prvenstvenih tekmah okrajne lige so bili naslednji izidi: **vzhodna skupina** — Olimp : Vojnik 6:0, Olimp B : Konjice 3:4, Steklar : Store 3:0, Brežice : Rogatec 1:4 in Radeče : Zreče 8:1. V vodstvu je še vnaprej celjski Olimp. **Zahodna skupina** — Gotovlje : Polzela 3:1, Nazarje : Šoštanj 3:2, Šmartno : Vransko 3:1 in Žalec : Šalek 4:2. V vodstvu je kljub porazu še vnaprej Šoštanj.

ROKOMET

Okrajno prvenstvo je brez poraza osvojil Partizan Celje z 18 točkami, sledijo Store 12, Laško, Šoštanj in Žalec po 6 točk itd.

V občinski celjski ligi osnovnih šol je pri učencih zmagala III. osnovna šola z 10 točkami pred II. in I. os. šolo s 6, Franja Vrunča 4, IV. os. šolo 2 in Storami brez točke. Pri pionirkah je v vodstvu osn. šola Franja Vrunča s šestimi točkami pred III. osnovno šolo prav tako s šestimi točkami (tekmo več).

Na rokometnem turnirju srednjih šol, ki so se ga udeležile gimnazije iz Zagreba, Trbovelj, Raven, Maribora in Celja je v finalu zmagala gimnazija Celje pred Trbovljami (18:16), sledijo pa Ravne, Zagreb in Maribor.

Mladinci in mladinke celjskega učiteljišča so gostovali v Novem mestu proti tamkajšnjim učiteljiščnikom. Celjani so obe tekmi odločili v svojo korist — pri mladincih z 28:23, pri mladinkah pa s 13:7.

VAJE NA ORODJU:

Na okrajnem prvenstvu v vajah na orodju so naslove prvakov osvojili: člani I. razred — Partizan Celje - Gaberje, posameznik Jože Srot 105,7, člani III. razred — Braslovče 236,5, posameznik Jeretin 53,5, mladinke II. razred — Partizan Celje 205,3, posameznica Pilih 45,8, mladinci II. razred — Partizan Velenje 237,7, posameznik Uranjek 56,6, mladinci III. razred — Partizan Celje — Gaberje 232,1, posameznik Dvoršak 52,3.

ŠAH

Na okrajnem prvenstvu osnovnih šol je nastopilo 37 ekip s 150 mladimi šahisti. Zastopani so bili občinski prvaki iz vseh občin razen Šmarja in Laškega. Naslove prvakov in pravico nastopa na republiškem prvenstvu so si priborili: pri pionirjih do 10 let — Štore, do 14 let — II. osnovna Celje, pri mladincih — Šentjanž na Dolenjskem, pri pionirkah do 10 let — Orla vas, do 14 let — Rečica ob Savinji in pri mladinkah — Ravne pri Šoštanju. J. K.

Drobiž iz Šmarja

Obč. ZTK Šmarje pri Jelšah je pred dnevi organizirala občinsko prvenstvo v krosu, na katerem je nastopilo 182 tekmovalcev. Naslove prvakov so osvojili: pionirji — Drofenik (II. os. šola Rog. Slatina), ekipno — Kozje. Pionirke — Polutnik (Lesično), ekipno — I. osnovna šola Rog. Slatina. Ml. mladinci — Sket (Šmarje), ekipno — Partizan Rog. Slatina. St. mladinci — Pšajd (Rog. Slatina), ekipno — Partizan Rog. Slatina Ml. mladinke — Klanjšek (Rog. Slatina), ekipno — I. osnovna šola Rog. Slatina. St. mladinke — Madele (Rog. Slatina), ekipno — Partizan Rog. Slatina. Člani — Klokočovnik (R. Sl), ekipno — Partizan Šmarje Člani — Klokočovnik (R. Sl), ekipno — Partizan Šmarje. Članice — Krofl (R. Sl.), ekipno — Partizan Rog. Slatina. Vseekipno prvenstvo je osvojil Partizan iz Rog. Slatine s 30 točkami sledijo pa I. os. šola Rog. Slatina s 27, os. šola Šmarje z 21, Partizan Šmarje s 17, Kozje z 10, Pristava in Lesično z 8 in II. osn. šola Rog. Slatina s 4 točkami.

Na občinskem prvenstvu v nogometu sodeluje 5 ekip. Rezultati prvih tekem — Kozje : Partizan Rog. Slatina 3:1, Steklar II. : Šmarje 2:0, Kozje : Bratstvo II 3:0 in Partizan Rog. Slatina : Šmarje — 3:0. J. K.

Iz včerajšnje druge izdaje

NOVO MESTO — Znatno več članov, številni izleti v planine, predavanja, sodelovanje s turističnimi organizacijami, vrsta na novo markiranih planinskih poti itd. je samo kratek povzetek iz plodnega dela novomeškega planinskega društva. Razveseljivo je zlasti, da je med njegovimi člani vedno več mladine. Društvo ima že številne krožke v delovnih kolektivih in šolah. Letos imajo v načrtu prvo dolenjsko planinsko-turistično pot. Ta bo povezala vse planinske točke na Dolenjskem in hkrati najbolj znane partizanske postojanke. Šla bo iz Novega mesta na Trato, na Smuk nad Semičem, po robu Gorjancev na Trdinov vrh, Kukovo goro, Pendirjevko, Tolsti vrh, mimo gradov pod Gorjanci na Otočec, Trško goro in Hmeljnik ter od tam v Novo mesto.

KRANJ — Pred letošnjo proslavo stoletnice RK so pred nekaj dnevi sklicali posvetovanje predstavnikov vseh osnovnih organizacij RK v občini. Za poživitev dejavnosti so razpisali tekmovanje. Med drugim tudi o povečanju članstva. Krajevni odbori RK bodo pripravili tečaje prve pomoči, občinski odbor RK pa bo jeseni organiziral daljši tečaj za prostovoljne bolničarje RK.

Iz včerajšnje tretje izdaje

LJUBLJANA — V pivovarni Union proizvedejo več kot 180.000 hl piva na leto ali 950 hl na dan. Po Sloveniji kroži več kot 2 milijona steklenic piva. Liter piva v sodih velja v pivovarni 60 din, v steklenicah pa je pivo Triglav 46, Tivoli (3 dcl) 42, Export ležak 52, Ljubljanski ležak 80 in temno pivo Bok 57 dinarjev. Julija bo pivovarna dobila iz ZDA nov, moderen stroj za polnjenje piva, s katerim bodo napolnili 16.000 steklenic na uro. Potemtakem piva bržkone poleti ne bo primanjkovalo.

Letališče v Polju, ki so ga uporabljali tudi športni letalci, je postalo pretesno, razširiti pa ga ni mogoče, ker je ta predel namenjen za industrijo. Tudi novo civilno letališče v Brnikih ne bo moglo sprejeti športnih letalcev. Za športno letališče je bilo več predlogov, med drugim Sorško polje v bližini Jeperce pri Medvodah. Po najnovejših podatkih pa tudi ta teren ne ustreza, ker je preblizu letališča v Brnikih.

Podhod pri Drami na Titovi cesti že gradijo, medtem ko bodo začeli graditi podhod na Trgu revolucije šele tedaj, ko bodo poglobili temelje pri poslopju, kjer je sedaj poslovalnica Državne založbe. Danes bo začelo podjetje Slovenija ceste že graditi cestišče na začetku Erjavčeve ceste in Gorjupove ulice.

Naš razgovor

Dva tisoč absolventov glasbene šole

Na številnih zborih volivcev murskosoboškega podeželja so občani ponovno izrekli vse priznanje soboški glasbeni šoli, ki je od ustanovitve leta 1946 do danes posredovala solidno glasbeno vzgojo več kot dva tisoč gojencem. Pravijo, da so mladi absolventi te šole pravilno

dojeli svoje poslanstvo, saj so postali nosilci glasbene kulture na podeželju, prirejajo in organizirajo koncerte, ustanavljajo vaške orkestre, pevske zbore itd. Razen tega se je ob nižji glasbeni šoli razvila letos srednja glasbena šola, ki ima ob takšnem izboru mladih talentov zares vse pogoje za kvalitetni pouk.

Prav to — pripravo mladine na šolanje na srednji glasbeni šoli — navaja ravnatelj **Franc Hajnšek** za eno izmed osnovnih nalog zavoda. Pri tem poudarja še naslednje naloge šole:

— ob skrbnem glasbenem in pedagoškem pouku vzgojiti dobre amaterje, ki najdejo po šolanju svoje mesto v mestnih in podeželskih kulturno-umetniških skupinah, prosvetnih društvih itd.;

— odkriti mladim glasbenikom pestri svet glasbene umetnosti in jih naučiti ločiti zrno od plevela — to je dobro glasbo od slabe komercialne, ki prinaša avtorjem na račun ljudske nepoučenosti velik profit itd.

— Kakšen je vaš program nastopov na podeželju, kjer so postali vaši koncerti že sestavni del vaškega kulturno-prosvetnega življenja?

Ker se je v minulih letih število gojencev potrojilo — letos se uči raznih instrumentov, solo petja in ljudskih instrumentov že 374 učencev — smo lahko usmerili naše delo tudi v skupinski pouk. Tako imamo 30-članski šolski godalni orkester, 15-članski zbor harmonikarjev, zabavne instrumentalne skupine itd. Lahko rečem, da ne mine blizu ne daleč nobena proslava ali prireditev brez našega sodelovanja, posebno skrb pa posvečamo nastopom na podeželju. Samo lani smo imeli na podeželju petnajst samostojnih koncertov: s to tradicijo nadaljujemo tudi letos. Dobro smo opravili tudi na letošnji reviji orkestrov v Mariboru, sedaj pa se skrbno pripravljamo na koncerte v Ormožu in Radencih v okviru Osterčeve proslave.

Dobršen del našega učnega programa posvečamo tudi narodni pesmi, ki ji hočemo pomagati, da ne bi zamrla, oziroma da bi dobila vsaj takšno mesto med našimi ljudmi kot dobra popevka.

— Ali imate kakšne težave?

— Mimo utesnjenih prostorov nam povzroča največ preglavic pomanjkanje učnega kadra; 10 do 12-urni pouk v raznih oddelkih vodi prizadevno namreč vsega 8 učnih moči namesto predvidenih 15.

B. B.

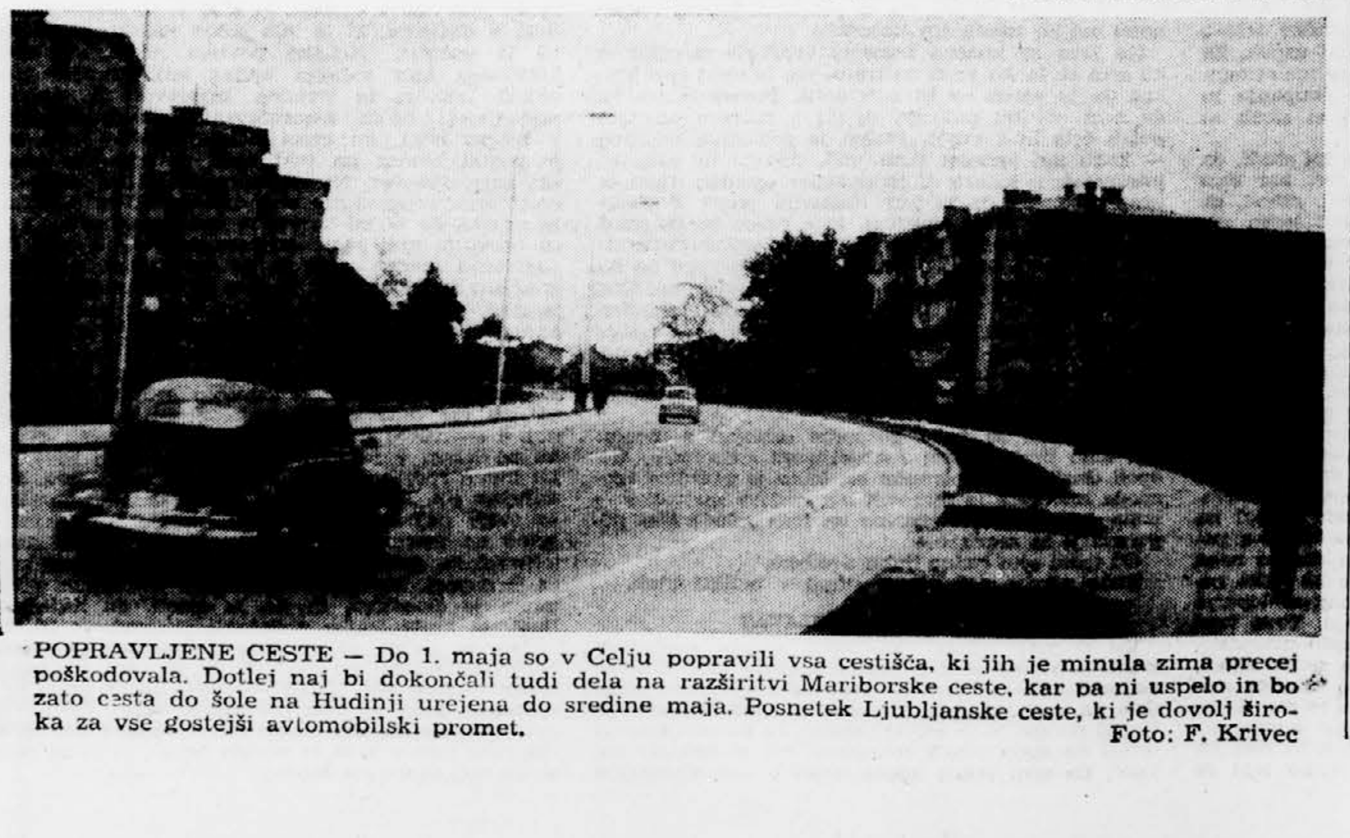

POPRAVLJENE CESTE — Do 1. maja so v Celju popravili vsa cestišča, ki jih je minula zima precej poškodovala. Dotlej naj bi dokončali tudi dela na razširitvi Mariborske ceste, kar pa ni uspelo in bo zato cesta do šole na Hudinji urejena do sredine maja. Posnetek Ljubljanske ceste, ki je dovolj široka za vse gostejši avtomobilski promet. Foto: F. Krivec

LENDAVA

Pomanjkanje materiala ogroža planske naloge

Količinski obseg proizvodnje je v prvem četrtletju v lendavski občini v primerjavi z istim obdobjem lani sicer za 10,2 odst. večji, kljub temu pa je bil letni plan dosežen le z 19,5 odst. S 25,5 odst. oziroma 26,5 odst. sta izpolnili letni plan le podjetji Proizvodnja nafte in tovarna dežnikov. Proizvodnji nafte je k dvigu količinskega obsega proizvodnje pomagala zlasti osvojitev novih rafiniranih proizvodov — 2200 ton specialnega kurilnega olja, 1300 ton bencina in 350 ton plinskega olja.

Najbolj zaostajajo lendavske opekarne, ki zaradi slabih vremenskih razmer v prvem četrtletju s proizvodnjo sploh še niso začele, medtem ko znatno zaostajajo tudi pri »Elektromlinu« zaradi pomanjkanja koruze. Turniška tovarna obutve je realizirala letni plan v prvem četrtletju z 20,4 odst. Nasičenost domačega tržišča, pomanjkanje rednih naročil za izvoz in pretežno vzorčna proizvodnja zgovorno pojasnjujejo gornjo številko. No, že marca se je stanje znatno izboljšalo, saj so izvozili v Ameriko 20.000 parov čevljev, naročilo 5 tisoč parov čevljev iz SZ pa bodo prav tako kmalu realizirali.

Za vse ostale predstavnike industrije v lendavski občini pa je značilno, da četrtletnega plana niso izpolnili zaradi pomanjkanja materiala. Lendavska »Mehanika« na primer hudo pogreša paragonske trakove za izdelavo zelo iskanih in še do nedavna v celoti uvaženih paragonskih šipk za dežnikarsko industrijo. Zaostajanje iz istega razloga ogroža tudi proizvodnjo v tovarni dežnikov, medtem ko je lendavski obrat mariborske Elektroindustrije in splošne montaže dosegel le 13,8 odst. planskih obveznosti v prvem četrtletju. Pomanjkanje vijakov in bakrene pločevine je vzrok, da imajo zalogo nedokončanih proizvodov v vrednosti 20 milijonov dinarjev.

Razlika konec marca med fakturirano in plačano realizacijo je 351 milijonov dinarjev. V primerjavi z oktobrom lani je vrednost neplačanih računov narasla za 20 odst. oz. je plačanih le 55 odst. izstavljenih računov.

Obrt je v istem razdobju realizirala letni plan z 21,1, trgovina z 19,2 in gostinstvo z 22,6 odst.

Vsekakor sedanjega stanja ne gre ocenjevati zelo kritično, zakaj že april obeta znatno boljše proizvodne uspehe, nikakor pa se podjetja ne bodo smela zanašati na drugo polletje, zato je večina kolektivov sklenila »izravnati« neskladnosti že do sredine leta.

M. Berden

Miro Cerar v Varšavi

Letošnji mednarodni telovadni turnir v Varšavi je bil že šesti te vrste. To pot je bila udeležba zelo številna in konkurenca izenačena. Sodelovalo je 24 tekmovalcev iz 10 držav, in sicer po dva Japonca, Finca, vzhodna Nemca, Madžara, Romuna in Čeha ter po en Norvežan, Italijan in Jugoslovan in slednjič devet Poljakov. Tekmovanje je trajalo dva dni. Dvorana lahko sprejme do 3000 gledalcev, tokrat pa jih je bilo do polovice manj, ker je nastop prenašala televizija.

V moški konkurenci je bilo tekmovanje že prvi dan zelo zanimivo. Po prvih treh orodjih na bradlji, krogih in preskoku je dosegel največ točk Rokosa (P) 28,95, drugi Mitsukuri (J) 28,45, tretji Cerar 28,40, četrti Janowicz (P) 28,35, itd. Šele na 12. mestu je bil Carminucci (It.). Rokosa je imel težke vaje in jih je zanesljivo izvedel, kar velja tudi za Mitsukurija. Drugi kandidati za najvišja mesta pa so izgubili desetinke zaradi nezanesljivosti pri izvedbi posameznih elementov. To se je zgodilo na bradlji ravno Cerarju, Carminucciju in Abeju. Slednjega je pri seskoku zaneslo in se je komaj še z roko zadržal ob lestvini bradlje. Carminucci je naredil dve večji napaki in se uvrstil s sorazmerno visoko oceno (8,85) šele na 12. mesto. Cerar je prvi del vaje odtelovadil prav dobro, tako da je kazalo na najboljše. V drugem delu pa je storil napako, zaradi katere je moral vajo za dva elementa skrajšati. Na krogih je izvajal spremenjeno in oteženo vajo, vse srečno do skoka, kjer je zaradi nezanesljivega doskoka izgubil dragocene desetinke. Z oceno 9,55 na bradlji, 9,45 na krogih in 9,40 v preskoku se je plasiral na tretje mesto. Po prvem dnevu so bile ocene naslednje: Rokosa 9,7, 9,7, 9,55, Mitsukuri 9,5, 9,5, 9,45, Cerar (že omenjene), Jankowicz 9,45 9,5 9,4 itd.

Drugi dan pa se je vrstni red spremenil, ocene najboljših so bile take: 1. Mitsukuri 57,35 (drog 9,6, parter 9,7) 2. Cerar 57,00 (9,6, 9,5, 9,5), 3. Rokosa 56,90 (9,6, 8,75, 9,5), 4. Abe 56, 75 (9,6, 9,35, 9,55), 5. Jankowicz itd. Rokosi se je ponesrečila vaja na konju, manjši spodrsljaj pa se je primeril tudi Cerarju enako na konju, in sicer v sredini vaje. Tudi drugim najboljšim sreča ni bila preveč naklonjena. Tako je bil Carminucci po »zaslugi« spotikljaja prvega dne šele deseti, čeprav je sicer delal zelo lepo. Njegova skupna ocena je bila 55,20. 20-letni vzhodni Nemec Koste je obdržal šesto mesto z oceno 55,9, njegov 23-letni rojak Fülle pa je zdrknil na 12. mesto s skupno oceno 55,00. Sedmi je bil z 55,65 Madžar Csany, ki so ga šteli med favorite. Tudi temu je spodnesel boljši plasma spodrsljaj na bradlji 8,7. Pri prosti vaji je bil Cerar z oceno 9,5 komaj četrti, saj so vsi tekmovalci (razen dveh) imeli ocene nad 9 točk, dva pa 8,8 in 8,6. Na turnirju so mnoge nacije preizkušale tekmovalce in si tako olajšale izbiro kandidatov za evropsko prvenstvo. Glede ocenjevanja se ni pritoževati, bilo je objektivno in tudi organizacija tekmovanja, ki je terjala veliko stroškov, je bila dobra.

V ženski konkurenci je tekmovalo 16 tekmovalk iz petih držav — po dve Romunki, Madžarki, Čehinji ter vzhodni Nemki in 9 Poljakinj. Po prvem dnevu tekmovanja je vodila 18-letna Radochla iz NDR z 19.233 pred Wallovo (prej Kotovo) iz Poljske z 19,100 in tretjo Poljakinjo Evstahijewicz 18,966. Vzhodnonemška prvakinja Föstova se je plasirala na 5. mesto zaradi napake na gredi. Dan nato sta bila na sporedu parter in bradlja, vrstni red pa je bil drugačen: prvo mesto je zasedla Walla (P) 38,50, 2. Radochla (NDR) 38,399, 3. Föst (NDR) 38,066 4. Evstahijewicz (P) itd. Najboljša Madžarka Makrai je bila deveta, Romunki sta se uvrstili na zadnje mesto, najboljša Čehinja Krejčirova pa na 7. mesto. ČSSR je bila zastopana z mlajšimi tekmovalkami (15 ali 16 let), ki sta zelo ugajali in se izkazali zlasti pri preskoku in v parterju.

Kratko in zanimivo

Merjenje vlage pri gradbenem materialu

Z dneva v dan se veča število mednarodnih kongresov, simpozijev in kolokvijev. Zaradi številnih in dragih potovanj je sklenila internacionalna zveza RILEM mednarodno diskusijo v dopisniški obliki. Metodo so prvikrat uporabili pri kolokviju za temo »Delovne metode in naprave za merjenje vlage pri gradbenih materialih«. Tema je bila sicer že večkrat publicirana, vendar do sedaj še ni zbrana. Je izredno važna za točno poznavanje količine vode, ki je važen faktor pri gradnji.

V posebni publikaciji RILEM so zbrana vsa merjenja, naprave in razprave o tej temi, ki predstavlja danes interesanten dokument za gradbeništvo.

Raziskave v notranjosti ledenikov

Na visokem severu Skandinavije ležita v bližini Kebnekaise, najvišje gore na Švedskem, ledenika Stor in Isfall. Že od leta 1945 vodijo znanstveniki švedskega geografskega instituta univerze v Stockholmu raziskave o teh ledenikih.

Znano je, da so nekoč pokrivali ledeniki vso Švedsko. Posledice njih delovanja so številna jezera. Danes je na Švedskem še 237 ledenikov, vendar so z leta v leto manjši. Kot primer so raziskali ledenik Isfall. Njegov jezik je krajši vsako leto za približno 10 m. Vzrokov je več. Najvažnejši je morda vedno toplejša poletja. Posledica topljenja so velike množine vode, ki imajo precejšnji gospodarski pomen za švedske hidrocentrale. Izračunali so, da dobe reke od ledenikov letno 600 milijonov m^3 vode.

Načrtovanje bodočih hidrocentral pa zahteva natančno poznavanje rasti in hiranja ledenikov. Še posebej zanima znanstvenike tudi količina kamenja in zemlje, ki jo ledenik nosi s seboj, pritisk in učinek na premikanje zemlje in odkod skoraj konstantna dolžina ledeniškega jezika.

Domislili so si, da bi bilo nemara najuspešnejše notranje opazovanje ledenika. V ta namen so izkopali okrog 100 m dolg predor za opazovanje in raziskave. Izdelali so tudi nekaj posebnih strojev. Le-ti bodo na različnih točkah izkopavali konglomerat zemlje in ledu. Pričakujejo zanimive podatke, ki se jih ne bo poslužila samo znanost, temveč tudi švedska državna vodna skupnost. Od njih si mnogo obetajo. Dobljeni podatki bodo vrh tega služili tudi za bodoča dela v Antarktiki in na Grönlandiji.

Aluminij v obliki penaste gume

Na Češkem so izdelali novo obliko aluminija, ki spominja na penasto gumo in ima tudi podobne lastnosti. Kljub temu je material zelo odporen proti toploti. Tališče je mnogo višje, kot je to pri običajnih kovinah. Snov ima sijajne perspektive posebno za astronavtiko.

Elektronska »bolniška sestra«

V Sovjetski zvezi razvijajo sedaj univerzalni instrument, s katerim bodo nadomestili delo bolniške sestre pri operiranih bolnikih.

Naprava bo s pacientove postelje prenašala bolnikovo temperaturo, pulz, krvni pritisk, elektrokardiogram idr. v poseono centralno opazovalno sobo, kjer bodo s transistorji opremljeni instrumenti registrirali vse podatke. Če se bo n. pr. bolnikov krvni pritisk zvišal prek dovoljene meje, bo posebna optična in akustična naprava takoj signalizirala nevarnost. Naprava bo v mnogočem nadomestila delo bolniških sester. S centralne opazovalnice bo možno hkrati kontrolirati vse bolnike, zdravniki pa bodo tako mnogo hitreje posredovali, če bo bolezen potekala nenormalno.

Umetna smola za visoke temperature

Odkrili so umetno smolo za visoke temperature. Sestavina z imenom »doryl« ima še pri temperaturi 300° C iste mehanične vrednosti in hkrati isti električni upor. Ne raztaplja se v običajnih kemičnih raztopinah in se sijajno veže na površino raznih kovin. Uporabljali jo bodo kot izolirni material za lahka električna ročna orodja, posebno pa pri proizvodnji motorjev z velikim številom obratov, kjer redno nastane visoka temperatura.

Strokovnjaki predvidevajo, da bo »doryl« napravil pravo revolucijo pri določenih izdelkih elektroindustrije.

Elektroavtomatska peč

Letošnja huda zima je prinesla še eno novost. Na tržišče je prišla nova vrsta električne peči z majhno porabo električne energije za preprečevanje zmrzovanja. Čeprav je priključena stalno na omrežje, porablja tok samo takrat, ko pade sobna temperatura skoraj na zmrzovališče, to je na približno +2° C. Ko se ogreje prostor, se peč avtomatično spet izklopi. Temperaturno točko seveda lahko poljubno naravnamo. Celotna poraba toka je komaj 600 watov in zadostuje za ogrevanje 25 m^3 prostora. Peč lahko priključimo na vsak vir električne napetosti. V večje prostore lahko namestimo seveda več takih peči. Za garaže in vlažne prostore so izdelali posebno izvedbo peči, ki je zaprta in ognja varna.

Transistorizirana televizijska kamera

Na Češkem so izdelali prvo transistorizirano televizijsko snemalno kamero, ki ima z izjemo osrednje Vidicon cevi samo transistorje. 12-voltna baterija oskrbuje kamero z električnim tokom. Kamera je zelo majhnih razsežnosti, tehta komaj 4,5 kg in jo lahko uporabljajo za 405, 525 in 625-vrstni sistem — prav tako pa tudi za frekvenci 50 ali 60 Hz.

Nov način gradnje tovornih vagonov

V Nemčiji so pričeli graditi novo vrsto pokritih tovornih vagonov. Vagoni so skoraj še enkrat daljši od običajnih in imajo streho, ki je razdeljena na dva dela. Polovico strehe vedno lahko zapeljejo čez drugo polovico, tako da je možno razkladanje tudi z vrha. Tudi stranske stene so sestavljene iz polovic. Teža strehe in vrat je komaj 1100 kg, ker je uporabljen material izredno lahek — AlSiMg.

Razkladanje z novih vagonov poteka mnogo hitreje, ker viličarji zapeljejo naravnost v vagon, ali pa žerjavi izpraznijo tovor kar z vrha. Novi vagoni predstavljajo določeno racionalizacijo v tovornem transportu.

Papir za zavijanje proti koroziji

Po večletnih raziskavah so izdelali v ZDA nov papir — tako imenovani Corrosions-Inhibitor. Služi kot ovojni papir za izdelke iz jekla, železa, bakra, medenine in drugih kovin. Kemične sestavine vrhnje plasti papirja stalno izpuhtevajo določeno vrsto plinov, ki so nekak zaščitni oblak proti koroziji. Papir torej ni samo ovojni material, temveč tudi odlično zaščitno sredstvo za kovinske izdelke najrazličnejših oblik, ker preprečuje dostop kisiku, vodnim hlapom, človeškemu potu, žveplenim spojinam, industrijskim odpadnim plinom in drugim korozijskim agencidom. Nova vrsta papirja vsrka prav tako vso v notranjosti kondenzirano vodo.

Zaščitni sloj — brezbarvna kemična substanca — je močno vezan na papir, se ne odlušči, niti ne prime drugih snovi.

Za večino kovin dosežemo s papirjem zaščitni učinek že čez četrt ure, pri bakru pa šele po 48 urah.

Smirkovi strojčki za odstranitev napisov

Mnogo jeze, dela in stroškov povzročajo leseni zaboji, ki jih moramo ponovno odpremiti na drug naslov. Staro pisavo z nalepki — posebno pa še vžgane naslove — odstranimo le z veliko težavo. Z novim smirkovim strojčkom, ki ga poganja mali elektromotor s 3000 obrati na minuto, v nekaj sekundah odstranimo vse napise in nalepke tudi na mestih, kjer so žeblji. Ta mesta so na zabojih potem tudi gladka, kar precej olajša ponovni zapis.

Novi podatki o Luni

Skupina sovjetskih strokovnjakov je na podlagi dolgoletnih raziskav dognala, da se sestoji zunanji sloj na Luni iz prahu, ki po svoji strukturi ustreza zemeljski lavi. Prah se sestoji iz 60 do 65 % kremena, 15 do 20 % korunda, ostalih 20 % pa odpade na razne okside kalija, natrija itd.

Vsekakor najzanimivejši so podatki, ki so jih dobili na podlagi odbitih radijskih valov. Temperatura v globini 20 m je za polnih 30° C višja od temperature na površini Lune. Iz tega logično sklepajo, da se dviga temperatura na vsak meter globine za eno in pol stopinje. Iz teh in drugih podatkov so povzeli, da je koncentracija radioaktivnih elementov na Luni pet- do šestkrat večja kot na zemlji. Ti radioaktivni elementi so skoncentrirani v globini 60 km, kar je dokaz, da je jedro Lune še vedno v žarečem stanju.

Nova odkritja bodo vsekakor ovrgla mnoge dosedanje domneve o nastanku zemljinega satelita.

PRVA DOMAČA TRANSFER LINIJA ali obdelovalna proga je bila montirana v tovarni TAM, kjer jo uporabljajo za obdelavo glav valjev motorja. Polna zmogljivost te naprave v 8 urah je okrog 300 motornih glav. Vpliv delavca pri tej polavtomatski napravi je omejen zgolj na pravilno vpetje glave, vse ostalo opravijo s skrajno preciznostjo stroji.

Pospešimo razvoj znanstvene dokumentacije kot osnove za sodobno raziskovalno delo

Svet za znanost je leta 1961 vključil v svoj delovni program pregled dokumentacije in informacije v znanstveno raziskovalnem delu v Sloveniji. Odkar se je prvič razpravljalo o tej aplikativni disciplini, je minilo že dve leti. Do realizacije takrat sprejetih sklepov ni prišlo, predvsem iz razloga, ker so iniciatorji čakali na pobudo in smernice naše matične institucije na tem področju, Jugoslovanskega centra za tehnično in znanstveno dokumentacijo v Beogradu. Zaman smo jo pričakovali. Jugoslovanski center — čeprav je tudi naš zastopniški organ v svetu — se je omejil na servisno službo in postal v skladu s svojo ustanovno uredbo uslužnostni center za informacije.

Mi pa smo vedno znova ugotavljali, da ni napredka v znanstveno raziskovalnem delu in industriji brez organizirane tovrstne službe, saj smo že nekolikokrat drago plačali in storili veliko napak v našem gospodarstvu, ker nimamo urejene dokumentacije in ker nismo na tekočem s stanjem razvoja, predvsem na področju aplikativnih ved. Kljub temu še danes nismo storili kaj več — razen prvih začetkov na pobudo Zveze inženirjev in tehnikov SRS — kar bi odločilno vplivalo na nadaljnji razvoj in organizacijo te dejavnosti v Sloveniji.

ZIT SRS se je zavzela za to panogo in po uspelem I. simpoziju o tehnični in znanstveni dokumentaciji, ki ga je organizirala lansko leto v Celju, še naprej z vsemi močmi podpira in vodi vsako akcijo v tej smeri.

Za novo dejavnost je ZIT SRS zainteresirala še Zvezo ekonomistov SRS; kot rezultat tega je bila ustanovljena strokovna sekcija dokumentalistov pri ZIT in ZE SRS, ki sta jo omenjeni zvezi sprejeli pod svoje okrilje. Naloge sekcije so strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje dokumentalistov — dokler ne bomo dobili primernejše rešitve za vzgojo kadrov — in reševanje tekoče problematike, na katero naletijo dokumentalisti pri dnevnem izvrševanju svojih dolžnosti v matičnih organizacijah.

ZIT in ZE SRS sta povabili člane redakcijskih odborov strokovnih časopisov in jim predlagali, da bi v bodoče objavljali izvlečke člankov v obliki in po principih dokumentacijske obdelave. Akcija je uspela le deloma, ker se vedno znova, tudi pri strokovnih revijah, pojavljajo finančne težave, čeprav bi ta dodatek povzročil le malenkostno povečanje stroškov.

Nadaljna akcija ZIT in ZE SRS je bilo posvetovanje z univerzitetnimi profesorji glede uvajanja informativnih predavanj slušateljem prve in druge stopnje kot bodočim uporabnikom dokumentacije v operativi in kot bodočim raziskovalcem, saj sodobne metode raziskovalnega dela vključujejo in so uspešne le z dobro dokumentacijo. Odziv profesorskega kadra ni bil takšen, kot se je pričakovalo.

Na to akcijo sta pozitivno reagirali biotehniška fakulteta in Kmetijski inštitut Slovenije. Za svoje znanstvene, raziskovalne in pedagoške kadre sta organizirala posvetovanje o: »Dokumentaciji na področju kmetijstva«, in sklenila:

1. v prvi stopnji študija naj bi dali predavatelji med svojimi predavanji prve informacije o znanstveni dokumentaciji in informaciji;

2. v drugi stopnji bi uvedli redna predavanja in vaje;

3. v tretji stopnji bi bil obvezen predmet »znanstvena dokumentacija in informacije« v okviru metodologije znanstveno raziskovalnega dela. Za realizacijo sklepov je zadolžena posebna komisija.

Ker nobena še tako dobra organizacija ne more uspeti, če nimamo kadrov, je v dokumentaciji na splošno eno važnih vprašanj vzgoja kadrov, tako dokumentalistov kot informatorjev in uporabnikov, kajti če slušatelji visokih šol ne bodo v času svojega rednega študija ničesar slišali o tej panogi, potem bo pozneje še manj verjetno in manj priložnosti. Ta predavanja in ev. vaje ne bi bile koristne samo za njihovo dejavnost po diplomi, temveč že takrat, ko še študirajo, ker so metode dela v dokumentaciji in informacijah najboljše sredstvo za racionalizacijo kakršnegakoli intelektualnega dela: dobro poznavanje teh metod olajšuje pripravo raznih tez in disertacij, diplomskih in seminarskih nalog. Na ta problem bodo prej ali slej gotovo naleteli in ga reševali pri svoji individualni dokumentaciji. Saj že danes vemo za precej strokovnjakov, ki iščejo in sestavljajo sisteme urejevanja in klasifikacije za svoje kartoteke informacij. Nedvomno bi prej našli primerno rešitev, če bi dobili napotke že v času študija.

Kaj nam pomagajo odkritja in novi postopki, ko ne vemo zanje, če pa vemo, si jih navadno ne zapomnimo, shraniti jih tudi ne znamo na tak način, da bi jih našli tedaj, kadar jih potrebujemo, sami pa smo pozabili, kdaj in kje smo čitali ali slišali o njih? Ali nam ne bi mogel pri tem pomagati dokumentalist, ki bi po določeni in po svetu že sprejeti in priznani metodologiji znal izdelati, shraniti in pri našem zahtevku ponovno prezentirati informacije, ki jih potrebujemo? Res je, da dokumentalist v večini primerov nima iste ozke specializacije, kot jo ima njegov kolega, ki išče informacije, končal pa je isto fakulteto kot on, le da se je njegova specializacija usmerila v dokumentologijo. Ali res ne moremo imeti zaupanja do takega človeka in do informacij, ki nam jih ta lahko sestavi: saj je njegova naloga, da išče in spremlja po dokumentih vse novo in zanimivo in da to v obliki kratkih informacij sistematsko hrani in ob določenem času prezentira interesentu. Nezaupanja je pri tej dejavnosti vse preveč.

Kot vsakokrat pri uvajanju novosti, se tudi pri razpravljanju o znanstveni in tehnični dokumentaciji in informaciji slišijo negativne pripombe in čuti odpor, češ da se ta problem precenjuje, da ni potrebno dvigati toliko prahu pri reševanju te problematike in jo tako posploševati in popularizirati. Vsem tem pomislekom bo najbolje odgovoril čas. Nerazumljiva pa sta ta odpor in nezaupanje proti metodam dela, ki imajo za cilj povečanje produktivnosti, pomoč in razbremenitev strokovnih, znanstvenih, in ustvarjalnih kadrov pri iskanju in zbiranju gradiva, preden se lotijo reševanja novih problemov. Po svetovnih statističnih podatkih odvzame pripravljalna faza, ki jo lahko opravi dokumentalist 30 do 40 odst. vsega časa, ki ga porabijo raziskovalci za določeno nalogo, saj vemo, da je osnova in začetek vsega ustvarjalnega dela pregled nad obstoječim stanjem, (zato — da bi začeli tam, kjer so drugi končali) — vse ostalo je nadgradnja, ki je prepuščena iniciativi in sposobnosti posameznika ali skupine.

Da obstaja zanimanje, dokazuje to, da se je na razpis Zavoda za tehnično izobraževanje, ki je letos v februarju organiziral enotedenski tečaj za uporabnike dokumentacije in za tiste, ki si ustvarjajo individualne kataloge, prijavilo več kot 40 kandidatov; omenjeni zavod takrat ni mogel upoštevati vseh prijav, zato ponovno pripravlja tečaj, ki bo v začetku junija.

V Zagrebu so na prirodoslovno matematični fakulteti v letošnjem letnem semestru pri študiju tretje stopnje prvič končali predavanja o znanstveni dokumentaciji in informaciji. Kolegij je bil namenjen vsem študentom tretje stopnje prirodoslovno matematičnih in tehničnih ved. Kolegij je vodil znani pedagog in znanstvenik prof. dr. ing. Božo Težak. Kolegij je redno poslušalo 20 do 40 slušateljev. Da bi izkušnje, ki si jih je pridobil pri svojem delu prof. Težak, izkoristili tudi mi pri uvajanju teh predmetov na fakultete, kjer naj bi si dokumentacija in informacija priborili mesto med drugimi predmeti, smo zaprosili prof. Težaka, da nas obišče in nam s svojimi nasveti pomaga, ko sami še nimamo dovolj izkušenj.

Želimo, da bi predavanje prof. Težaka, ki bo te dni, pomenilo velik korak naprej pri usmerjanju dela pri organizaciji in reševanju problematike znanstvene in tehnične dokumentacije in informacije, obenem pa spodbudilo vplivne faktorje in odgovorne forume, da se resno lotijo in podpro prizadevanje tistih, ki so že spoznali, da je problem treba rešiti čimprej.

Mi.

PREIZKUŠNJA DINAMA v Tovarni avtoelektrike v Gorici. S to napravo preizkušajo dinamo glede na število vrtljajev in dobljeno moč.

Kaj nam preprečuje dober televizijski prenos

Televizijski tehniki vedno znova ugotavljajo, da dobe servisne delavnice precej televizorjev z domnevnimi okvarami o katerih posneje ugotove, da jih sploh ni. Sicer televizorje nekaj časa vključijo prek lastnega vzorčnega generatorja, ko pa ne pokaže domnevnih sprememb, jih vrnejo lastnikom in hkrati zaračunajo pregled.

Nekako nad četrtino je takih televizorjev. Od kod to?

Zaradi izredne zapletenosti televizije, ki jo sestavljajo poleg televizorja še programski studii s svojimi oddajniki in posrednimi pretvorniki s posebnimi sprejemnimi antenami, nastane lahko veliko raznovrstnih okvar. Vseh teh ne velja metati v en koš in jih pripisati le televizorju.

Nekateri lastniki televizorjev, posebno tisti, ki radi hitro ukrepajo, že po prvih znakih motenj zapeljejo televizor s fičkom kar v servisno delavnico in ga prepustijo tehnikom, da stipljejo po njegovem drobovju«.

Zato je pravzaprav najvažnejše za povprečnega televizijskega gledalca, da sam ugotovi kdaj je pokvarjen televizor in kdaj gre za napake izven aparature. Le-te se da v mnogih primerih odpraviti, sprejem izboljšati ali prijaviti motilca na ustrezno mesto. Če pa se na noben način ne da pomagati, ker so to naravne zapreke, vsaj lahko »preklinjajo pravega«.

Po viru okvar bi jih razdelili v naslednjih pet skupin:

1. Napake v anteni ali dovodni paralelni žici oziroma kablu.
2. Napake zaradi sprememb napetosti in frekvence v električnem omrežju.
3. Motnje od drugih televizorjev, radijskih UKV sprejemnikov, avtomobilov, električnih medicinskih instrumentov in podobnih naprav.
4. Napake in motnje iz TV studiov in oddajnikov.
5. in slednjič — napake na samem televizorju.

NAPAKE V TV ANTENI IN DOVODNI ŽICI

Močan vihar lahko spremeni lego TV antene na strehi. Ponekod zato vidimo na zaslonu več slik eno poleg druge. To so tako imenovani refleksi. Bolj pogostna posledica je, močno »sneženje«, ki je dokaz šibke antenske energije. Napaka je preprosta — anteno pritrdimo in naravnamo v natančno določeno smer proti oddajniku ali pretvorniku.

Morebitno prekinjeno dovodno antensko žico preizkusimo najbolje z merilnim instrumentom — ohmmetrom. Tega seveda večina gledalcev nima. K sreči je še preprost način s katerim dokaj zanesljivo ugotovimo prekinitev po primerjalnem načinu.

Ob vključenem televizorju in programu iztaknemo iz antenskega priključka na televizorju najprej en vtikač antenske dovodne žice, nato drugi. »Sneg« na televizorju in dodatno šumenje — skratka slabši sprejem — sta vsakokrat dokaz, da smo odvzeli antensko energijo. Če te razlike ni, pomeni, da je antenska dovodna žica nekje prekinjena ali nima stika na anteni. V primeru, da obe antenski žici ob odstranitvi iz televizorja ne kažeta razlike v sprejemu, pomeni, da sta žici v medsebojnem stiku, ali pa obe hkrati prekinjeni.

Ta preizkus velja za običajno paralelno »feeder« žico, ki jo imajo posamični TV in UKV sprejemniki. Pri skupinskih hišnih antenah ta preizkus ni zanesljiv, ker je med anteno in atenskim priključkom skupinski ojačevalnik.

NAPAKE ZARADI SPREMEMB V ELEKTRIČNEM OMREŽJU

Najčešča, žal ponekod vsakoćnevna napaka je padec električne napetosti. Nastane zaradi prevelike porabe električnega toka, velike oddaljenosti od transformatorja oziroma prešibkih prerezov dovodnih žic.

Pri televizorju se kaže padec napetosti v medlejši sliki (slabšem kontrastu), nekoliko šibkejšem tonu in včasih v stisnjeni sliki oziroma črnem pasu na gornjem in dolnjem robu zaslona. Medlejšo sliko popravimo z večjim kontrastom, ton s povečanjem glasnosti. Črni pas pa, če nas to moti, tako da razvlečemo sliko z linearnim regulatorjem, malim gumbom, ki je skoraj vedno na zunanji hrbtni strani televizorja. Seveda se nam bo to pozneje, ko bo napetost spet normalna maščevalo. Slika bo deformirana. Poznali jo bomo najlažje ob preveč podolgovatih glavah, navidezno »topiranih« laseh, pri monoskopu pa bolj jajcu podobnem krogu. Tako razvlečeno sliko je treba z istim regulatorjem spet stisniti v pravilno obliko in to le takrat, ko nam oddajnik posreduje monoskop. Če je manjša napetost kratkotrajna — le ob svetlobni konici — je najbolje potrpeti in ne popravljati slike.

Običajno odstopanje napetosti upošteva že tovarna. Toleranca je v mejah minus 10 in plus 5 odstotkov, to je od 198 do 231 V. Vendar ne pri vseh znamkah. »Orioni« n. pr. ne prenesejo te tolerance navzgor. Televizorji z izrabljeno slikovno cevjo dajejo zadovoljivo kontrastno sliko le pri nekoliko večji napetosti, n. pr. 230 V.

Pri velikih padcih pod 190 V in še posebno pri velikih nenadnih električnih sunkih nad ali pod običajno napetost 220 V je potrebna dodatna naprava — stabilizator. Njegova naloga je, da nam v mejah ± 25% avtomatično posreduje vedno enako — konstantno — napetost 220 V, neodvisno od vhodne napetosti električnega omrežja. Strošek sicer ni majhen, okrog 20.000 dinarjev, vendar se v takih primerih izplača, ker imamo pozneje manj popravil vsaj tistih, ki imajo vzrok v neenakomerni napetosti omrežja.

Danes že redkejša napaka v omrežju je sprememba frekvence. Pri nas je s predpisom determinirana — 50 Hz (period). Če elektrarna spremeni to frekvenco, začne slika bežati na zaslonu. Potrebno jo je zaustaviti z gumbom za navpično sinhronizacijo in sicer tako, da zasučemo gumb najprej v tisto smer, kjer beži slika od zgoraj navzdol. Počasno vrtenje gumba povzroči počasnejše gibanje slike, nato pa se le-ta pri neki točki ustavi, skoči samo navzgor in ostane »kot pribita«. To je najpravilnejša lega in natančno sinhronizirana s frekvenco električnega omrežja.

Najmodernejši televizorji, pri nas so še redki, sami avtomatično izravnajo manjše spremembe frekvence, obe sinhronizaciji in ostrino ter kontrast slike.

Marjan Kralj

Komisija za sprejem in odpust delavcev

»MEHANOTEHNIKE« — Izola, Polje 9

razpisuje prosta delovna mesta:

1. šefa kadrovsko-socialnega oddelka
2. referenta v zunanjetrgovinskem oddelku (izvoz)
3. administratorko
4. dve skupinovodji — KV avtoličar ali črkopleskar
5. več KV orodjarjev in ključavničarjev
6. VK ključavničarja

POGOJI: pod točko 1. visoka ali višja strokovna izobrazba in ustrezna praksa na tem ali podobnem delovnem mestu; pod točko 2. zunanjetrgovinska registracija in znanje francoskega ter ruskega jezika; pod točko 3. znanje strojepisja in stenografije.

Pismene ponudbe s kratko navedbo dosedanjega službovanja pošljite kadrovsko-socialnemu sektorju. Razpis velja do zasedbe delovnih mest. Za delovno mesto pod točko 1. je zagotovljeno družinsko stanovanje. 3775

UGODNO PRODAMO

rabljene električne ČRPALKE

za bencin in nafto

Trgovsko podjetje »PLANIKA« — Slovenska Bistrica. 3774

Restavracija »TRIGLAV« LJUBLJANA Miklošičeva 12

razpisuje prosta delovna mesta za:

SEFA KUHINJE visokokvalificiran ali kvalificiran kuhar ali kuharica

3 KV KUHARJE ALI KUHARICE

PK KUHARICO

PRIPRAVLJALKO

HIŠNEGA DELAVCA

Zglasite se osebno v upravi podjetja. Stanovanja niso zagotovljena. — Osebni dohodek po pravilniku podjetja oziroma dogovoru. Nastop službe takoj. 3789

JADRANKA

Peko

TEKSTILNA TOVARNA MEDVODE

proda naslednje rabljene

elektromotorje

Brown, 18,5 KW, 2940 obr./min
Motore Oficcine Milano, 4,4 KW, 950 obr./min.
AEG, 11 KW, 950 obr./min., potreben majhnega popravila
Ganz, 11 KW, 1430 obr./min., potrebno popravilo
CGE, Milano, 3 KW, 1430 obr./min.

Ogled motorjev v Tekstilni tovarni Medvode. 3795

TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA VEVČE-MEDVODE, OBRAT VEVČE, p. LJUBLJANA-POLJE

sprejme takoj:

VEČ DELAVCEV ZA PRIUČITEV

za delo na papirnih in drugih velikih strojih

Prednost imajo mlajši delavci, že izučeni v kakšnem poklicu in absolventi osemletke — ostali niso izključeni. — Podjetje nudi ugodne pogoje za hitro priučitev in napredovanje ter visoke osebne prejemke. Razpis velja do 1. junija t. l.

Informacije daje kadrovski oddelek obrata Vevče vsak dan od 7. do 14. ure, ustno ali telefonično, štev. telefona 383-241. 3791

Komisija za delovna razmerja pri

KOMUNALNEM ZAVODU ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE JESENICE

razpisuje naslednja delovna mesta:

1. **zdravnika splošne prakse** z najmanj 5 leti prakse v presojanju delovne zmožnosti zavarovancev
2. **pravnika** z dokončano pravno fakulteto. Za to delovno mesto je priskrbljena garsonjera v novem bloku
3. **socialnega delavca** z dokončano šolo za socialne delavce

Ponudbe z življenjepisom pošljite Komunalnemu zavodu za socialno zavarovanje Jesenice do 1. junija 1963. 3792

Prvih 15 m predora skozi jez na zavojskem jezeru

Predor bo dolg okrog 600 m in dograjen jeseni

NIŠ, 8. maja (Tanjug). Izkopali so prvih 15 m predora v hribu na levi strani jezu pri vasi Zavoj, po katerem bo po načrtih direkcije za regulacijo Velike Morave odtekla voda iz zavojskega jezera, nastalega 26. februarja, ko je manjši hrib zdrsnil v sotesko reke Visočice.

Predor, ki ga koplje beograjsko podjetje »Hidrotehnika«, bo dolg kakih 600 m in dela naj bi bila končana sredi jeseni. Po načrtu strokovnjakov bo potem skozi predor odtekala voda iz zavojskega jezera, v katerem se je je nabralo kakih 18 milijonov kubikov. Geologi in hidrotehniki bodo potlej še enkrat preizkusili trdnost jezu in tal, na katerih stoji jezero. Po njihovem mnenju sta dva izhoda: da nastane jezero, ki bi vodo iz njega izkoristili za pogon večje hidrocentrale in za umetno namakanje polj v Nišavski dolini, ali pa da bi reka Visočica stalno odtekala skozi predor.

Medtem se nadaljujejo dela za nadaljnjo utrditev zavojskega jezu. V hribu na levi strani so izkopali predor, po katerem lahko odteka voda Visočice in drugih hudournikov, ki se izlivajo v jezero. Kolektivu »Hidrotehnika«, se je posrečilo zaščititi tudi vse dele jezu, podvržene eroziji, tako da se nadaljuje delo v predoru povsem varno.

Osebni avto podrl kolesarja

Postojna, 8. maja. — Na cesti I. reda pri Planini se je včeraj popoldne pripetila huda prometna nesreča. Osebni avtomobil LJ-232-23 (voznik J. Smrajc iz Ljubljane) je z neprimerno hitrostjo vozil skozi ovinek in se le s težavo srečal z nekim vozilom, ki mu je pripeljalo nasproti. Tedaj pa se je pred njim pojavil kolesar, katerega je zadel in na pokrovu motorja peljal še 21 metrov, kolo pa rinil nekaj metrov pred seboj. Pri nesreči se je kolesar huje poškodoval, na osebnem avtomobilu pa je za 150.000 dinarjev škode. Huje ranjenega kolesarja so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Zapeljal je preveč v desno

Maribor, 8. maja. — Iz Maribora proti Murski Soboti je Ratko Daljević iz Maribora včeraj dopoldne vozil tovorni avtomobil MB-53-48, last Avto prevozništva Maribor. Na tovornjaku je bil tovor piva in prazne steklenice za kisik. Ko je pripeljal v vas Ložane, se je pri hiši št. 8 srečaval z nekim drugim tovornjakom s prikolico. Na omenjenem kraju je cesta precej ozka, Daljević pa je vozil precej hitro, in ker je zapeljal preveč v desno, je z bankine zapeljal v 2 metra globok jarek. Na tovornjaku je za 150.000 dinarjev škode.

Žerjavica je padla iz štedilnika

Kranj, 8. maja. — V stanovanju Angelce Pikš v ulici Tatjane Odtove v Kranju je včeraj zjutraj izbruhnil požar. Prejšnji večer je hči Stanislava kurila v štedilniku, pri tem je med špranje v lesenem podu padla žerjavica. Ogenj se je v kuhinji razširil in uničil vso kuhinjsko opremo, šivalni stroj in kolo. Ogenj so pogasili gasilci iz Kranja, škodo pa cenijo na pol milijona dinarjev.

Mopedist v avtobus

Škofja Loka, 8. maja. — Na cesti III. reda v vasi Puštal pri hiši št. 24 je v ponedeljek popoldne trčil mopedist Slavko Maček v avtobus KR-41-36, ki ga je vozil Franc Golobič. Avtobus je vozil proti Škofji Loki, na omenjenem kraju pa je zaradi omejitve hitrosti zmanjšal brzino. Za njim je vozil mopedist, ki je zaradi kratke razdalje trčil v zadnji del avtobusa in se pri padcu hudo poškodoval. Na mopedu je škoda minimalna.

Za potovanje počitek dopust ROMANI NN

Srečanje na nepreglednem mostu

Domžale, 8. maja. — Včeraj popoldne sta pri srečanju na mostu čez potok Pšata v Mengšu trčila osebni avtomobil LJ-117-87 (voznik Jože Mušič) in motorist Franc Levec, ki je vozil motorno kolo LJ-10-893. Motorist je vozil od Opekarne Mengeš proti mostu, ki je zelo nepregleden. Osebni avtomobil pa mu je pripeljal nasproti. Pri trčenju se je motorist huje poškodoval in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Na obeh vozilih je za 200.000 dinarjev škode.

UPRAVNI ODBOR

Prehrambenog kombinata »TOMA KOSTIĆ« — LESKOVAC

razpisuje NATEČAJ

za izpopolnitev delovnega mesta

TRGOVSKEGA POTNIKA

za prodajo grisini palčk v Sloveniji.

Osebni dohodek po sporazumu.

Pogoji: srednja strokovna izobrazba ali visokokvalificirani delavec v trgovini in 10 let prakse kot trgovski potnik ali nepopolna srednja strokovna izobrazba in 15 let prakse kot trgovski potnik ali nižja strokovna izobrazba in 20 let prakse na delovnem mestu trgovskega potnika.

Ponudbo z življenjepisom pošljite na naslov: **Prehrambeni kombinat »TOMA KOSTIĆ« — Leskovac, Srbija.** — Natečaj je razpisan do izpopolnitve delovnega mesta.

Gostinsko podjetje **Kavarna-restavracija »JADRAN« — POSTOJNA**

proda naslednja osnovna sredstva:

3 vinske sode po 17 hl
4 vinske sode od 2-6 hl
3 pisalne mize
vse zelo dobro ohranjeno.

Cena po dogovoru. Prednost do nakupa imajo gospodarske organizacije. 3802

Komisija za delovna razmerja pri veletrgovini

»ASTRA« - LJUBLJANA

razpisuje naslednja prosta delovna mesta za:

1. **pomočnika šefa skladišč**
2. **vodjo oddelkov** (za gumo in plastične mase)
3. **pomočnike vodje oddelkov**
4. **prodajalce** (v poštev pridejo samo moški)
5. **saldakontiste**
6. **saldakontiste** za strojno knjiženje
7. **likvidatorja**
8. **telefonista — administratorja**
9. **strojepiske**
10. **skladiščne delavce**

Pogoj: pod 1. do 3. visokokvalificiran delavec v trgovini; pod 4. kvalificiran delavec v trgovini; pod 5. do 7. srednja strokovna izobrazba in praksa. — Razpis velja do zasedbe delovnih mest. Pismene ponudbe pošljite na naslov: »ASTRA«, veletrgovina, Ljubljana, Bežigrad 6. 3798

NOVI PROIZVOD

PEPERMINT DRAŽE

POLNJENI BOMBON S TEKOČO OSVEŽUJOČO AROMO PEPERMINTA

KRAŠ

MIZARSKEGA POMOČNIKA

veščega furniranega dela — sprejmem takoj.

Franjo Vraničar

Ljubljana — Bolgarska ulica štev. 15. 5528

Mlinostroj, Domžale

sprejme v delovno razmerje

MATERIALNEGA KNJIGOVODJO

Pogoj: najmanj triletna praksa v materialnem knjigovodstvu v strojegradnji ali kovinsko predelovalni stroki. — Zaželen je kandidat iz bližnje okolice, ker podjetje nima stanovanja na razpolago. — Nastop službe mogoč takoj ali po dogovoru. — Ponudbe pošljite upravi podjetja najkasneje do 16. maja 1963. 3770

IZŠLA JE NOVA ŠTEVILKA ILUSTRIRANE REVIJE

tovariš

Opozarjamo na reportaže:

OPERACIJA ŠTIRIH — prvo v seriji nadaljevanj o atentatu na Mussolinija v Kobaridu
OBISK NA FINSKEM — Vtisi in dognanja Slovenca o deželi na evropskem severu
TRAGEDIJA V MORSKIH GLOBINAH — Kaj se je doslej posrečilo ugotoviti o katastrofi podmornice »Thresher«
POČILA JE »NEVESINJSKA PUŠKA« — Žika Mitrović je začel snemati svoj najnovejši film
PO TIRU POSPEŠENE PROIZVODNJE — razvoj naše industrije in splošne potrošnje v številkah
ŠE ŠTIRI ZANIMIVE DOMAČE REPORTAŽE, HUMOR, NADALJEVANJE ROMANA, SVET V MOZAIKU, NOVELA ...
V PRILOGI »KAJ VEŠ — KAJ ZNAŠ« pester izbor vseh vrst ugank in zanimivosti

Komisijska trgovina **»POSREDNIK«** **Ljubljana, Tavčarjeva 6**

razpisuje delovno mesto

tajnice

Pogoj: srednja strokovna izobrazba oziroma ekonomska srednja šola, praksa v opravljanju administrativnih poslov, ekonomata in popolno obvladanje strojepisja. Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Nastop službe po dogovoru. 5516

Zavod LRS za rehabilitacijo invalidov v Ljubljani, Linhartova 51

razpisuje več prostih delovnih mest:

— **KJUČAVNIČARJEV**
— **STRUGARJEV**
— **KURJAČEV**

Pogoj: visokokvalificirani ali kvalificirani delavci. Osebne in pismene ponudbe sprejema sekretariat zavoda. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 1—3. — UREDNIŠTVO: LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 3 — UPRAVA: TOMŠIČEVA 1 — TELEFONI 23-522 DO 23-526 — OGLASNI ODDELEK: LJUBLJANA, TITOVA 1, TELEFON 21-896. — PRODAJNI ODDELEK: LJUBLJANA TITOVA 3, TELEFON ZA LJUBLJANSKE NAROČNIKE 20-463, ZA ZUNANJE NAROČNIKE 21-832. POŠTNI PREDAL 29. — BRZOJAVNI NASLOV: »DELO« LJUBLJANA. ŽIRO RAČUN PRI NARODNI BANKI: LJUBLJANA 600-11-1-167 — MESEČNA NAROČNINA 550 DINARJEV — ROKOPISOV NE VRAČAMO

Telefon dežurnega urednika: 20-646

Gledališče

DRAMA

Četrtek, 9. maja, ob 20. uri: Shakespeare: MILO ZA DRAGO. **Abonma ZŠJ 2.** (Nekaj vstopnic je tudi v prodaji).
Petek, 10. maja, ob 15. uri: Shakespeare: MILO ZA DRAGO. Zaključena predstava za šole.
Ob 20. uri: Krleža: V agoniji (tridejanska verzija). **Abonma K.** (Vstopnice so tudi v prodaji).

Za petkovo popoldansko predstavo Shakespeara »Milo za drago« je na voljo še dovolj vstopnic po znižanih cenah, na kar opozarjamo šolska vodstva in posameznike.

OPERA

Četrtek, 9. maja, ob 20. uri: Ponchielli: GIOCONDA. **Abonma U.** (Vstopnice so tudi v prodaji).
Sobota, 11. maja: Gostovanje v Salzburgu: Verdi: NABUCCO. Koncertna izvedba.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Gledališka pasaža

Četrtek, 9. maja, ob 19.30: Literarno satirični kabaret, Mala žehta. Abonma Mlad. II (Vstopnice tudi v prodaji).
Petek, 10. maja, ob 20. uri: E. de Filippo, Župan okraja Sanita. Abonma TSS.

MLADINSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA — Dvorana Soča

Četrtek, 9. maja, ob 17. uri: Vandenberghe: MENI JE 17 LET. Izven. Vstopnice so v prodaji dve uri pred predstavo.

MALO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Komenskega 12

Četrtek, 9. maja ob 16. uri: V. Skvarkin: TUJE DETE — komedija.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete, Levstikov trg 2

Četrtek, 9. maja, ob 17. uri: M. Mahnič: Rdeča kapica.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Četrtek, 9. maja ob 17. uri: Pero Budak: METEŽ. Abonma za upokojence. Vstopnice so tudi v prodaji.
Ob 20. uri: Cankarjev večer. Izvaja Marjan Dolinar.

Koncert

MOSKOVSKA FILHARMONIJA bo gostovala v soboto, 11. maja ob 20.15 v Filharmoniji izven abonmaja. Vstopnice bodo naprodaj danes, v četrtek, od 10. do 12.30 in od 16. do 18. ure za abonente belega in modrega abonmaja (popust ob predložitvi izkaznice), od jutri dalje za ostale interesente.

RTV Ljubljana

SPORED ZA ČETRTEK

4.00 do 8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored in dnevni koledar). 8.05 Jugoslovanski zbori in samospevi. A. Lajovic: Zeleni Jurij — M. Sax: Čaša vina — F. Dugan: Črna gora nigdar nisi sama — V. Mirk: Jutro — M. Tajčević: Priča — R. Simoniti: Fantek Darko; Povej mi ptičica lahkokrila; Morje je široko. 8.35 Dvajset minut ob glasbenem avtomatu. 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) Miško Kranjec. 9.25 Iz treh jugoslovanskih oper. Anton Foerster: Uvertura k operi Gorenjski slavček — Petar Konjović: Monolog Mitke in prizor iz 5. slike opere Koštana — Marijan Kozina: Odhod v Ameriko iz opere Ekvinokcij. 10.15 Pet minut za novo pesmico. Janez Bitenc: Uspavanka in Pozdravi za mlade risarje. 10.40 Tečaj ruskega jezika — 84. lekcija (ponovitev) 10.55 Vsak dan nova popevka. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! (Oddaja za voznike in potnike motornih vozil) 12.05 KN — Inž. Stojan Vrabl: Škropljenje sadnega drevja po cvetenju. 12.15 Slovenske narodne pesmi poje Edvard Sršen, pri klavirju Andrej Jarc. 12.30 Plošča za ploščo. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Glasbena medigra. 13.40 Svobodna zemlja — kantata za dva solista, zbor in orkester Heriberta Svetela. (Izvajajo: Boško Lukež-tenor, Karlo Kamušič-bariton, zbor in orkester mariborske opere dirigira Jakov Cipci). 14.05 Prisluhnimo kvintetu Jožeta Kampiča in ansamblu Mojmira Sepeta 14.19 Dva skladatelja — partizana: Pavel Sivic in Marijan Kozina. P. Šivic: Monotematične improvizacije na partizanske pesmi (Aci Bertoncelj-klavir) — Nov posnetek M. Kozina: Pomlad, Maj, Mak (Anica Cepe — sopran, Marjan Fajdiga — klavir). 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.15 Operetni napevi z orkestrom Hans Carste. 15.30 Turistična oddaja. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Glasbena križanka št. 15. 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu 18.10 Pozdrav svobodni Ljubljani. (Partizanske in množične pesmi) 18.45 Kulturna kronika. 19.00 Obvestila. 19.05 Glasbene razglednice. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Skupni program JRT — studio Ljubljana Četrtkov večer domačih pesmi in napevov. 20.45 Četrt ure z orkestrom Gino Mescoli in Stanley Black. 21.00 Literarni večer — Sodobna finska poezija. 21.40 Dane Škerl: Serenada za godala (Orkester RTVL dirigira Samo Hubad) 22.15 Skupni program JRT — studio Zagreb. Za ljubitelje jazza. 23.05 Zabavni orkester Norie Paramor. 23.20 Skupni program JRT — studio Beograd. Naši umetniki muzicirajo. 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

DRUGI PROGRAM

19.00 Napoved II. programa — poročila. 19.05 Seznanite se s Parkerjevimi — 32. lekcija. 19.20 Maurice Ravel: Otrok in čarodejstva. Izvajajo: Francoise Ogeas — sopran, Jeanine Collard — mezzosopran, Jeanne Berbie — bas, Sylvaine Glima — sopran, Colette Herzog — tenor, Heinz Rehfuzs — tenor, Camille Maurane — bariton, Michel Senechal, Zbor Pariškega radia — zborovodja Rene Alix, Nacionalni orkester iz Pariza dirigira Lorin Maazel. 20.05 Igrajo veliki zabavni orkestri. 20.30 Radijski dnevnik II. programa. 20.45 Iz slovenske komorne literature. 21.00 Melodije po pošti. 22.00—22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda II. programa za naslednji dan.

TELEVIZIJSKI SPORED

Na kanalih 5, 6, 11 s pretvorniki

10.00 **TV v šoli:** 1. nega zob, 2. pridobivanje bakra (Zagreb)
11.00 **TV v šoli:** reportaža »Boj za obstanek v morju« (Ljubljana)
17.55 **Poročila** (Beograd)
18.00 **Slike sveta** — filmski žurnal za otroke (Beograd)
18.20 **Britanska enciklopedija** — dokumentarna reportaža (Beograd)
19.00 **Po Jugoslaviji:** razgovori v Bugojnu (Ljubljana)
19.30 **TV Obzornik** (Ljubljana)
20.00 **TV Dnevnik** (Beograd)
20.00 **Aktualni razgovori:** Šolstvo in izobraževanje (Ljubljana)
21.00 **Koncert zbora RTV Zagreb** — prenos drugega dela zagrebškega bienala (Zagreb)
21.45 **Poezija in proza** (Beograd)
22.00 **Grafika v NOB** — kulturna oddaja (Beograd)
22.15 **Poročila** (Beograd)

Na kanalu 9

19.00 **Zagrebški tednik** (Zagreb)
19.30 **Ljudje z južnih morij** — reportaža (Beograd)
20.30 **Začetek prenosa zagrebškega bienala — prvi del koncerta zbora RTV Zagreb** (Zagreb)

Kino

SPORED ZA ČETRTEK

KINO UNION: premiera italijanskega filma MAŠČEVALEC DRAKUT. Režija: Luigi Capuano. Igrajo: Burt Nelson, Waudisa Guida. Tednik FN 18. Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri. Ob 10. uri matineja amer. filma ČUDODELKA.
KINO KOMUNA: amer. film ČUDODELKA. Režija: Arthur Tenn. Igrajo: Anne Bancroft in Patty Duke — obe dobitnici Oscarja 1963. Tednik FN 18. Predstave ob 15., 17.30 in 20. uri.
KINO SLOGA: angl. film GANGSTERJI. Režija: Sidney Hayers. Igrajo: Michael Craig in Francoise Prevost. Tednik. Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri.
KINO VIČ: sovj. barv. film ZORANA LEDINA — III. del. Režija: A. Ivanov. Igrajo: Fjodor Smakov, Ljudmila Kitajeva. Tednik FN 18. Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri. ZADNJIKRAT.
KINO ŠIŠKA: ital. film LEPI ANTONIO. Režija: Mauro Bolognini. Igrajo: Marcello Mastroianni, Claudia Cardinale. Tednik. Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri. Zadnjikrat.
Prodaja vstopnic od 9. do 11. in od 14. ure dalje.
KINO SAVA: zah. nemški film ZALJUBLJENI DETEKTIVI. Režija: Fritz Umgelter. Igrajo: Coni Froebs in Peter Kraus. Tednik FN 17. Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic od 10. do 11. in od 14. ure dalje.
LETNI KINO BEŽIGRAD: angl. kriminalni film MOŽ, KI NI ODNEHAL. Režija: Terry Bishop. Igrajo: Cameron Mitchell in Marious Goering. Tednik. Predstava ob 20. uri. Prodaja vstopnic uro in pol pred predstavo.
KINO »TRIGLAV«, Ljubljana: domači film KOZARA. Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic od 15. ure dalje.
MLADINSKI KINO: nemški film PREPROSTO DEKLE, ob 10. uri — zadnjikrat. Film za mladino od 12. leta starosti dalje.
KINO »SVOBODA«, Črnuče: italij. film NOČ, ob 20. uri.
KINO SVOBODA, Šentvid: franc. vojni film KAMIKAZE, ob 19. uri.
KINO ZADOBROVA: italijanski CS film KAM S TRUPLOM, ob 20. uri.
KINO DRAVLJE: jugosl. film VOJNA, ob 20. uri.
KINO VEVČE: italij. barvni CSP film LJUBIM—LJUBIŠ, ob 20. uri.
KINO ŠMARTNO pri Litiji: sovj. barvni film VOHUN, ob 20. uri.
KINO »CANKARJEV DOM«, Vrhnika: sovj. barvni film VLAK PELJE NA VZHOD, ob 17. uri. Ameriški barvni VV film HOLLYWOOD ALI PROPAST, ob 20.15.
KINO DOMŽALE: poljski film EVA HOČE SPATI, ob 18. in 20. uri.
KINO MENGEŠ: jugoslovanski barvni film IZBIRAVKA, ob 17.30 in ob 20. uri.
KINO »DOM«, Kamnik: jugoslovanski CS film LETO JE KRIVO ZA VSE, ob 17.15.
KINO DUPLICA, Kamnik: angleški film OKUS PO MEDU, ob 19. uri.
KINO BLED: nemški film ROMAN GINEKOLOGA, ob 18 in 20.30.
KINO RADIO, Jesenice: italij.-franc.-nemški film ONA JE MOČNEJŠA OD MENE, ob 18. in 20. uri.
KINO PLAVŽ, Jesenice: nemški barvni film FREDDY POD TUJIMI ZVEZDAMI, ob 18. in 20. uri.
KINO DOVJE: amer. barvni CS film ČLOVEK Z ZLATO PISTOLO.
KINO »KRKA«, Novo mesto: ameriški barvni film POJMO V DEŽJU, ob 15., 18. in 20. uri.
KINO METROPOL, Celje: francoski VV film RACIJA NA MAMILA, ob 16., 18. in 20. uri.
KINO UNION, Celje: ruski film SREČALA STA SE NA POTOVANJU, ob 16., 18. in 20. uri.
LETNI KINO, Celje: ameriški barvni CS film SERENADA VELIKE LJUBEZNI, ob 20. uri.
KINO RADOVLJICA: italijanski zgodovinski spektakl CS film RIMSKA SUŽNJA, ob 20. uri.
KINO DOM JLA, Novo mesto: franc. barvni film AUSTERLITZ, ob 18. in 20. uri.
KINO SVOBODA, Videm-Krško: franc. CSP film LEPA AMERIKANKA, ob 19.30.
KINO »DELAVSKI DOM«, Trbovlje: jugosl. film (komedija) MOŽJE, ob 18. uri.
KINO »DELAVSKI DOM«, Zagorje: jugosl. film NOČNI IZLET, ob 18 in 20. uri.
KINO SVOBODA II, Hrastnik: jugoslov. film SREČA V TORBI, ob 19. uri.
KINO »PARK«, Murska Sobota: angleški film BILO JIH JE SEDEM, ob 17.30 in 20. uri.
KINO ROGAŠKA SLATINA: angl. film BILO JIH JE SEDEM, ob 18.30 in 20.30.
KINO SVOBODA, Šempeter v Savinjski dolini: italij. film BILA JE NOČ V RIMU, ob 20. uri.
KINO ŽALEC: italijanski CS film RIMSKA SUŽNJA, ob 20. uri.
KINO GARIBALDI, Piran: sovjetski film MOJ PRIJATELJ, ob 18. in 20. uri.
KINO PORTOROŽ: nem. film POSLEDNJI AKORDI, ob 17.30.
KINO SEČOVLJE: italij. film DELFINI, ob 20. uri.
KINO »SVOBODA«, Sežana: amer. film DEKLETA POD MORJEM, ob 20. uri.
KINO »SOČA«, Nova Gorica: sovj. film LJUBEZEN ZMAGUJE, ob 17.30 in 20. uri.

Maribor

DEŽURNA LEKARNA:

Četrtek, 9. maja 1963: lekarna »STUDENCI«, Gorkega ul. 18.

KINO:

UNION: franc. cin. film: UZDA NA VRATU.
PARTIZAN: angl. barvni cin. film: PEKLENSKI KLUB.
UDARNIK: sovj. film: BITKA NAŠIH DNI — I. in II. del.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE:

Četrtek, 9. maja, ob 16. uri: Remec: MAGDA. Red LMS popoldanski in Izven.

MESTNI KINO — PTUJ

9. maja: amer. CS film ZGODBA Z NASLOVNE STRANI, predstavi ob 17.45 in 20. uri.

KOMPAS OBVEŠČA

POSLOVALNICI V LJUBLJANI: TITOVA 12 • MIKLOŠIČEVA 17 IN VSE OSTALE POSLOVALNICE

Z letalom v LONDON — zanimivo potovanje z odhodom iz Ljubljane dne **14. junija. Prijave do 15. maja.**
BEOGRAD — v drugi polovici maja 3-dnevni izlet.
VODSTVOM SOL!
Pripravili smo zanimive programe po znižanih cenah za šolsko mladino. Zahtevajte programe!
Vse poslovalnice »Kompasa« **organizirajo skupinska potovanja na ogled 2. MEDNARODNEGA SEJMA MOTORJEV IN MOTORNIH VOZIL V LJUBLJANI.**

Predavanja

SEKRETARIAT SRS za raziskovalno delo in visoko šolstvo vabi na razgovor o uvajanju sodobne dokumentacijske službe. Uvodno predavanje bo imel univ. prof. dr. ing. **BOŽO TEŽAK** iz Zagreba.
Razgovor bo v petek, dne 10. maja t. l. ob 20. uri v prirodoslovni predavalnici na Univerzi (vhod iz Gosposke ulice preko dvorišča). P 3790

BOTANIČNI VEČER je v petek, 10. maja ob 20. uri v predavalnici 2 na Aškerčevi 12. Referat: prof. dr. E. Mayer, Po gorah in klisurah Makedonije (z barvnimi diapozitivi). Vabljeni! P 5517

Obvestila

OBJAVA REZULTATOV javnega anonimnega natečaja za izdelavo idejnega osnutka ureditve »Spomeniškega kompleksa padlih borcev in talcev na pokopališču Žale« v Ljubljani.
Natečaj je razpisal Odbor za ureditev »Spomeniškega kompleksa borcev in talcev« pri predsedstvu Združenja zveze borcev NOV Ljubljana v sodelovanju z Društvom arhitektov Ljubljane dne 31. I. 1963.
1. nagrada ni bila podeljena.
2 II. nagradi se podelita.
1. pod geslom »MEMENTO«: avtorji projekta so: Boljka Janez, akad. kipar Jenčar inž. Marjan, Ogrin inž. Dušan; sodelavca: Rozman inž. arh. Boris (maketa), Kališnik Janez (fotografije).
2. pod geslom »71010«: avtor projekta: Fedja Košir, stud. arh.
2. III. nagradi se podelita:
1. pod geslom »61016«: avtorji projekta so: Zdenko Kalin, Zvone Miklavić, Tine Kurent, tehnična izvedba: Janko Vestin, Franc Možek, Lojze Muhič.
2. pod geslom »66666«: avtorja projekta: inž. Hvala Dušan, inž. Berdajs Janez.
2 odkupa se podelita:
Pod geslom »BCRA2«:
2. pod geslom »ALEJA«.
Natečajna dela bodo razstavljena v prostoru razstavne dvorane na Magistratu v Ljubljani (II. nadstropje) od 9. maja 1963 do vključno 15. maja 1963 od 9. do 13. ure in od 16. do 19. ure.
Nenagrajene in neodkupljene projekte lahko skupno s kuvertami avtorji prevzamejo nepreklicno dne 16. maja 1963 od 9. do 12. ure v razstavnem prostoru. 3808-0

BIOTEHNIŠKA FAKULTETA — biološki oddelek — sporoča, da bo branil tov. **Vlado Ravnik**, asistent, doktorsko disertacijo z naslovom: Morfološko-sistematska in horološka problematika vrste Globularia cordifolia L. s. lat. 10. maja 1963 ob 12. uri v praktikumu odseka za botaniko biološkega oddelka, Aškerčeva c. 12-IV. O 3807

XVII. TURISTIČNI ČETRTEK bo danes, 9. maja. Ob 16. uri ogled ljubljanskih turističnih znamenitosti pod strokovnim vodstvom. Zbirališče pred Križankami. Vabljeni. — Turistično društvo Ljubljana. O 3794

OBVESTILO. Samopomoč prosvetnih in zdravstvenih delavcev v Ljubljani vabi člane na občni zbor v nedeljo, 12. maja ob 9. uri v osnovni šoli Majde Vrhovnik v Gregorčičevi ulici. 5515-0

Pri zdravljenju hemoroidov (zlate žile) je prvi pogoj redno iztrebljanje. S tem se ublažijo bolečine in krči. Prijetno učinkovito prirodno sredstvo za to je rogaški »Donat« vrelec. Zahtevajte ga v svoji trgovini, te pa ga dobe v Ljubljani pri »Prehrani« in Merkatorju.

Mali oglasi

FIAT 600 prodam. Ogled od 15. do 17. ure. Ljubljana, Rojčeva 19-III. nadstropje levo. -3
UPOKOJENA gospodinja išče neopremljeno sobo. Ponudbe pod »Gospodinja«. 5504-6
SPORTNI AVTO BMW z rezervnimi deli in avtomobilski motor »Tatra« z rezervnimi deli, ugodno prodam. Celovška c. 225 c., popoldne. 5502-3
FIAT 600 kupim. Pismene ponudbe pod »Dobro ohranjen«. 5503-3
NOV »HORNYPHON« — MAGNETOFON zaradi odselitve pod ceno prodam — skupno s posnetimi trakovi. Ponudbe pod »120.000«. 5501-4
AVTORADIO Blaupunkt, odličen, kuhinjsko opravo, lestenec na tri žarnice in moško kolo prodam. Komenskega št. 20-II, srednja vrata. 5536-4
ZAKONCA srednjih let z lastno gostinsko obrtjo prevzameta gostinski družbeni obrat. Ponudbe pod »Sposobna« v ogl. odd. 5497-1
IZGUBILA sem denarnico z osebno izkaznico, 5. maja popoldne v Šentjakobskem gledališču. Prosim, vrnite proti nagradi. Marija Lesjak — Tiskarna Blasnik, Breg 12—14. 5396-8
LEPO kuhinjsko in sobno opremo (oreh) ter lestenec s 6 žarnicami, prodam. Prešerje 21 I., pošta Jarše. 5506-4
GARAŽO oddam. Šiška, Verovškova 23. 5392-8
GARAŽO oddam. Ponudbe pod »Šiška«. 5489-8
WEEKEND HIŠO, manjšo, lahko opremljeno, v dobrem stanju, v Piranu, Umagu, Savudriji, Poreču, Rovinju kupim. Ponudbe pod »Gotovina takoj«. 5523-7
LEPO SOBO za Bežigradom oddam dvema študentoma. Ponudbe pod »Delno predplačilo«. 5476-6
STANOVANJE ali prazno sobo potrebujeva, plačava vnaprej za dve leti. Ponudbe pod »Mlada zakonca«. 5475-6
FIAT 1400-A, odličen, poceni prodam. Ogled: Piciga, Rudnik 14. 5463-3
NOV uvožen elektr. šivalni stroj prodam. Perčeva 31, Zelena jama. 5507-4
RAZPRODAJA dežnih plaščev: Lilion 3.900, Nylon gabardain 6.900 lir. Mako dvojni Scotgard 9.500 lir. Trgovina RICCARDI, Trst Ul. Battisti 12. 3629-4
POTNIŠKE AVTOMOBILE, terenska vozila, avtobuse in kamione kupuje za svoje komitente »AGENCIJA BEOGRAD«, Beograd, Dositejeva 21/III, tel. 622-322. 3740-3
MIREN študent išče sobo v Ljubljani. Ponudbe pošljite do 14. maja oglasnemu oddelku pod oznako »1963«. 463-6
MIRNA študentka išče sobo v Ljubljani. Ponudbe pošljite do 14. maja pod oznako »TEKSTILKA«. 462-6
DVA študenta iščeta sobo. Ponudbe pod »Maribor«. 5508-6
DOBRO gospodinjsko pomočnico, 25—40 let staro, sprejmem takoj k večji družini. Ponudbe v ogl. odd. pod »18.000«. 5512-1
700.000 DIN brezobrestnega posojila dam za vseljivo dvosobno stanovanje. Ponudbe pod »Takoj«. 5113-6
SOBO na Dolenjski cesti zamenjam za enako v Ljubljani. Ponudbe pod »Poseben vhod«. 5496-6
OSEBNI AVTO OPEL REKORD, 55 model prodam. Ogled v petek od 15. do 18. ure. Cesta v Rožno dolino XVII. štev. 30. 5532-3
MLAD SKROMEN FANT išče sobo v bližini središča Ljubljane, plača po dogovoru. Pismene ponudbe pod »Nujno«. 5484-6
ČEVLJARSKI čistilni stroj prodam. Jože Mlakar, Polakova 15, Ljubljana. 5488-4

Tovarna bombonov, čokolade in peciva **»ŠUMI« — LJUBLJANA, GRADIŠČE 7**

sprejme:

SKLADIŠČNIKA TEHNIČNEGA MATERIALA
STROJEPISKO
prednost: znanje stenografije
ŠOFERJA C KATEGORIJE
12 NEKVALIFICIRANIH DELAVK
za vsa dela v proizvodnji in v dveh izmenah

Razpis velja do zasedbe delovnih mest. — Ponudbe sprejema kadrovski oddelek podjetja. 3800

ZA USPEŠNO POSLOVNO PISMO samo Qualitas

KARBON PAPIR

Luško podjetje »LUKA KOPER« v Kopru

sprejme v delovno razmerje

VEČ DELAVCEV

za luško-prekladalna in ostala dela

Samska stanovanja so zagotovljena. Nastop službe je mogoč takoj.

Interesenti naj se zglase v kadrovsko-socialnem oddelku podjetja.

3797

Komisija za sprejem in odpust delavcev pri podjetju

»AVTO CELJE« — CELJE, Medlog št. 16

razpisuje prosta delovna mesta za:

visokokvalificiranega delavca avtomehanika
2 kvalificirana delavca avtomehanika
2 kvalificirana delavca avtokleparja
2 pralca avtomobilov

Ponudbe sprejema sekretariat podjetja.

3796

Prenehalo je biti plemenito srce naše ljubljene žene, zlate mame, stare mame, prababice in tašče

Helene Matevžič

Počivala bo v Dravljah, kamor jo bomo spremili v četrtek, 9. maja 1963, ob 16. uri izpred hiše žalosti, Pavšičeva 1.

Žalujoči: **mož Janez, hči Štefi, por. Knez, zet Anton, vnukinja Majda, por. Dolenc z možem, vnuk Tonček z ženo in pravnukinja Zlatka**

Ljubljana, Stuttgart, Straža pri Novem mestu, dne 7. maja 1963.

Dotrpel je naš ljubljeni oče, stari oče, brat, svak in tast

Maks Ferjan

izdelovalec tehtnic

Na njegovi zadnji poti ga bomo spremili v petek, dne 10. maja 1963, ob 16. uri iz Nikolajeve mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči:
hčerka Milena z družino in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, dne 8. maja 1963.

Po dolgi bolezni nas je za vedno zapustila naša ljubljena

Merica Frece

Pogreb drage pokojnice bo v petek, 10. maja 1963, ob 15. uri na Bizeljskem.

Žalujoči:
sorodniki in znanci.

Bizeljsko, Sežana, Vrhnika, Maribor, Hrastnik, Litija, dne 8. maja 1963.

V cvetu mladosti nas je za vedno zapustila naša ljubljena hčerka in sestrica

Božica Jevremovič

učenka 7. razr. osemletke

V prerani domek je bomo spremili 9. maja 1963 ob 16. uri izpred hiše žalosti na mestno pokopališče v Škofji Loki.

V globoki žalosti:
mamica, tatica, sestrica in stara mama ter ostalo sorodstvo

Škofja Loka, Ljubljana, Kalenič, Zagorje, Slov. Konjice, Francija, 7. maja 1963.

Umrla je

Dulka Doubravska

bivša dolgoletna harfistka opernega orkestra

Pokojnici, ki je pred več kot štiridesetimi leti iz svoje češke domovine prinesla k nam svojo umetnost in nam jo z vso predanostjo posredovala domala do zadnjih let svojega življenja, bomo ohranili spoštljiv in časten spomin.

Leži na Žalah v Andrejevi mrliški vežici. — Pokopali jo bomo v četrtek, 9. maja 1963, ob 17. uri 30 minut na Žalah.

Uprava Slovenskega Narodnega gledališča — Ravnateljstvo Opere in Sindikalna podružnica pri SNG v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 8. maja 1963.

GLAS — glasilo občinskih odborov SZDL Jesenice Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — izhaja trikrat tedensko, in sicer v ponedeljkih, sredah in sobotah. — V sobotni številki izhaja tudi »Glasova panorama«, V njej objavljamo zanimivosti, »Mlado rast«, reportaže, zanimivosti iz znanosti in tehnike, filmske zanimivosti, nasvete za dom, družino, radijski in televizijski spored, kino spored, športne prireditve, turistični informator, roman v nadaljevanjih itd.

Polletna naročnina 650 din, letna 1.300 din.

Oglašujte v GLASU. — Cena oglasov: osmrtnice in zahvale v okviru 5000 din, brez okvira 3.000 din. Mali oglasi — beseda 30 din; naročniki imajo ¹/₄ popusta. — Oglaševanje v GLASU je uspešno.

Naročajte GLAS. GLAS v vsako družino.

NAROČAM GLAS — SAMO SOBOTNI GLAS
(naročeni časopis podčrtajte)
Pošiljati pričnite dne .... na naslov
Priimek in ime ....
ulica .... hiš. štev. ....
Kraj .... pošta ....
(podpis)

P. N.

ČASOPISNO PODJETJE

„GORENJSKI TISK“ GLAS

KRANJ

Koroška cesta št. 8

Vrtimo globus

DŽAKARTA — Na Javi je začel bruhati ognjenik Semeru. Po pobočjih se zliva žareča lava, ki ogroža nekaj naselij, med njimi mesto Lumadjang, kamor že pada ognjeniški pepel. Lava se bliža tudi letalskemu oporišču pri Malangu. Za zdaj še ni znana morebitna škoda v vaseh pod pobočji ognjenika. Izbruh je prva opazila posadka transportnega letala, ki je bilo na poti z Zahodnega Irijana.

TOKIO — Petnajst minerjev je zasulo kamenje v predoru, ki ga vrtajo pod otokom Inoda v zahodnem delu Japonske. Reševalci — po prvih podatkih — še niso mogli do zasutih delavcev.

NEW YORK — Pred newyorškim pristaniščem sta ponoči trčili britanska tovorna ladja »City of Perth« in nizozemski parnik »Pinta«. Nizozemska ladja se je potopila nekaj minut po nesreči. 20 članov posadke s kapitanom vred se je rešilo.

KATMANDU — Ameriška odprava, ki se je prejšnji teden povzpela na Mount Everest, bo skušala ponovno naskočiti vrh najvišje gore sveta, to pot z zahodne strani, kar ni doslej uspelo še nikomur, je po radiu sporočil v Katmandu vodja odprave Norman Dyrenfurth.

ŽENEVA — Mednarodni odbor Rdečega križa je objavil podatke o žrtvah in škodi na indonezijskem otoku Baliju, kjer je povzročil ognjenik Agung strašno razdejanje: nad 1500 je mrtvih, uničenih pa je 53.000 ha riževih polj in 18.000 ha gozdov.

PARIZ — Dvanajst smrtnih žrtev so zahtevale minulo nedeljo prometne nesreče na francoskih cestah, ko je veljalo po vsej Franciji geslo »Dan brez nesreče«. Številka je najnižja med vsemi nedeljami, kar jih je bilo v minulih 13 letih.

ZERMATT — Restavracije v švicarskem zimskošportnem središču, ki so jih zaprli ob izbruhu epidemije tifusa, so spet odprte, čez kak teden pa bodo odprli tudi hotele v Zermattu.

ISTRES — Leta 1965 bo Francija izstrelila z lastno raketo svoj prvi umetni satelit. Če bo katerega izmed satelitov — načrti zanje so že pripravljeni — prej poslala na krožno pot okoli Zemlje, bo uporabila pogonske rakete ameriške izdelave.

PARIZ — »Majhen valj iz tankega papirja, napolnjen z rezijanim tobakom, uporabnim za kajenje,« se glasi najnovejša oznaka cigarete v jezikovnem slovarju Francoske akademije, katere člani so po večletnem trudu nanapredovali približno do sredine zbirke besed z začetnico »O«.

WASHINGTON — Raka, ki ga imajo živali, zlasti psi in mačke, se lahko nalezejo tudi ljudje, zatrjuje ameriški specialist dr. Michael Shimkin, ki se mu zdi povsem verjetno, da raka prenašajo, oziroma povzročajo virusi.

LONDON — »Preštevanje ovčic« se ne obnese, kadar skušate priklicati spanec. Bolje je, če v gležnjih vrtite stopala v obe smeri, svetuje britanski list »Daily Mail«.

IZ ARHIVOV O BITKI ZA BERLIN — Sovjetska vojaka gledata posode za bencin, s katerim naj bi bili sežgali Hitlerjevo truplo.

Dejstva o poslednjem poglavju

Podatek iz sovjetskih arhivov: Hitlerja so spoznali po zobovju

Po 18 letih so sovjetski generali odgrnili tančico negotovosti: izjavili so, da so njihove enote našle v platno zavito Hitlerjevo truplo v berlinskem bunkerju, kjer je nacistični diktator preživel zadnje dneve življenja. Skoraj do nespoznavnosti ožgano truplo so identificirali po odtisih zobovja, ki jih je hranil Hitlerjev dentist. To in vrsto drugih, za zadnje obdobje druge svetovne vojne na evropskem bojišču dragocenih podatkov je zbral v Moskvi ameriški zgodovinar Cornelius Ryan, pisec knjige »Najdaljši dan« (o zavezniški invaziji v Normandijo), po kateri so posneli istoimenski film. Ryan, ki zbira gradivo za knjigo »Poslednja bitka« (za Berlin), je govoril med drugim z nemškimi generali, kolikor jih je še živih, nato pa je mesec dni proučeval arhive sovjetskega obrambnega ministrstva ter se sestal tudi s štirimi maršali, ki so sodelovali v bitki za Berlin: z Rokosovskim, Konjevom in Čujkovom, stalingrajskim herojem, največ podatkov pa mu je dal Sokolovski.

Vse doslej je v glavnem veljala izjava, ki jo je dal maršal Žukov teden dni po padcu Berlina: Hitler je morda mrtev, lahko pa bi bil živ, na primer v Španiji ali v Argentini. Zdaj je izjavil, Sokolovski, da so Nemci poslali po generalu Krebsu sovjetskemu štabu Bormannovo pismo, ki priča o Hitlerjevem koncu, in njegov testament — tretji, kolikor jih je znanih doslej — ki ga zgodovinar Ryan sicer ni videl v celoti, začenja pa se: »Poročil sem se s prijateljico Evo Braun.« Sovjetske enote, ki so zavzele bunker, so se na kraju samem prepričale o resničnosti teh navedb.

Zgodovinar Ryan, ki mu je pomagal angleški pisec John Ericson, avtor knjige »Sovjetsko vrhovno poveljstvo«, je lahko fotografiral kopico dokumentov, govoril pa je s približno 50 visokimi sovjetskimi oficirji. Sokolovski, ki je bil komandant berlinskega odseka v okviru armade Žukova, je izjavil Ryanu: »Sovjetska zveza uradno smatra Hitlerja za mrtvega.« Čujkov in Tolbuhovski, bivši adjutant Sokolovskega, sta Ryanu opisala najdbo v berlinskem bunkerju:

Našli so v plahto zavito zoglenelo truplo, ki so o njem sodili, da je Hitlerjevo; sled strela se je poznala v desnem sencu, krogla je odbila nekaj umetnih zob. Poiskali so Hitlerjevega dentista, ki je hranil odtise, in tako po njih zanesljivo identificirali ožgano truplo. General Krebs, komandant nemških kopenskih enot, je Čujkova obvestil o Hitlerjevi smrti in sporočil kapitulacijo.

Pred odhodom iz Moskve je izjavil zgodovinar Ryan, da mu je sovjetsko vojaško poveljstvo dovolilo proučiti in fotografirati dolgo vrsto dokumentov, med drugim tudi nekaj tistih, do katerih še niso imeli dostopa niti sovjetski zgodovinarji — vsaj objave njihove vsebine doslej še ni bilo zaslediti — in sicer prve podrobne opise nemške kapitulacije v Berlinu, kar doslej ni bilo znano v potankostih, dalje listine, ki dokazujejo, da so Nemci uporabili za obrambo Berlina proti sovjetskim enotam tudi raketno orožje »V-2«, s kakršnim so sicer obstreljevali samo oddaljene cilje (na primer Veliko Britanijo), ter tanke, krmarjene na daljavo.

Ameriški zgodovinar se je med skoraj enomesečnim bivanjem v Moskvi sestal tudi z več bivšimi sovjetskimi vojaki, ki so sodelovali v bitki za Berlin, in sicer tako s tankisti kakor z letalci, med katerimi je bilo tudi nekaj žensk, ki so pilotirale sovjetske lovce.

ZGODOVINAR IN MARŠAL — Cornelius Ryan (levo) je v Moskvi skoraj mesec dni pregledoval arhive in zbiral gradivo za knjigo »Poslednja bitka«. Z največ podatki iz sovjetskih virov mu je postregel maršal Sokolovski.

»Konjski obraz«: 60 let

S površno oceno bi bil zadovoljen, kdor bi trdil, da se ima francoski igralec Fernandel zahvaliti za priljubljenost in uspeh pri občinstvu samo svojemu »konjskemu obrazu«, ki dobi, brž ko se ustnice razlezejo v nasmeh in razkrijejo svojevrstno zobovje, tako nepopisno smešen izraz, da se mora krohotati, kdor ga vidi na filmskem platnu ali na deskah, ki pomenijo svet. Ne glede na to, da je Fernandel nastopal tudi v resnih vlogah, pri katerih se je njegova zunanjost skladno ujemala z vsebino, vsakdo kaj kmalu spozna, da ima pred seboj mojstra igralske tehnike, ki zna izvrstno uporabljati svoja zunanja izrazna sredstva.

Ob enem prvih velikih filmskih uspehov v »Grmiču vrtnic Hussonove gospe« so Fernandelove oči pod kasneje in zdaj tako zgovornimi obrvmi strmele predse nemo in v zadregi, ko so ga izvolili za »kralja čednosti«. Pozneje so imele iste obrvi v »Frizerju za dame« nečimrn izraz samovšečnega »čednega možaka«, v vlogi očeta pa je z njimi izrazil v »Koštrunu s petimi nogami« dobršno mero življenjske modrosti. Zasluženo je postal po vsem svetu znan igralec, svojevrstna in izrazno bogata osebnost na filmskem platnu.

Zakaj prav zdaj ta hvala? Filmski komik Fernandel, s polnim imenom Fernand Joseph Desiré Contandin, se je rodil v Marseillu 8. maja 1903 in torej te dni praznuje 60-letnico. Na gledališkem odru je nastopal že s petimi leti, pri filmu je pristal po precej ovinkih — bil je bančni uradnik, delal je pri radiu in v gledališču — zdaj ima za seboj kakih 150 filmskih vlog, med njimi precej tistih, ki gledalcem malone po vsem svetu izvabljajo solze smeha. Vedri 60-letnik, ki ga na filmskem platnu radi gledamo vedno iznova, se mu smejemo in se ga ne naveličamo, nam bo spričo mladostne gibčnosti in svežine prav gotovo še mnogokrat postregel z mojstrskim prikazom zabavnih pripetljajev.

Naštejmo nekatere izmed Fernandelovih vlog: nastopil je v sedmih filmih Marcela Pagnola, na primer v »Topazu«, igral je v »Malem svetu don Camilla«, ki je dobil leta 1953 enajst »Oscarjev«, dalje v filmu »Ali Baba in 40 razbojnikov« in v »Koštrunu s petimi nogami«, glavno vlogo pa je imel tudi v Sasha Guitryjevi komediji »Rešil si mi življenje«. Za odrsko in filmsko ustvarjalnost — v letih 1935-44 in 1945-50 je nastopal v pariškem gledališču ABC — je dobil Fernandel vrsto priznanj, med drugim članstvo v Legiji časti.

ŠE MNOGO VESELIH VLOG — S petimi leti je prvič nastopil na odru, okoli 150 filmskih vlog ima za seboj po vsem svetu znani francoski igralec Fernandel, ki je včeraj dopolnil 60 let.

DAN KOT VSAK DRUG 52

Sentimentalen je bil. K vragu s tem! Nemara bi si jo moral vzeti, naravnost tam v hiši. Kajti navsezadnje je šlo samo za to: vzeti in uživati. Vse drugo je bedarija. Postal je mehek, kakor je menil Glenn. Najbrž je bila tega kriva tista hiša... Hiša in dekle. Bilo je prava muka ostati v tej hiši. Kakšno pravico imajo tile Hilliardi do take hiše? Kdo pravi, da jo morajo imeti ravno oni in ne on?

Hank se je bližal avtomobilski cesti. Opazil je žaromete avtomobilov in premikajoče se sence tovornjakov. Trušč je bil zaradi oddaljenosti še šibek.

Pazi zdaj, če so tukaj patrulje, si je rekel, čeprav te ne bo nihče vzel pod povečevalnik — v tem avtomobilu. Zakaj neki sploh ni mogel pregnati misli na to dekle! Posebno zdaj. Bila je takšna kakor vse druge. Naraščajoča jeza je vzplamenela v njem. Čutil je, da je bil na nek način opeharjen, kako in na kakšen način, tega ni vedel. Toda njegove misli so postajale bolj in bolj divje. Dotaknil se je revolverja v svojem žepu. Kletvice so se mešale z brnenjem motorja. Sovražil je vsa takšna dekleta, kakršna je bila Cindy Hilliard, zmerom jih je sovražil. Nikoli niso nikogar pogledale, še so kratko malo mimo, z očmi uperjenimi naravnost predse. Predobre so zate. Predobre — satan prekleti! In njen prijatelj, mladi mešalec pravice? Če bi spadal v njihov krog, če bi se lahko potepal s takšnimi dekleti naokrog, potem ne bi bile predobre zanj. Toda fantje, kot si ti? Odpor. Umazanija. Hankovo zaničevanje Cindy Hilliardove je naraščalo. Skoraj z užitkom je mislil na to, kar bi se ji lahko zgodilo. Glenn je ne bi vzel kar tako s seboj in jo pustil meni nič tebi nič od sebe. Glenn bi vrgel njeno truplo kjersibodi iz avtomobila, tako bi jo skril, da je ne bi našli tedne in mesece. In Hank bi stal zraven in gledal vse to brez vsakršne bolečine. Celo z užitkom.

Toda tako čisto prepričan o tem ni bil. Zdaj je bil spet tako daleč — popolnoma zmešan! Prekleto, prekleto — dekle — in trdoživi stari gospod, njen oče. Hank je že skoraj začel občudovati tega negodeta.

Zakaj si zmerom tako zmešan, Hank? Zmerom, vse življenje!

Zdaj se je previdno bližal avtocesti. Odrinil je svoje misli, prevzela ga je spet napetost, ki je bila večno sestavni del njegovega življenja. Ničesar nenavadnega ni opazil, nikjer skrivaj razpostavljenih avtomobilov, ne na levi ne na desni. Zavil je na cestišče in odbrzel proti zahodu. Ob misli, da je pravkar ubral smer, v kateri so Terre Haute in zapori, ga je spreletel ledeno mrzel odpor s slabo slutnjo. Pomislil je na celico, na čuvaje, dnevni red, pločevinasto menažko, na smrad. Mislil je na vse in spet mu je postalo slabo, zdelo se mu je, da se je iznova oglasil tisti drget v želodcu. Pozabil je na avto in vožnjo — plazil se je dalje. V podzavesti je čutil: ko bi le čimprej govoril z Glennom, da bi mu svetoval, kaj je najpametnejše....

Velikanski tovornjak je zgrmel mimo. Hank je zaklel in ostro pritisnil na plin. Toda tovornjak je pred njim zavil s ceste na desno.

Hank je moral naglo zasukati krmilo, da ni priletel v zadnji del prikolice; bil je že dvajset metrov dalje, ko je doumel, zakaj se je tovornjak ustavil. Skoraj bi se odpeljal mimo telefona! Pritisnil je na zavore, zaobrnil avto in ga odpeljal na rob ceste — kaj bi že to pomenilo — in izstopil. Zdaj je njegov bes veljal šoferju tovornjaka.

Zrak mu je udaril ostro in ledeno v obraz. Potem je stopil, ko da posnema mačjo hojo svojega brata, čez cestišče, prek parkirnega prostora in tri stopnice navzgor v notranjost kovinskega in soparnega bifeja.

Govorilnice ni bilo. Takoj zatem je zagledal telefon, ki je visel na steni poleg stranskih vrat. Hank je mračno pogledal voznika tovornjaka, ki je pravkar sedel k točilni mizi in si poveznil klobuk globoko na razorani, grdi obraz. Stopil je k telefonu, vzel je telefonski imenik, ki je bil z verižico pritrjen k steni. Sovražil je to prelistavanje naslovov. Abeceda ga je zmedla. Njegovi živci so bili prenapeti. Saj sploh ne bi smel biti tukaj! Kaj vraga počne tu?

Brez moči, da bi našel ime Hilliard, čeprav je že odprl pravo stran, je začutil Hank nagel, oster zbodljaj, ko je videl šoferja, ki je prežal k njemu. Čutil je, kako bi njegove pesti udarile v sredo tega obraza, kako bi njegove noge delovale po ustaljeni metodi, kako bi njegove roke takoj dvignile ročaj revolverja, tako da so možje, čeprav dvakrat težji od njega, komaj videli, kaj se jim je zgodilo. Tako ga je naučil Glenn. Da, to je bilo edino, kar je resnično znal. Toda ta misel mu ni pomenila ničesar. V njegovih ustih je bil okus, suhi, mehkobni okus utrujenosti.

Kaj pomeni vse to? Kam bo to pripeljalo?

Našel je ime. Poskusil si je zapomniti številko, da bi jo zavrtel na telefonu, toda vse je šlo narobe. Glas telefonistke ga je osorno vprašal: »Katero številko želite, prosim?« Odložil je slušalko, ki je obvisela v zraku, nato je s topim pogledom izbiral številke drugo za drugo. Toda v tem, ko je telefon zvonil, se je spomnil, da ima komaj nekaj drobiža v žepu, gotovo ne več, kot potrebuje za bencin. Ne sem pozabiti, Glennu, mora to povedati da ne bi določil kraja srečanja predaleč.

Ko je zaslišal glas na drugem koncu žice, je ostro rekel: »Rad bi govoril z Jamesom.« Hkrati mu je šinilo v glavo, da je bilo ime James zadnje, pod katerim je sinoči Glenn pričakoval poziv Helen Lamarove.

Cepivo proti slinavki in parkljevki

V laboratorijih pri bolnišnici v Torontu so pridobili cepivo proti slinavki in parkljevki, bolezni živine, predvsem goveda. Iz konjske krvi pridobljeno cepivo še ne deluje v vseh primerih, včasih lahko povzroči hudo reakcijo. Težave so tudi v tem, ker ni dobiti toliko konjske krvi, kot bi je potrebovali za večje množine cepiva.

Korzika: osel in cesta

Korzi uživajo v Franciji poseben položaj. Odkar so dali svetovni zgodovini Napoleona, si lastijo tudi pravico do prednosti pri sprejemu v francosko policijsko službo — od tod v mnogih francoskih narečjih oznaka »corse« za stražnika. Korzi držijo skupaj, zato se novincu ni treba bati, da bodo zavrnili njegovo prošnjo za dobro službico, če ima le kaj besede katerega izmed njegovih rojakov, ki jih je najti povsod.

Na splošno se Korzi baje ne navdušujejo posebno za velemestni vrvež, ki ga spremlja mrzlično delo. Zgodbica: komaj se je Korzičan izkrcal na francoski obali, že je spet smuknil na ladjo in se vrnil na svoj otok, kjer je razlagal: »Prišel sem tja, vse ceste so bile razrite, povsod je pisalo: Pozor! Delaj! (gradbišče, delo na cesti). No, in sem nazaj...«

Do nedavnega ta sredozemski otok ni premogel dobrih cest. V prihodnje naj bi se to spremenilo — zaradi turizma, pa tudi zavoljo Tujske legije, ki je izgubila skoraj že ves teren za udejstvovanje in so jo delno preselili na Korziko. Torej, nekje na Korziki (površina je nekaj manjša kot pol Slovenije, otok ima približno 280.000 prebivalcev) naj bi zgradili cesto. Prišli so inženirji in geometri s teodoliti in takimi rečmi. Kmet se je odtrgal od skednja, pastirja je potegnila radovednost na spodnji konec travnatega pobočja.

Ugibala sta, čez čas se je oglasil kmet: »Hej, ali snemate?«

Inženir se je ozrl: »Kje neki!«

Molk. Možje so naravnavali daljnoglede in izbirali primeren teren.

»Torej ste od televizije,« je ugibal kmet.

Smeh med ljudmi z daljnogledi. »Ne, stric,« je rekel inženir.

»Kaj pa potem počnete s temi cevmi?«

»Cesto bomo gradili,« je rekel inženir.

»Čudno,« je odvrnil kmet in povedal: »Pri nas na Korziki delamo drugače.«

»Kako delate pri vas?« je zanimalo merilce.

»Takole,« je pojasnil kmet. »Odvežeš osla in ga poženeš v določeno smer. Oslič ubere najprimernejšo pot. Tam potem zgradimo kolovoz.«

Smeh med merilci terena za cesto. »Lepo in prav,« se je oglasil inženir. »Pa če ni osla pri roki?«

»Hja, če ni osla...« Kmet, ki je čutil zbadljivko, saj je oslič poglavitno živinče in je zato teh živali dovolj po vsej Korziki, je v zadregi utihnil, privzdignil čepico, se popraskal po temenu, se spet pokril in zinil: »Če ni osla, potem... Potem je pač treba poklicati inženirja...«

L. F.

Slab traktorski sedež: posledice v hrbtenici

Po dolgotrajnih raziskavah in mnogih preizkusnih vožnjah je zbral ortoped dr. Christ podatke, na podlagi katerih opozarja na posledice neustreznih traktorskih sedežev in poziva tovarne, naj terenska vozila kar najbolj prilagodijo sodobnim higiensko-ortopedskim zahtevam. Med mnogimi pregledanimi je bilo le malo traktorjev deležnih vsestranske raziskovalčeve pohvale.

Traktor, ki je namenjen predvsem vožnji po kotanjastem zemljišču in po slabih cestah, povzroča zdravstveno škodo, če nima pravilno grajenega sedeža. Traktoristi, ki se dan za dnem zibljejo »v sedlu drdrajočega konjička«, imajo posledice zlasti zaradi navpičnih tresljajev. Razen sedežev graja ortoped tudi druge, čeprav manj pomembne pomanjkljivosti, na primer to, da se traktoristova obleka pogosto lovi in zatika ob nepravilno oblikovane vijake, zakovice in vzbokline ter da so nekatere ročice težko dosegljive, nedvomno pa škoduje tudi hrušč, če ima motor slabe dušilce zvoka ali je celo brez njih.

Navpični tresljaji škodujejo predvsem hrbtenici, ki je tako rekoč brez vsakršne zaščite pred neenakomernimi sunki, ker delujejo traktoristovi refleksi za blažitev tresljajev prepočasi ali pa sploh ne. Organizem ni dorasel tem nenadnim napadom, takšna obremenitev je v nasprotju s fiziološkim ustrojem človeškega telesa. Škodljivi so zlasti tisti tresljaji, ki prizadenejo telo v stanju pasivnosti, se pravi, kadar ni pripravljeno nanje. Takšni obremenitvi ne morejo dolgo kljubovati niti popolnoma zdrava hrbtenična vretenca, posledice pa se pokažejo v podobi raznih bolezni, ki jih spremlja splošno poslabšanje zdravstvenega stanja.

Ortoped Christ je ugotovil: do 40 odstotkov energije, ki jo porabi traktoristov organizem med vožnjo, gre na račun slabo grajenega sedeža. Na nekaterih traktorjih so sedeži takšni, da celo stopnjujejo tresljaje, namesto da bi jih blažili, vožnja pa je zaradi tega še bolj utrudljiva in zahteva od traktorista dodatni napor, kar ne more ostati brez posledic.

Minister in radijska naročnina

Nenavadno vprašanje je zastavil neki francoski poslanec ministru za informacije Peyrefittu. Gospodinjstva, ki imajo radijski in televizijski sprejemnik — je dejal poslanec — plačujejo znižano naročnino, vendar samo v primeru, če se nosilec stanovanjske pravice izkaže z veljavnim poročnim listom in če živi njegova boljša polovica v istem stanovanju. Znižana naročnina pa ne velja za tako imenovano »življenjsko skupnost« brez poročnega lista in je na primer radio prijavljen na »njegovo«, televizor pa na »njeno« ime. Minister je obljubil popravek: »življenjska skupnost«, ki jo krajevni župan s posebno listino ter z žigom in podpisom označi kot »trajno in harmonično sožitje«, bo v prihodnje plačevala »družinsko«, se pravi znižano radijsko-televizijsko naročnino.

Znanost o poroki

Neodvisno drug od drugega so trije ameriški strokovnjaki več let proučevali najprimernejšo starost za sklenitev zakonske zveze. Ugotovili so, da je razmeroma najbolje, če se dekleta poročijo med 21. in 24. letom, najprimernejši ženin pa naj bi bil star okoli trideset let. Ti trije raziskovalci so: Philip Gilliam, ki je 27 let sodnik sodišča za mladoletne v Denverju, sociolog dr. David Fulcomer, profesor na univerzi Colorado, in Michaela di Nunzio, psihologinja v denverski posvetovalnici za usmerjanje mladine v poklice.

Raziskave ‚florigena'

Rastlinski hormon »florigen«, ki usmerja razvoj cveta v plod, nastaja — tako trdita ameriška biologa Bonner in Zeevart — samo v temi. Raziskovalca upata, da jima bo kmalu uspelo izločiti in sintetično pridobivati ta hormon, ki bi ga potem koristno uporabljali v kmetijstvu in še posebej v vrtnarstvu.

Dodatna naloga alpinistov

Delovni program ameriške alpinistične odprave, ki se je pred dnevi povzpela na Mount Everest, obsega tudi znanstveno dejavnost, med drugim proučevanje še ne izoliranega hormona eritropoietina, ki o njem sodijo, da usmerja nastajanje rdečih krvničk, in katerega prevelike množine povzročajo slabokrvnost. Razen tega proučujejo člani odprave, med katerimi je nekaj naravoslovcev in medicinskih raziskovalcev, tudi priledvično skorjo, ki proizvaja nad trideset hormonov; ugotoviti bodo skušali, kako deluje v veliki višini in pri hudem mrazu.

Naprave za signale s planetov

Civilizacija našega planeta je dosegla po mnenju moskovskega astronoma Nikolaja Kardaševa že tisto razvojno stopnjo, da bo imela v bližnji prihodnosti radijski teleskop, s katerim bo lahko prestrezala morebitne radijske in televizijske signale z vseh planetov rimske ceste. Šele kasneje — sodi ta znanstvenik — ko bo imela Zemlja tudi mogočen oddajnik, katerega energija se bo lahko merila s sončno, lahko pričakuje človeštvo, da bo s svojimi signali zbudila pozornost pri morebitnih prebivalcih drugih planetov, seveda če so na dovolj visoki razvojni stopnji, da imajo ustrezne sprejemnike. Kardašev ne izključuje možnosti, da bomo na Zemlji prestregli signale z drugih planetov, še preden jih bomo mogli sami poslati do oddaljenih svetov Galaksije, kar bi seveda pomenilo, da so razumna bitja na tem ali onem planetu na višji razvojni stopnji kot človeštvo.

Hiše brez strehe

Srednjeameriški obalni mesteci Pitura in Gatacos sta brzkone v svetovnem merilu glede padavin najrevnejši stalni naselbini, saj zmoči deževje golo skale v njuni okolici povprečno le po enkrat vsakih 18 let. Čez dan varujejo premične zavese stanovalce kockastih hiš, ponoči pa luna in zvezde sijejo v postelje.

Uprava Višje ekonomske komercialne šole v Mariboru se zahvaljuje spodaj navedenim delovnim organizacijam, ki so s svojim razumevanjem in pomočjo omogočile uspešno študijsko prakso rednim študentom šole.

Tovarna železniških vozil »Boris Kidrič«, Maribor; »Metalna«, Maribor; Tovarna čevljev »Lilet«, Maribor; Elektrokovina, Maribor; Časopisno podjetje »Mariborski tisk«, Maribor; Gozdno gospodarstvo, Maribor; Mariborska livarna, Maribor; Cestno podjetje, Maribor; »Tekstil«, Maribor; »Zlatorog«, Maribor; »Swaty«, Maribor Trg. podj. »Ferromoto«, Maribor; Tovarna alk. pijač in sad. sokov »Talis«, Maribor; Trg. podj. »Jeklotehna«, Maribor; Tovarna pohištva »Marles«, Maribor-Limbuš; Elektroindustrija in splošna montaža, Maribor; »Primat«, Maribor; »Brus«, Maribor; Carinarnica, Maribor; Interevropa — podružnica, Maribor; Tekstilni kombinat MTT, Maribor; Mariborska mlekarna, Maribor; Trg. podj. »Kolonialea«, Maribor; Železniško transportno podjetje, Maribor; »Min-testenina«, Maribor; Narodna banka — podružnica 604-11, Maribor; Tekstilna tovarna, Ptuj; Tovarna avtomobilov in motorjev, Maribor; Alkoholna industrija »Petovia«, Ptuj; Kmetijski kombinat, Ptuj; Avtooprema, Ptuj; Tovarna perila in konfekcije »Delta«, Ptuj; Vinogradniško gospodarstvo, Kapela; Agrotehnika, Ljutomer; Belokranjska trikotažna industrija »Bela«, Metlika; »Metka«, Metlika; mehanična tkalnica Celje; Tovarna emajlirane posode, Celje; »Aero«, Celje; Kovinski servis, Celje; Kovinoteina, Celje; »Cinkarna«, Celje; Ind. finomeh. aparatov »IFA«, Celje; Komunalna banka, Celje; »Alpos« aluminij, pohišt. in stavb. oprema, Šentjur pri Celju; Zadruž. trg. podjetje »Hmezad«, Žalec; Kolinska tovarna hranil, Ljubljana; »Roga«, Ljubljana, »Metalka«, Ljubljana; »Litostroj«, Ljubljana; Semenarna, Ljubljana; Inter-600-14, Ljubljana; Kmetijska zadruga, Šmarje pri Jelšah; Kmetijska zadruga, Mozirje; Kmetijski kombinat, Žalec; Kmetijska zadruga, Grad; Kmetijska zadruga »Savinjska dolina«, Žalec; Kmetijska zadruga »Planina«, Planina; Kmetijska vinarska zadruga, Vipava; Vino-sadje, Brežice; »Novoles«, Novo mesto; Narodna banka — podružnica 606-11, Novo mesto; Tvornica stakla, Straža ob Sutli; Tovarna perila »Mura«, Murska Sobota; »Pomurka«, Murska Sobota; »Iskra«, Sežana; Kmetijska zadruga, Trbovlje; Trg. podjetje »Nanos«, Postojna; tovarna usnja, Šoštanj; Tovarna pohištva, Nova Gorica; Tovarna lesovine in lepenke, Podvelka; MTT — obrat Majšperk; Zdravilišče, Slatina Radenci; Tovarna olja, Slovenska Bistrica; Predilnica, Litija; Tovarna pohištva »Brest«, Cerknica; Les. galanterijski obrat, Jesenice; Belokranjska železolivarna in kovinska tovarna »Belt«, Crnomelj; Rudnik lignita, Velenje; Lesna industrija, Idrija; Trg. podjetje »Planika«, Slovenska Bistrica; Tovarna usnja, Miren; Sadno likerski kombinat »Fructal«, Ajdovščina; Opekarna, Pragersko; Tovarna dušika, Ruše; Predilnica bombaža, Kranjec; Rudnik svinca, Mežica; Železarna, Ravne na Koroškem; Tovarna orodja, Prevalje; »Sana«, Hoče; Mehanotehnika, Izola; Les. ind. podjetje »Lipa«, Ajdovščina; Tovarna papirja in kartona, Sladki vrh; Železarna, Store; Prehrambena industrija »Belsad«, Črnomelj; »Tomos«, Koper; Lesna industrija »Javor«, Pivka; »Imex«, Koper; »Delamaris«, Izola; »Primorje-export«, Nova Gorica, Trg. podjetje »Krka«, Brežice; Tovarna obutve »Peko«, Tržič; Trg. podjetje »Grosist«, Šempeter pri Gorici; Trg. podj. »Trgocenter«, Stolac-Mostar; Tovarna poljedelskega orodja, Muta ob Dravi; Tekstilna tovarna »Otiški vrh«, Otiški vrh pri Dravogradu; Kopitarna, Sevnica; Tovarna cementa in salonita »15. september«, Anhovo; Podjetje za prom. z alkohol. in brez alkohol. pijačami »Jelene«, D. Kraljevec; »Iskra«, Kranj; Interevropa, Koper; Narodna banka — podružnica 603-14, Rogaška Slatina; Komunalna banka, Kranj; »Pinus«, Rače; »Perutnina«, Ptuj; Tovarna papirja, Radeče; Rudnik živega srebra, Idrija; »Maris« — industrijska skupnost, Maribor; Tovarna kovinske opreme in izdel. pl. mas »J. Korenčič«, Ormož; »Impol«, Slovenska Bistrica; Elektrarna, Šoštanj; Kmetijski ind. kombinat, Slovenska Bistrica; Tovarna usnja, Slovenj Gradec; Železniško transportno podjetje, Novo mesto »Vinag«, Maribor. Vse delovne organizacije prosimo, da nam ustno ali pismeno sporoče svoja opažanja, pripombe in predloge, ki jih bomo upoštevali pri organiziranju prakse v prihodnjem študijskem letu.

Uprava
Višje ekonomske komercialne šole
v Mariboru

Za dobro voljo

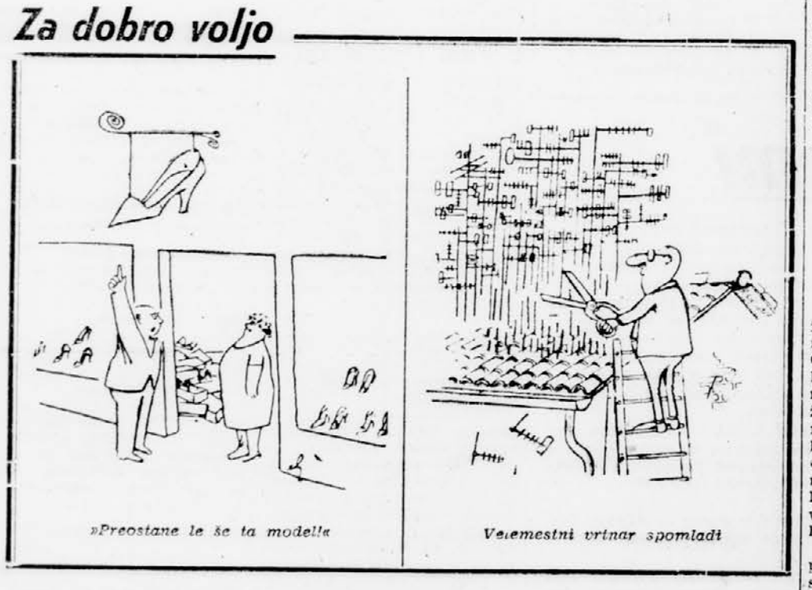

»Preostane le še ta model!«

Velemestni vrtnar spomladi

Križanka

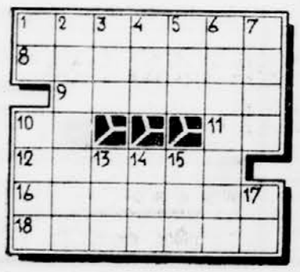

VODORAVNO: 1. znanstvenik, ki se ukvarja s slovanskimi jeziki, 8. mesto v državi ZDA Wyoming, znano iz westernov, 9. slovansko bajeslovno bitje, 10. vzklik, 11. enaka samoglasnika, 12. ime slavnega fizika Einsteina, 16. reka z znamenitimi slapovi na meji med ZDA in Kanado, 18. delavec pri izdelovanju usnja.

NAVPIČNO: 1. kratica za »sledeči«, 2. globinsko kamenje, magma, 3. otočje jugozahodno od Nove Gvineje, 4. departma v južni Franciji, 5. naziv, 6. ameriški pevec zabavne glasbe in filmski igralec, 7. sorodnica, 10. nemško moško ime, 13. črnogorsko pristanišče v izgradnji, 14. latinsko: jaz, 15. paradiž, 17. ploskovna mera.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. Newton, 7. bariera, 8. Atila, -v, 9. Kiel, 10. kl, 11. l(ocus) s(igili), 12. ikra, -a, 14. barok, 15. Dermota, 17. Alaska.

POGREB MINISTRA KEMISTIJA — V ponedeljek so v Alžiru pokopali zunanjega ministra Mohameda Kemistija, ki je umrl za posledicami ran, dobljenih v atentatu. Pogrebu je prisostvoval tudi predsednik ZAR Naser. Foto: AP

VOHUNSKI PROCES V MOSKVI — V Moskvi se je predvčerajšnjim začel proces proti britanskemu državljanu Grevillu Maynardu Wynnu in sovjetskemu državljanu Olegu Penkovskemu, ki sta obtožena vohunstva. Penkovski je bil visok funkcionar v nekem sovjetskem ministrstvu. Na sliki: Wynnova žena Sheila prihaja na sodišče v spremstvu britanskega konzula Kennetha Kirbyja. Foto: AP

ŠTUDENTJE STROJNIKI so spet odpotovali na tradicionalni pohod po partizanskih krajih, to pot od Sarajeva do Tjentišta na Sutjeski. Pred odhodom je 130-članski ljubljanski odred položil venec na grobnico herojev. Foto: Zorić

MLADINA RDEČEGA KRIŽA pomaga pri delu v šolskih kuhinjah. Jugoslovanski RK posreduje vsako leto iz mednarodnega programa znatne količine živil, predvsem beljakovin, za dodatno prehrano šolskih otrok. Fotoslužba RK

Nadaljevanje s prve strani

●

Izjava predsednika Kekkonena

menile v otipljive dosežke. Nihče ne more ostati brez navdahnjenja, ko pogleda vaš Novi Beograd, nagel razvoj vaše industrije in gospodarskega življenja ter navdušenje ljudi, ki gradijo svobodno državo.«

Med drugim je predsednik Kekkonen izrazil posebno zadovoljstvo ob srečanju s predsednikom Titom. »Zelo sem zadovoljen, ker je predsednik Tito sprejel vabilo, naj obišče Finsko. Prepričan sem, da bo stik, ki je tako nastal med našima vladama, vzajemno koristen.«

Predsednik Finske se je zahvalil za prisrčen sprejem. Dejal je: »Lahko vam zagotovim, da mi, Finci, vračamo prijateljstvo s prijateljstvom. Prepričan sem, da obstajajo vse možnosti za nadaljnji razvoj jugoslovansko-finskega sodelovanja, ki mu bomo dali nove oblike in ki bo zelo koristil našim narodom. V tem vidim poseben pomen našega obiska v vaši državi.«

●●

Sporočilo o razgovorih

sporazumno urejanje mednarodnih problemov.

Predsednika sta izrazila trdno prepričanje, da različke v družbeno-političnih sistemih raznih držav ne bi smele biti ovira za razvijanje konstruktivnega sodelovanja med njima.

Predsednika sta soglašala v tem, da države, ki niso vključene v sedanje vojaške zveze — ki so njihove konstruktivne usluge čedalje bolj zaželene in cenjene — lahko čedalje bolj vplivajo, tako znotraj kot tudi izven OZN, v prid splošnim koristim mednarodne skupnosti.

Sloneč na prepričanju, da je oboroževalno tekmovanje in stalno povečevanje vojaških proračunov, zlasti pa kopičenje zalog atomskega orožja, poglavitni problem sedanjosti in huda nevarnost za obstoj človeštva, sta predsednika poudarila, da je treba nujno okrepiti napore za sklenitev sporazuma o postopni, splošni in popolni razorožitvi, zlasti pa, da je nujno skleniti sporazum o prepovedi atomskih poskusov. Narodi sveta pričakujejo, da bodo atomske države, zavedajoč se svoje posebne odgovornosti in pomena, ki bi ga lahko imela sklenitev tega sporazuma za splošne mednarodne odnose, skušale z novimi napori v čim krajšem času prebroditi razlike, ki jih ni več mogoče imeti za bistvene.

Sporazumno začetno razoroževanje bi ne samo najbolje in najbolj zanesljivo preprečilo vojno, ampak bi sprostilo ogromno energijo in sredstva za gospodarsko-družbeni razvoj vsega človeštva, omogočilo bi ublažitev neskladnosti med razvitimi in nezadostno razvitimi deželami, s čimer bi odpadel eden izmed glavnih vzrokov nestabilnosti mednarodnih odnosov.

Predsednik Socialistične federativne republike Jugoslavije in predsednik republike Finske sta ponovno potrdila zvestobo svojih dežel načelom ustanovne listine OZN in sta poudarila svojo trdno odločenost, da tudi v prihodnje prispevata potrebne napore za krepitev svetovne organizacije in uresničitev njenih plemenitih ciljev v korist miru, varnosti in napredku človeštva.

Predsednika sta proučila odnose med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in republiko Finsko. Z zadovoljstvom sta ugotovila, da se ti odnosi razvijajo v duhu prijateljstva in medsebojnega spoštovanja, in sta se strinjala, naj bi storili potrebne ukrepe za razširitev sodelovanja na vseh področjih.

Na razgovorih sta predsednika posvetila posebno pozornost vprašanjem trgovinske izmenjave in drugim oblikam gospodarskih odnosov. Ugotovila sta, da so možnosti in da je skupno zanimanje za razširitev tega sodelovanja, zlasti na področju industrijske kooperacije in na področju turizma. Prav tako sta se strinjala, da so dani pogoji in da je skupno zanimanje za razširitev znanstveno - tehnično sodelovanje.

Da bi dosegli še boljše razumevanje med narodi obeh dežel, sta se predsednika sporazumela, da se že obstoječe kulturno in prosvetno-znanstveno sodelovanje razširi.

Glede na to, da se je izmenjava mnenj o vprašanjih dvostranskega sodelovanja in o mednarodnem položaju pokazala zelo koristno, sta se predsednika strinjala, da je treba takšno prakso v vseh primernih oblikah nadaljevati tudi v prihodnje.

Predsednik Josip Broz Tito je z zadovoljstvom sprejel povabilo predsednika Urha Kekkonena, naj obišče Finsko. Datum obiska bo določen naknadno.

●●●

U Tant pripotoval v Beograd

akreditiranih v Beogradu in uslužbenci ustanov OZN v Beogradu.

U Tant je nato v svoji izjavi poudaril, da mu je nenavadno ljubo, da je spet v Beogradu. »V tem zgodovinskem mestu seveda nisem popoln tujec, kakor veste. Bil sem tukaj že dvakrat ob različnih priložnostih,« je rekel U Tant in omenil, da se je pred 20 meseci udeležil konference voditeljev izvenblokovskih držav.

»Pričakujem, da se bom sestal s predsednikom Titom in drugimi jugoslovanskimi voditelji. Upam, da bomo zelo koristno izmenjali mnenja o nekaterih važnejših problemih, na katere danes zadeva svet. Izrabljam priložnost, da izrazim svojo iskreno hvaležnost vladi in narodom Jugoslavije, ker so me ljubeznivo povabili in mi s tem omogočili ta moj obisk,« je izjavil U Tant.

Po slovesnem sprejemu na letališču »Beograd« se je generalni sekretar OZN, v družbi podpresednika Zveznega izvršnega sveta Edvarda Kardelja, napotil v rezidenco, v kateri bo nastanjen med svojim obiskom.

●●●●

Zdravica Edvarda Kardelja

slu sodimo, da bi sporazum o prepovedi atomskih poskusov omogočil ne samo nadaljnji napredek v razorožitvi, ampak sploh v krepitvi medsebojnega zaupanja in utrjevanja miru na svetu. Zato so nujno potrebni novi napori na tem področju, v okviru OZN in izven nje.

Prepričani smo, da lahko postane OZN še močnejši instrument miru in sodelovanja med narodi. Rad bi pripomnil, da tudi Vi osebno s svojimi napori in aktivnostjo v pomembni meri prispevate k uresničevanju teh ciljev in k afirmaciji in krepitvi svetovne organizacije. Jugoslavija je pripravljena, da tudi v prihodnje po svojih močeh prispeva k prizadevanjem v tej smeri in da v tem smislu tudi Vam nudi vso podporo v Vašem delu na tako odgovornem položaju te organizacije.

Dovolite, gospod generalni sekretar, da v tem duhu dvignem to časo na Vaše zdravje, za uspešno delo in razvoj OZN, za mir na svetu.«

●●●●●

Zdravica U Tanta

takih. 1.500 dela pri političnih vprašanjih. Jasno je torej, da je bila dejavnost OZN na drugih področjih pomembnejša in bolj impresivna kakor na političnem.

Priznati je treba, da so rešitve na političnem planu prav tako pomembne kakor ostale in da je pomembno, da se razvija malce večje razumevanje med ljudmi v tem oziru. Treba pa je spoznati, da je preraščanje razdelitve sveta na revne in bogate prav tako važno kakor premagovanje ideoloških razločkov, ki obstajajo v svetu in med bloki. Čedalje bolj sem prepričan, da je delitev sveta na revne in bogate vse resnejša in težavnejša ter bolj eksplozivna kakor delitev sveta na ideološki podlagi.

Prepričan sem, da lahko Združeni narodi pri opravljanju te funkcije opravijo zelo pomembno vlogo. Zato sem zelo vesel, ker je gospod podpredsednik v svoji zdravici posebej poudaril to dejstvo.

Na delovnem območju skrbniškega sveta so bili uspehi Združenih narodov zelo pomembni. Gotovo se spominjate, da so bili Združeni narodi odgovorni za to, da uresničijo rojstvo neodvisnosti novih držav, kakor na primer v Afriki. Skrbniški svet je v zadnjem času omogočil, da so se na tej celini rodile številne nove države.

Vloga Jugoslavije v tej smeri, pri delovanju za neodvisnost novih držav, je bila zelo važna. Z veseljem in zadovoljstvom sem pri tem kot predstavnik Burme v Združenih narodih zelo tesno sodeloval s predstavnikom Jugoslavije.

Prepričan sem, da bo Jugoslavija tudi v prihodnjih letih opravljala tako vlogo v Združenih narodih.

Dovolite mi, da dvignem kozarec v čast jugoslovanski vladi in vam, gospod podpredsednik!«

□

Sirski misiji v ZAR in Iraku

predstavniki iraške vlade o sedanjem položaju v Siriji. Delegacija bo ostala v Bagdadu samo en dan.

MEN tudi poroča, da so v Damasku postavili pod policijsko nadzorstvo glavna urednika listov »Al Wahda« in »Saut Al Džamahir«, glasil Združene arabske fronte in sirskih socialistov-unionistov.

Agencija MEN poroča, da so bile v Damasku danes demonstracije proti politiki premiera Salaha Bitarja. Skupine demonstrantov so šle po glavnih ulicah in vzklikale arabski enotnosti ter obsojale stališče sirske vlade. Policija je razgnala demonstrante.

○

Kandidati so izbrani

čeno v dveh ali treh dneh. Po podatkih volilne komisije Glavnega odbora Socialistične zveze Makedonije so predlagali toliko kandidatov za poslance, kolikor jih je treba izvoliti na volitvah, v treh okrajih pa so za republiški zbor sobranja predlagali po enega kandidata več. Danes pa se je začela v Makedoniji druga faza predvolilne politične dejavnosti, v katero se bodo vključili poslanski kandidati in politični aktivisti. Že te dni se bodo začeli v večjih mestih mitingi, na katerih bodo volivce seznanili z uspehi in sadovi socialistične graditve v zadnjih petih letih.

Štafeta mladosti: 760 km po Sloveniji

V Ljubljano prispe 14. maja in jo bomo sprejeli na Stadionu

LJUBLJANA, 8. maja. V nedeljo, 12. maja bodo slovenski mladinci in mladinke v Brodu na Kolpi prevzeli zvezno štafetno palico in jo na 760 km dolgi poti po naši republiki 17. maja predali hrvaškim mladincem v Murskem Središču.

Pot letošnje zvezne štafete mladosti v naši republiki — pri njej bo sodelovalo nad 110 tisoč mladink in mladincev, štafetno palico pa bo nosilo okrog 46 tisoč mladih ljudi — se bo iz Broda na Kolpi nadaljevala v Kočevje (13. maja), kjer bo osrednji sprejem zvezne štafete v naši republiki. Tu bo govoril Boris Mikoš, predsednik OLO Ljubljane. Odtod bodo ponesli mladi ljudje zvezno štafetno palico v Sodražico, Ilirsko Bistrico, Koper (13. maja ob 16.20), Sežano, Novo Gorico (14. maja ob 8.24) in potem na Gorenjsko v Kranj (14. maja ob 14.25), Medvode in Ljubljano.

V torek, 14. maja ob 18.10 uri bo svečan sprejem zvezne štafete na štadionu Olimpije za Bežigradom v Ljubljani, kjer bo predal štafetno palico delavec iz Litostroja. Ob sprejemu štafete v Ljubljani bo na štadionu Olimpije tudi velika lahkoatletska prireditev ter telovadni nastop 300 telovadk in telovadcev.

Iz Ljubljane bo štafeta nadaljevala pot proti Domžalam in odtod v Celje 15. maja ob 11.10, Slovensko Bistrico, Maribor, (15. ob 18.30), Ptuj, Murško Soboto in v Mursko Središče, kjer jo bodo slovenski mladinci in mladinke 17. maja ob 8.55. uri zjutraj predali hrvaški mladini.

Ob zaključku poti zvezne štafete mladosti po naši republiki in predaji štafetne palice bo v Murskem Središču veliko zborovanje hrvaške in slovenske mladine, kjer bo v imenu slovenske mladine govoril Franček Rogelj, član CK ZMS.

Zvezni štafeti mladosti se bosta v Mariboru in Ptuju priključili obe republiški štafeti. Pot prve se bo začela 12. maja iz Baze 20 na Kočevskem Rogu, pot druge pa 14. maja v Logarski dolini. Razen le-teh je v naši republiki še devet okrajnih štafet, več sto medobčinskih in planinskih, brodarskih, radioamaterska in pionirska štafeta. V vseh okrajnih središčih bodo ob sprejemu zvezne štafete in nosilcem štafetne palice priredili svečan sprejem. N. L.

Predlog za razširitev EGS

Zasedanje sveta ministrov Evropskega sveta v Strasbourgu

PARIZ, 8. maja (Tanjug). Svet ministrov Evropskega sveta v Strasbourgu je sklenil proučiti vse glavne politične probleme, ki so nastali v zvezi z združitvijo Zahodne Evrope. Uradno sporočilo o zasedanju ministrov v Strasbourgu pravi, da bi bilo treba razširiti Evropsko gospodarsko skupnost.

Britanski delegat Edward Heath se je na tem sestanku zavzel za vključitev novih zahodnoevropskih držav v Evropsko gospodarsko skupnost. Izjavil pa je, da Evropski svet, ki je sprejel Švico za enakopravno članico, ne more biti forum, v katerem bi se obnovila pogajanja med »šestorico« in Veliko Britanijo.

To Heathovo gledišče so podprli tudi predstavniki drugih včlanjenih držav. Zato sklepajo, da nekatere zahodnoevropske države, ki se prizadevajo čimprej obnoviti pogajanja z Veliko Britanijo, med njimi zlasti Zahodna Nemčija, ne bodo skušale tega doseči preko Evropskega sveta. Pričakujejo pa, da bo Zahodna Nemčija na zasedanju ministrov »šestorice« v Bruslju obnovila svoj predlog, naj bi ustanovili posebno skupino Evropske gospodarske skupnosti, v kateri bi bili delegati šestih zahodnoevropskih držav in Velike Britanije. Šlo bi za stalno skupno posvetovanja EGS in londonske vlade o vseh važnejših vprašanjih zahodnoevropske gospodarske politike.

Francija pa se prav nič ne ogreva za to obliko večstranskih posvetovanj z Veliko Britanijo o skupni politiki EGS. Kakor poudarjajo v Parizu, francoska vlada ne sprejema niti alternativnega predloga, naj bi bila zahodnoevropska unija, v kateri je šest držav EGS in Velika Britanija, tisti forum, v katerem bi se obnovila pogajanja z Veliko Britanijo. Zato menijo, da je še prezgodaj pričakovati rezultate sedanjih prizadevanj za obnovitev pogajanj z Britanijo.

Gana se zavzema za unijo afriških držav

Osnovna tema konference v Adis Abebi bo afriška enotnost

AKRA, 8. maja (Tanjug). »Politika ganske vlade je bila vedno afriška enotnost«, je izjavil dopisniku Tanjuga generalni sekretar sekretariata za afriška vprašanja pri predsedstvu ganske republike K. B. Ašante. »Prav zato Gana pozdravlja konferenco šefov afriških držav.«

Ašante je poudaril, da se Gana brezkompromisno zavzema za afriško enotnost in da prav zaradi te enotnosti tudi gre na konferenco v Adis Abebi. Na vprašanje, kakšne dokumente je mogoče pričakovati od konference, je Ašante ponovno poudaril, da bo najpomembnejše vprašanje afriška enotnost, ker bo v tej luči vse akutne probleme, s katerimi se srečuje Afrika, mnogo lažje oceniti in učinkovito reševati. Po njegovih besedah se Gana ne bi mogla pridružiti ocenam, ki bi smatrale, da je konferenca dosegla cilj, čeprav na njej ne bi sprejeli več kot resolucije o posameznih konkretnih vprašanjih.

Poudaril pa je, da to ne pomeni, da se bo konferenca izognila nekaterim osnovnim mednarodnim vprašanjem in tekočim afriškim problemom. Vendar pa je trajanje konference omejeno in zato ne bo dovolj časa za izmenjavo mišljenj in sprejemanje sklepov o vseh mednarodnih vprašanjih in bodo zato imela prednost afriška vprašanja, predvsem osnovni problem — enotnost.

Glede skupne afriške listine, ki jo mnogo omenjajo v zvezi s konferenco v Adis Abebi, je Ašante mnenja, da je bistveno, kaj bo ta listina vsebovala, ne pa to, ali je treba uskladiti že obstoječe listine ali pa izdelati neko novo.

Po mnenju Gane je treba sprejeti tudi sklep o uniji afriških držav. Ašante je dejal, da Gana pričakuje od konference v Adis Abebi sprejem deklaracije o ustanovitvi unije afriških držav in soglasje o temeljih za vlado te unije. Sodelovanje med afriškimi državami na raznih področjih se že uveljavlja in zato ne bi bila korak naprej ustanovitev neke afriške organizacije, ki bi bila podobna organizaciji ameriških držav, in ki bi imela sestanke enkrat ali dvakrat letno, kjer bi sprejemala resolucije o potencialnih nesporazumih med afriškimi državami ali podobno. Ašante je dodal, da Gana želi več kot to. (Tanjug)

Srečne številke

Beograd, 8. maja 1963. — V 19. kolu lota so bile danes izžrebane naslednje številke: 10, 11, 22, 23, 33 in 34 in dodatna številka 39.

Telegrami

DELEON V VENEZUELI — MEXICO CITY. Sekretar centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Ašer Deleon bo danes odpotoval iz Mehike v Caracas na razgovore z voditelji venezuelskih sindikatov.

SESTANEK GROMIKO-NILSSON — MOSKVA. Sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko se je v Moskvi sestal s švedskim zunanjim ministrom Torstenom Nilssonom, ki se mudi na uradnem obisku v Sovjetski zvezi.

CASTRO NA POTOVANJU PO SOVJETSKI ZVEZI — TAŠKENT. Kubanski premier Fidel Castro, ki je na obisku v ZSSR, je prispel v Taškent.

HEATH NA KONFERENCI EFTA — LIZBONA. Pomočnik britanskega zunanjega ministra Edward Heath je prispel v Lizbono, kjer se bo udeležil konference Evropskega združenja za svobodno trgovino (EFTA) od 9. do 11. maja.

ALŽIRSKI PARLAMENTARCI V ČSSR — ALŽIR. Parlamentarna delegacija Alžirije je odpotovala na obisk v Češkoslovaško.

BEN BELA PRIDE V ZAR — ALŽIR. Premier Ben Bela bo na povabilo predsednika Naserja prispel dne 18. maja na obisk v Kairo.

LEMNITZER NA PORTUGALSKEM — PARIZ. Vrhovni komandant sil Atlantske zveze v Evropi general Lemnitzer je prispel na uradni obisk na Portugalsko.

ABDULAJ SINGARU V ZAGREBU — ZAGREB. Prosvetni minister republike Mali Abdulaj Singaru, ki je gost ZIS, je obiskal včeraj Zagreb. Dopoldne se je mudil v delavski univerzi ter zavodu za fonetiko. Obiskal je tudi muzej ljudske revolucije.

Pa še to

ČE BI DALI VEČ GOLOV — Na zboru volivcev v tovarni »Crvena zastava« v Kragujevcu so proizvajalci kritizirali občinski ljudski odbor, ker je dal veliko dotacijo nogometnemu klubu »Radnički«. Govornik je zaključil svojo kritiko s pripombo: »To bi še ne bilo tako hudo, če bi nogometni klub dosegal boljše rezultate . . .«

Laoška kriza na mrtvi točki

Ne morejo se sporazumeti o kraju sestanka vlade

VIENTIAN, 8. maja. — Kakor poročajo tuje agencije, se laoška kriza tudi danes še ni premaknila z mrtve točke. Upanje, da se bo kriza razpletla, se je izjalovilo zaradi nesporazuma o tem, kje naj bi se koalicijska vlada sestala na izredno sejo.

Kakor poroča Reuter, je desničarska skupina, zbrana okrog podpredsednika vlade generala Nosavana, zahtevala, naj bo sestanek vlade v Vientianu, ki je pod nadzorstvom desničarskih čet.

Predstavnik gibanja Patet Lao, katerega vodilni ministri in funkcionarji v vladi so že konec prejšnjega meseca zapustili Vientian, pa je izjavil, da v glavnem mestu ni dovolj varno in da takšnega predloga ni mogoče sprejeti. Po vesteh AFP je premier Suvana Fuma zato predlagal, naj bi se vlada sestala v kraljevski prestolnici Luang Prabang. Agencija trdi, da je Patet Lao najprej privolil v ta predlog, potem pa ga je zavrnil. Zato ni gotovo, kdaj se bo vlada sestala.

Sklep predstavnikov Patet Lao spravljajo v zvezo z najnovejšimi vestmi, da so se začele ofenzivne akcije čet, ki jih vodi nevtralistični general Kong Li, proti glavnemu štabu gibanja Patet Lao v Kang Keju. O tem poroča AFP. Kong Li je izjavil, da je to mesto v Dolini vrčev popolnoma obkoljeno.

Radio Patet Lao je potrdil vesti o obstreljevanju in hkrati obtožil generala Kong Lija, da je prekršil sporazum o premirju. Radio poudarja, da so močne sile tega nevtralističnega generala začele včeraj minirati glavno cesto, ki drži od Kang Keja k severnovietnamski meji.

Po vesteh TASS je minister za informacije Vongvičit, ki pripada naprednjakom iz stranke Neo Lao Haksat, danes na tiskovni konferenci v Kang Keju obtožil generala Nosavana in Kong Lija, da »s podporo ameriških imperialistov razbijata enotnost Laosa«. Rekel je, da so se sile teh dveh generalov, v nasprotju z določbami o premirju, povečale po številu od 40 na 70 tisoč vojakov in da redno dobivajo ameriško vojaško pomoč. Neo Lao Haksat še nadalje sodi — je rekel minister — da je mir mogoče ohraniti, če se bodo vse stranke držale načela o ohranitvi laoške enotnosti in nevtralnosti.

Zapiranje Indonezijcev na Kalimantanu

Samarinda (Kalimantan), 8. maja (Antara). Britanske kolonialne oblasti na Severnem Kalimantanu (Borneu) so začele množično zapirati Indonezijske državljane, osumljene, da podpirajo borce za osvoboditev tega otoka, ki je trenutno pod britanskim protektoratom.

Nizozemski senat odobril sporazum z ZR Nemčijo

Haag, 8. maja (AP). Nizozemski senat je včeraj odobril nizozemsko - zahodnonemški sporazum, s katerim so uredili vsa odprta sporna vprašanja med obema državama, nastala po drugi svetovni vojni. Za odobritev sporazuma je glasovalo 43 senatorjev, proti pa jih je bilo 18. Zoper sporazum so glasovali socialisti, komunisti in posamezni senatorji iz katoliške Narodne stranke.

Po tem sporazumu bo Nizozemska vrnila Zahodni Nemčiji ozemlje, ki ga je dobila s prejšnjim sporazumom iz leta 1949, medtem ko bo Zahodna Nemčija plačala Nizozemski na račun vojnih reparacij 280 milijonov mark.

Iz včerajšnje tretje izdaje

Sprejem v hotelu »Metropol«

BEOGRAD, 7. maja. (Tanjug). Predsednik republike Finske Urho Kekkonen je s soprogo Sylvi Kekkonen priredil nocoj v hotelu »Metropol« slavnostni sprejem na čast predsedniku SFRJ Josipu Brozu Titu in njegovi soprogi Jovanki Broz.

Sprejema so se udeležili visoki jugoslovanski voditelji predsednik Zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić, podpredsedniki ZIS Aleksandar Ranković, Rodoljub Čolaković in Mijalko Todorović, predsednik Ljudske skupščine Srbije Jovan Veselinov, predsednik Centralnega sveta ZSJ Svetozar Vukmanović, državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, državni sekretar za narodno obrambo armadni general Ivan Gošnjak, načelnik generalštaba JLA generalpolkovnik Rade Hamović, člani ZIS, zvezni sekretarji, člani IS Srbije, generali in višji oficirji JLA, vidni predstavniki družbeno-političnih organizacij, gospodarskega, kulturnega in javnega življenja ter člani diplomatskega zbora, s finske strani pa zunanji minister Veli Merikoski, veleposlanik v Beogradu Erden Olavi Raustila in drugi člani uradnega spremstva predsednika Kekkonena.

U Tant končal razgovore v Bukarešti

Bukarešta, 7. maja. (Tanjug). Generalni sekretar OZN U Tant je končal uradne razgovore v Bukarešti, nakar so mu priredili slavnostni sprejem. Merodajni krogi poudarjajo, da sta obe strani ocenili razgovore kot zelo koristne, razpravljali pa so v glavnem o razorožitvi, pripravah na svetovno konferencó o trgovini in razvoju ter finansiranju OZN.

Aretacije v Pakistanu

Karači, 7. maja. (Reuter). V Pakistanu so danes aretirali 7 političnih nasprotnikov predsednika Ajuba Kana pod obtožbo, da so pripravljali upor v državi. Aretiranci so člani tako imenovane »nacionalne demokratske fronte«, ki jo sestavljajo pripadniki raznih političnih skupin, katero pa so ustanovili z namenom, da bi se uprla ustavi, ki jo je Ajub Kan razglasil pred 11 meseci. Vse aretirane bodo postavili pred posebno sodišče v Multanu v zahodnem Pakistanu.

Dominikanske enote še v pripravljenosti

San Domingo, 7. maja. (AP — AFP). Predsednik Dominikanske republike Bosch je danes brzojavno sporočil predsedniku OAD Faciu, da bo proti Haitiju uporabil silo le v primeru, če bodo haitske oblasti še nadalje ogrožale varnost dominikanskega veleposlaništva v tej državi. Ne glede na to pa se bo jutri zvečer sestal Varnostni svet OZN, da bi proučil kritičen položaj med obema državama, vendar le formalno, ker bo najprej počakal izid poskusov OAD za rešitev spora po mirni poti, za kar se zavzemajo zlasti ZDA, ki sodijo, da ima ta organizacija prednost pri reševanju krajevnih sporov in kriz. Varnostni svet pa naj bi ukrepal šele v primeru njenega neuspeha. Medtem pa se je zvedelo, da so dominikanske enote ob meji s Haitijem še vedno v pripravljenosti, zaradi česar so ZDA, Velika Britanija in Kanada sklenile jutri umakniti s Haitija družinske člane svojega diplomatskega in drugega osebja.

Uspešna izstrelitev satelita »Telstar II«

Cape Canaveral, 7. maja. (Reuter — AFP) ZDA so danes uspešno izstrelile nov telekomunikacijski satelit »Telstar II«, katerega namen je proučiti možnosti podaljšanja »aktivnega« življenja« satelitov za vesoljske komunikacije, poleg tega pa naj bi neposredno posredoval Evropi del televizijskega filma o vesoljskem poletu ameriškega kozmonavta Cooperja, ki naj bi 14. in 15. tega meseca letel okrog Zemlje 34 ur. »Telstar II« bo letel višje kot je letel »Telstar I«.

Požar na ameriški atomski podmornici

Groton, 7. maja. (AP — Reuter) Na ameriški atomski podmornici »Flasher«, ki jo gradijo v tukajšnji ladjedelnici družbe »General dynamise corporation« v zvezni državi Connecticut, je danes nenadoma izbruhnil požar, v katerem sta dva delavca izgubila življenje, drugi pa so bili hudo poškodovani. Podmornica »Flasher« je enake vrste kot je bila podmornica »Thresher«, ki se je s 129 člani posadke nedavno potopila v Atlantiku.

VREME

Vremenska slika: Skoraj nad vso Evropo je področje visokega zračnega pritiska, medtem ko se atlantske frontalne motnje zadržujejo nad Britanskim otočjem. Nad Alpe doteka toplejši zrak.

Napoved za četrtek: Jutri dopoldne bo pretežno jasno, v popoldanskem času prehodno povečana oblačnost in so v vzhodni Sloveniji vmes možne manjše plohe. Najnižje nočne temperature bodo med 2 in 6, v Primorju 13, najvišje dnevne okoli 20 stopinj Celzija.

Predvolilna kronika

V občini Nova Gorica, ki ima 46.843 prebivalcev, bodo volili po enega odbornika v občinsko skupščino na vsakih 1232 prebivalcev. Po oceni političnega štaba pri občinskem odboru SZDL so bili zbori volivcev povsod dobro obiskani. Zlasti je bila velika udeležba na zborih v delovnih organizacijah. Sedaj, ko so ti zbori skorajda zaključeni, se je izoblikovala približna slika bodoče občinske skupščine. Volivci so izbirali kandidate za skupščino iz vrst delavcev in delovne inteligence, žensk in mladine. V bodoči občinski skupščini, ki bo imela 76 odbornikov, bo zato, kot kaže, več kot 30 odst. delavcev in prav toliko odstotkov žensk. Povprečna starost odbornikov bo od 32 do 33 let.

* —jp

V Ljutomeru se je v torek sestala občinska politična komisija za pripravo bližnjih volitev. Na seji so ocenili dosedanje politične priprave in izvedbo zborov volivcev; pogovorili so se tudi o prihodnjih nalogah. Po zadnjih podatkih in ocenah so bile priprave dobre. V ljutomerski občini so v torek tudi zaključili zbore volivcev. V občini bo kandidiralo skupno 50 odbornikov, od teh je 20 odstotkov žensk in 16 odstotkov mladincev. Povprečna starost kandidatov je 33 let. Od kandidatov je 9 kmetov zadružnikov, 9 delavcev iz neposredne proizvodnje, ostali pa so iz vrst delovne inteligence; med njimi ima pet kandidatov visokošolsko, sedemnajst pa srednješolsko izobrazbo. Danes bo razširjena seja občinskega odbora SZDL, na kateri bo govora o volitvah. — Na nedavnem zboru volivcev delovnih ljudi kmetijske skupine so v razpravi posvetili posebno skrb vprašanjem sodelovanja kmetovalcev s kmetijsko zadrugo. Kljub temu, da je po dveh letih skoraj dvakrat več kooperantov, kmetijska zadruga še zmerom nima ustreznega programa za sodelovanje. Kmetovalce so najbolj prizadele pomanjkljive strojne usluge zadruge. Na drugi strani pa so člani Ljutomerske KZ ugotovili, da imajo zasebni kmetovalci premalo posluha za izvajanje programa arondacij. F. M.

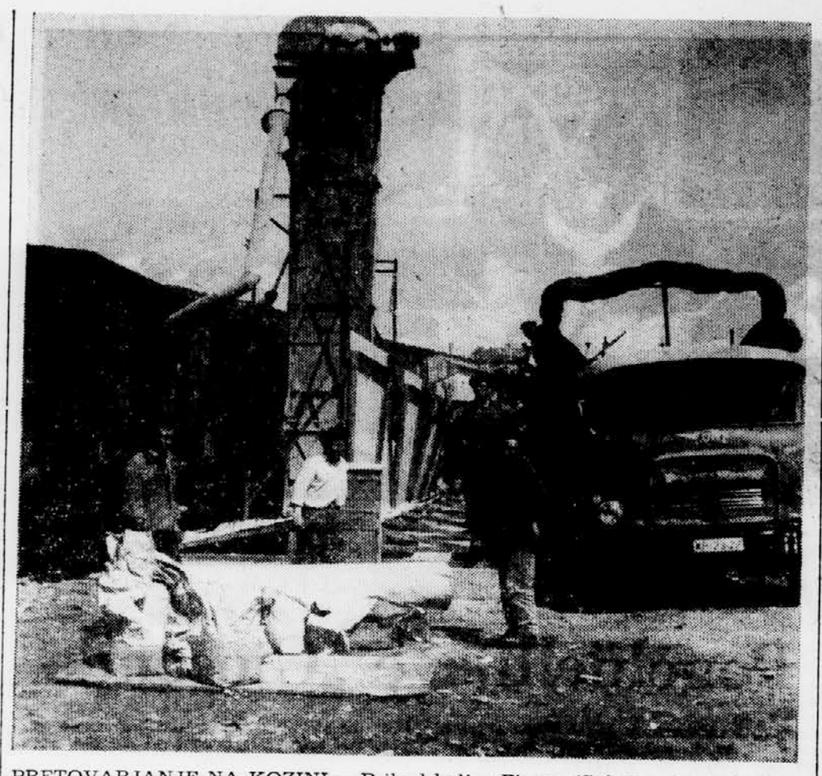

PRETOVARJANJE NA KOZINI — Prihod ladje »Piran« (Splošna plovba) v koprsko luko s tovorom 15.500 ton žita je pred dnevi terjala od vodstva luke, da poskrbi na Kozini za naprave, ki omogočajo kar najhitrejše pretovarjanje žita s kamionov v železniške vagone. V ta namen so tu zgradili v zemlji betonska silosa, nad njima pa je elevator, ki dviga žito do cevi, ki pelje v vagon. Delo gre hitro od rok, vendar bo vsak laik razumel, koliko hitreje in ceneje bi bilo, če bi imeli do Kopra železnico in bi natovarjali rinfuzo v vagone direktno iz ladje. Foto: Frenk

30 km daleč v osnovno šolo

Te dni so končali s poukom v oddelku za odrasle večerne šole v Kočevski Reki. Osem delavcev in uslužbencev je uspešno končalo 5. in 6. razred osnovne šole. Med slušatelji, ki so se najbolj trudili in pokazali tudi največ znanja, je prvi Ivan Jakovac.

Šest mesecev, od novembra do maja, je tovariš Jakovac redno prihajal na predavanje večerne šole 30 km daleč. Vsak dan je iz hrvaške vasi Goršeti onstran Kolpe prihajal na delo na slovensko stran, kjer je logar, po delu pa se je odpeljal z motorjem v šolo v Kočevsko Reko. Res ni posebno velik napor z motorjem prevoziti vsak dan 60 km, toda spomnimo se letošnje zime. Nekaj mesecev ceste sploh niso bile prevozne in v šolo, šest ur v eno smer in šest ur nazaj, je Ivan Jakovac hodil peš. V vsem šolskem letu je samo trikrat manjkal.

Vprašali smo ga, od kod mu toliko volje in navdušenja da pri štiridesetih letih konča osnovno šolo.

Na posestvu, kjer dela, so sprejeli sklep, da bi čimveč delavcev imelo osemletno šolsko izobrazbo. Kot otrok ni imel priložnosti hoditi v šolo. Do zadnje vojne je moral težko služiti kruh, med vojno je bil partizan, po vojni pa ni bilo časa, ne večernih šol. Ko je kočevska delavska univerza organizirala prvo večerno šolo v Kočevski Reki, se je odločil, da jo bo med prvimi končal.

Na vprašanje, kaj vse je doživel na tako dolgih dnevnih pohodih, je odgovoril, da mu hoja ne dela težav in da je vajen ves dan hitro hoditi. Težko pa je bilo pozimi. Poti niso bile pregažene. Čeprav je vajen veslanja čez deročo Kolpo, pa to ob drugi uri po polnoči ni bilo vedno lahko. Najhuje je bilo to, da se je gladina reke od jutra do pozne ure močno spremenila. Ko se je nekega zimskega dne v temi vračal na dom, so valovi deset metrov od brega premetavali njegov čoln. Za toliko je med tem struga narasla. Ni preostalo drugega kot zaplavati v ledeno mrzlo vodo in odkleniti ključavnico na čolnu.

Učitelji na šoli so nam zatrdili, da učenca s takim entuziazmom še ni bilo na šoli in da je prav dobra ocena sad znanja, ki si ga je Ivan Jakovac pridobil. Lep zgled marsikomu, ki ima šolo pri roki, pa se ne more odločiti za izobraževanje. *Mc*

Množice pripravljene za VII. pohod

4935 — dokončno število prijavljenih za tradicionalno prireditev

LJUBLJANA, 8. maja. Štiri dni pred VII. partizanskim pohodom ob žici okupirane Ljubljane je povsem znano število ekip oziroma udeležencev za to množično tradicionalno prireditev v spomin na Ljubljano v boju in revoluciji. Udeležba je presegla vsa pričakovanja. To je ponoven dokaz, da si ta prireditev čedalje bolj utira pot tudi med najmlajšo generacijo.

Prav ta širok odmev še bolj spodbuja prireditelja ZZB NOV okraja Ljubljana, da bi dal spominski prireditvi popolnejšo vsebino, že zdaj, pozlasti pa ob pohodu 1965 — ob dvajsetletnici osvoboditve Ljubljane. Temu primerno bo prireditveni odbor tudi nekoliko spremenil naziv, saj sedanji ne izraža in ne zajema vsega bistva in pomena borbene Ljubljane v NOB in revoluciji.

Slovesnosti letošnjega pohoda se bodo začele že jutri s slavnostno sejo predsedstva ZZB NOV okraja Ljubljana v počastitev dneva osvoboditve našega mesta. Po seji bo v prostorih razstavne dvorane magistrata otvoritev razstave natečajnih del za ureditev spomeniškega kompleksa padlih borcev in talcev na Žalah.

V nedeljo bo ob 5. uri zjutraj budnica po Celovški, Zaloški, Dolenjski, Tržaški in Titovi cesti naznanila veliko manifestacijo. Takrat bodo na nogah že tudi tisoči udeležencev pohoda. Od sedme ure naprej bodo startali udeleženci tekmovalnega pohoda (25 km za moške in 15 km za ženske), od 7,15 naprej pa bo start udeležencev manifestativnega pohoda. Start bo kot običajno v Tolstojevi ulici, cilj pa na Trgu revolucije. Prve tekmovalke pričakujejo na cilju že nekaj minut po 8. uri, prve tekmovalce pa od 8.45 naprej. Približno ob 9. uri bodo startale srednješolske in vajenske štafete izpred grobnice narodnih herojev ob poslopju ljudske skupščine, ob 9,30 pa je pričakovati prihod partizanskih kurirjev TV postaj. Partizanski kurirji iz Štajerske, Gorenjske, Dolenjske, Notranjske in Koroške se bodo udeležili skupnega obiska partizanskih krajev na Vojskem. Tamkaj bodo imeli niz prireditev za tamošnje prebivalstvo, ki je močno podpiralo partizanske borce in ki je dalo velik prispevek med NOB.

Od 10. do 12.30 ure bodo prihajale na cilj množice udeležencev manifestativnega pohoda.

Letošnji pohod bo zaključen s prireditvami v filharmoniji (ob 16) na kateri bosta med drugimi sodelovala pevski zbor RTV in mladinski orkester. Na tej prireditvi bodo razglasili rezultate tekmovalnega pohoda in štafet. Nagrade in plakete bo podelil najboljšim ekipam narodni heroj Franc Stadler.

Od 9. do 10. ure bo televizijski prenos s Trga revolucije.

Naši judoisti na Dunaju

Slovenski judoisti so pred dnevi gostovali na Dunaju, kjer so dosegli dve pomembni zmagi. Srečali so se z domačim klubom Nippon in tamkajšnjim policijskim klubom. Naša ekipa je v sestavi Pogačnik, Govedič, Kramar, Hauptman, Usar in Žnidaršič zmagala 9:3. Uspeh je toliko pomembnejši, ker so bili gostje v očitni tehnični premoči in so pokazali nekaj izrednih metov. Med tem gostovanjem so prejeli tudi laskavo priznanje francoskih tekmovalcev.

Mladinsko prvenstvo v dviganju uteži

Ljubljana, 8. maja. Težkoatletska zveza Slovenije je poverila letošnje mladinsko republiško prvenstvo TVD Partizanu z Ježice. tekmovanje bo 12. t. m. v domu Partizana na Ježici. Prireditelj računa, da bo na startu več ko 35 mladih dvigalcev uteži iz sedmih slovenskih klubov, in sicer TAK Ljubljane, Litostroja, partizanskih Kočevja, Novega mesta in Ježice, društev iz Velenja, Celja — mesta.

Vsi tisti tekmovalci, ki bodo na prvenstvu izpolnili določeno normo, bodo lahko nastopili še na državnem prvenstvu, ki bo 24. in 25. t. m. H.

Razstava naših zaščitenih rastlin

Ljubitelje narave opozarjamo na razstavo naše zaščitene flore v dvorani Nebotičnika, Kidričeva 5. Razstava bo odprta še nekaj dni. Priredil jo je Prirodoslovni muzej, uredil kustos Tone Wraber.

Razstava lepo prikazuje bogastvo našega rastlinskega sveta in je pomemben prispevek k naši prirodoslovni prosveti, vključuje pa se tudi v prizadevanja za varstvo narave, propagando za lepote naše domovine, obenem pa opozarja na specifičnost slovenskega rastlinskega sveta.

Po domačih krajih

Beograd. — Pred dnevi je bil pri nas sekretar tehnične komisije mednarodne gimnastične federacije Arthur Gander, ki je pregledal orodja za evropski pokal, ki bo 6. in 7. julija v Beogradu. Gost se je o »Elanovih« orodjih izrazil zelo pohvalno in poudaril, da so leta najboljša kar so jih doslej uporabljali na mednarodnih tekmovanjih.

Hrastnik — Šahovska sekcija Svoboda II se je udeležila šahovskega festivala v Crikvenici, kjer je nastopilo 42 ekip v treh skupinah. V drugi skupini je med 16 udeleženci zmagala Svoboda II s 14,5 točke pred Torpedom (Reka) 14, Novsko 13, Zadrom 12 točk itd.

Grosuplje — V VII. kolu dolenjske rokometne lige so bili doseženi tile rezultati: Grosuplje : Stična 17:9, Kočevje : Šentvid 23:15, Dobrepolje : Ribnica 34:24. Vodi Dobrepolje z 12 točkami pred Grosupljem 12 itd.

Loka — Pred dnevi je bila tukaj manjša slovesnost, na kateri je znani telesnovzgojni delavec Franc Pučko prejel za 30-letno aktivno sodelovanje v odbojki zasluženo priznanje. Vzgojil je vrsto mladih in dobrih odbojkarjev.

Osijek, 8. maja. Moška in ženska reprezentanca Jugoslavije, ki bo sodelovala na mednarodnem turnirju, je prispela v Osijek. Turnir, na katerem bodo igrale še reprezentance Bolgarije in Jugoslavije. V moški vrsti Jugoslavije je tudi Urnaut z Raven, v ženski pa Hledetova, članica mariborskega Branika.

Novo na tujem

Graz. — Na mednarodnem konjeniškem tekmovanju v Wiedenerju se v rejetnem jahanju znagali Avstrijci s 96 točkami pred Zahodnimi Nemci, Italijani in Jugoslovani, ki so zbrali po 55 točk. Plasma je odločil boljši čas.

Ottawa. — Znani ameriški boksar srednje kategorije Ray Robinson je proslavil 43. rojstni dan z zmago nad Alžircem Rolbneom. Robinson je prikazal v treh rundah ne samo izredno tehnično znanje, temveč tudi odlično kondicijo.

Budimpešta. — Madžarski dvigalec uteži Vörös je zboljšal svetovni rekord v srednji kategoriji za 5 kg. Dvignil je 475 kg.

Sydney — Eden nadaljnjih poskusov bodočega svetovnega rekorderja na vožnji z dirkalnim avtomobilom Donalda Campbella na slani progi po jezeru Eyre v Južni Avstraliji se je končal z okvaro. »Bluebird«, ki ga je Campbell gnal komaj s tretjino maksimalne hitrosti, je kazal svarilni signal, da v električni napravi nekaj ni v redu. Voznik je zasilno zavrl, zaradi česar ga je odneslo kakih 140 metrov vstran od dirkalne proge in se ustavil v pesku. Pravijo, da gre samo za manj pomembno poškodbo. —

Anglija : Brazilija 1:1

London, 8. maja. Na stadionu Wembley sta pred 90.000 gledalci nogometni reprezentanci Brazilije in Anglije igrali neodl. 1:1 (1:0). Gola sta dala: Pepe v 18. min. za goste, za domače pa Douglas v 85. min. Sodil je Nizozemec Horn.

Brazilci se bodo v nedeljo srečali z Italijani.

Novi proizvodi v hladilstvu iz LTH

Škofjeloška tovarna hladilnikov je imela v prvi tretjini leta ugodno realizacijo

Loške tovarne hladilnikov, ki so se razvile po združitvi nekdanjega Strojnega podjetja in Motorja, v svoji proizvodnji prehajajo vse bolj na hladilno opremo in hladilne naprave. V letošnjem bruto proizvodu, ki so ga planirali v višini 3,5 milijarde dinarjev, odpade na hladilstvo že 70 odstotkov.

Precejšna pridobitev za povečanje proizvodnje hladilnih naprav so novi tovarniški prostori na Trati. V njih so prav sedaj v proizvodnji nekateri novi izdelki, ki so jih pripravili za letošnjo sezono. Novost je konservator za globoko zmrzovanje, kjer je temperatura do -22° C in služi za shranjevanje živil; konservator za prodajo »lučk«, dalje mali sladoledni aparat ter nove vitrine za samopostrežne trgovine. Pravkar so končali nov prototip posebne zaprte namizne vitrine, ki je namenjena predvsem manjšim lokalom.

V večjem obsegu bodo letos proizvajali klimatske naprave za hlajenje, prečiščevanje, vlaženje in sušenje zraka v zaprtih prostorih. Doslej so te naprave že izdelovali za kabine litostrojevih žerjavov in po naročilu za kino dvorane. Pomembna novost bodo letos aluminijasti izparilci, ki so jih doslej uvažali. Uporabljali jih bodo pri svojih hladilnih napravah, proizvajali pa jih bodo tudi za druge tovarne hladilnih naprav. Kot prvi v Jugoslaviji bodo pričeli s proizvodnjo polzaprtih kompresorjev za hladilne naprave.

Konstruktorji vseh teh novosti so v zavodu za hladilno tehniko, ki ga imajo v podjetju. Poleg zavoda pa imajo v LTH še projektivni biro. Ta se ne ukvarja s serijsko proizvodnjo, ampak le s izdelki po naročilu. Ti sicer predstavljajo manjši delež, vendar pa se naročila iz vse države kar vrstijo. Letos so sklenili tudi pogodbo za opremo nekaterih ladijskih prostorov. V ta namen so pri svojem projektivnem biroju osnovali posebno skupino za ladjedelništvo.

Kljub vse večjemu poudarku hladilstvu pa obrata za proizvodnjo elektromotorjev in gasilske opreme ne bodo opustili. V njem namreč izdelujejo elektromotorje, ki jih potrebujejo v lastni proizvodnji hladilnih naprav, medtem ko so livarski izdelki pomemben izvozni proizvod.

Po slabem startu v začetku leta se je proizvodnja v zadnjih dveh mesecih povečala na predviden obseg. Zaradi izpada v prvih dveh mesecih pa kumulativno še vedno močno zaostajajo za planom. V prvi tretjini leta znaša vrednost proizvodnje 1024 milijonov dinarjev, kar je 28 odstotkov letnega plana.

Zelo ugodna pa je v tem času realizacija. Ta je celo višja od same proizvodnje. V prvih štirih mesecih letošnjega leta so prodali za 1159 milijonov svojih izdelkov, kar je 35 odstotkov letnega plana. Realizacija se je od januarja do aprila, ki je bil s 412 milijoni doslej najuspešnejši mesec, stalno dvigala. Zaloge iz lanskega leta so povsem izginile, pravijo pa, da bi lahko prodali še več, kot so imeli na skladiščih. Sezonski značaj izdelkov je namreč v industriji hladilstva močan, zato bodo morali tudi v prihodnje proizvajati kljub kopičenju zalog, le-te pa bodo do prihodnje poletne sezone povsem izginile. *L. Stružnik*

KP BARJE
obrat JESENKOVO
Ljubljana, Cesta na Loko 4
sprejme
nekvalificirane delavke
za sezonska dela v vrtnarstvu.
Osnovna tarifna postavka 90 din na uro. Nastop službe takoj.
3788

Naš fotozapisek

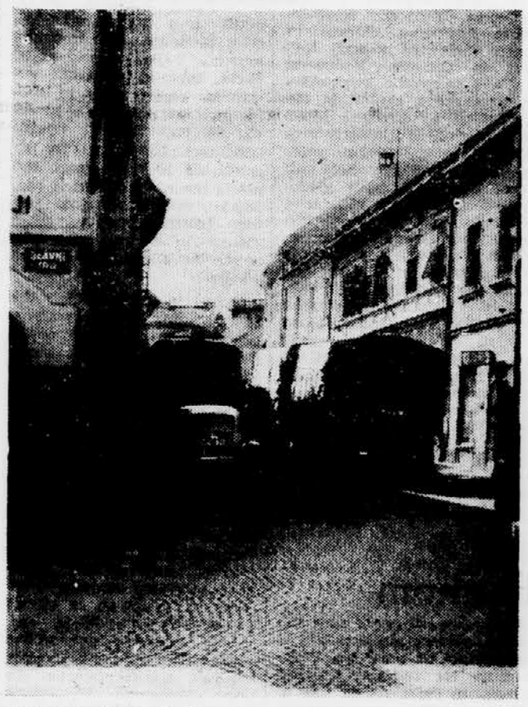

PROMETNA OVIRA — Nepregleden zavoj in ozka cesta na začetku Ceste komandanta Staneta v Novem mestu sta čedalje večja prometna ovira. Ko se je te dni prav v tem tesnem prehodu ustavil tovornjak s prikolico, je bil promet skoraj onemogočen. Čimprej bo treba misliti na odstranitev vsaj dela Goleževe in sosednje hiše, ki stiskata cesto in zapirata razgled. Foto: P. Romanič

Jugoslavija : Peru

Prvi nastop naših košarkarjev v Braziliji

Rio de Janeiro, 8. maja. Danes so izžrebali pare po kvalifikacijskih skupinah za tekmovanje, ki se začne v nedeljo, 12. t. m.

Skupina A: ZDA : Mehika, Italija : Argentina; 13. t. m.: ZDA : Argentina, Italija : Mehika; 14. t. m.: Argentina : Mehika, Italija : ZDA.

Skupina B: Urugvaj : Francija, SZ : Kanada, 13. t. m.: Urugvaj : Kanada, SZ : Francija; 14 t. m.: Kanada : Francija, SZ : Urugvaj,

Skupina C: Jugoslavija : Peru, Portoriko : Japonska; 13. t. m.: Portoriko : Peru, Jugoslavija : Japonska; 14. t. m.: Peru : Japonska, Jugoslavija : Portoriko.

Po dve najboljše plasirani ekipi iz vsake skupine pojdeta z organizatorjem Brazilijo v finale, kjer se bodo srečale vsaka z vsako, in sicer v Riu de Janeiru od 16. t. m. dalje. Ostale tekme v tolažilni skupini pa bodo v mestu Petropolis.

Slovesna otvoritev šampionata bo 10. t. m.

Udeleženci, ki so že prispeli v Rio, so sinoči že imeli prvi trening. Zanimivo je, da je ekipa Portorika na tekmi za trening zelo dobro igrala z reprezentanco SZ, saj se je prvi polčas končal z rezultatom 34:33 v korist Portorika, končnega rezultata pa niso sporočili.

Okrajno prvenstvo v Kočevju

Povprečni rezultati kegljavk

Pred dnevi je bilo v Kočevju žensko okrajno prvenstvo posameznic, na katerem je sodelovalo 23 članic Gradiš. Ljubljane, Slovana iz Ljubljane ter Kočevja. Čeprav so nastopale nekatere reprezentantke, kot Erjavčeva in Klemenčičeva, rezultati niso zadovoljivi, saj nobena izmed tekmovalk ni dosegla rezultata nad 400 kegljev. Vzrok temu so bržkone zelo trde steze, na katerih se igralke iz Ljubljane niso znašle.

Tekmovanje je organiziral zelo solidno domači KK Kočevje. Vsaka igralka je nastopila na 2 x 100 lučajev, najboljših 15 si je priborilo pravico nastopa na republiškem prvenstvu, ki bo 18. in 19. maja prav tako v Kočevju.

Rezultati: **Erjavec** 762 (369, 393), **Tome** (obe Grad) 761 (393, 368), **Janša** (Lj) 741, **Sonnenwald** (Gr) 736, **Knez** (Lj) 731, **Potočnik** (Koč) 720, **Klemenčič** (Gr) 711, **Andoljšek** (Koč) 681, **Remc** (Gr) 678, **Pavlin** (Lj) 675, **Šercer** (Koč) 670, **Strekelj** (Slov) 662, **Rus** 660, **Bergant** (obe Gr) 658, **Satler** (Lj) 655 itd.

Pri vrstah je na 3 x 100 lučajev zmagal Rog s 1249 keglji pred Proletarcem z 1178, pri mladincih posamezno na 200 lučajev pa je postal okrajni prvak Dremelj (Obrt) z 862 keglji. Nadaljnji vrsti red: Žunk (Part. Tr.) 846, Glušič 808, Cestnik (oba Prolet) 808, Skorjanc (Rog) 799, Planinc (Rud. Tr) 796, Kozmus (Prol.) 747.

Na novem dvosteznem kegljišču v hidroelektrarni Medvode bodo imeli okrajno prvenstvo v soboto in nedeljo starejši člani, stari nad 55 let. Prijavilo se je 24 posameznikov in 6 tročlanskih vrst. T. B.

Skromna udeležba na mladinskem prvenstvu

Ljubljana, 8. maja. — aN kegljišču Slovana je bilo v soboto in včeraj okrajno mladinsko prvenstvo, ki je zadovoljilo glede na solidne rezultate, nikakor pa ne glede udeležbe. Prijavljene so bile namreč samo štiri vrste, vendar je v zadnjem trenutku odpovedal udeležbo trboveljski Partizan zaradi bolezni enega tekmovalca, Domžale pa iz neznanih razlogov niso poslale niti ekipe in ne posameznikov. Med posamezniki je namesto 13 nastopilo le 7 igralcev. To kaže, da klubi v dosedanjem ljubljanskem okraju vse premalo skrbijo za razvoj kegljanja med mladino.

»Tek zmage«

Občinska zveza za telesno kulturo v Litiji prireja 14. t. m. ob 16 v Litiji »Tek zmage«. Pravico udeležbe imajo vsi člani atletskih klubov, Partizana, dijaki in ostali.

Prijave je treba poslati na naslov: Občinska zveza za telesno kulturo, Litija, Ponoviška 14, in sicer do ponedeljka, 13. t. m.

Fafangel prvi na regati

Koper, 8. maja. V tržaškem zalivu se je začela mednarodna regata za jadrnice »Zvezda«. Sodeluje 50 tekmovalcev iz devetih evropskih držav, med njimi pet iz Kopra, Reke in Splita.

V dopoldanski prvi regati je osvojil prvo mesto Koprčan Fafangel na jadrnici »Cha cha III« pred Splitčanom Marušićem.

Dvigalci za »Donavski pokal«

Ljubljana, 8. maja Po izbirnem tekmovanju je Zveza za dviganje uteži Jugoslavije določila reprezentanco, ki bo od 24. do 27. maja sodelovala v Sofiji na tekmovanju za »Donavski pokal«. V reprezentanci, ki se bo do 13. maja pripravljala v Ljubljani, so: Dečman in Rozman (oba Ljubljana), Kraljević in Avljaš (Bosna), Kovačević in Bakarac (Slavonija) ter Maletić (Partizan).

Tokio — V finalu azijske cone za Davisov pokal je Indija premagala Japonsko 3:2.

Miro Cerar v Varšavi

Letošnji mednarodni telovadni turnir v Varšavi je bil že šesti te vrste. To pot je bila udeležba zelo številna in konkurenca izenačena. Sodelovalo je 24 tekmovalcev iz 10 držav, in sicer po dva Japonca, Finca, vzhodna Nemca, Madžara, Romuna in Čeha ter po en Norvežan, Italijan in Jugoslovan in slednjič devet Poljakov. Tekmovanje je trajalo dva dni. Dvorana lahko sprejme do 3000 gledalcev, tokrat pa jih je bilo do polovice manj, ker je nastop prenašala televizija.

V moški konkurenci je bilo tekmovanje že prvi dan zelo zanimivo. Po prvih treh orodjih na bradlji, krogih in preskoku je dosegel največ točk Rokosa (P) 28,95, drugi Mitsukuri (J) 28,45, tretji Cerar 28,40, četrti Janowicz (P) 28,35, itd. Šele na 12. mestu je bil Carminucci (It.). Rokosa je imel težke vaje in jih je zanesljivo izvedel, kar velja tudi za Mitsukurija. Drugi kandidati za najvišja mesta pa so izgubili desetinke zaradi nezanesljivosti pri izvedbi posameznih elementov. To se je zgodilo na bradlji ravno Cerarju, Carminucciju in Abeju. Slednjega je pri seskoku zaneslo in se je komaj še z roko zadržal ob lestvini bradlje. Carminucci je naredil dve večji napaki in se uvrstil s sorazmerno visoko oceno (8,85) šele na 12. mesto. Cerar je prvi del vaje odtelovadil prav dobro, tako da je kazalo na najbolje. V drugem delu pa je storil napako, zaradi katere je moral vajo za dva elementa skrajšati. Na krogih je izvajal spremenjeno in oteženo vajo, vse srečno do skoka, kjer je zaradi nezanesljivega doskoka izgubil dragocene desetinke. Z oceno 9,55 na bradlji, 9,45 na krogih in 9.40 v preskoku se je plasiral na tretje mesto. Po prvem dnevu so bile ocene naslednje: Rokosa 9,7, 9,7, 9,55, Mitsukuri 9,5, 9,5, 9,45, Cerar (že omenjene), Jankowicz 9,45 9,5 9,4 itd.

Drugi dan pa se je vrstni red spremenil, ocene najboljših so bile take: 1. Mitsukuri 57,35 (drog 9,6, parter 9,7) :. Cerar 57,00 (9,6, 9,5, 9,5), 3. Rokosa 56,90 (9,6, 8,75, 9,5), 4. Abe 56, 75 (9,6, 9,35, 9,55), 5. Jankowicz itd. Rokosi se je ponesrečila vaja na konju, manjši spodrsljaj pa se je primeril tudi Cerarju enako na konju, in sicer v sredini vaje. Tudi drugim najboljšim sreča ni bila preveč naklonjena. Tako je bil Carminucci po »zasluženi« spotikljaju prvega dne šele deseti, čeprav je sicer delal zelo lepo. Njegova skupna ocena je bila 55,20. 20-letni vzhodni Nemec Koste je obdržal šesto mesto z oceno 55,9, njegov 23-letni rojak Füille pa je zdrknil na 12. mesto s skupno oceno 55,00. Sedmi je bil z 55,65 Madžar Csany, ki so ga šteli med favorite. Tudi temu je spodnesel boljši plasma spodrsljaj na bradlji 8,7. Pri prosti vaji je bil Cerar z oceno 9,5 komaj četrti, saj so vsi tekmovalci (razen dveh) imeli ocene nad 9 točk, dva pa 8,8 in 8,6. Na turnirju so mnoge nacije preizkušale tekmovalce in si tako olajšale izbiro kandidatov za evropsko prvenstvo. Glede ocenjevanja se ni pritoževati, bilo je objektivno in tudi organizacija tekmovanja, ki je terjala veliko stroškov, je bila dobra.

V ženski konkurenci je tekmovalo 16 tekmovalk iz petih držav — po dve Romunki, Madžarki, Čehinji ter vzhodni Nemki in 9 Poljakinj. Po prvem dnevu tekmovanja je vodila 18-letna Radochla iz NDR z 19.233 pred Wallovo (prej Kotovo) iz Poljske z 19,100 in tretjo Poljakinjo Evstahijewicz 18,966. Vzhodnonemška prvakinja Füstova se je plasirala na 5. mesto zaradi napake na gredi. Dan nato sta bila na sporedu parter in bradlja, vrstni red pa je bil drugačen: prvo mesto je zasedla Walla (P) 38,50, 2 Radochla (NDR) 38,399, 3. Füst (NDR) 38,066 4. Evstahijewicz (P) itd. Najboljša Madžarka Makrai je bila deveta, Romunki sta se uvrstili na zadnje mesto, najboljša Čehinja Krejcijova pa na 7. mesto. ČSSR je bila zastopana z mlajšimi tekmovalkami (15 ali 16 let), ki sta zelo ugajali in se izkazali zlasti pri preskoku in v parterju.

KOČEVJE

Avtomatska centrala s 500 priključki

V torek je bila zadnja seja občinskega ljudskega odbora Kočevje. Glede na število je bila 34. v mandatni dobi sedanjega ljudskega odbora.

Na skupni seji obeh zborov so sprejeli predlog podjetja za PTT promet iz Ljubljane, po katerem bodo občine na območju tega podjetja s krediti iz svojih investicijskih sredstev pomagale razširiti in avtomatizirati PTT mrežo. Kočevska občina bo dala blizu 9 milijonov, vse občine skupaj pa 350 milijonov dinarjev.

Rekonstrukcija PTT mreže je še posebno važna za Kočevje, ker je telefonska mreža preobremenjena in je treba čakati po več ur na medkrajevno zvezo. V novem poštnem poslopju, ki je že pod streho, bodo montirali avtomatsko centralo s 500 priključki. Iz Kočevja bo mogoče vse kraje, ki imajo avtomatično telefonsko mrežo, klicati brez posredovanja telefonske centrale.

Odborniki so dali potrditev sklepu delavskega sveta podjetja Elektro, da se to priključi novo ustanovljenemu podjetju za distribucijo električne energije, ki bo poslovalo za območje vse Slovenije.

Na zadnji seji je ljudski odbor sprejel še odlok o ustanovitvi občinskega gasilskega sklada, odlok o stopnji občinske doklade na dohodke iz kmetijstva, obrti in samostojnih poklicev.

Na predlog delavskega sveta podjetja Itas je ljudski odbor razrešil dolžnosti sedanjega direktorja Antona Čuka in imenoval za vršilca dolžnosti direktorja Staneta Ocepka, dosedanjega načelnika oddelka za gospodarstvo in komunalne zadeve pri ObLO. Ker odhaja sedanji direktor gradbenega podjetja »Zidar« ing. Lojze Blenkuš na novo službeno dolžnost, je ljudski odbor imenoval Franca Bojca za novega direktorja. Za direktorja sta bila še imenovana sedanji vršilec dolžnosti ing. Savo Vovk na kmetijsko gozdarskem posestvu in Roman Rojč za direktorja podjetja »Komunala«. Za vršilca dolžnosti načelnika oddelka za gospodarstvo in komunalne zadeve pri ObLO pa je ljudski odbor imenoval pravnika Jožeta Benčino.

Po seji so si odborniki ogledali novo kemično tovarno, v hotelu »Pugled« pa so jim pripravili skupno kosilo. *Mc*

VSAK ČAS
VAS RAZVEDRI
TT

Iz včerajšnje tretje izdaje

LJUBLJANA — V pivovarni Union proizvedejo več kot 180.000 hl piva na leto ali 950 hl na dan. Po Sloveniji kroži več kot 2 milijona steklenic piva. Liter piva v sodih velja v pivovarni 60 din, v steklenicah pa je pivo Triglav 46, Tivoli (3 dcl) 42, Export ležak 52, Ljubljanski ležak 80 in temno pivo Bok 57 dinarjev. Julija bo pivovarna dobila iz ZDA nov, moderen stroj za polnjenje piva, s katerim bodo napolnili 16.000 steklenic na uro. Potemtakem piva brškone poleti ne bo primanjkovalo.

Letališče v Polju, ki so ga uporabljali tudi športni letalci, je postalo pretesno, razširiti pa ga ni mogoče, ker je ta predel namenjen za industrijo. Tudi novo civilno letališče v Brnikih ne bo moglo sprejeti športnih letalcev. Za športno letališče je bilo več predlogov, med drugim Sorško polje v bližini Jeperce pri Medvodah. Po najnovejših podatkih pa tudi ta teren ne ustreza, ker je preblizu letališča v Brnikih.

Podhod pri Drami na Titovi cesti že gradijo, medtem ko bodo začeli graditi podhod na Trgu revolucije šele tedaj, ko bodo poglobili temelje pri poslopju, kjer je sedaj poslovalnica Državne založbe. Danes bo začelo podjetje Slovenija ceste že graditi cestišče na začetku Erjavčeve ceste in Gorjupove ulice.

Iz današnje prve izdaje

MURSKA SOBOTA — Za čas pred 14. majem in ponjem, ko bo Pomurje slavnostno sprejelo v Ivanjkovcih pri Ljutomeru štafeto mladosti, je mladina vseh štirih pomurskih komun pripravila bogat program športnih in kulturnih prireditev. Tako vsebuje osrednji program od 9. do 26. maja veliko meddomsko tekmovanje soboške, celjske, novomeške in kranjske dijaške mladine, ki se bo 12. maja v Soboti pomerila v športnih tekmovanjih, kulturnih nastopih itd.

MARIBOR — Po stagnaciji gostinskega in turističnega prometa v minulih dveh letih predvidevajo letos v Mariboru močnejši porast gostinskih storitev. Prvi meseci so ta predvidevanja že potrdili. K povečanju tujskega prometa bo prispeval tudi novi hotel Slavija z zmogljivostjo 242 postelj in 310 sedežev v restavraciji. Odprli ga bodo sredi glavne turistične sezone.

ČRNA NA KOROŠKEM — Tudi letos bo turistično društvo organiziralo tradicionalni turistični teden. Verjetno bodo med drugim spet igrali »Koroško ohceta«, nekateri pa se zavzemajo za uprizoritev Prežihovih Pernjakov.

CEZANJEVCI — Pri Ribičevem mlinu, kjer so Nemci ustrelili pred 19 leti 25 talcev, je bila minulo nedeljo komemoracija, ki so se je udeležili številni prebivalci iz celotne Ljutomerske občine.

OBNAVLJANJE STAREGA POSLOPJA — Zunanja obnova kostanjeviškega gradu bo letos, kaže, končana. Sedaj obnavljajo zadnji porušeni del ob vhodu v grad. Ta del je namenjen kulturi, ob njem ima prostor mednarodni simpozij kiparjev, po katerem je Kostanjevica postala znana tudi v zunanjem svetu. — Na sliki: zadnji porušeni del bo letos obnovljen do strehe. Potem bodo potrebna še notranja restavracijska dela. Foto: P. Romanič

NOVA GORICA

Dva tisoč nosilcev štafetne palice

Pripadniki društev Partizan, člani športnih društev in klubov, planinci, taborniki in gasilci ter druga mladina bodo letos množično sodelovali v štafeti mladosti. Po dosedanjih pripravah sodeč bo v štafeti mladosti samo v goriški občini sodelovalo blizu 2000 mladincev in pionirjev.

Goriška mladina bo sodelovala v zvezni štafeti na odseku od Štanjela do Tolmina. Po prvotnem načrtu je bilo predvideno, da bi štafeta potovala iz Štanjela skozi Branico po Spodnjevipavski dolini. Zaradi modernizacije ceste Dornberk-Štanjel pa bodo štafeto preusmerili iz Štanjela skozi Gornjo Vipavsko dolino in skozi Manče, Vipavo, Ajdovščino, Črniče in Šempas proti Novi Gorici. Ker je nova pot za približno 25 km daljša, bodo morali nosilci štafetne palice pohiteti, saj bodo morali v dobrih treh urah preteči skoraj 100 km dolgo pot.

Slavnostni miting bo na predvečer pred zgradbo občinskega ljudskega odbora v Novi Gorici, kjer bo sprejem lokalnih štafet. Naslednje jutro bodo izročili pozdravna pisma zvezni štafeti, ki ji bodo pripravili prisrčen sprejem. —*jp*

Predvolilna kronika

V občini Nova Gorica, ki ima 46.343 prebivalcev, bodo volili po enega odbornika v občinsko skupščino na vsakih 1232 prebivalcev. Po oceni političnega štaba pri občinskem odboru SZDL so bili zbori volivcev povsod dobro obiskani. Zlasti je bila velika udeležba na zborih v delovnih organizacijah. Sedaj, ko so ti zbori skorajda zaključeni, se je izoblikovala približna slika bodoče občinske skupščine. Volivci so izbirali kandidate za skupščino iz vrst delavcev in delovne inteligence, žensk in mladine. V bodoči občinski skupščini, ki bo imela 76 odbornikov, bo zato, kot kaže, več kot 30 odst. delavcev in prav toliko odstotkov žensk. Povprečna starost odbornikov bo od 32 do 33 let.

* —jp

V Ljutomeru se je v torek sestala občinska politična komisija za pripravo bližnjih volitev. Na seji so ocenili dosedanje politične priprave in izvedbo zborov volivcev; pogovorili so se tudi o prihodnjih nalogah. Po zadnjih podatkih in ocenah so bile priprave dobre. V ljutomerski občini so v torek tudi zaključili zbore volivcev. V občini bo kandidiralo skupno 50 odbornikov, od teh je 20 odstotkov žensk in 16 odstotkov mladincev. Povprečna starost kandidatov je 33 let. Od kandidatov je 9 kmetov zadružnikov, 9 delavcev iz neposredne proizvodnje, ostali pa so iz vrst delovne inteligence; med njimi ima pet kandidatov visokošolsko, sedemnajst pa srednješolsko izobrazbo. Danes bo razširjena seja občinskega odbora SZDL, na kateri bo govora o volitvah. — Na nedavnem zboru volivcev delovnih ljudi kmetijske skupine so v razpravi posvetili posebno skrb vprašanjem sodelovanja kmetovalcev s kmetijsko zadrugo. Kljub temu, da je po dveh letih skoraj dvakrat več kooperantov, kmetijska zadruga še zmerom nima ustreznega programa za sodelovanje. Kmetovalce so najbolj prizadele pomanjkljive strojne usluge zadruge. Na drugi strani pa so člani ljutomerske KZ ugotovili, da imajo zasebni kmetovalci premalo posluha za izvajanje programa arondacij.

F. M.

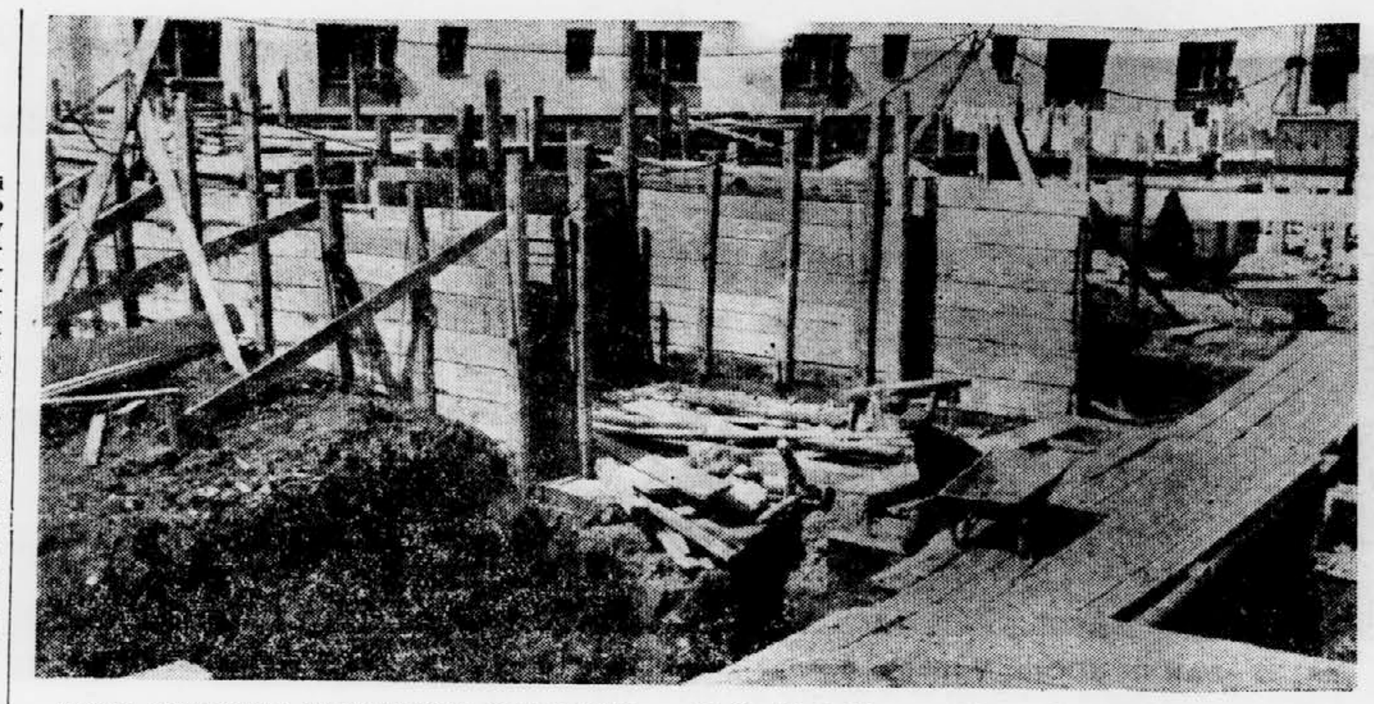

NOVA VZGOJNO VARSTVENA USTANOVA — V Škofji Loki so začeli graditi tako stavbo za 120 otrok. Pravijo, da bo dograjena v oktobru letos. Sedanji prostori v dijaškem domu so pretesni za otroke v Škofji Loki. Foto: V. Rozman

Novi proizvodi v hladilstvu iz LTH

Škofjeloška tovarna hladilnikov je imela v prvi tretjini leta ugodno realizacijo

Loške tovarne hladilnikov, ki so se razvile po združitvi nekdanjega Strojnega podjetja in Motorja, v svoji proizvodnji prehajajo vse bolj na hladilno opremo in hladilne naprave. V letošnjem bruto proizvodu, ki so ga planirali v višini 3.5 milijarde dinarjev, odpade na hladilstvo že 70 odstotkov.

Precejšna pridobitev za povečanje proizvodnje hladilnih naprav so novi tovarniški prostori na Trati. V njih so prav sedaj v proizvodnji nekateri novi izdelki, ki so jih pripravili za letošnjo sezono. Novost je konservator za globoko zmrzovanje, kjer je temperatura do -22° C in služi za shranjevanje živil; konservator za prodajo »lučk«, dalje mali sladoledni aparat ter »[illegible]ve vitrine za samopostrežne trgovine. Pravkar so končali nov prototip posebne zaprte namizne vitrine, ki je namenjena predvsem manjšim lokalom.

V večjem obsegu bodo letos proizvajali klimatske naprave za blajenje, prečiščevanje, vlaženje in sušenje zraka v zaprtih prostorih. Doslej so te naprave že izdelovali za kabine litostrojevih žerjavov in po naročilu za kino dvorane. Pomembna novost bodo letos aluminijasti izparilci, ki so jih doslej uvažali. Uporabljali jih bodo pri svojih hladilnih napravah, proizvajali pa jih bodo tudi za druge tovarne hladilnih naprav. Kot prvi v Jugoslaviji bodo pričeli s proizvodnjo polzaprtih kompresorjev za hladilne naprave.

Konstruktorji vseh teh novosti so v zavodu za hladilno tehniko, ki ga imajo v podjetju. Poleg zavoda pa imajo v LTH še projektivni biro. Ta se ne ukvarja s serijsko proizvodnjo, ampak le s izdelki po naročilu. Ti sicer predstavljajo manjši delež, vendar pa se naročila iz vse države kar vrstijo. Letos so sklenili tudi pogodbo za opremo nekaterih ladijskih prostorov. V ta namen so pri svojem projektivnem biroju osnovali posebno skupino za ladjedelništvo.

Kljub vse večjemu poudarku hladilstvu pa obrata za proizvodnjo elektromotorjev in gasilske opreme ne bodo opustili. V njem namreč izdelujejo elektromotorje, ki jih potrebujejo v lastni proizvodnji hladilnih naprav, medtem ko so livarski izdelki pomemben izvozni proizvod.

Po slabem startu v začetku leta se je proizvodnja v zadnjih dveh mesecih povečala na predviden obseg. Zaradi izpada v prvih dveh mesecih pa kumulativno še vedno močno zaostajajo za planom. V prvi tretjini leta znaša vrednost proizvodnje 1024 milijonov dinarjev, kar je 28 odstotkov letnega plana.

Zelo ugodna pa je v tem času realizacija. Ta je celo višja od same proizvodnje. V prvih štirih mesecih letošnjega leta so prodali za 1159 milijonov svojih izdelkov, kar je 35 odstotkov letnega plana. Realizacija se je od januarja do aprila, ki je bil s 412 milijoni doslej najuspešnejši mesec, stalno dvigala. Zaloge iz lanskega leta so povsem izginile, pravijo pa, da bi lahko prodali še več, kot so imeli na skladiščih. Sezonski značaj izdelkov je namreč v industriji hladilstva močan, zato bodo morali tudi v prihodnje proizvajati kljub kopičenju zalog, le-te pa bodo do prihodnje poletne sezone povsem izginile.

L. Stružnik

Simbioza mozaika in »juke boxa«

Pred leti, ko so preurejali gostinsko podjetje »Daj — dam«, so okrog deset kvadratnih metrov stene namenili tudi raznobarvnemu mozaik. Mozaik so vzidali in stoji še danes, obiskovalcem pa pade najprej v oči. Ne bi se spuščal v razglabljanja, kolikšna je njegova umetniška vrednost, vendar mislim, da je lokalu »Daj — dam« brez dvoma v okras. Vsaj v okras mu je bil! Zakaj »bil«?

Najprej so »prijazni« gostje začeli izbijati kamenček za kamenčkom, tako da danes razen lepih barv mozaik krasijo vrste manjših ali večjih lukenj. Za drugo »funkcionalno« okrasitev mozaika pa je poskrbela uprava gostišča, ki je potem, ko so tudi pri nas prišli v modo »juke boxi«, postavila primerek tovrstne zabave točno pred mozaik. Sam glasbeni avtomat sicer ne zavzema mnogo prostora, saj zakriva kvečjemu dober kvadratni meter mozaika, zato pa ostalo polovico zakrijejo poslušalci, ki ob vsaki uri, ko je lokal odprt, v gručah poslušajo njihovim ušesom mile viže.

Sicer pa je uprava podjetja nekoliko tudi zaščitila mozaik in to tako, da »juke box« proizvaja le tako močne zvoke, da morajo poslušalci počepniti, in prisloniti uho na zvočnik, ki je na nižjem delu aparata, če hočejo vsaj delno ujeti prepevanje in muziciranje s plošč. Tako mozaik pride spet bolj do veljave, hkrati pa pretiho igranje glasbenega avtomata prisili razmršene ljubitelje popevk, da vsaj včasih pripognejo koleno.

B. S.

JUTRANJIK DELO
IZHAJA
VSE DNI V TEDNU

KP BARJE
obrat JESENKOVO
Ljubljana, Cesta na Loko 4
sprejme
nekvalificirane delavke
za sezonska dela v vrtnarstvu.
Osnovna tarifna postavka 90 din na uro. Nastop službe takoj.
3788

Tihotapčev opel-kapitän prodan na dražbi

Na javni dražbi carinarnice je mogoče marsikaj poceni kupiti

Naš dnevnik je pred časom objavil oglas, v katerem carinarnica v Ljubljani oglaša, da bo prodajala na javni dražbi 8. maja ob 8. uri v svojih prostorih na Šmartinski cesti št. 152-a dva osebna avtomobila, eno motorno kolo, moško dvokolo, več rezervnih delov za avtomobile, rabljen klavir, 54 novih nylon dežnih plaščev, 41 zapestnih ur znamke Hoba, več parov ženskih nylon nogavic, kozmetična sredstva, rabljeno obleko in še mnogo predmetov za široko in industrijsko potrošnjo.

ZANIMIVI ZGODBI OBEH AVTOMOBILOV

Najzanimivejša za največ kupcev na dražbi sta bila gotovo oba avtomobila. S prodajo obeh se je dražba pravzaprav začela in za »resne« kupce tudi kočala. Prvi, elegantni črni »opel kapitän« se je zdel kupcem morda malo predrag, čeprav so potem, ko je bil prodan vsi obžalovali, da ga niso kupili, saj je bila »borba« zanj hitro končana. Morda celo prehitro.

»Začetna cena: 800.000 din. Kdo da več?« Nekaj neodločnih kandidatov se je posvetovalo med seboj. Najodločnejši med njimi ga je med njihovim predolgim posvetom kupil za 880.000 dinarjev. Dobro je kupil. »Opel« je res lepa črna limuzina, z odlično ohranjeno notranjostjo in zunanjostjo, radiom, gretjem, in vsem ostalim, kar mora taka limuzina imeti.

Srečni kupec je poleg tega, da je dobil avtomobil, izvedel še njegovo zanimivo zgodbo.

Pred časom so naši carinski organi v »opel kapitänu«, ki ga je vozil neki Grk, odkrili 54 nylon dežnih plaščev. Plašče so Grku zaplenili in so bili prav tako prodani na včerajšnji dražbi, avtomobil pa je moral pustiti na carinarnici, dokler ne bi plačal kazni za tihotapljenje — 400 tisoč din. Grk je odpotoval in ni bilo po njem nič več nobenega glasu.

Novi lastnik avtomobila je tako postal Ilija Konjikušič iz Ljubljane.

Pri drugem avtomobilu pa je bila »bitka« hujša. Morda zato, ker je bila njegova začetna cena zelo nizka. Pravimo začetna, saj končna, prodajna cena ni bila prav nič nizka. Kupec Jože Bojanc je moral zanj odšteti kar 499.000 din, če ga je hotel dobiti. Avtomobil, registriran v Nemčiji je bil tako poškodovan, da smo komaj ugotovili, da je to avtomobil DKW. Njegov lastnik je imel na Trojanah prometno nesrečo in tako razbit avto pustil kar na kraju nesreče, organom carinarnice pa sporočil, naj napravijo z njim, kar hočejo.

ZAPLENJENE PLAŠČE KUPIL — VELETEKSTIL

»Prodamo 54 novih nylon plaščev. Začetna cena 324.000 din. Kdo dá več?«

Kdo naj kupi 54 plaščev? Skupaj! Nihče jih toliko ne potrebuje. Če bi jih prodajali po enega, dva bi bilo kupcev kolikor hočete, tako pa... Edini ponudnik je bil predstavnik Veletekstila, ki je za plašče odštel 324.000 din, kar je 6.000 za en plašč. Poceni kajne? (Kdo ve, kakšna bo njihova cena v trgovini.

ZA URE IN ŠMINKE NI INTERESENTOV

Prodali so avtomobila, motorno kolo (za 135.000 brez »borbe«), plašče, ženske nogavice. Na vrsto je prišlo 41 zapestnih ur znamke »Hoba.« Nobenega kupca. Tudi za rezervne dele za avtomobil DKW in za Fiat 600 ni kandidatov. Na klavir znamke »Kaos«, nekoliko starejšega tipa neki kupec zavzeto igra Bacha, da bo slišal, kakšen ton ima klavir, in ga vrvež dražbe nič ne moti. Tudi on se za klavir ni navdušil. Končno so prodali moško kolo za 5200 din. Ko so prodajali šminke in kozmetična sredstva, ni bilo kupcev.

E Jurič

VSAK ČAS
VAS RAZVEDRI
TT

Iz današnje prve izdaje

MURSKA SOBOTA — Za čas pred 14. majem in po njem, ko bo Pomurje slavnostno sprejelo v Ivanjkovcih pri Ljutomeru štafeto mladosti, je mladina vseh štirih pomurskih komun pripravila bogat program športnih in kulturnih prireditev. Tako vsebuje osrednji program od 9. do 26. maja veliko meddomsko tekmovanje soboške, celjske, novomeške in kranjske dijaške mladine, ki se bo 12. maja v Soboti pomerila v športnih tekmovanjih, kulturnih nastopih itd.

MARIBOR — Po stagnaciji gostinskega in turističnega prometa v minulih dveh letih predvidevajo letos v Mariboru močnejši porast gostinskih storitev. Prvi meseci so ta predvidevanja že potrdili. K povečanju tujskega prometa bo prispeval tudi novi hotel Slavija z zmogljivostjo 242 postelj in 310 sedežev v restavraciji. Odprli ga bodo sredi glavne turistične sezone.

ČRNA NA KOROŠKEM — Tudi letos bo turistično društvo organiziralo tradicionalni turistični teden. Verjetno bodo med drugim spet igrali »Koroško ohcet«, nekateri pa se zavzemajo za uprizoritev Prežihovih Pernjakov.

CEZANJEVCI — Pri Ribičevem mlinu, kjer so Nemci ustrelili pred 19 leti 25 talcev, je bila minulo nedeljo komemoracija, ki so se je udeležili številni prebivalci iz celotne ljutomerske občine.

Iz današnje druge izdaje

KOČEVJE — Na zadnji skupni seji obeh zborov ObLO so med drugim sprejeli predlog podjetja za PTT promet iz Ljubljane, po katerem bodo občine na območju tega podjetja s krediti iz svojih investicijskih sredstev pomagale razširiti in avtomatizirati PTT mrežo. Kočevska občina bo dala blizu 9 milijonov, vse občine skupaj pa 350 milijonov dinarjev. V novem poštnem poslopju, ki je že pod streho, bodo montirali avtomatsko centralo s 500 priključki. Iz Kočevja bo mogoče vse kraje, ki imajo avtomatično telefonsko mrežo, klicati brez posredovanja telefonske centrale.

NOVA GORICA — Po dosedanjih pripravah sodeč bo v štafeti mladosti samo v goriški občini sodelovalo blizu 2.000 mladincev in pionirjev. Goriška mladina bo tekla v zvezni štafeti na odseku od Štanjela do Tolmina. Slavnostni miting bo na predvečer pred zgradbo ObLO, kjer bo sprejem lokalnih štafet.

MNOGO KUPCEV BI IMELI USLUŽBENCI CARINARNICE ZA URE — če bi jih prodajali po eno ali dve. Tako pa jim je ostalo vseh 41, saj jim ni uspelo najti kupca za vso količino. Na sliki vidite kupce na dražbi, kako si z zanimanjem ogledujejo švicarske ure. Foto: Busić

V Ljubljani včeraj danes jutri

● Tribuna o liku predsednika Tita

V okviru praznovanja dneva mladosti bo občinski komite ZMS Ljubljana-Center priredil tudi tribuno o liku predsednika Tita. Tribuna bo 23. maja. Namenjena je šolarjem v osemletkah, ki bodo ob praznovanju dneva mladosti sprejeti v mladinsko organizacijo.

J. V.

● »Vinocet« se ne bo združil s »Prehrano«

Delavski svet živilsko-predelovalne industrije »Vinocet« je na svoji seji s soglasjem delovnega kolektiva, ki je prisostvoval, sklenil, da se ne priključi k veletrgovini »Prehrana«. Kljub zavlačevanju in skorajda že dokončni formulaciji priključitve je delovni kolektiv »Vinoceta« ob navzočnosti predstavnikov »Prehrane« stal odločno na stališču, da se spričo ekonomskih pogojev in možnosti za še večjo proizvodnjo ne združi z omenjenim ljubljanskim veletrgovskim podjetjem.

iv

● Volivci: mlekarna v Vošnjakovi ulici naj ostane

Na zboru volivcev 21. volilne enote krajevne skupnosti Ajdovščina je 92 navzočih občanov sinoči soglasno zahtevalo, naj mlekarna v Vošnjakovi ulici ostane. To je bil že drugi zbor volivcev, ki se je izrekel za to odločitev. Kakor so navajali volivci v razpravi, ima omenjena mlekarna na okoli dva milijona dinarjev prometa mesečno, pri tem pa ima zaposleno eno delovno moč. Potemtakem nerentabilnost mlekarne ne bi mogla biti vzrok za ukinitev.

Poleg tega so volivci navajali, da je lokacija omenjene mlekarne zelo primerna zaradi tega, ker na tej zelo prometni točki zaposleni starši pošiljajo po mleko in kruh brez skrbi tudi svoje otroke. Kakor je znano, je občinski ljudski odbor nedavno izdal odločbo, da se omenjena mlekarna ukine in v njej uredi trgovina plastičnih mas. Volivci pa so tudi izrazili mnenje, da bi bilo nujno obstoječi lokal mlekarne preurediti, ker je higiensko precej zanemarjen.

k

● Moste-Polje: mladinska glasbena revija

Te dni so v občini Ljubljana-Moste-Polje zadnje priprave za veliko manifestacijo dosežkov mladine na področju glasbe po zadnji reviji, ki je bila pred dvema letoma. Čeprav skupine, ki jih je 24 (1500 izvajalcev), ne bodo tekmovale med seboj, ne morejo prikriti notranje napetosti ob pričakovanju srečanja, kjer bodo skušale tonom vdihniti prav toliko srčne topline, kolikor pridobljenega znanja. Otroci bodo poskušali muzicirati in svojo ljubezen do glasbe si bodo še poglobili, če jim bomo napolnili obe dvorani, v katerih bodo v nedeljo, 12. maja, nastopali. (Del teh skupin se je letos že uspešno uveljavil na okrajni reviji zveze Svobod.)

J. L.

● 250 prijav za brigade iz občine Center

Tako kot lani, se je tudi letos prijavilo za delo v brigadah zelo veliko mladink in mladincev iz občine Ljubljana-Center. V prvo izmeno bo odšlo 130 mladink in mladincev iz občine Center, v drugo 80 in v tretjo pa 50.

J. V.

● Bežigrad: urejanje nasadov

Občinski komite ZMS občine Ljubljana-Bežigrad je razpisal nagradne delovne akcije. Mnogo nasadov okrog naselij, šol, tovarn in športnih objektov je zanemarjenih. Mladina bo 19. maja s prostovoljnimi delovnimi akcijami te nasade vsaj deloma uredila, najboljši trije mladinski delovni kolektivi pa bodo nagrajeni.

J. V.

● V nedeljo prva »Ura pravljic«

Svet Svobod in prosvetnih društev občine Ljubljana-Center bo v nedeljo dopoldne v sodelovanju z Malim gledališčem priredil v prostorih Malega gledališča na Komenskega cesti prvo »Uro pravljic« v Ljubljani. Z »Uro pravljic« bo v Ljubljani gostovalo Prešernovo gledališče iz Kranja, ki je take prireditve imelo že v Kranju. Prva ljubljanska »Ura pravljic« bo imela eksperimentalni značaj. Po koncu prireditve bo razgovor vseh povabljenih udeležencev o tem, kakšne naj bi bile podobne ure, ki jih imajo namen prirejati že to jesen vsak teden tudi v Ljubljani.

E. J.

● Poslovna stavba »Astre«

Konec leta bodo na bežigrajskem živilskem trgu položili temelje za novo trgovsko hišo podjetja »Astra«. Trgovska hiša bo imela deset nadstropij. Gradnja bo končana bržkone do leta 1965, lokali v spodnjih prostorih pa bodo odprti prej.

J. V.

Množice pripravljene za VII. pohod

4935 — dokončno število prijavljenih za tradicionalno prireditev

LJUBLJANA, 8. maja. Štiri dni pred VII. partizanskim pohodom ob žici okupirane Ljubljane je povsem znano število ekip oziroma udeležencev za to množično tradicionalno prireditev v spomin na Ljubljano v boju in revoluciji. Udeležba je presegla vsa pričakovanja. To je ponoven dokaz, da si ta prireditev čedalje bolj utira pot tudi med najmlajšo generacijo.

Prav ta širok odmev še bolj spodbuja prireditelja ZZB NOV okraja Ljubljana, da bi dal spominski prireditvi popolnejšo vsebino, že zdaj, pozlasti pa ob pohodu 1965 — ob dvajsetletnici osvoboditve Ljubljane. Temu primerno bo prireditveni odbor tudi nekoliko spremenil naziv, saj sedanji ne izraža in ne zajema vsega bistva in pomena borbene Ljubljane v NOB in revoluciji.

Slovesnosti letošnjega pohoda se bodo začele že jutri s slavnostno sejo predsedstva ZZB NOV okraja Ljubljana v počastitev dneva osvoboditve našega mesta. Po seji bo v prostorih razstavne dvorane magistrata otvoritev razstave natečajnih del za ureditev spomeniškega kompleksa padlih borcev in talcev na Žalah.

V nedeljo bo ob 5. uri zjutraj budnica po Celovški, Zaloški, Dolenjski, Tržaški in Titovi cesti naznanila veliko manifestacijo. Takrat bodo na nogah že tudi tisoči udeležencev pohoda. Od sedme ure naprej bodo startali udeleženci tekmovalnega pohoda (25 km za moške in 15 km za ženske), od 7,15 naprej pa bo start udeležencev manifestativnega pohoda. Start bo kot običajno v Tolstojevi ulici, cilj pa na Trgu revolucije. Prve tekmovalke pričakujejo na cilju že nekaj minut po 8. uri, prve tekmovalce pa od 8,45 naprej. Približno ob 9. uri bodo startale srednješolske in vajenske štafete izpred grobnice narodnih herojev ob poslopju ljudske skupščine, ob 9,30 pa je pričakovati prihod partizanskih kurirjev TV postaj. Partizanski kurirji iz Štajerske, Gorenjske, Dolenjske, Notranjske in Koroške se bodo udeležili skupnega obiska partizanskih krajev na Vojskem. Tamkaj bodo imeli niz prireditev za tamošnje prebivalstvo, ki je močno podpiralo partizanske borce in ki je dalo velik prispevek med NOB.

Od 10. do 12.30 ure bodo prihajale na cilj množice udeležencev manifestativnega pohoda.

Letošnji pohod bo zaključen s prireditvami v filharmoniji (ob 16) na kateri bosta med drugimi sodelovala pevski zbor RTV in mladinski orkester. Na tej prireditvi bodo razglasili rezultate tekmovalnega pohoda in štafet. Nagrade in plakete bo podelil najboljšim ekipam narodni heroj Franc Stadler.

Od 9. do 10. ure bo televizijski prenos s Trga revolucije.

Naši judoisti na Dunaju

Slovenski judoisti so pred dnevi gostovali na Dunaju, kjer so dosegli dve pomembni zmagi. Srečali so se z domačim klubom Nippon in tamkajšnjim policijskim klubom. Naša ekipa je v sestavi Pogačnik, Govedič, Kramar, Hauptman, Usar in Žnidaršič zmagala 9:3. Uspeh je toliko pomembnejši, ker so bili gostje v očitni tehnični premoči in so pokazali nekaj izrednih metov. Med tem gostovanjem so prejeli tudi laskavo priznanje francoskih tekmovalcev.

Mladinsko prvenstvo v dviganju uteži

Ljubljana, 8. maja. Težkoatletska zveza Slovenije je poverila letošnje mladinsko republiško prvenstvo TVD Partizanu z Ježice. Tekmovanje bo 12. t. m. v domu Partizana na Ježici. Prireditelj računa, da bo na startu več ko 35 mladih dvigalcev uteži iz sedmih slovenskih klubov, in sicer TAK Ljubljane, Litostroja, partizanskih Kočevja, Novega mesta in Ježice, društev iz Velenja, Celja — mesta.

Vsi tisti tekmovalci, ki bodo na prvenstvu izpolnili določeno normo, bodo lahko nastopili še na državnem prvenstvu, ki bo 24. in 25. t. m.

H.

Razstava naših zaščitenih rastlin

Ljubitelje narave opozarjamo na razstavo naše zaščitene flore v dvorani Nebotičnika, Kidričeva 5. Razstava bo odprta še nekaj dni. Priredil jo je Prirodoslovni muzej, uredil kustos Tone Wraber.

Razstava lepo prikazuje bogastvo našega rastlinskega sveta in je pomemben prispevek k naši prirodoslovni prosveti, vključujoč pa se tudi v prizadevanja za varstvo narave, propagando za lepote naše domovine, obenem pa opozarja na specifičnost slovenskega rastlinskega sveta.

Po domačih krajih

Beograd. — Pred dnevi je bil pri nas sekretar tehnične komisije mednarodne gimnastične federacije Arthur Gander, ki je pregledal orodja za evropski pokal, ki bo 6 in 7. julija v Beogradu. Gost se je o »Elanovih« orodjih izrazil zelo pohvalno in poudaril, da so letošnja najboljša kar so jih doslej uporabljali na mednarodnih tekmovanjih.

Hrastnik — Šahovska sekcija Svoboda II se je udeležila šahovskega festivala v Crikvenici, kjer je nastopilo 42 ekip v treh skupinah. V drugi skupini je med 16 udeležencev zmagala Svoboda II s 14,5 točke pred Torpedom (Reka) 14, Novsko 13, Zadrom 12 točk itd.

Grosuplje — V VII. kolu dolenjske rokometne lige so bili doseženi tile rezultati: Grosuplje : Stična 17:9, Kočevje : Šentvid 23:15, Dobrepolje : Ribnica 34:24. Vodi Dobrepolje z 12 točkami pred Grosupljem 12 itd.

Loka — Pred dnevi je bila tukaj manjša slovesnost, na kateri je znani telesnovzgojni delavec Franc Pučko prejel za 30-letno aktivno sodelovanje v odbojki zasluženo priznanje. Vzgojil je vrsto mladih in dobrih odbojkarjev.

Osijek, 8. maja. Moška in ženska reprezentanca Jugoslavije, ki bo sodelovala na mednarodnem turnirju, je prispela v Osijek. Turnir, na katerem bodo igrale še reprezentance Bolgarije in Jugoslavije. V moški vrsti Jugoslavije je tudi Urnaut z Raven, v ženski pa Hledetova, članica mariborske Branika.

Novo na tujem

Graz. — Na mednarodnem konjeniškem tekmovanju v Wildonetju so v relejnem jahanju zmagali Avstrijci s 56 točkami pred Zahodnimi Nemci, Italijani in Jugoslovani, ki so zbrali po 55 točk. Plasma je odločil boljši čas.

Ottawa. — Znani ameriški boksar srednje kategorije Ray Robinson je proslavil 43. rojstni dan z zmago nad Alžircem Rolbneom. Robinson je prikazal v treh rundah ne samo izredno tehnično znanje, temveč tudi odlično kondicijo.

Budimpešta. — Madžarski dvigalec uteži Vörös je zboljšal svetovni rekord v srednji kategoriji za 5 kg. Dvignil je 475 kg.

Sydney — Eden nadaljnjih poskusov bodočega svetovnega rekorderja na vožnji z dirkalnim avtomobilom Donalda Campbella na slani progi po jezeru Eyre v Južni Avstraliji se je končal z okvaro, »Bluebird«, ki ga je Campbell gnal komaj s tretjino maksimalne hitrosti, je kazal svarilni signal, da v električni napravi nekaj ni v redu. Voznik je zasilno zavrl, zaradi česar ga je odneslo kakih 140 metrov vstran od dirkalne proge in se ustavil v pesku. Pravijo, da gre samo za manj pomembno poškodbo. —

Anglija : Brazilija 1:1

London, 8. maja. Na stadionu Wembley sta pred 90.000 gledalci nogometni reprezentanci Brazilije in Anglije igrali neodl. 1:1 (1:0). Gola sta dala: Pepe v 18. min. za goste, za domače pa Douglas v 85. min. Sodil je Nizozemec Horn.

Brazilci se bodo v nedeljo srečali z Italijani.

Jugoslavija : Peru

Prvi nastop naših košarkarjev v Braziliji

Rio de Janeiro, 8. maja. Danes so izžrebali pare po kvalifikacijskih skupinah za tekmovanje, ki se začne v nedeljo, 12. t. m.

Skupina A: ZDA : Mehika, Italija : Argentina; 13. t. m.: ZDA : Argentina, Italija : Mehika; 14. t. m.: Argentina : Mehika, Italija : ZDA.

Skupina B: Urugvaj : Francija, SZ : Kanada, 13. t. m.: Urugvaj : Kanada, SZ : Francija; 14. t. m.: Kanada : Francija, SZ : Urugvaj.

Skupina C: Jugoslavija : Peru, Portoriko : Japonska; 13. t. m.: Portoriko : Peru, Jugoslavija : Japonska; 14. t. m.: Peru : Japonska, Jugoslavija : Portoriko.

Po dve najboljše plasirani ekipi iz vsake skupine pojdeta z organizatorjem Brazilijo v finale, kjer se bodo srečale vsaka z vsako, in sicer v Riu de Janeiru od 16. t. m. dalje. Ostale tekme v tolažilni skupini pa bodo v mestu Petropolis.

Slovesna otvoritev šampionata bo 10. t. m.

Udeleženci, ki so že prispeli v Rio, so sinoči že imeli prvi trening. Zanimivo je, da je ekipa Portorika na tekmi za trening zelo dobro igrala z reprezentanco SZ, saj se je prvi polčas končal z rezultatom 34:23 v korist Portorika, končnega rezultata pa niso sporočili.

Športne igre aktivov

V pripravo na VIII. letne športne igre so imeli športni aktivi elektrogospodarskih podjetij po vsej Sloveniji precej tekmovanj.

■ V Medvodah so se srečali v okviru savske cone »Elektre« kegljači, strelci, namiznoteniški igralci in šahisti HE Sava in Elektro Kranj, HE Moste ter HE Medvode. Največ uspeha so imeli člani Elektro Kranj, vrstni red pa je bil takle: **streljanje** — Elektro Kr., He Moste, HE Medvode, posamezno: Rekar (Medv), Verbič (El. Kr), Toporš (Sava), **kegljanje**: Elektro Kr. Medvode, Sava, posamezniki: Turk, Dolinar (oba El. Kr.) Strnad (Moste), **šah**: Elektro Kr., Moste, Medvode, **namizni tenis** — posamezno: Šiler, Bolka (oba El. Kr.), Podboršek (Sava).

■ V Ljubljani je ELES organiziral namiznoteniški turnir moških in ženskih vrst. Sodelovali so člani Elektroprojekta in Elektro-Ljubljana okolica. V moški konkurenci je zmagal Elektroprojekt I s 6 točkami, pred Elektro Lj. okol. 4, ELES 2 in Elektroprojektom II, pri ženskah pa ELES I s 4 točkami, pred Elektroprojektom 2 in ELES III.

■ Strelci Elektroprojekta in ELES so sodelovali tudi na sindikalnem tekmovanju občine Vič-Rudnik, streljali pa so z zračno puško. Med ekipami je zmagala Tobačna tovarna, Elektroprojekt je bil drugi s 463, ELES pa četrti s 449 krogi. Med posamezniki je dosegel prvo mesto Koren (ELES) s 173 krogi (od 200), druga pa je bila Tillerjeva (Elektroprojekt) s 168 krogi.

■ Športniki Termoelektrarne Trbovlje so v okviru občinskega sindikalnega tekmovanja sodelovali v streljanju in kegljanju. V kegljanju so dosegli prvo, v streljanju pa tretje mesto.

T. B.

Olimpija osvojila badmintonski pokal

V nedeljo je bil v Ljubljani finalni dvoboj za pokal Slovenije med prvo ekipo Olimpije in moštvom indonezijskih študentov. Olimpija je premočno zmagala z 9:0. Kljub visokemu porazu so pokazali simpatični Indonezijci zelo lepo igro in želi navdušeno priznanje občinstva. Posebno se je izkazal gost iz Zagreba inž. Tan Siok Liat, ki je tesno izgubil z najboljšima igralcema Olimpije. S to zmago so Ljubljančani že četrtič osvojili prehodni pokal.

Rezultati: Drinovec : Tan 15:10, 15:13, D. Pohar : Darmo 15:5, 15:2, Pavčič: Djonny 15:6, 15:4, D. Pohar : Tan 15:9, 15:10, Drinovec : Darmo 15:9, 15:3, D. Pohar (Drinovec : Tan) Darmo 15:10, 15:7, J. Pohar (Pavčič : Djonny) Amin 15:1, 15:6, D. Pohar (Drinovec : Djonny) Amin 15:2, 15:0, J. Pohar (Pavčič : Tan) Darmo 13:15, 15:6.

Tekmovanje v badmintonu za ta pokal, na katerem nastopajo samo moške ekipe, traja že nekaj mesecev. Dosedanji rezultati so naslednji: četrtfinale Olimpija : Sidro (Mb) 8:0, Indonezija : Elan (Begunje) 9:0, Olimpija II: Slavija (Vevče) 5:4, SŠTV (Murska Sobota): Rakičan 9:0, polfinale Olimpiza I: SŠTV 9:0. Indonezija: Olimpija II 6:3, finale Olimpija I: Indonezija 9:0.

Fafangel prvi na regati

Koper, 8. maja. V tržaškem zalivu se je začela mednarodna regata za jadrnice »Zvezda«. Sodeluje 50 tekmovalcev iz devetih evropskih držav, med njimi pet iz Kopra, Reke in Splita.

V dopoldanski prvi regati je osvojil prvo mesto Koprčan Fafangel na jadrnici »Cha cha III« pred Splitčanom Marušićem.

Dvigalci za »Donavski pokal«

Ljubljana, 8. maja Po izbirnem tekmovanju je Zveza za dviganje uteži Jugoslavije določila reprezentanco, ki bo od 24. do 27. maja sodelovala v Sofiji na tekmovanju za »Donavski pokal«. V reprezentanci, ki se bo do 13. maja pripravljala v Ljubljani, so: Dečman in Rozman (oba Ljubljana), Kraljević in Avlijaš (Bosna), Kovačević in Bakarac (Slavonija) ter Maletić (Partizan).

»Tek zmage«

Občinska zveza za telesno kulturo v Litiji prireja 14. t. m. ob 16 v Litiji »Tek zmage«. Pravico udeležbe imajo vsi člani atletskih klubov, Partizana, dijaki in ostali.

Prijave je treba poslati na naslov: Občinska zveza za telesno kulturo, Litija, Ponoviška 14, in sicer do ponedeljka, 13. t. m.

Miro Cerar v Varšavi

Letošnji mednarodni telovadni turnir v Varšavi je bil že šesti te vrste. To pot je bila udeležba zelo številna in konkurenca izenačena. Sodelovalo je 24 tekmovalcev iz 10 držav, in sicer po dva Japonca, Finca, vzhodna Nemca, Madžara, Romuna in Čeha ter po en Norvežan, Italijan in Jugoslovan in slednjič devet Poljakov. Tekmovanje je trajalo dva dni. Dvorana lahko sprejme do 3000 gledalcev, tokrat pa jih je bilo do polovice manj, ker je nastop prenašala televizija.

V moški konkurenci je bilo tekmovanje že prvi dan zelo zanimivo. Po prvih treh orodjih na bradlji, krogih in preskoku je dosegel največ točk Rokosa (P) 28,95, drugi Mitsukuri (J) 28,45, tretji Cerar 28,40, četrti Janowicz (P) 28,35, itd. Šele na 12. mestu je bil Carminucci (It.). Rokosa je imel težke vaje in jih je zanesljivo izvedel, kar velja tudi za Mitsukurija. Drugi kandidati za najvišja mesta pa so izgubili desetinke zaradi nezanesljivosti pri izvedbi posameznih elementov. To se je zgodilo na bradlji ravno Cerarju, Carminucciju in Abeju. Slednjega je pri seskoku zaneslo in se je komaj še z roko zadržal ob lestvini bradlje. Carminucci je naredil dve večji napaki in se uvrstil s sorazmerno visoko oceno (8,85) šele na 12. mesto. Cerar je prvi del vaje odtelovadil prav dobro, tako da je kazalo na najbolje. V drugem delu pa je storil napako, zaradi katere je moral vajo za dva elementa skrajšati. Na krogih je izvajal spremenjeno in oteženo vajo, vse srečno do skoka, kjer je zaradi nezanesljivega doskoka izgubil dragocene desetinke. Z oceno 9,55 na bradlji, 9,45 na krogih in 9.40 v preskoku se je plasiral na tretje mesto. Po prvem dnevu so bile ocene naslednje: Rokosa 9,7, 9,7, 9,55, Mitsukuri: 9,5, 9,5, 9,45, Cerar (že omenjene), Jankowicz 9,45 9,5 9,4 itd.

Drugi dan pa se je vrstni red spremenil, ocene najboljših so bile take: 1. Mitsukuri 57,35 (drog 9,6, parter 9,7) :. Cerar 57,00 (9,6, 9,5, 9,5), 3. Rokosa 56,90 (9,6, 8,75, 9,5), 4. Abe 56, 75 (9,6, 9,35, 9,55), 5. Jankowicz itd. Rokosi se je ponesrečila vaja na konju, manjši spodrsljaj pa se je primeril tudi Cerarju enako na konju, in sicer v sredini vaje. Tudi drugim najboljšim sreča ni bila preveč naklonjena. Tako je bil Carminucci po »zaslugi« spotikljaja prvega dne šele deseti, čeprav je sicer delal zelo lepo. Njegova skupna ocena je bila 55,20. 20-letni vzhodni Nemec Koste je obdržal šesto mesto z oceno 55,9, njegov 23-letni rojak Fülle pa je zdrknil na 12. mesto s skupno oceno 55,90. Sedmi je bil z 55,65 Madžar Csany, ki so ga šteli med favorite. Tudi temu je spodnesel boljši plasma spodrsljaj na bradlji 8,7. Pri prosti vaji je bil Cerar z oceno 9,5 komaj četrti, saj so vsi tekmovalci (razen dveh) imeli ocene nad 9 točk, dva pa 8,8 in 8,6. Na turnirju so mnoge nacije preizkušale tekmovalce in si tako olajšale izbiro kandidatov za evropsko prvenstvo. Glede ocenjevanja se ni pritoževati, bilo je objektivno in tudi organizacija tekmovanja, ki je terjala veliko stroškov, je bila dobra.

V ženski konkurenci je tekmovalo 16 tekmovalk iz petih držav — po dve Romunki, Madžarki, Čehinji ter vzhodni Nemki in 9 Poljakinj. Po prvem dnevu tekmovanja je vodila 18-letna Radochla iz NDR z 19.233 pred Wallovo (prej Kotovo) iz Poljske z 19.100 in tretjo Poljakinjo Evstahijewicz 18,966. Vzhodnonemška prvakinja Föstova se je plasirala na 5. mesto zaradi napake na gredi. Dan nato sta bila na sporedu parter in bradlja, vrstni red pa je bil drugačen: prvo mesto je zasedla Walla (P) 38,50, 2 Radochla (NDR) 38,399, 3. Föst (NDR) 38,066 4. Evstahijewicz (P) itd. Najboljša Madžarka Makrai je bila deveta, Romunki sta se uvrstili na zadnje mesto, najboljša Čehinja Krejcifova pa na 7. mesto. ČSSR je bila zastopana z mlajšimi tekmovalkami (15 ali 16 let), ki sta zelo ugajali in se izkazali zlasti pri preskoku in v parterju.

POGREB MINISTRA KEMISTIJA — V ponedeljek so v Alžiru pokopali zunanjega ministra Mohameda Kemistija, ki je umrl za posledicami ran, dobljenih v atentatu. Pogrebu je prisostvoval tudi predsednik ZAR Naser. Foto: AP

VOHUNSKI PROCES V MOSKVI — V Moskvi se je predvčerajšnjim začel proces proti britanskemu državljanu Grevillu Maynardu Wynnu in sovjetskemu državljanu Olegu Penkovskemu, ki sta obtožena vohunstva. Penkovski je bil visok funkcionar v nekem sovjetskem ministrstvu. Na sliki: Wynnova žena Sheila prihaja na sodišče v spremstvu britanskega konzula Kennetha Kirbyja. Foto: AP

ŠTUDENTJE STROJNIKI so spet odpotovali na tradicionalni pohod po partizanskih krajih, to pot od Sarajeva do Tjentišta na Sutjeski. Pred odhodom je 130-članski ljubljanski odred položil venec na grobnico herojev. Foto: Zorić

MLADINA RDEČEGA KRIŽA pomaga pri delu v šolskih kuhinjah. Jugoslovanski RK posreduje vsako leto iz mednarodnega programa znatne količine živil, predvsem beljakovin, za dodatno prehrano šolskih otrok. Fotoslužba RK

Nadaljevanje s prve strani

Izjava predsednika Kekkonena

menile v otipljive dosežke. Nihče ne more ostati brez navdahnjenja, ko pogleda vaš Novi Beograd, nagel razvoj vaše industrije in gospodarskega življenja ter navdušenje ljudi, ki gradijo svobodno državo.«

Med drugim je predsednik Kekkonen izrazil posebno zadovoljstvo ob srečanju s predsednikom Titom. »Želo sem zadovoljen, ker je predsednik Tito sprejel vabilo, naj obišče Finsko. Prepričan sem, da bo stik, ki je tako nastal med našima vladama, vzajemno koristen.«

Predsednik Finske se je zahvalil za prisrčen sprejem. Dejal je: »Lahko vam zagotovim, da mi, Finci, vračamo prijateljstvo s prijateljstvom. Prepričan sem, da obstajajo vse možnosti za nadaljnji razvoj jugoslovansko-finskega sodelovanja, ki mu bomo dali nove oblike in ki bo zelo koristil našim narodom. V tem vidim poseben pomen našega obiska v vaši državi.«

Sporočilo o razgovorih

sporazumno urejanje mednarodnih problemov.

Predsednika sta izrazila trdno prepričanje, da različke v družbeno-političnih sistemih raznih držav ne bi smele biti ovira za razvijanje konstruktivnega sodelovanja med njimi.

Predsednika sta soglašala v tem, da države, ki niso vključene v sedanje vojaške zveze — ki so njihove konstruktivne usluge čedalje bolj zaželene in cenjene — lahko čedalje bolj vplivajo, tako znotraj kot tudi izven OZN, v prid splošnim koristim mednarodne skupnosti.

Sloneč na prepričanju, da je oboroževalno tekmovanje in stalno povečevanje vojaških proračunov, zlasti pa kopičenje zalog atomskega orožja, poglavitni problem sedanjosti in huda nevarnost za obstoj človeštva, sta predsednika poudarila, da je treba nujno okrepiti napore za sklenitev sporazuma o postopni, splošni in popolni razorožitvi, zlasti pa, da je nujno skleniti sporazum o prepovedi atomskih poskusov. Narodi sveta pričakujejo, da bodo atomske države, zavedajoč se svoje posebne odgovornosti in pomena, ki bi ga lahko imela sklenitev tega sporazuma za splošne mednarodne odnose, skušale z novimi napori v čim krajšem času prebroditi razlike, ki jih ni več mogoče imeti za bistvene.

Sporazumno začetno razoroževanje bi ne samo najbolje in najbolj zanesljivo preprečilo vojno, ampak bi sprostilo ogromno energijo in sredstva za gospodarsko-družbeni razvoj vsega človeštva, omogočilo bi ublažitev neskladnosti med razvitimi in nezadostno razvitimi deželami, s čimer bi odpadel eden izmed glavnih vzrokov nestabilnosti mednarodnih odnosov.

Predsednik Socialistične federativne republike Jugoslavije in predsednik republike Finske sta ponovno potrdila zvestobo svojih dežel načelom ustanovne listine OZN in sta poudarila svojo trdno odločenost, da tudi v prihodnje prispevata potrebne napore za krepitev svetovne organizacije in uresničitev njenih plemenitih ciljev v korist miru, varnosti in napredka človeštva.

Predsednika sta proučila odnose med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in republiko Finsko. Z zadovoljstvom sta ugotovila, da se ti odnosi razvijajo v duhu prijateljstva in medsebojnega spoštovanja, in sta se strinjala, naj bi storili potrebne ukrepe za razširitev sodelovanja na vseh področjih.

Na razgovorih sta predsednika posvetila posebno pozornost vprašanjem trgovinske izmenjave in drugim oblikam gospodarskih odnosov. Ugotovila sta, da so možnosti in da je skupno zanimanje za razširitev tega sodelovanja, zlasti na področju industrijske kooperacije in na področju turizma. Prav tako sta se strinjala, da so dani pogoji in da je skupno zanimanje za razširitev znanstveno - tehničnega sodelovanja.

Da bi dosegli še boljše razumevanje med narodi obeh dežel, sta se predsednika sporazumela, da se že obstoječe kulturno in prosvetno-znanstveno sodelovanje razširi.

Glede na to, da se je izmenjava mnenj o vprašanjih dvostranskega sodelovanja in o mednarodnem položaju pokazala zelo koristno, sta se predsednika strinjala, da je treba takšno prakso v vseh primernih oblikah nadaljevati tudi v prihodnje.

Predsednik Josip Broz Tito je z zadovoljstvom sprejel povabilo predsednika Urha Kekkonena, naj obišče Finsko. Datum obiska bo določen naknadno.

U Tant pripotoval v Beograd

akreditiranih v Beogradu, in uslužbenci ustanov OZN v Beogradu.

U Tant je nato v svoji izjavi poudaril, da mu je nenavadno ljubo, da je spet v Beogradu. »V tem zgodovinskem mestu seveda nisem popolnoma tujec, kakor veste. Bil sem tukaj že dvakrat ob različnih priložnostih,« je rekel U Tant in omenil, da se je pred 20 meseci udeležil konference voditeljev izvenblokovskih držav.

»Pričakujem, da se bom sestal s predsednikom Titom in drugimi jugoslovanskimi voditelji. Upam, da bomo zelo koristno izmenjali mnenja o nekaterih važnejših problemih, na katere danes zadeva svet. Izrabljam priložnost, da izrazim svojo iskreno hvaležnost vladi in narodom Jugoslavije, ker so me ljubeznivo povabili in mi s tem omogočili ta moj obisk,« je izjavil U Tant.

Po slovesnem sprejemu na letališču »Beograd« se je generalni sekretar OZN, v družbi podpredsednika Zveznega izvršnega sveta Edvarda Kardelja, napotil v rezidenco, v kateri bo nastanjen med svojim obiskom.

Zdravica Edvarda Kardelja

slu sodimo, da bi sporazum o prepovedi atomskih poskusov omogočil ne samo nadaljnji napredek v razorožitvi, ampak sploh v krepitvi medsebojnega zaupanja in utrjevanja miru na svetu. Zato so nujno potrebni novi napori na tem področju, v okviru OZN in izven nje.

Prepričani smo, da lahko postane OZN še močnejši instrument miru in sodelovanja med narodi. Rad bi pripomnil, da tudi Vi osebno s svojimi napori in aktivnostjo v pomembni meri prispevate k uresničevanju teh ciljev in k afirmaciji in krepitvi svetovne organizacije. Jugoslavija je pripravljena, da tudi v prihodnje po svojih močeh prispeva k prizadevanjem v tej smeri in da v tem smislu tudi Vam nudi vso podporo v Vašem delu na tako odgovornem položaju te organizacije.

Dovolite, gospod generalni sekretar, da v tem duhu dvignem to časo na Vaše zdravje, za uspešno delo in razvoj OZN, za mir na svetu.«

Zdravica U Tanta

kakih 1.500 dela pri političnih vprašanjih. Jasno je torej, da je bila dejavnost OZN na drugih področjih pomembnejša in bolj impresivna kakor na političnem.

Priznati je treba, da so rešitve na političnem planu prav tako pomembne kakor ostale in da je pomembno, da se razvija malce večje razumevanje med ljudmi v tem oziru. Treba pa je spoznati, da je preraščanje razdelitve sveta na revne in bogate prav tako važno kakor premagovanje ideoloških razločkov, ki obstajajo v svetu in med bloki. Čedalje bolj sem prepričan, da je delitev sveta na revne in bogate vse resnejša in težavnejša ter bolj eksplozivna kakor delitev sveta na ideološki podlagi.

Prepričan sem, da lahko Združeni narodi pri opravljanju te funkcije opravijo zelo pomembno vlogo. Zato sem zelo vesel, ker je gospod podpredsednik v svoji zdravici posebej poudaril to dejstvo.

Na delovnem območju skrbniškega sveta so bili uspehi Združenih narodov zelo pomembni. Gotovo se spominjate, da so bili Združeni narodi odgovorni za to, da uresničijo rojstvo neodvisnosti novih držav, kakor na primer v Afriki. Skrbniški svet je v zadnjem času omogočil, da so se na tej celini rodile številne nove države.

Vloga Jugoslavije v tej smeri, pri delovanju za neodvisnost novih držav, je bila zelo važna. Z veseljem in zadovoljstvom sem pri tem kot predstavnik Burme v Združenih narodih zelo tesno sodeloval s predstavnikom Jugoslavije.

Prepričan sem, da bo Jugoslavija tudi v prihodnjih letih opravljala tako vlogo v Združenih narodih.

Dovolite mi, da dvignem kozarec v čast jugoslovanski vladi in vam, gospod podpredsednik!«

Sirski misiji v ZAR in Iraku

predstavniki iraške vlade o sedanjem položaju v Siriji. Delegacija bo ostala v Bagdadu samo en dan.

MEN tudi poroča, da so v Damasku postavili pod policijsko nadzorstvo glavna urednika listov »Al Wahda« in »Saut Al Džamahir«, glasil Združene arabske fronte in sirskih socialistov-unionistov.

Agencija MEN poroča, da so bile v Damasku danes demonstracije proti politiki premiera Salaha Bitarja. Skupine demonstrantov so šle po glavnih ulicah in vzklikale arabski enotnosti ter obsojale stališče sirske vlade. Policija je razgnala demonstrante.

Kandidati so izbrani

čeno v dveh ali treh dneh. Po podatkih volilne komisije Glavnega odbora Socialistične zveze Makedonije so predlagali toliko kandidatov za poslance, kolikor jih je treba izvoliti na volitvah, v treh okrajih pa so za republiški zbor sobranja predlagali po enega kandidata več. Danes pa se je začela v Makedoniji druga faza predvolilne politične dejavnosti, v katero se bodo vključili poslanski kandidati in politični aktivisti. Že te dni se bodo začeli v večjih mestih mitingi, na katerih bodo volivce seznanili z uspehi in sadovi socialistične graditve v zadnjih petih letih.

Stafeta mladosti: 760 km po Sloveniji

V Ljubljano prispe 14. maja in jo bomo sprejeli na Stadionu

LJUBLJANA, 8. maja. V nedeljo, 12. maja bodo slovenski mladinci in mladinke v Brodu na Kolpi prevzeli zvezno štafetno palico in jo na 760 km dolgi poti po naši republiki 17. maja predali hrvaškim mladincem v Murskem Središču.

Pot letošnje zvezne štafete mladosti v naši republiki — pri njej bo sodelovalo nad 110 tisoč mladink in mladincev, štafetno palico pa bo nosilo okrog 46 tisoč mladih ljudi — se bo iz Broda na Kolpi nadaljevala v Kočevje (13 maja), kjer bo osrednji sprejem zvezne štafete v naši republiki. Tu bo govoril Boris Mikoš, predsednik OLO Ljubljane. Odtod bodo poneslo mladi ljudje zvezno štafetno palico v Sodražico, Ilirsko Bistrico, Koper (13. maja ob 16.20), Sežano, Novo Gorico (14. maja ob 8.24) in potem na Gorenjsko v Kranj (14. maja ob 14.25), Medvode in Ljubljano.

V torek, 14. maja ob 18.10 uri bo svečan sprejem zvezne štafete na štadionu Olimpije za Bežigradom v Ljubljani, kjer bo predal štafetno palico delavec iz Litostroja. Ob sprejemu štafete v Ljubljani bo na štadionu Olimpije tudi velika lahkoatletska prireditev ter telovadni nastop 300 telovadk in telovadcev.

Iz Ljubljane bo štafeta nadaljevala pot proti Domžalam in odtod v Celje 15. maja ob 11.10, Slovensko Bistrico, Maribor (15. ob 18.30), Ptuj, Mursko Soboto in v Murško Središče, kjer jo bodo slovenski mladinci in mladinke 17. maja ob 8.55 uri zjutraj predali hrvaški mladini.

Ob zaključku poti zvezne štafete mladosti po naši republiki in predaji štafetne palice bo v Murskem Središču veliko zborovanje hrvaške in slovenske mladine, kjer bo v imenu slovenske mladine govoril Franček Rogelj, član CK ZMS.

Zvezni štafeti mladosti se bosta v Mariboru in Ptuju priključili obe republiški štafeti. Pot prve se bo začela 12. maja iz Baze 20 na Kočevskem Rogu, pot druge pa 14. maja v Logarski dolini. Razen leteh je v naši republiki še devet okrajnih štafet, več sto medobčinskih in planinskih, brodarskih, radioamaterska in pionirska štafeta. V vseh okrajnih središčih bodo ob sprejemu zvezne štafete nosilcem štafetne palice priredil svečan sprejem. N. L.

Laoška kriza na mrtvi točki

Ne morejo se sporazumeti o kraju sestanka vlade

VIENTIAN, 8. maja. — Kakor poročajo tuje agencije, se laoška kriza tudi danes še ni premaknila z mrtve točke. Upanje, da se bo kriza razpletla, se je izjalovilo zaradi nesporazuma o tem, kje naj bi se koalicijska vlada sestala na izredno sejo.

Kakor poroča Reuter, je desničarska skupina, zbrana okrog podpredsednika vlade generala Nosavana, zahtevala, naj bo sestanek vlade v Vientianu, ki je pod nadzorstvom desničarskih čet.

Predstavnik gibanja Patet Lao, katerega vodilni ministri in funkcionarji v vladi so že konec prejšnjega meseca zapustili Vientian, pa je izjavil, da v glavnem mestu ni dovolj varno in da takšnega predloga ni mogoče sprejeti. Po vesteh AFP je premier Suvana Fuma zato predlagal, naj bi se vlada sestala v kraljevski prestolnici Luang Prabang. Agencija trdi, da je Patet Lao najprej privolil v ta predlog, potem pa ga je zavrnil. Zato ni gotovo, kdaj se bo vlada sestala.

Sklep predstavnikov Patet Lao spravljajo v zvezo z najnovejšimi vestmi, da so se začele ofenzivne akcije čet, ki jih vodi nevtralistični general Kong Li, proti glavnemu štabu gibanja Patet Lao v Kang Keju. O tem poroča AFP. Kong Li je izjavil, da je to mesto v Dolini vrčev popolnoma obkoljeno.

Radio Patet Lao je potrdil vesti o obstreljevanju in hkrati obtožil generala Kong Lija, da je prekršil sporazum o premirju. Radio poudarja, da so močne sile tega nevtralističnega generala začele včeraj minirati glavno cesto, ki drži od Kang Keja k severnovietnamski meji.

Po vesteh TASS je minister za informacije Vongvičit, ki pripada naprednjakom iz stranke Neo Lao Haksat, danes na tiskovni konferenci v Kang Keju obtožil generala Nosavana in Kong Lija, da »s podporo ameriških imperialistov razbijata enotnost Laosa«. Rekel je, da so se sile teh dveh generalov, v nasprotju z določbami o premirju, povečale po številu od 40 na 70 tisoč vojakov in da redno dobivajo ameriško vojaško pomoč. Neo Lao Haksat še nadalje sodi — je rekel minister — da je mir mogoče ohraniti.

Nizozemski senat odobril sporazum z ZR Nemčijo

Haag, 8. maja (AP). Nizozemski senat je včeraj odobril nizozemsko - zahodnonemški sporazum, s katerim so uredili vsa odprta sporna vprašanja med obema državama, nastala po drugi svetovni vojni. Za odobritev sporazuma je glasovalo 43 senatorjev, proti pa jih je bilo 18. Zoper sporazum so glasovali socialisti, komunisti in posamezni senatorji iz katoliške Narodne stranke.

Po tem sporazumu bo Nizozemska vrnila Zahodni Nemčiji ozemlje, ki ga je dobila s prejšnjim sporazumom iz leta 1949, medtem ko bo Zahodna Nemčija plačala Nizozemski na račun vojnih reparacij 280 milijonov mark.

Predlog za razširitev EGS

Zasedanje sveta ministrov Evropskega sveta v Strasbourgu

PARIZ, 8. maja (Tanjug). Svet ministrov Evropskega sveta v Strasbourgu je sklenil proučiti vse glavne politične probleme, ki so nastali v zvezi z združitvijo Zahodne Evrope. Uradno sporočilo o zasedanju ministrov v Strasbourgu pravi, da bi bilo treba razširiti Evropsko gospodarsko skupnost.

Britanski delegat Edward Heath se je na tem sestanku zavzel za vključitev novih zahodnoevropskih držav v Evropsko gospodarsko skupnost. Izjavil pa je, da Evropski svet, ki je sprejel Svico za enakopravno članico, ne more biti forum, v katerem bi se obnovila pogajanja med »šestorico« in Veliko Britanijo.

To Heathovo gledišče so podprli tudi predstavniki drugih včlanjenih držav. Zato sklepajo, da nekatere zahodnoevropske države, ki se prizadevajo čimprej obnoviti pogajanja z Veliko Britanijo, med njimi zlasti Zahodna Nemčija, ne bodo skušale tega doseči preko Evropskega sveta. Pričakujejo pa, da bo Zahodna Nemčija na zasedanju ministrov »šestorice« v Bruslju obnovila svoj predlog, naj bi ustanovili posebno skupino Evropske gospodarske skupnosti, v kateri bi bili delegati šestih zahodnoevropskih držav in Velike Britanije. Šlo bi za stalna skupna posvetovanja EGS in londonske vlade o vseh važnejših vprašanjih zahodnoevropske gospodarske politike.

Francija pa se prav nič ne ogreva za to obliko večstranskih posvetovanj z Veliko Britanijo o skupni politiki EGS. Kakor poudarjajo v Parizu, francoska vlada ne sprejema niti alternativnega predloga, naj bi bila zahodnoevropska unija, v kateri je šest držav EGS in Velika Britanija, tisti forum, v katerem bi se obnovila pogajanja z Veliko Britanijo. Zato menijo, da je še prezgodaj pričakovati rezultate sedanjih prizadevanj za obnovitev pogajanj z Britanijo.

Gana se zavzema za unijo afriških držav

Osnovna tema konference v Adis Abebi bo afriška enotnost

AKRA, 8. maja (Tanjug). »Politika ganske vlade je bila vedno afriška enotnost«, je izjavil dopisniku Tanjuga generalni sekretar sekretariata za afriška vprašanja pri predsedstvu ganske republike K. B. Ašante. »Prav zato Gana pozdravlja konferenco šefov afriških držav.«

Ašante je poudaril, da se Gana brezkompromisno zavzema za afriško enotnost in da prav zaradi te enotnosti tudi gre na konferenco v Adis Abebi. Na vprašanje, kakšne dokumente je mogoče pričakovati od konference, je Ašante ponovno poudaril, da bo najpomembnejše vprašanje afriška enotnost, ker bo v tej luči vse akutne probleme, s katerimi se srečuje Afrika, mnogo lažje oceniti in učinkovito reševati. Po njegovih besedah se Gana ne bi mogla pridružiti ocenam, ki bi smatrale, da je konferenca dosegla cilj, čeprav na njej ne bi sprejeli več kot resolucije o posameznih konkretnih vprašanjih.

Poudaril pa je, da to ne pomeni, da se bo konferenca izognila nekaterim osnovnim mednarodnim vprašanjem in tekočim afriškim problemom. Vendar pa je trajanje konference omejeno in zato ne bo dovolj časa za izmenjavo mišljenj in sprejemanje sklepov o vseh mednarodnih vprašanjih in bodo zato imela prednost afriška vprašanja, predvsem osnovni problem — enotnost.

Glede skupne afriške listine, ki jo mnogo omenjajo v zvezi s konferenco v Adis Abebi, je Ašante mnenja, da je bistveno, kaj bo ta listina vsebovala, ne pa to, ali je treba uskladiti že obstoječe listine ali pa izdelati neko novo.

Po mnenju Gane je treba sprejeti tudi sklep o uniji afriških držav. Ašante je dejal, da Gana pričakuje od konference v Adis Abebi sprejem deklaracije o ustanovitvi unije afriških držav in soglasje o temeljih za vlado te unije. Sodelovanje med afriškimi državami na raznih področjih se že uveljavlja in zato ne bi bila korak naprej ustanovitev neke afriške organizacije, ki bi bila podobna organizaciji ameriških držav, in ki bi imela sestanke enkrat ali dvakrat letno, kjer bi sprejemala resolucije o potencialnih nesporazumih med afriškimi državami ali podobno. Ašante je dodal, da Gana želi več kot to.

Srečne številke

Beograd, 8. maja 1963. — V 19. kolu lota so bile danes izžrebane naslednje številke: 10, 11, 22, 23, 33 in 34 in dodatna številka 39.

Telegrami

DELEON V VENEZUELI — MEXICO CITY. Sekretar centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Ašer Deleon bo danes odpotoval iz Mehike v Caracas na razgovore z voditelji venezuelskih sindikatov.

SESTANEK GROMIKO-NILSSON — MOSKVA. Sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko se je v Moskvi sestal s švedskim zunanjim ministrom Torstenom Nilssonom, ki se mudi na uradnem obisku v Sovjetski zvezi.

CASTRO NA POTOVANJU PO SOVJETSKI ZVEZI — TAŠKENT. Kubanski premier Fidel Castro, ki je na obisku v ZSSR, je prispel v Taškent.

HEATH NA KONFERENCI EFTA — LIZBONA. Pomočnik britanskega zunanjega ministra Edward Heath je prispel v Lizbono, kjer se bo udeležil konference Evropskega združenja za svobodno trgovino (EFTA) od 9. do 11. maja.

ALŽIRSKI PARLAMENTARCI V ČSSR — ALŽIR. Parlamentarna delegacija Alžirije je odpotovala na obisk v Češkoslovaško.

LEMNITZER NA PORTUGALSKEM — PARIZ. Vrhovni komandant sil Atlantske zveze v Evropi general Lemnitzer je prispel na uradni obisk na Portugalsko.

ABDULAJ SINGARU V ZAGREBU — ZAGREB. Prosvetni minister republike Mali Abdulaj Singaru, ki je gost ZIS, je obiskal včeraj Zagreb. Dopoldne se je mudil v delavski univerzi ter zavodu za fonetiko. Obiskal je tudi muzej ljudske revolucije.

Pa še to

ČE BI DALI VEČ GOLOV — Na zboru volivcev v tovarni »Crvena zastava« v Kragujevcu so proizvajalci kritizirali občinski ljudski odbor, ker je dal veliko dotacijo nogometnemu klubu »Radnički«. Govornik je zaključil svojo kritiko s pripombo: »To bi še ne bilo tako hudo, če bi nogometni klub dosegal boljše rezultate . . .«

VREME

Napoved za četrtek: Jutri dopoldne bo pretežno jasno, v popoldanskem času prehodno povečana oblačnost in so v vzhodni Sloveniji vmes možne manjše plohe. Najnižje nočne temperature bodo med 2 in 6, v Primorju 13, najvišje dnevne okoli 20 stopinj Celzija.

Zadnje vesti

Razgovori U Tanta s Kardeljem

Beograd, 8. maja. (Tanjug). Generalni sekretar OZN U Tant je popoldne obiskal podpredsednika ZIS Edvarda Kardelja, s katerim je v prisotnosti pomočnika državnega sekretarja za zunanje zadeve Danila Lekića in načelnika uprave za mednarodne organizacije v DSZZ Djura Ninčića izmenjal gledišča o perečih mednarodnih vprašanjih in vprašanjih s področja dejavnosti OZN. Pozneje je obiskal urad OZN za tehnično pomoč in informacijski center OZN v Beogradu.

Podpredsednik ZIS Edvard Kardelj je priredil nocoj v poslopju ZIS na čast generalnemu sekretarju OZN U Tantu sprejem, ki so se ga udeležili predsednik zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić, podpredsedniki ZIS Aleksandar Ranković, Rodoljub Colaković in Mijalko Todorović, državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, državni sekretar za narodno obrambo armadni general Ivan Gošnjak, člani ZIS, predsednik IS Srbije Slobodan Penezić s člani IS, načelnik generalštaba JLA generalpolkovnik Rade Hamović, generali JLA, voditelji nacionalnih komisij specializiranih agencij OZN, funkcionarji DSZZ, javni in kulturni delavci, člani diplomatskega zbora in predstavniki ustanov OZN v Beogradu.

Finski predsednik na poti v Dubrovnik

Kotor, 8. maja. (Tanjug). Finski predsednik Urho Kekkonen je po slavnostnem kosilu, ki mu ga je v hotelu »Crna gora« priredil vršilec dolžnosti predsednika Ljudske skupščine Črne gore Savo Brković, s katerim sta izmenjala zdravici, popoldne s soprogo in člani spremstva odpotoval iz Titograda čez Rijeko—Crnojevića in Cetinje, kjer se je ustavil za krajši čas, ter čez Lovčen v Kotor, kamor je prispel nocoj in nato odpotoval z ladjo »Galeb« v Dubrovnik. Tja bo prispel jutri, po daljšem postanku pa bo nadaljeval pot v Split.

Delegacija ZSJ na kongresu madžarskih sindikatov

Beograd, 8. maja. (Tanjug). Delegacija Centralnega sveta ZSJ je pod vodstvom podpredsednika Krsta Markovskega nocoj odpotovala v Budimpešto, kjer bo prisostvovala kongresu madžarskih sindikatov od 9. do 12. maja.

Obisk iz Brazilije

Beograd, 8. maja. (Tanjug). Semkaj je nocoj prispel znani brazilski politik guverner države Goias Mauro Borges Texeira s soprogo ter sekretarjem za plan te države Irenejem Borgesom do Nascimentom in njegovo soprogo. Kot gost zveznega odbora SZDLJ bo ostal nekaj dni na obisku v naši državi.

Štafeta mladosti v Splitu

Split, 8. maja. (Tanjug). Štafeta mladosti je nocoj prispela v Split, kjer jo je pred 20.000 prebivalci, ki so se zbrali na zborovanju, pozdravil s krajšim nadovorom član CK ZKJ in poslanski kandidat splitskega okraja Vicko Krstulović. Štafeta bo v Splitu prenočila, jutri pa bo nadaljevala pot proti Trogiru in Šibeniku.

Jakov Blažević končal obisk v Avstriji

Dunaj, 8. maja. (Tanjug). Član ZIS in predsednik zvezne gospodarske zbornice Jakov Blažević je nocoj končal obisk v Avstriji. Med razgovori, ki jih je imel s predsednikom avstrijske gospodarske zbornice inž. Juliusom Raabom, so posebno opozorili na možnost industrijske kooperacije avstrijskih in jugoslovanskih proizvodnih organizacij ter ugotovili obojestransko zanimanje za skupno nastopanje na tretjih tržiščih. Med obiskom v Avstriji je Jakov Blažević v spremstvu generalnega sekretarja zvezne gospodarske zbornice Draga Flisa obiskal avstrijske združene jeklarne VOEST v Linzu, kjer so govorili o sedanjem in bodočem sodelovanju med tem in jugoslovanskimi podjetji.

Naser končal obisk v Alžiru

Alžir, 8. maja. (Tanjug). Nocoj so objavili skupno sporočilo o tukajšnjih razgovorih predsednika ZAR Naserja z alžriskim premierom Ben Belo, nakar je predsednik Naser odpotoval iz Alžira, ki ga bo avgusta ponovno obiskal, v Kairo, kamor bo premier Ben Bela prišel 18. maja na uradni obisk.

Osemnajsta partija prekinjena

Moskva, 8. maja. (TASS) Današnja 18. partija za naslov svetovnega šahovskega pravaka med Botvinnikom in Petrosjaonm je bila prekinjena v 41. potezi.

PRIJATELJSKI NOGOMET

»Beograd« : Racing (Pariz) 8:2 (4:0)

»Vojvodina« : Madžarska (olimpijsko moštvo) 0:2 (0:1)

Skotska : Avstrija 4:1 (3:0), prekinjeno v 79. minuti zaradi številnih incidentov

Avstrija B : Italija B 2:0 (1:0)